

Møtebok: Styremøte 05/18 (20. - 21.06.2018)

Høgskulestyret

Møtetidspunkt:

20.06.18: 10:30-18:00

21.06.18: 09:00-14:00

Sted: HVL kampus Stord, Klingenbergvn. 8, 5414 Stord (Møterom UND140)

Innhold

Vedtakssaker

44/18 Godkjenning av innkalling, saksliste og protokoll	3
45/18 Regnskap og budsjett 1. tertial 2018	12
46/18 Revisjonsberetning for regnskapet for 2017 ved HVL	54
47/18 Rammer for studieporteføljeutviklingen ved Høgskolen på Vestlandet (HVL)	59
48/18 Nye studietilbud ved HVL fra studieåret 2019/2020. Innspill fra fakultetene	66
49/18 Campusutvikling HVL - Strategisk arealplan i det lange perspektiv	98
50/18 Campusutvikling HVL-tilbygg Haugesund	151
51/18 Instruks for dagleg leiing	182
52/18 Fullmaktsstruktur: Råd og utval i HVL	187
53/18 Akkreditering av Master i Marketing and Innovation	193
54/18 Oppnevning av studentrepresentanter til styrer, råd og utvalg ved HVL - 01.08.2018-31.07.2019	201
55/18 Strategiprosessen - løypemelding juni 2018	208
56/18 Utvikling av kvalitetssystem HVL	211
57/18 Oppfølging av Meld. St. 25 (2016–2017) Humaniora i Norge ved HVL	216
58/18 Tilstandsrapport for høgare utdanning 2018 - hovudtal og tendensar for HVL	225
59/18 Søkertall og status for rekrutteringsarbeidet for studieåret 2018/2019	234

Orienteringssaker

O-5/18 Orienteringar frå rektor, styremøte 05/18	250
O-5/18-1 Referat frå IDF-møte	-
O-5/18-2 Årshjul for styresaker HVL 2018 pr. juni	251
O-5/18-3 Forskingsbasert følgjeevaluering - NIFU	-

Arkivsak-dok. 17/00097-81 Arkivkode. 011
Saksbehandler Linda Marie Hvaal McGuffie

Saksgang Møtedato
Høgskulestyret 20.06.2018

44/18

GODKJENNING AV INNKALLING, SAKSLISTE OG PROTOKOLL

Forslag til vedtak/innstilling:

1. Styret godkjenner forslag til innkalling og saksliste til styremøte 05/18
2. Styret godkjenner protokoll frå styremøte 04/18.

Vi syner til vedteken møteplan og kallar med dette inn til styremøte 05/18.

Styremøtet finn stad onsdag 20. juni (10:30-18:00) og torsdag 21. juni (09:00-14:00), på HVL kampus Stord, Klingenbergvn. 8, 5414 Stord (Møterom UND140).

Dersom du ikkje har høve til å møte ber vi om at du gjev melding til styresekretariatet v/Linda McGuffie på telefon 55 58 75 39 eller e-post: lmhm@hvl.no.

Vedlegg:

Saksliste til styremøte 05/18
Protokoll frå styremøte 04/18

Saksliste til styremøte 05/18:

Vedtakssaker	
44/18 (B)	Godkjenning av innkalling, saksliste og protokoll
45/18 (S)	Regnskap og budsjett 1. tertial 2018
46/18 (B)	Revisjonsberetning for regnskapet for 2017 ved HVL
47/18 (S)	Rammer for studieporteføljeutviklingen ved Høgskolen på Vestlandet (HVL)
48/18 (S)	Nye studietilbud ved HVL fra studieåret 2019/2020. Innspill fra fakultetene
49/18 (S)	Campusutvikling HVL - Strategisk arealplan i det lange perspektiv
50/18 (B)	Campusutvikling HVL - tilbygg Haugesund
51/18 (B)	Instruks for dagleg leiing
52/18 (B)	Fullmaktsstruktur: Råd og utval i HVL
53/18 (B)	Akkreditering av Master i Marketing and Innovation
54/18 (B)	Oppnevning/godkjenning av studentrepresentanter til styrer, råd og utvalg ved HVL - 01.08.2018-31.07.2019
55/18 (O)	Strategiprosessen - løypemelding juni 2018
56/18 (O)	Utvikling av kvalitetssystem HVL
57/18 (O)	Oppfølging av Meld. St. 25 (2016–2017) Humaniora i Norge ved HVL
58/18 (O)	Tilstandsrapport for høgare utdanning 2018 - hovudtal og tendensar for HVL
59/18 (O)	Søkertall og status for rekrutteringsarbeidet for studieåret 2018/2019
Orienteringssaker	
O-5/18	Orienteringar frå rektor, styremøte 05/18
O-5/18-1	Referat frå IDF-møte (vert ettersendt)
O-5/18-2	Årshjul pr. juni 2018
O-5/18-3	Forskningsbasert følgjeevaluering - NIFU
Eventuelt	

MØTEPROTOKOLL

Høgskulestyret

Dato: 23.05.2018 kl. 10:00-14:00
Sted: Bergen
Arkivsak: 17/00097

Tilstede: Arvid Hallén, Kari Kjenndalen, Aina Berg, Trond Ueland, Christine Øye, Gunnar Yttri, Sissel J. Brenna, Marit Ubbe, Karin Stormo, Aase Neraas, Sondre Riisøen, Cecilie Fredheim, Marie Eikemo Larsen, Berit Rokne

**Møtende
varamedlemmer:** Hege Økland, Ragnar Gjengedal

Forfall: Gunnar Birkeland, Tom Skauge

Protokollfører: Linda McGuffie

SAKSKART		
Vedtakssaker		
39/18	17/00097-77	Godkjenning av innkalling, saksliste og protokoll
40/18	18/03404-1	Livslang læring - læring hele livet. Etter- og videreutdanning ved HVL.
41/18	18/03515-2	Akkreditering av mastergrad - Teknologi-basert innovasjon og entreprenørskap
42/18	17/08945-4	Status for ny Glu mai 2018
43/18	17/09874-10	Strategiprosessen - løypemelding
Orienteringssaker		
O-4/18	17/00146-34	Orienteringar frå rektor, styremøte 04/18

Bergen, 23.05.2018

Arvid Hallén

39/18 Godkjenning av innkalling, saksliste og protokoll

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Høgskulestyret	23.05.2018	39/18

Forslag til vedtak/innstilling:

1. Styret godkjenner forslag til innkalling og saksliste til styremøte 04/18
2. Styret godkjenner protokoll frå styremøte 03/18.

Møtebehandling

Styreleiar ønskte velkommen og orienterte om at ein etter handsaming av styresakene ville nytte noe tid til lukka møte med fordjuping i problemstillingar knytt til styrets arbeid.

To styremedlem hadde meldt forfall til møtet, og vara var kalla inn. Hege Økland møtte for Gunnar Birkeland og Ragnar Gjengedal for Tom Skauge.

Styret hadde ikkje kommentarar til sakslista. Det vart i løpet av møtet meldt tre saker til eventuelt.

Votering

Samrøystes.

Vedtak

1. Styret godkjenner forslag til innkalling og saksliste til styremøte 04/18
2. Styret godkjenner protokoll frå styremøte 03/18.

[Lagre endelig vedtak]

40/18 Livslang læring - læring hele livet.**Etter- og videreutdanning ved HVL.**

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Høgskulestyret	23.05.2018	40/18

Forslag til vedtak/innstilling:

Styret tar saken om status for livslang læring ved HVL til orientering.

Møtebehandling

Kristin Reiso Lawther, leiar for EVU-kontoret i nærregion Bergen, presenterte saka. Styret tok ei pause midtveis i diskusjonen av denne saka for å handsame sak 42/18.

Livslang læring er eit viktig satsingsområde for HVL med stort potensiale for auka inntekter. HVL må hente ut meirverdien frå fusjonen og jobbe målretta for å være ein samfunnsrelevant og framtidsretta aktør i denne marknaden, og vere den føretrekte samarbeidspartnaren i vår region for etter- og vidareutdanning.

I styrets diskusjon vart følgjande moment trekt fram:

- Tett på: HVL kan dra større nytte av felles ressursar og kunnskap i eksisterande partnarsskap, både i kartlegging av behov og i utvikling av utdanningstilbod som treffer marknaden på rett måte og i rett tid.
- Ein må syte for tett kopling mellom kundens behov og dei som skal utvikle det faglege innhaldet.
- EVU-porteføljen må samkøyrast for å sikre at vi ikkje konkurrerer mot oss sjølv om dei same studentane.
- Undervisningsformar og studietilbod må tilpassast til behova i vår region (t.d. desentraliserte eller nettbaserte kurs).
- Ein må gjere det attraktivt for fakulteta og fagleg tilsette å utvikle lønnsame kurs som svarar på behov i marknaden.
- Kunnskapsdeling på tvers i organisasjonen (nærregionar, fakultet og avdelingar) er viktig for å lukkast på dette feltet.
- EVU-porteføljen må tilpassast endringar i marknaden mtp. kven som betaler for slike studiar – studenten sjølv eller arbeidgjevar.

Votering

Samrøystes.

Vedtak

Styret tar saka om status for livslang læring ved HVL til orientering. Styret ønskjer sak om EVU-feltet med vekt på dei strategiske vala HVL står framfor på dette feltet.

[Lagre endelig vedtak]

41/18 Akkreditering av mastergrad - Teknologi-basert innovasjon og entreprenørskap

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Høgskulestyret	23.05.2018	41/18

Forslag til vedtak:

Styret vedtar at det settes ned en studieplankomite som skal jobbe frem søknad om akkreditering av et masterprogram innen innovasjon og entreprenørskap.

Møtebehandling

Jens Kristian Fosse, prodekan ved fakultet for ingeniør- og naturvitenskap, presenterte saka.

Styret diskuterte saka og var positive til at ein jobbar mot å få eigen akkreditering for dette programmet som tidlegare har vore drevet felles med UiO.

Det vart understreka i møtet at plasseringa av masterprogrammet vil kunne bli endra som ein følgje av evalueringa av senterstrukturen.

Votering

Samrøystes.

Vedtak

Det vert nedsett ein studieplankomite i samsvar med framlegget, som skal utarbeide ein søknad om akkreditering av masterprogram innan innovasjon og entreprenørskap.

[Lagre endelig vedtak]

42/18 Status for ny Glu mai 2018

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Høgskulestyret	23.05.2018	42/18

Framlegg til vedtak:

Styret tek saka til orientering

Møtebehandling

Jan Olav Fretland, programansvarleg for den nye grunnskulelærarutdanninga, presenterte saka (via videokonferanse).

Styret takka for saka. Styret understreka at det vert gjort tiltak for å tiltrekke seg søkjarar til alle campus. Styret var imponert over arbeidet som blir gjort og er positive til planane for det vidare arbeidet med utviklinga av grunnskulelærarutdanninga ved HVL.

Votering

Samrøystes.

Vedtak

Styret tek saka til orientering.

[Lagre endelig vedtak]

43/18 Strategiprosessen - løypemelding

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Høgskulestyret	23.05.2018	43/18

Forslag til vedtak/innstilling:

Styret tar saka til orientering

Møtebehandling

Rektor presenterte saka.

Styret ser fram til å følge arbeidet med utvikling av strategien vidare.

Votering

Samrøystes.

Vedtak

Styret tar saka til orientering.

[Lagre endelig vedtak]

Saknr	Arkivsak	Tittel
O-4/18	17/00146-34	Orienteringar frå rektor, styremøte 04/18

O-4/18-1 Referat frå IDF-møte

Referat frå IDF-møte vart delt ut ved møtestart. Styret tok lesepause. Styret hadde ikkje kommentarar.

O-4/18-2 Årshjul

Styret hadde ikkje kommentarar til årshjulet.

O-4/18-3 UHR arbeidsgruppe – forenkling og forbedring av rammeverket for universiteter og høyskoler

Rektor orienterte om at prorektor for samhandling er representant for HVL i utvalet som skal jobbe med mandat for arbeidsgruppa som skal jobbe fram ein NOU om forenkling og forbedring av rammeverket for universitet og høgskular. Styret ser fram til å få sak om dette temaet når prosessen har kome lenger.

I samband med diskusjonen av saka vart det ytra ønske om at ein i framtida vurderer om styret i større grad burde koplast på høyringsprosessar som gjeld strategisk viktige tema for HVL som det kan være føremålstenleg at styret uttalar seg om eller er orientert om.

Eventuelt

Administrativ organisering – status

Meldt av: Styreleiar

Rektor orienterte kort om framdrifta i iverksettinga av vedtaket om administrativ organisering. Det er ein utfordrande prosess og mange ulike forventningar og ønskje som skal harmoniserast.

Styret hadde ikkje kommentarar til saka.

Fellesemne HVL

Meldt av: Gunnar Yttri

Styreleiar orienterte. Saka meldt munnleg i førre møte og følgt opp på e-post i etterkant. Styret støtta at administrasjonen arbeider vidare med denne saka.

Orientering om NRK-reportasje

Meldt av: rektor

Rektor orienterte om ein NRK-reportasje om eit forskningssamarbeid på energiteknologi mellom Høgskulen på Vestlandet og Universitetet i Jaffna og oppmoda styret om å sjå programmet.

Høgskulen på Vestlandet

Arkivsak-dok.	17/10061-24	Arkivkode.	113
Saksbehandler	Kirsten Bakken Kristine Tangen		
Saksgang Høgskulestyret		Møtedato	20.06.2018

45/18

REGNSKAP OG BUDSJETT 1.TERTIAL 2018

Forslag til vedtak/innstilling:

1. Styret tar utgreiinga om regnskapsstatus per 1. tertial 2018 til orientering.
2. Styret tar intern budsjettstatus pr.1.tertial 2018 til orientering.

Sammendrag

Tertialregnskapet vart sendt til Kunnskapsdepartementet (dvs. registrert i DBH) innan fristen 01.06.18. Iht. departementets brev, av 12.04.18, er det tilstrekkeleg med ei forenkla rapportering av regnskapet for 1. tertial. Høgskulen har likevel valt å rapportere eit fullstendig regnskap, dette for å kvalitetssikre heile regnskapet. Regnskapet per 1. tertial trenger ikkje å vera styrebehandla før innsending. Signering av dette kan gjerast administrativt av rektor. Regnskap og leiarkommentarar er derfor til orientering.

Det blir gitt ein overordna status for dei interne budsjettområda. I tillegg blir det gitt ei oversikt og status for gjennomgangen av avsetningane pr. 31.12.17 knytt mot fakulteta sin aktivitet.

Vedlegg:

1. Ledelseskommentar til regnskapet per 30.04.18
2. Regnskapet per 30.04.18

Utrykte vedlegg:

Brev fra departementet av 12.04.18

Saksframstilling:

Bakgrunn:

Regnskapet pr. 1.tertial til KD gjeld all aktivitet, intern og eksternfinansiert. Fristen for å levere regnskapet var 1.juni. Rektor har signert lederkommentarene til regnskapet.

Status i høve til internbudsjettet pr. 1.tertial og avsetningane mot fakulteta sin aktivitet er del to av saka.

Vurderingar :

DEL 1 Samla rekneskap pr. 1.tertial 2018

Høgskulen hadde per 30.04.2018 eit negativt driftsresultat på om lag 2,5 mill. kr, mens resultatet for same periode i 2017 var eit positivt resultat på 28,1 mill. kr. Resultatet i høve til løyvinga er dermed redusert frå 4,05% per 1. tertial 2017 til - 0,39% per 1. tertial 2018. Dette negative driftsresultatet og endringa i resultatet frå 1. tertial 2017 til 1. tertial 2018 skuldast blant anna at høgskulen innan utgangen av april 2018 ikkje hadde inntektsført SAKS-løyvinga (løyva 15 mill. kr. men ikkje inntektsført per april), mens vi i 2017 i same periode hadde mottatt og inntektsført heile SAKS-tildeling på 39 mill. kr.

Inntektssida er redusert med om lag 3% samanlikna med same periode i 2017 blant anna grunna den manglande SAKS-løyvinga, mens utgiftene har auka med 1,2%.

Lønn- og sosiale kostnader har auka med 4,3% og utgjer no 64,7 % av dei totale driftskostnadene, mens andre driftskostnader er redusert med 3,6% i høve til same periode i 2017. Denne reduksjonen i andre driftskostnader skuldast i all hovudsak ein reduksjon i kjøp av tenester. Husleigekostnadene utgjer no om lag 17,2% av løyvinga.

Etter 1. tertial 2018 har HVL kr 256,1 mill. kr. i avsatte midlar av KD-tildelinga. Ved årsskiftet i 2017 var avsetningane på 258,7 mill. kr., ein reduksjon på 2,6 mill. kr. Ser ein bort frå avsetningane til bygg/campusutvikling på om lag kr 104,7 mill. kr. samt dei avsette midlane knytt til metningsdykkarutdanninga (22 mill. kr.) utgjer avsetningane 6,76% av dei totale KD-løyvingane for 2018.

Den eksterne omsetninga (her: all inntekt unntatt løyving frå KD) er på om lag 55,6 mill. kr, noko som er ei auke på om lag 9,2 mill. kr. samanlikna med 1. tertial 2017. Denne auka skuldast i all hovudsak ei auke i tilskott og overføringar frå andre statlege forvaltningsorgan.

Det er ingen prosjekt som er avslutta per 1. tertial, dei fleste prosjekt blir ikkje avslutta før i 2. og 3. tertial.

Høgskulen si økonomiske utvikling blir fortsatt vurdert som positiv, og dei fleste nøkkeltall bekreftar dette, ref, tabell 1. Dei akkumulerte budsjettreservar vil gi høgskulen ein muligheit til å foreta nødvendige omstillingar i et noko lengre tidsperspektiv. Vi vet imidlertid at store delar av avsetjingane er bundne opp i

planlagde tiltak, jfr seinare omtale av avsetjingar knytt til fakulteta, og også igangsatte store investeringsprosjekt i høve til bygg.

Tabell 1: Sammenligning av nøkkeltal 1. tertial 2017- 2018

NØKKELTALL	1. tertial 2017	1. tertial 2018
Statstilskudd	693 652	661 933
Avregninger (- = reduksjon i avsetningene)	28 118	-2 556
Avsetninger	258 660	256 104
Avsetning i % av statstilskudd	37,29 %	38,69 %
Driftsresultat	28 133	-2 547
Driftsresultat i % av statlig tilskudd	4,06	-0,38 %
Arbeidskapital (omløpsmidler-kortsiktig gjeld)	320 321	317 664
Arbeidskapital i % av driftsinntekter	43,28 %	44,27 %
Likvidetsgrad (omløpsmidler/kortsiktig gjeld)	1,68	1,77
Lønn i % av totale driftskostnader	62,78 %	64,74 %
Opptjent virksomhetskapital	57 918	64 056
Beholdning Norges Bank	597 729	653 837

Det blir ellers vist til vedlegg 1 og 2 for ytterligere detaljer til regnskapet per 1. tertial.

DEL 2 Status i høve til budsjett 2018

Samla budsjett og budsjettfordeling

SAKS-midler

I april vart HVL informerte om frå KD at vi ville få ei tildeling av SAKS-midler på 15 mill kr i 2018. Dette er 3 mill kr lågare enn det som var forutsett i budsjettet. Rektor foreslår likevel ikkje å justere budsjetta no. Dette blir vurdert i budsjett 2019 og/eller som del av årsregnskapet for 2018. Planen for disponering av SAKS-midler strekkjer seg over 2018 og 2019, og kan justerast i samband med desse prosessane.

Revidert statsbudsjett 2018

I revidert statsbudsjett for 2018 vart lagt fram 15.mai. I forslaget er det ingen nye studieplassar eller stipendiatstillingar. Det er foreslått ekstra tildeling på 10 mill kr for å styrke arbeidet med rekruttering til lærarutdanningane. Dette vil svært sannsynleg HVL få del av. Det er også foreslått auka tildeling på 10 mill kr for å auke vidareutdanningstilboda innan IKT. Midlane skal lysast ut til samarbeidsprosjekt mellom høgare utdanningsinstitusjonar/fagskoler og bedrifter/næringsliv.

Det har vore forhandlingar om revidert budsjett, som ifølge presseoppslag ikkje vil gje endringar som har verknad for HVL. Stortinget handsamar revidert statsbudsjett 15.juni 2018.

Lønnsoppgjer – fordeling av lønnsreserve

Lønnsoppgjeret i staten fekk ei ramme på 2,8% som heilårseffekt. Det er avsett 20

mill kr i lønnsreserve i budsjettet for å bidra til å finansiere lønnsoppgjeret internt i 2018. Vi har ikkje fått data frå departementet som gir oss tilstrekkeleg grunnlag for å gjera den endelege vurderinga av om reserven er tilstrekkeleg. Det ser imidlertid ut til at den vil vera for låg. Dersom fakulteta og budsjetteiningane skal få dekka heile lønnsveksten kan det bety at HVL må nytte delar av den generelle reserven som ligg i budsjettet. Rektor foreslår at lønnsveksten skal bli dekka fullt ut. Vi kjem attende til dette pr. 2.tertial når vi veit meir om kostnaden for HVL i 2018.

Budsjettfordelingsmodellen

I forkant av budsjettprosessen for 2019 må vi ha ei samla vurdering av erfaringane med budsjettfordelingsmodellen, og vurdere ulike problemstillingar som har kome opp iløpet av året. Det har blant anna kome innspel om tidlegare øyremerka midlar frå KD som bør trekkast ut før fordelingsmodellen mot fakulteta blir nytta. Rektor foreslår at dette blir vurdert samla inn mot 2019-budsjettet, og at det samstundes blir vurdert om dette skal løyvast særskilt for 2018. Dette vil då eventuelt kome inn som del av status pr. 2.tertial.

Studieplassar i endeleg statsbudsjett (desember 2017)

I Stortinget si behandling av statsbudsjettet vart HVL tildelt 30 studieplassar til IKT, og 30 studieplassar til havteknologi.

I revidert budsjett i mars vart det fordelt basismidlar til 15 IKT-studieplassar til FIN (0,3 mill kr). No er det klart at dei resterande 15 IKT-studieplassane skal nyttast av FLKI. Dei 30 studieplassane til havteknologi var det i utgangspunktet lagt føringar mot studietilbod i Florø/Kristiansund. Det er for få søkjarar, så desse studieplassane vil no nyttast til å auke opptaket innanfor ingeniør der det er grunnlag for det. Basismidlar blir fordelt til FLKI og FIN, jfr den interne budsjettfordelingsmodellen for 2018 (0,3 mill kr og 0,516 mill kr).

Resten av basismidlane som skal dekke felles institusjonskostnader blir overført til desse budsjetta (2,4 mill kr).

Budsjettstatus pr. 1.tertial

I det følgjande blir det gitt ei overordna løypemelding i høve til budsjettstatus. Dette er grovt anslag for fakulteta og fellesadministrasjon og felleskostnader. Det er fleire tilhøve 1.halvår som gjer at vi ikkje kan presentere meir detaljar og vurderingar til styret.

Som hovudbilde så er det mindre aktivitet enn eit normalår i høve til innkjøp/andre kostnader. Dette er eit teikn på at organisasjonen er under etablering, og at leiarfunksjonane delvis eller ikkje har vore på plass, og at strukturane er under etablering. Dette ser vi tydelegast i fellesadministrasjon og felles institusjonskostnader. Her er det om lag 15 mill kr i mindreforbruk pr. 1.tertial. Ein stor del av dette er knytt til delar av SAKS-midlar og strategiske midlar som det tek tid å få knytt til aktivitet. Som tidlegare omtala er dette midlar som blir sett over 2018-19. Elles er noko knytt til periodiseringar av budsjett/regnskap, og noko er også generelt lågare forbruk pr. 1.tertial enn budsjetttert. Lønnskostnadene er nokså i tråd med budsjettet.

FLKI har pr. 1.tertial mindre forbruk enn budsjetttramma for 2018. Delar av dette forbruket er også knytt til internprosjekt som i utgangspunktet er finansiert av avsetningar frå 31.12.17. Ut over dette har fakultetet øyremerka tildelingar frå KD til etablering av GLUP og samarbeid med partnerskular.

FØS har eit driftsbudsjett som ligg over rammetildelinga med ca 3 mill kr for 2018. Regnskap pr. 1.tertial viser imidlertid ein aktivitet litt under budsjetttramma. Utover dette er det forventa brukt ca. 3-4 mill kr av avsetningane i 2018.

FIN har pr. 1. tertial eit forbruk som er i samsvar med budsjett. For 2018 er budsjettet i tråd med den totale budsjetttramma. Førebels prognose for 2018 er eit meirforbruk på kring 2-3 mill kr.

FHS har per 1.tertial noko høgare forbruk enn budsjetttramma for 2018. Ein del av dette gjeld interne prosjekt i nærregion Sogn og Fjordane som er finansiert av avsetningar. Jamfør kommentarar under om avsetningar, så er det grunn til å sette fokus på aktivitet og prioriteringar i fakultetet med tanke på økonomistyring.

Avsetningar pr. 31.12.17

Styret vedtok i revidert budsjett i mars at det skulle vera ein samla gjennomgang av avsetjingane som dei gamle fagavdelingane hadde pr. 31.12.17, og at desse i utgangspunktet skulle vidareførast til dei nye fakulteta. Rektor legg no til grunn at avsetjingane blir stilt til disposisjon for fakulteta, og at dette er ein informasjon til styret om kva føremål avsetjingane er bunde opp til. Dei interne prosjekta som er finansiert av avsetningane strekkjer seg over 2018-2020.

Gjennomgangen av alle små og større prosjekt/formål som er knytt til avsetningane ved fakulteta har vore ein viktig og nødvendig jobb for å få oversikt over inngangen/pågåande aktivitet/bindingar. Det er fortsatt arbeid som blir gjort ved FLKI for å avklare forpliktingar, og ved FHS for å fastsette budsjett på interne prosjekt frå 2017.

FIN og FHS var i ein situasjon der pågåande interne prosjekt hadde restbudsjett pr. 1.1.18 som gjekk utover dei regnskapsmessige avsetningane. Dette har gjort at prosjekt/tildelingar har blitt nullstilt eller redusert for å redusere dei økonomiske forpliktingane. Dei interne prosjekta har imidlertid fortsatt eit høgare budsjett enn avsetningane (linje 9 i tabellen på neste side). Dette vil fakulteta måtte dekke inn over framtidige budsjett. For FHS er det i størrelsesorden 3-5 mill kr.

Type avsetjing	FLKI	FHS	FIN	FØS	SUM
1-Driftsmidlar PhD	- 1 070 000	- 1 460 000	- 650 000	- 250 000	- 3 430 000
2-FOU-midlar	*	- 670 000	- 1 870 000	- 700 000	- 3 240 000
3-FOU/kompetanseheving lønn	- 21 790 000	- 4 210 000	- 2 840 000	- 1 260 000	- 30 100 000
4-Internfinansiert FOU-prosjekt	- 1 300 000	- 1 220 000	- 1 650 000	- 650 000	- 4 820 000
5-Utdanning/samarbeid praksis	- 5 460 000	- 2 730 000	- 530 000	- 1 660 000	- 10 380 000
6-Investeringar vit.utstyr/utdanning	- 710 000	- 1 230 000	- 1 030 000	-	- 2 970 000
7-Ubundne midlar	- 1 180 000	-	-	- 1 200 000	- 2 380 000
Total avsetning pr. 31.12.17	- 31 500 000	- 11 500 000	-8 570 000	-5 710 000	- 57 280 000
8-Total avsetning, uttrekt PhD-driftsmidlar	- 30 430 000	- 9 420 000	- 7 910 000	- 5 470 000	- 53 230 000
9-Utover avsetningane, trekt ut i oversikten FOU-prosjekt	-	3-5 mill. kr.	- 1 190 000	-	
*FOU-midlar er inkl. i linje 3					

Oversikta viser at om lag 40 mill. kr av avsetjingane er knytt til pågåande kompetansehevingstiltak og internfinansierte FOU-prosjekt (linje 1-4). Den forholdsmessige største andelen er knytt til FLKI.

Om lag 13-14 mill. kr av avsetningane er knytt til utdannings-/samarbeidstiltak (linje 5-6). Oversikta viser i overkant av 2 mill. kr i ubundne midlar (linje 7), som blir planlagt brukt til ytterlegare kompetansehevingstiltak.

Driftsmidlar til PhD (linje 1) er trekt ut av fakultetsrammene for å bli samla på felles institusjonsbudsjett, netto samla avsetning på fakultet etter fråtrekk går fram på linje 8.

Som kommentert har dette vore ein viktig gjennomgang, og som viser at nokså omfattande, og ekstraordinære, kompetansehevingstiltak er finansiert av tidlegare års tildelingar frå KD (avsetjingar). Dette er eit viktig bilete å ha med seg i vidare arbeid med kompetansehevingsplanar og resursprioriteringar.

Høgskulen på Vestlandet

LEIARKOMMENTARAR TIL REKNESKAPEN FOR FØRSTE TERTIAL 2018

Institusjonens formål

Høgskulen på Vestlandet (HVL) var nyoppretta frå 01.01.2017 då Høgskolen i Bergen, Høgskolen Stord/Haugesund og Høgskulen i Sogn og Fjordane fusjonerte. HVL er ein utdannings- og forskingsinstitusjon som tilbyr eit breitt tilbod av yrkesnære utdanningar gjennom produksjon og formidling av kunnskap og forskning. Høgskulen har sterke og innovative fagmiljø innan helse- og sosialfag, ingeniør- og naturvitskap, lærarutdanning, kultur og idrett samt økonomi og samfunnsvitskap. Høgskulen på Vestlandet har høge ambisjonar og vil som ein ny fleirkampusinstitusjon byggje sterkare og meir solide fag- og forskingsmiljø, og har ein ambisjon om å bli universitet. Kampusane er lokalisert i Førde, Sogndal, Bergen, Stord og Haugesund og til saman har HVL om lag 16.000 studentar. HVL har overordna strategisk ambisjon om å verte universitet med profesjons- og arbeidslivsretta profil.

HVL skal sjå utdannings- og kompetansebehova i vestlandsregionen under eitt, og ha større fagleg og administrativ kraft i samhandlinga med samfunns-, og arbeids- og næringsliv. Høgskulen på Vestlandet skal vere den føretrekte samarbeidspartnaren og skal setje spor i utviklinga av vestlandsregionen.

Rekneskapsprinsipp

Høgskulen har gjennomført statsoppdraget innanfor dei rammer som departementet har satt for institusjonen, ref. høgskulens løyvingsbrev for 2018. Det har ikkje vore tilhøve av vesentleg verknad for høgskulen sitt resultat og økonomiske stilling etter rekneskapsperioden sin slutt. Rekneskapet er avlagt i samsvar med reglane i dei statlege rekneskapsstandardane samt rundskriv frå Finansdepartementet og krav frå overordna departement.

Leiarkommentaren er satt opp i høve til dei rapporteringspunkt som er gitt av departementet i brev av 15.12.2017 og 12.04.2018. Institusjonens revisor er Riksrevisjonen.

Vurdering av institusjonen si drift i perioden

Høgskulen på Vestlandet starta arbeidet med den faglege profilen, faglege satsingsområde og organisering hausten 2016. Interimstyret som blei valt hausten 2016 er vidareført som styre for HVL frå 1.1.2017. Fagleg organisering og fakultetsstruktur er vedtatt i 2017, og starta opp 1.1.18. Den administrative organiseringa skal vere klar andre halvår 2018.

Totalt har Høgskulen på Vestlandet i 2018 fått løyving på om lag 1,9 mrd. kr. der 1/3 er inntektsført per 1. tertial. I tillegg har høgskulen fått midlar til utvikling og drift av partnerskap i grunnskulelærarutdanninga på 7,5 mill. kr., samt midlar til utstyr til Gymnasbygget i Sogndal på 2,7 mill. kr., og disse midlane er inntektsført i sin heilheit i 1. tertial.

Høgskulen hadde per 30.04.2018 eit negativt driftsresultat på om lag 2,5 mill. kr, mens resultatet for same periode i 2017 var eit positivt resultat på 28,1 mill. kr. Resultatet i forhold til løyving er dermed redusert frå 4,05% per 1. tertial 2017 til -0,39% per 1. tertial 2018. Dette negative driftsresultatet og endringa i resultatet frå 1. tertial 2017 til 1. tertial 2018 skuldast blant anna at høgskulen innan utgangen av april 2018 ikkje hadde mottatt SAKS-løyvinga (15 mill. kr), mens man i 2017 i same periode hadde mottatt og inntektsført heile årets SAKS-løyving på 39 mill. kr.

Av totale *inntekter* utgjer løyving frå KD 92,3 % av inntektene, tilskot/overføringar frå andre utgjer 5,3% og 2,5% er sals- og leigeinntekter og andre inntekter. Inntektssida er redusert med 3% totalt, der inntekt frå løyving er redusert med om lag 4,6% (31,7 mill. kr.), mens inntekt tilskot og overføringar er auka med om lag 35% (9 mill. kr.). Inntekt frå sals- og leigeinntekter og andre driftsinntekter er redusert med 0,6 mill. kr.

Høgskulen på Vestlandet

Tabell 1

Inntektsfordeling	1. tertial 2017	1. tertial 2018	Endring i %
Inntekt frå løyving	693 656	661 933	-4,57 %
Tilskot og overføringar frå andre	28 038	37 846	34,98 %
Sals- og leigeinntekter	17 593	15 923	-9,49 %
Andre driftsinntekter	799	1 861	132,92 %
Sum driftsinntekter	740 085	717 563	-3,04 %

(Alle tal i heile tusen)

Totale *driftskostnader* utgjer 720,1 mill. kr. og dette utgjer ein auke på om lag 1,15% i høve same periode i fjor.

Løn- og sosiale kostnader har auka med 4,3% og utgjør no 64,7 % av dei totale driftskostnadene, noko som er ein auke samanlikna med 1. tertial 2017 (62,8%)

Andre driftskostnader er redusert med 3,6% i forhold til same periode i 2017, noko som i all hovudsak skyldast ein reduksjon i kjøp av tenesta. Husleigekostnadane har auka med 0,7 % i perioden, frå om lag 113,2 mill. kr. i 2017 til om lag 114 mill. kr. i 2018. Husleigekostnadene utgjer no om lag 17,2 % av løyvinga.

Tabell 2

Driftskostnader	1. tertial 2017	1. tertial 2018	Endring i %
Løn og sosiale kostnader	446 969	466 175	4,30 %
Andre driftskostnader	238 601	229 917	-3,64 %
Avskrivningar	26 382	24 017	-8,96 %
Sum driftskostnader	711 952	720 109	1,15 %

(Alle tal i heile tusen)

Den eksterne omsetjinga (her: all inntekt unntatt løyving frå KD) er på om lag 55,6 mill. kr, noko som er ein auke på om lag 9,2 mill. kr. samanlikna med 1. tertial 2017. Denne auken skuldast i all hovudsak ein auke i tilskot og overføringar frå andre statlege forvaltningsorgan.

Tabell 3

Ekstern omsetning (eks. løyvingar frå KD) ref. note 1	1. tertial 2017	1. tertial 2018	Endring i %
1. Tilskot og overføringar frå andre statlege forvaltningsorgan	9 702	18 279	88,40 %
2. NFR	11 091	11 076	-0,13 %
3. Gåver	461	27	-94,14 %
4. Tilskot til annan bidragsfinansiert aktivitet	6 127	7 467	21,87 %
5. Tilskot/overføring frå EU	657	997	51,75 %
6. Oppdrags- sals og leigeinntekter	17 593	15 923	-9,49 %
7. Andre driftsinntekter	799	1 861	132,92 %
SUM	46 430	55 630	19,81 %

(Alle tal i heile tusen)

Den samla bidrags- og oppdragsfinansierte verksemda (BOA) utgjer totalt 23,4 mill. kr (tilskot anna bidragsaktivitet og oppdrags- sals og leigeinntekter i tabellen over), som er ein reduksjon på om lag 0,3 mill. kr. samanlikna med same periode i 2017.

Av den samla BOA-verksemda utgjorde oppdragsverksemda (oppdrag- sals og leigeinntekter) om lag 16 mill. kr, noko som er ein reduksjon på om lag 1,6 mill. kr. samanlikna med 2017. Det har ikkje blitt avslutta nokon eksterne prosjekt i 1. tertial, og det har difor ikkje blitt regnskapsført overskot frå

Høgskulen på Vestlandet

oppdragsverksemda til verksemdskapitalen. Per 1. tertial 2017 var det berre avslutta eitt prosjekt, og godskriva kr 48.000,- i overskot til verksemdskapitalen. Det ble i 1. tertial 2018 kjøpt aksjar for 0,1 mill. kr. i Sogn og Fjordane Vitensenter AS, og dette har blitt belasta verksemdskapitalen.

Total opptent verksemdskapital utgjorde 64,1 mill. kr per 30.05.2018, noko som er om lag 6,75 % av totalkapitalen.

Innskotet i statens konsernkonto er redusert med om lag 26,4 mill. kr. sidan 31.12.2017, og bankinnskotet utgjorde 653,8 mill. kr. ved periodens slutt. Likviditetsgraden (omløpsmidlar/kortsiktig gjeld) var på 1,77 per 1. tertial 2018 mot 1,68 for same periode i 2017.

Det er elles berre mindre avvik i høve til balansepostane i rekneskapet.

Endringane i avrekninga av den løyvingfinansierte verksemda vil bli kommentert i eit eige punkt.

Vesentlege avvik mellom periodisert resultatbudsjett og resultatrekneskap

Høgskulen hadde budsjettert med eit ordinært driftsresultat for 2017 på om lag -4,6 mill. kr., mens resultatet vart om lag -2,5 mill. kr. Dette skuldast i stor grad at høgskulen ikkje har utbetalt så mykje som det var budsjettert til nybygget Kronstad 2 og til ombygginga av Gymnasbygget, i tillegg til at kjøp at tenestar er lågare enn forventa.

Utvikling i avsett del av tilskot til løyvingfinansiert verksemd

Etter 1. tertial 2018 har HVL kr 256,1 mill. kr. i avsette midlar av KD-tildelinga. Ved årsskiftet i 2017 hadde høgskulen ein avsetnad på 258,7 mill. kr., noko som gjev ein reduksjon på 2,6 mill. kr. Avsetningsnivået per 1. tertial utgjør 13,37% av dei totale KD-løyvingane for 2018.

Tabell 4

Avsett del av løyvingfinansiert aktivitet	31.12.2017	1. tertial 2018
I tusen kroner	235 572	256 104
I % av totale KD løyvingar (heile året)	12,66 %	13,37 %

Avsetningsnivået er framleis noko høgt, men ser ein bort frå avsetnaden til bygg på om lag kr 104,7 mill. kr. samt ein positiv saldo knytt til investeringar knyta til dykkarutdanninga (22 mill. kr.) utgjør avsetnaden 6,76 % av dei totale KD-løyvingane for 2018. Avsetningane knytt til Gymnasbygget i Sogndal og Kronstad 2 vil bli redusert etter kvart som arbeidet blir ferdig. Eit noko høgt avsetningsnivå er no naudsynt med tanke på framtidig investeringsbehov i høve til nye bygg samt høgskulen sin satsing mot universitetsstatus.

Gjennomførte investeringar i perioden og planlagde investeringar i seinare periodar

Høgskulen har i 1. tertial hatt totale investeringskostnader på om lag 8,9 mill. kr. (11,4 mill. kr i same periode i 2017). I 2018 er høgskulen framleis prega av mykje arbeid med fusjonsprosessar, samanstilling av utdanningar samt å få den administrative organiseringa på plass, og høgskulen har då eit mindre fokus på gjennomføring av større investeringar. Men det er forventa at investeringsnivået vil være høgare dei to neste tertialane. Avskrivingane i perioden var på om lag 24 mill. kr.

Trender og utvikling i inntekter og sentrale kostnader

Høgskulen er ein ny institusjon, og det vil ta tid for organisasjonen å kome på plass. Budsjettsituasjonen i framtida er usikker, både med tanke på vidare effektiviseringskutt i løyvinga samt korleis dei nye parameterane i Kunnskapsdepartementets fordelingsmodell vil slå ut dei neste åra. Kostnadsnivået, spesielt det som gjeld varige faste kostnader, må vidare stabiliserast, i høve til framtidige inntekter for å kunne oppretthalde eit framtidig handlingsrom, ref. universitetsambisjonen og dei auka husleigekostnadene som kjem som følge av dei nye lokala som er planlagd. Auka innsats for å skaffe inntekter ut over statstilskotet vil også vera strategisk avgjerande for at høgskulen skal ha handlingsrom til å gjennomføre dei overordna målsettingane over tid.

Høgskulen på Vestlandet

Tal på tilsette per 1. tertial har økt med 59 årsverk, frå 1.640 per 31.12.17 til 1.699 per 30.04.18, som er ein auke på 3,6 %. Denne auka må sjåast i samanheng med økt tal på både stipendiatar og studieplasser i perioden og at et auka tal på studentar utløyser eit behov for meir personale. Styringsmessig er det viktig å balansere drifta inn mot 2019, og dei samla personalkostnader bør fortrinnsvis ikkje auke vidare, utan at dette blir sett i samanheng med forventta avgang i åra som kjem. Arbeidet med å utarbeide rekrutterings-/bemanningsplaner må ha prioritet i kommande periode, dette gjeld både for administrative og vitskapelege stillingar.

Studentdata for 2017 viser ein auke på 359,4 60-studiepoengseiningar i studiepoengproduksjon samanlikna med 2016. Det er forventta ein auke i produserte studiepoengseiningar vidare også, men ein noka lågare vekst enn tidlegare år.

Høgskulen sin økonomiske stilling er god, og både avsetningane og likviditeten er på eit tilfredsstillande nivå.

HVL ser likevel at det er viktig med stram ressursstyring og spesielt i samband med at det er vedteke bygging av nye lokalar med høge kostnader i forhold til inventar og innreiking, i tillegg til at det fører til faste auka husleigekostnader. Faste kostnader aukar, noko som kan gjere det nødvendige omstillingsarbeidet utfordrande for å tilpasse aktivitetar til framtidige rammer.

Det blir elles vist til rekneskapen for 1. tertial 2018 med tilhøyrande noter.

01.06.2018

 Berit Rokne, rektor

Virksomhet: Høgskulen på Vestlandet

Prinsippnote – SRS

Regnskapet er utarbeidet og avlagt i samsvar med de Statlige Regnskapsstandardene (SRS) og etter de nærmere retningslinjene som er fastsatt for forvaltningsorganer med fullmakt til bruttoføring utenfor statsregnskapet i Bestemmelser om økonomistyringen i staten av 12. desember 2003 med endringer, senest 5.november 2015. Regnskapet er avlagt i henhold til punkt 3.4 i Bestemmelser om økonomistyringen i staten og retningslinjene i punkt 6 i Finansdepartementets rundskriv R-115 med Kunnskapsdepartementets tilpasninger for universitets- og høyskolesektoren. Alle regnskapstall er oppgitt i 1000 kroner dersom ikke annet er særskilt opplyst.

Anvendte regnskapsprinsipper

Inntekter

Tildelinger uten motytelse eller med utsatt motytelse er behandlet etter bestemmelsene i SRS 10 og sammenstilt med de tilsvarende kostnadene (motsatt sammenstilling). Ordinære driftsbevilgninger fra Kunnskapsdepartementet og tilskudd til ordinær drift fra andre departement er med mindre annet ikke er særskilt angitt, å anse som opptjent på balansedagen. Dette innebærer at slike bevilgninger og tilskudd fra Kunnskapsdepartementet og andre departementer er presentert i regnskapet i den perioden midlene er bevilget. Bevilgninger og tilskudd til ordinær drift som ikke er benyttet på balansedagen, er klassifisert som forpliktelse og ført opp i avsnitt C II Avregninger i del C SStatens kapital i balanseoppstillingen. Tilsvarende gjelder for andre statlige bevilgninger og tilskudd til ordinære driftsoppgaver som gjelder vedkommende regnskapsperiode og som ikke er benyttet på balansedagen. Bevilgninger som gjelder særskilte tiltak og som ikke er benyttet på balansedagen, er klassifisert som forpliktelse og presentert i avsnitt C IV i balanseoppstillingen. Dette gjelder også bevilgningsfinansiert aktivitet hvor det er dokumentert at midlene av bevilgende myndighet er forutsatt benyttet i senere terminer. Bidrag og tilskudd fra statlige etater og tilskudd fra Norges forskningsråd samt bidrag og tilskudd fra andre som ikke er benyttet på balansedagen er klassifisert som forskudd og presentert som ikke inntektsførte bidrag i avsnitt D III Kortsiktig gjeld i balanseoppstillingen. Tilsvarende gjelder for gaver og gaveforsterkninger.

Inntekter som forutsetter en motytelse er behandlet etter bestemmelsene i SRS 9 og er resultatført i den perioden rettigheten til inntekten er opptjent. Slike inntekter måles til verdien av vederlaget på transaksjonstidspunktet. Inntekter fra salg av tjenester anses som opptjent på det tidspunktet krav om vederlag oppstår.

Kostnader

Kostnader ved virksomhet som er finansiert av bevilgninger eller midler som skal behandles tilsvarende, er resultatført i den perioden kostnaden er pådratt eller når det er identifisert en forpliktelse.

Kostnader som vedrører transaksjonsbaserte inntekter er sammenstilt med de tilsvarende inntekter og kostnadsført i samme periode. Prosjekter innen oppdragsvirksomhet er behandlet etter metoden løpende avregning uten fortjeneste. Fullføringsgraden er målt som forholdet mellom påløpte kostnader og totalt estimerte kontraktskostnader.

Vedlegg 2: Regnskap 1. tertial 2018

Aksjer og andre finansielle eiendeler

Aksjer og andre finansielle eiendeler er balanseført til historisk anskaffelseskost på transaksjonstidspunktet. Aksjer og andeler som er anskaffet med dekning i bevilgning over 90-post og aksjer anskaffet før 1. januar 2003 og som ble overført fra gruppe 1 til gruppe 2 fra 1. januar 2009, har motpost i *Innskutt virksomhetskapi tal*. Aksjer og andeler som er finansiert av overskudd av eksternt finansiert oppdragsaktivitet, har motpost i *Opptjent virksomhetskapi tal*. Dette gjelder både langsiktige og kortsiktige investeringer. Mottatt utbytte og andre utdelinger er inntektsført som annen finansinntekt. Når verdifallet ikke er forventet å være forbigående, er det foretatt nedskrivning til virkeleg verdi.

Tap

Det er ikke foretatt en generell vurdering knyttet til latente tap i aktive oppdragsprosjekter. Eventuelle tap konstateres først ved avslutning av prosjektet og er som hovedregel kostnadsført når en eventuell underdekning i prosjektet er endelig konstatert. For aktive prosjekter hvor det er konstatert sannsynlig tap, er det avsatt for latente tap.

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet, samt poster som knytter seg til varekretsløpet. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmiddel/langsiktig gjeld. Fordringer er klassifisert som omløpsmidler hvis de skal tilbakebetales i løpet av ett år etter utbetalingstidspunktet. Omløpsmidler er vurdert til det laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler er vurdert til anskaffelseskost og avskrives over driftsmidlets forventede levetid, men nedskrives til virkelig verdi ved verdifall som ikke forventes å være forbigående. Varig driftsmidler balanseføres med motpost *Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler*. Forpliktelsen som etableres på investeringstidspunktet oppløses i takt med avskrivningene og utligner dermed resultatvirkningen av avskrivningene.

Ved realisasjon/avgang av driftsmidler resultatføres regnskapsmessig gevinst/tap. Gevinst/tap beregnes som forskjellen mellom salgsvederlaget og balanseført verdi på *verdi avhendede anleggsmidler* i note 1.

For eiendeler som inngår i åpningsbalansen er bruksverdi basert på gjenanskaffelsesverdi lagt til grunn for verdifastsettelsen, mens virkelig verdi benyttes når det gjelder finansielle eiendeler. Ved fastsettelse av gjenanskaffelsesverdi er det tatt hensyn til slit og elde, teknisk funksjonell standard og andre forhold av betydning for verdifastsettelsen. For tomter, bygninger, infrastruktur er gjenanskaffelsesverdien dels basert på estimer utarbeidet og dokumentert av virksomheten selv, og dels på kvalitetssikring fra og verdivurderinger utarbeidet av uavhengige tekniske miljøer. Verdi knyttet til nasjonaleiendom og kulturminner, samt kunst og bøker er i utgangspunktet ikke inkludert i åpningsbalansen. Slike eiendeler er inkludert i den grad det foreligger en reell bruksverdi for realisasjonstidspunktet. Resterende bokført verdi av *forpliktelse knyttet til anleggsmiddelet* på realisasjonstidspunktet er vist som *Utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer, bokført virksomheten*. Finansieringen av varige driftsmidler, som er inkludert i åpningsbalansen for første gang, er klassifisert som en

Vedlegg 2: Regnskap 1. tertial 2018

langsiktig forpliktelse. Denne forpliktelsen løses opp i takt med avskrivningen på de anleggsmidler som finansieringen dekker.

For omløpsmidler, kortsiktig gjeld samt eventuelle øvrige forpliktelser som inkluderes i åpningsbalansen, er virkelig verdi benyttet som grunnlag for verdifastsettelsen.

Immaterielle eiendeler

Eksternt innkjøpte immaterielle eiendeler er vurdert til anskaffelseskost og avskrives over driftsmidlets forventede levetid, men nedskrives til virkelig verdi ved verdifall som ikke forventes å være forbigående. Immaterielle eiendeler er balanseført med motpost *Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler*.

Forpliktelsen som etableres på investeringstidspunktet oppløses i takt med avskrivningene og utligner dermed resultatvirkningen av avskrivningene.

Varebeholdninger

Lager av innkjøpte varer er verdsatt til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Egentilvirkede ferdigvarer og varer under tilvirkning er vurdert til full tilvirkningskost. Det er foretatt nedskriving for påregnelig ukurans.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap er gjort på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene. I tillegg er det for kundefordringer gjort en uspesifisert avsetning for å dekke antatt tap.

Internhandel

Alle vesentlige interne transaksjoner og mellomværender innen virksomheten er eliminert i regnskapet.

Pensjoner

De ansatte er tilknyttet Statens Pensjonskasse (SPK). Det er lagt til grunn en forenklet regnskapsmessig tilnærming, og det er ikke foretatt beregning eller avsetning for eventuell over- eller underdekning i pensjonsordningen. Årets pensjonskostnad tilsvarer årlig premie til SPK.

Valuta

Pengeposter i utenlandsk valuta er vurdert etter kursen ved regnskapsårets slutt.

Virksomhetskapital

Universiteter og høyskoler kan bare opptjene virksomhetskapital innenfor sin oppdragsvirksomhet. Deler av de midlene som opptjenes innenfor oppdragsvirksomhet kan føres tilbake til og inngå i virksomhetens tilgjengelige midler til dekning av drift, anskaffelser

Vedlegg 2: Regnskap 1. tertial 2018

eller andre forhold innenfor formålet til institusjonen. Midler som gjennom interne disponeringer er øremerket slike formål, er klassifisert som virksomhetskapital ved enhetene.

Kontantstrøm

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet etter den *direkte* metode tilpasset statlige virksomheter.

Kontoplan

Standard kontoplan og Kunnskapsdepartementets anbefalte føringskontoplan for virksomheter i universitets- og høyskolesektoren er lagt til grunn.

Selvassurandørprinsipp

Staten er selvassurandør. Det er følgelig ikke inkludert poster i balanse eller resultatregnskap som søker å reflektere alternative netto forsikringskostnader eller forpliktelser.

Statens konsernkontoordning

Statlige virksomheter omfattes av statens konsernkontoordning. Konsernkontoordningen innebærer at alle bankinnskudd/utbetalinger daglig gjøres opp mot virksomhetens oppgjørskontoer i Norges Bank. Bankkonti utenfor konsernkontoordningen er presentert på linjen Andre bankinnskudd i avsnitt IV i balanseoppstillingen.

Vedlegg 2: Regnskap 1. tertial 2018

Virksomhet: Høgskulen på Vestlandet

Org.nr: 917641404

Beløp i 1000 kroner

	Note	30.04.2018	30.04.2017	31.12.2017
Driftsinntekter				
Inntekt fra bevilgninger	1	661 933	693 656	1 908 721
Inntekt fra gebyrer	1	0	0	0
Inntekt fra tilskudd og overføringer	1	37 846	28 038	125 971
Salgs- og leieinntekter	1	15 923	17 593	79 967
Andre driftsinntekter	1	1 861	799	4 742
Sum driftsinntekter		717 563	740 085	2 119 402
Driftskostnader				
Lønnskostnader	2	466 175	446 969	1 267 832
Varekostnader		0	0	0
Kostnadsførte investeringer og påkostninger	4,5	0	0	0
Avskrivninger på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	4,5	24 017	26 382	65 870
Nedskrivninger av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	4,5	0	0	0
Andre driftskostnader	3	229 917	238 601	727 513
Sum driftskostnader		720 109	711 952	2 061 214
Driftsresultat		-2 547	28 133	58 188
Finansinntekter og finanskostnader				
Finansinntekter	6	0	3	5
Finanskostnader	6	10	18	852
Sum finansinntekter og finanskostnader		-10	-15	-847
Resultat av periodens aktiviteter		-2 556	28 118	57 340
Avregninger og disponeringer				
Avregning med statskassen (bruttobudsjetterte)	7	0	0	0
Avregning bevilgningsfinansiert aktivitet (nettobudsjetterte)	15 I	2 556	-28 070	-47 349
Disponering av periodens resultat (til virksomhetskapital)	8	0	-48	-9 991
Sum avregninger og disponeringer		2 556	-28 118	-57 340
Innkrevningsvirksomhet og andre overføringer til staten				
Avgifter og gebyrer direkte til statskassen	9	0	0	0
Avregning med statskassen innkrevningsvirksomhet	9	0	0	0
Sum innkrevningsvirksomhet og andre overføringer til staten		0	0	0
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten				
Avregning med statskassen tilskuddsforvaltning	10	0	0	0
Utbetalinger av tilskudd til andre	10	0	0	0
Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten		0	0	0

Balanse**Virksomhet: Høgskulen på Vestlandet**

Vedlegg 2: Regnskap 1. tertial 2018

Beløp i 1000 kroner

	Note	30.04.2018	31.12.2017
EIENDELER			
A. Anleggsmidler			
I Immaterielle eiendeler			
Forskning og utvikling	4	0	0
Programvare og lignende rettigheter	4	17	31
Immaterielle eiendeler under utførelse	4	0	0
<i>Sum immaterielle eiendeler</i>		17	31
II Varige driftsmidler			
Bygninger, tomter og annen fast eiendom	5	10 907	13 549
Maskiner og transportmidler	5	109 753	111 138
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	5	94 510	105 575
Anlegg under utførelse	5	0	0
Infrastruktureiendeler	5	0	0
<i>Sum varige driftsmidler</i>		215 170	230 263
III Finansielle anleggsmidler			
Investeringer og aksjer og andeler	11	2 495	2 395
Obligasjoner		0	0
Andre fordringer		0	0
<i>Sum finansielle anleggsmidler</i>		2 495	2 395
Sum anleggsmidler		217 682	232 689
B. Omløpsmidler			
I Beholdninger av varer og driftsmateriell			
Beholdninger av varer og driftsmateriell	12	0	0
<i>Sum beholdning av varer og driftsmateriell</i>		0	0
II Fordringer			
Kundefordringer	13	8 044	22 056
Andre fordringer	14	66 283	87 212
Opptjente, ikke fakturerte inntekter	16	2 468	3 856
<i>Sum fordringer</i>		76 796	113 124
III Bankinnskudd, kontanter og lignende			
Bankinnskudd på konsernkonto i Norges Bank	17	653 837	680 206
Andre bankinnskudd	17	0	0
Kontanter og lignende	17	0	0
<i>Sum bankinnskudd, kontanter og lignende</i>		653 837	680 206
Sum omløpsmidler		730 632	793 330
Sum eiendeler		948 315	1 026 019

Vedlegg 2: Regnskap 1. tertial 2018

Balanse			
Virksomhet: Høgskulen på Vestlandet			
<i>Beløp i 1000 kroner</i>			
	Note	30.04.2018	31.12.2017
STATENS KAPITAL OG GJELD			
C. Statens kapital			
I Innskutt virksomhetskaper			
Innskutt virksomhetskaper	8	0	0
Opptjent virksomhetskaper	8	64 056	64 056
Sum virksomhetskaper		64 056	64 056
II Avregninger			
Avregning med statskassen (bruttobudsjetterte)		0	0
Avregnet bevilgningsfinansiert aktivitet (nettobudsjetterte)	15	256 104	258 660
<i>Sum avregninger</i>		256 104	258 660
III Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler			
Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler	4, 5	215 187	230 294
<i>Sum statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler</i>		215 187	230 294
IV Statens finansiering av særskilte tiltak			
Statens finansiering av særskilte tiltak med utsatt inntektsføring	15 III	0	0
<i>Sum statens finansiering av særskilte tiltak</i>		0	0
Sum statens kapital		535 347	553 010
D. Gjeld			
I Avsetning for langsiktige forpliktelser			
Avsetninger langsiktige forpliktelser		0	0
<i>Sum avsetning for langsiktige forpliktelser</i>		0	0
II Annen langsiktig gjeld			
Øvrig langsiktig gjeld		0	0
<i>Sum annen langsiktig gjeld</i>		0	0
III Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		51 761	146 394
Skyldig skattetrekk		61 480	44 597
Skyldige offentlige avgifter		48 827	44 500
Avsatte feriepenger		144 799	106 073
Ikke inntektsført bevilgning, tilskudd og overføringer (nettobudsjetterte)	15	50 016	56 657
Mottatt forskuddsbetaling	16	17 247	19 404
Annen kortsiktig gjeld	18, 20	38 838	55 384
<i>Sum kortsiktig gjeld</i>		412 968	473 009
Sum gjeld		412 968	473 009
Sum virksomhetskaper og gjeld		948 315	1 026 019

Vedlegg 2: Regnskap 1. tertial 2018

Virksomhet: Høgskulen på Vestlandet			
Kontantstrømoppstilling for nettobudsjetterte virksomheter (direkte mod			
<i>Beløp i 1000 kroner</i>	Note	30.04.2018	31.12.2017
Kontantstrømmer fra driftsaktiviteter			
Innbetalinger			
innbetalinger av bevilgning fra fagdepartementet (nettobudsjetterte)		645 149	1 861 133
innbetalinger av bevilgninger fra andre departementer (nettobudsjetterte)		0	0
innbetalinger av skatter, avgifter og gebyrer til statskassen		0	0
innbetalinger fra salg av varer og tjenester		32 645	98 066
innbetalinger av avgifter, gebyrer og lisenser		0	0
innbetalinger av tilskudd og overføringer ¹⁾		31 089	130 191
innbetaling av refusjoner		8 685	0
andre innbetalinger ²⁾		4 614	45 617
Sum innbetalinger		722 182	2 135 007
Utbetalinger			
utbetalinger av lønn og sosiale kostnader		431 700	1 157 547
utbetalinger for varer og tjenester for videresalg og eget forbruk		303 400	732 735
utbetalinger av skatter og offentlige avgifter		955	2 943
utbetalinger og overføringer til andre statsetater		0	0
utbetalinger og overføringer til andre virksomheter		0	0
andre utbetalinger		3 477	0
Sum utbetalinger		739 532	1 893 225
Netto kontantstrøm fra driftsaktiviteter *		-17 349	241 782
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter			
innbetalinger ved salg av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler (+)		0	0
utbetalinger ved kjøp av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler (-)		-8 911	-43 358
innbetalinger ved salg av aksjer og andeler (+)		0	0
utbetalinger ved kjøp av aksjer og andeler (-)		-100	-141
innbetalinger ved salg av obligasjoner og andre fordringer (+)		0	0
utbetalinger ved kjøp av obligasjoner og andre fordringer (-)		0	0
innbetalinger av utbytte (+)		0	0
innbetalinger av renter (+)		0	5
utbetalinger av renter (-)		-10	-53
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		-9 020	-43 547
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter			
innbetalinger av virksomhetskapi tal		0	0
tilbakebetalinger av virksomhetskapi tal (-)		0	0
utbetalinger av utbytte til statskassen (-)		0	0
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter		0	0
Kontantstrømmer knyttet til overføringer ³⁾			
innbetalinger fra statskassen til tilskudd til andre (+)		0	0
utbetalinger og overføringer til andre virksomheter (-)		0	0
Netto kontantstrøm knyttet til overføringer		0	0
Effekt av valutakursendringer på kontanter og kontantekvivalenter (+/-)			
		0	0
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter (+/-)			
		-26 370	198 235
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse		680 206	481 971
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt		653 837	680 206

Vedlegg 2: Regnskap 1. tertial 2018

* Avstemming	Note	30.04.2018	31.12.2017
resultat av periodens aktiviteter		-2 556	57 339
avregning av bevilgningsfinansiert aktivitet	15	2 556	-47 349
avregning av resultat av bidragsfinansiert aktivitet	15		
bokført verdi avhendede anleggsmidler		0	
ordinære avskrivninger		24 017	65 870
nedskrivning av anleggsmidler		0	0
netto avregninger		-2 556	47 348
inntekt fra bevilgning (gjelder vanligvis bruttobudsjetterte virksomheter)			
arbeidsgiveravgift/gruppeliv ført på kap 5700/5309			
avsetning utsatte inntekter (tilgang anleggsmidler)		-8 911	-43 358
resultatandel i datterselskap			
resultatandel tilknyttet selskap			
endring i ikke inntektsført bevilgning knyttet til anleggsmidler		-15 107	-22 511
endring i varelager		0	
endring i kundefordringer		14 011	-11 557
endring i ikke inntektsførte bevilgninger og bidrag		-6 641	9 184
endring i ikke inntektsførte gaver og gaveforsterkninger		0	
endring i leverandørgjeld		-94 633	146 394
effekt av valutakursendringer		0	
inntekter til pensjoner (kalkulatoriske)			
pensjonskostnader (kalkulatoriske)			
poster klassifisert som investerings- eller finansieringsaktiviteter		8 920	43 547
endring i andre tidsavgrensningposter		63 549	-3 125
Netto kontantstrøm fra driftsaktiviteter*		-17 349	241 782
Kontrollsum: Netto kontantstrøm operasjonelle aktiviteter		0	0
1) Regnskapslinjen gjelder tilskudd og overføringer som er en del av driftsinntektene til institusjonen og som kommer fra statlige etater eller virksomheter som skal behandles tilsvarende			
2) Regnskapslinjen gjelder innbetalinger som er en del av driftsinntektene og som etter sin art ikke skal føres på de øvrige linjene i avsnittet.			
3) Avsnittet omfatter innbetalinger fra statskassen som gjelder tilskuddsforvaltning (bevilgninger over 70-poster) og utbetalinger til tilskuddsmottakere.			

Vedlegg 2: Regnskap 1. tertial 2018

Virksomhet: Høgskulen på Vestlandet**Prinsipp for bevilgningsoppstilling**

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen er satt opp i samsvar med prinsippene som gjelder for føring av statsregnskapet. Dette innebærer at opplysningene knyttet til bevilgningsregnskap og kapitalregnskap er satt opp etter kontantprinsippet og gjelder for regnskapsterminen fra 1. januar til 31. desember.

Bevilgningsoppstillingens del I viser alle finansielle eiendeler som virksomheten er ført opp med i statens kapitalregnskap. Beholdningene i statens kapitalregnskap er basert på at transaksjonene er ført med verdien på betalingstidspunktet. Verdien på balansedagen er satt til historisk kostpris på transaksjonstidspunktet.

Bevilgningsoppstillingens del II omfatter det som er rapportert i likvidrapporten til statsregnskapet. Likvidrapporten viser saldo og likvidbevegelser på virksomhetens oppgjørskonto og øvrige konti i Norges Bank. Beholdningene rapportert i likvidrapporten er avstemt mot statens konsernkontosystem og øvrige beholdninger i Norges Bank.

Bevilgningsoppstillingens del III gir en oversikt over utbetalingene som er registrert i statens konsernkontosystem. Utbetalingene er knyttet til og avstemt mot tildelingsbrevene og er satt opp etter inndelingen Stortinget har fastsatt for budsjettet og de spesifikasjonene som er angitt i tildelingsbrevene.

Vedlegg 2: Regnskap 1. tertial 2018

Virksomhet: Høgskulen på Vestlandet						
Beløp i 1000 kroner						
Oppstilling av bevilgningsrapportering for 2018 for nettobudsjetterte virksomheter						
Beholdninger på konti i kapitalregnskapet						
Konto	Tekst	Note	30.04.2018	31.12.2017	Endring	
6001/8202xx	Oppgjørskonto i Norges Bank	17	653837	680206	-26 369	
628002	Leieboerinnskudd	11	0	0	0	
6402xx/8102xx	Gaver og gaveforsterkninger		0	0	0	
Beholdninger rapportert i likvidrapport ¹⁾		Note			Regnskap 30.04.2018	
Oppgjørskonto i Norges Bank						
Inngående saldo på oppgjørskonto i Norges Bank		17			680206	
Endringer i perioden (+/-)					-26369	
Sum utgående saldo oppgjørskonto i Norges Bank		17			653837	
Øvrige bankkonti Norges Bank ²⁾						
Inngående saldo på i øvrige bankkonti i Norges Bank		17			0	
Endringer i perioden (+/-)					0	
Sum utgående saldo øvrige bankkonti i Norges Bank		17			0	
Samlet utbetaling i henhold til tildelingsbrev						
Utgiftskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst			Samlet utbetaling
260	Universiteter og høyskoler	50	Statlige universiteter og høyskoler			635 195
280	Felles enheter	01	Driftsutgifter			0
280	Felles enheter	21	Spesielle driftsutgifter			0
280	Felles enheter	50	Senter for internasjonalisering av utdanning			0
280	Felles enheter	51	Drift av nasjonale fellesoppgaver			0
281	Felles utgifter for universiteter og høyskoler	01	Driftsutgifter, kan nyttes under post 70			7 254
281	Felles utgifter for universiteter og høyskoler	45	Større utstyrsankaffelser, kan overføres			2 700
281	Felles utgifter for universiteter og høyskoler	70	Andre overføringer, kan nyttes under post 01			0
Sum på kapitler og poster under programkategori 07.60 Høyere utdanning og fagskoler						645 149
2xx	Formålet/virksomheten					0
2xx	Formålet/virksomheten					0
2xx	Formålet/virksomheten					0
Samlet sum på kapitler og poster under programområde 07 Kunnskapsdepartementet						645 149
xxxx	[Fomålet/Virksomheten]	xx				0
xxxx	[Formålet/Virksomheten]	xx				0
Sum utbetalinger på andre kapitler og poster i statsbudsjettet						0
Sum utbetalinger i alt						645149

1) Dersom virksomheten disponerer flere oppgjørskontoer i Norges Bank enn den ordinære driftskontoen, skal også disse beholdningen spesifiseres med inngående saldo, endring i perioden og utgående saldo. Slike beholdninger skal også inngå i oversikten over beholdninger rapportert til kapitalregnskapet. Vesentlige beløp spesifiseres særskilt nedenfor.

2) Oversikten skal omfatte andre konti som virksomheten har i Norges Bank. Som eksempel nevnes gavekonti.

Vedlegg 2: Regnskap 1. tertial 2018

Virksomhet: Høgskulen på Vestlandet			
<i>Beløp i 1000 kroner</i>			
Note 1 Spesifikasjon av driftsinntekter			
	30.04.2018	30.04.2017	31.12.2017
<i>Inntekt fra bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet</i>			
Overført bevilgning fra foregående år (bruttobudsjetterte virksomheter)	0	0	0
Periodens bevilgning fra Kunnskapsdepartementet *	645 149	644 570	1 845 579
- brutto benyttet til investeringsformål / varige driftsmidler av periodens bevilgning / driftstilskudd (-)	-8 911	-11 438	-43 358
- ubrukt bevilgning til investeringsformål (bruttobudsjetterte virksomheter)	0	0	0
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (avskrivninger) (+)	24 017	26 382	65 870
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (nedskrivninger) (+)	0	0	0
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer, bokført verdi avhørende anleggsmidler	0	0	0
+ inntekt til pensjoner (gjelder virksomheter som er med i sentral ordning)	0	0	0
- periodens tilskudd til andre (-)	-1 645	-317	-317
Andre poster som vedrører bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet*	3 322	34 455	40 945
Sum inntekt fra bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet	661 933	693 652	1 908 718
* Vesentlige tildelinger skal spesifiseres på egne linjer under oppstillingen.			
<i>Tilskudd og overføringer fra andre departement</i>			
Periodens tilskudd/overføring fra andre departement *	0	4	4
- brutto benyttet til investeringsformål/ varige driftsmidler av periodens bevilgning/ driftstilskudd (-)	0	0	0
- ubrukt bevilgning til investeringsformål (bruttobudsjetterte virksomheter)	0	0	0
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (avskrivninger) (+)	0	0	0
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (nedskrivninger) (+)	0	0	0
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer, bokført verdi avhørende anleggsmidler (+)	0	0	0
- tilskudd til andre (-)	0	0	0
Andre poster som vedrører tilskudd og overføringer fra andre departement (spesifiseres)	0	0	0
Sum tilskudd og overføringer fra andre departement	0	4	4
* Vesentlige tilskudd/overføringer skal spesifiseres på egne linjer under oppstillingen.			
Sum inntekt fra bevilgninger (linje RE.1 i resultatregnskapet)	661 933	693 656	1 908 721
<i>Gebyrer og lisenser ¹⁾²⁾</i>			
Gebyrer	0	0	0
Lisenser	0	0	0
Sum gebyrer og lisenser (linje RE.2 i resultatregnskapet)	0	0	0
<i>Tilskudd og overføringer fra statlige etater ¹⁾</i>			
Periodens tilskudd/overføring fra andre statlige etater	18 618	10 102	50 568
+ periodens tilskudd fra andre statlige etater via andre virksomheter	0	0	0
- periodens tilskudd til andre virksomheter (-)	-339	-400	-4 747
Periodens netto tilskudd fra andre statlige etater	18 279	9 702	45 821
Periodens tilskudd/overføring direkte fra Norges forskningsråd (NFR)	11 567	12 278	35 553
+ periodens tilskudd fra NFR via andre virksomheter (+)	0	0	13 105
- periodens tilskudd/overføring fra NFR til andre (-)	-491	-1 187	-3 208
Periodens netto tilskudd fra NFR	11 076	11 091	45 451
Andre poster som vedrører tilskudd/overføringer fra andre statlige etater (spesifiseres) ²⁾	0	0	0
Sum tilskudd og overføringer fra statlige etater	29 355	20 793	91 271
1) Vesentlige bidrag skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen. Linjene N1.21 skal bare omfatte tilskudd/overføringer som omfattes av bestemmelsene i rundskriv F-07-13. Midler som benyttes til investeringer, skal behandles etter forpliktelsesmodellen og spesifiseres i KD-avsnittet. Oppdragsinntekter og salgs- og leieinntekter skal spesifiseres i de respektive avsnittene nedenfor.			
2) Vesentlige bidrag skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen. Linje N1.30 skal omfatte tilskudd/overføringer som ikke omfattes av bestemmelsene i rundskriv F-07-13.			

Vedlegg 2: Regnskap 1. tertial 2018

Tilskudd til annen bidragsfinansiert aktivitet ¹⁾	30.04.2018	30.04.2017	31.12.2017
Periodens tilskudd/overføring fra regionale forskningsfond (RFF)	1 267	-496	1 372
+ periodens tilskudd fra RFF via andre virksomheter (+)	0	0	0
- periodens tilskudd/overføring fra RFF til andre (-)	0	0	0
Periodens netto tilskudd/overføring fra RFF	1 267	-496	1 372
Periodens tilskudd/overføring fra kommunale og fylkeskommunale etater	2 111	4 176	14 666
Periodens tilskudd/overføring fra organisasjoner og stiftelser	1 493	2 235	5 465
Periodens tilskudd/overføring fra næringsliv og private	2 368	2 204	4 631
Periodens tilskudd/overføring fra andre bidragsytere	-76	298	726
- periodens tilskudd/overføring fra diverse bidragsytere til andre virksomheter (-)	303	-2 290	-259
Periodens netto tilskudd/overføring fra diverse bidragsytere	6 200	6 623	25 228
Periodens tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning (FP6, FP7 og Horisont 2020)	0	0	222
+ periodens tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning fra andre (+)	0	0	0
- periodens tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning til andre (-)	0	0	0
Periodens netto tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning (FP6, FP7 og Horisont 2020)	0	0	222
Periodens tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet	1 998	657	3 401
+ periodens tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet fra andre (+)	0	0	0
- periodens tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet til andre (-)	-1 001	0	-559
Periodens netto tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet	997	657	2 842
Periodens tilskudd/overføring fra andre bidragsytere ²⁾	0	0	0
Sum tilskudd til annen bidragsfinansiert aktivitet	8 464	6 784	29 664
1) Vesentlige bidrag skal spesifiseres på i egne avsnitt under oppstillingen. Midler som benyttes til investeringer skal behandles etter forpliktelsesmodellen og spesifiseres i KD-avsnittet. Avsnittet gjelder bidrag som tilfredsstiller kravene i rundskriv F-07-13.			
2) Gjelder tilskudd/overføringer som ikke omfattes av bestemmelsene i F-07/2013.			
Tilskudd fra gaver og gaveforsterkninger *			
Mottatte gaver/gaveforsterkninger i perioden	27	461	5 036
- ikke inntektsførte gaver og gaveforsterkninger (-)	0	0	0
+ utsatt inntekt fra mottatte gaver/gaveforsterkninger (+)	0	0	0
Sum tilskudd fra gaver og gaveforsterkninger	27	461	5 036
*Vesentlige bidrag skal spesifiseres på egne linjer eller i egne avsnitt under oppstillingen. Midler som benyttes til investeringer skal behandles etter forpliktelsesmodellen og spesifiseres i KD-avsnittet.			
Sum tilskudd og overføringer fra andre (linje RE.3 i resultatregnskapet)	37 846	28 038	125 971
* Vesentlige salgstransaksjoner skal kommenteres og det skal angis eventuell øremerking av midlene. Merk at det er den regnskapsmessige gevinst og ikke salgssum som skal spesifiseres under driftsinntekter, jf. også note 9.			
Oppdragsinntekter, salgs- og leieinntekter			
Inntekt fra oppdragsfinansiert aktivitet ¹⁾			
Statlige etater	5 464	3 867	22 152
Kommunale og fylkeskommunale etater	419	353	6 408
Organisasjoner og stiftelser	112	51	2 295
Næringsliv/privat	2 742	4 343	13 062
Andre	58	0	39
Sum inntekt fra oppdragsfinansiert aktivitet	8 794	8 614	43 957
1) Avsnittet skal omfatte oppdragsinntekter som omfattes av bestemmelsene i rundskriv F-07-13.			
Andre salgs- og leieinntekter			
Andre salgs- og leieinntekter 1	7 002	8 854	35 420
Andre salgs- og leieinntekter 2	127	125	591
Andre salgs- og leieinntekter*	0	0	0
Sum andre salgs- og leieinntekter	7 129	8 979	36 011
Sum oppdrags-, salgs- og leieinntekter (linje RE.5 i resultatregnskapet)	15 923	17 593	79 967
Andre driftsinntekter			
Gaver som skal inntektsføres	0	0	0
Øvrige andre inntekter 1	1 861	799	4 742
Øvrige andre inntekter 2	0	0	0
Øvrige andre inntekter*	0	0	0
Sum andre driftsinntekter (linje RE.6 i resultatregnskapet)	1 861	799	4 742
Gevinst ved salg av eiendom, anlegg, maskiner mv. ¹⁾			
Salg av eiendom	0	0	0
Salg av maskiner, utstyr mv	0	0	0
Salg av andre driftsmidler	0	0	0
Sum gevinst ved salg av eiendom, anlegg, maskiner mv. (linje RE.6 i resultatregnskapet)	0	0	0
1) Vesentlige inntekter av denne typen skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen. Dette avsnittet skal bare brukes når gebyrene eller lisensene skal klassifiseres som driftsinntekt for institusjonen. 2) Dersom institusjonen krever inn gebyrer eller mottar midler knyttet til lisenser på vegne av staten og som skal overføres til statskassen, skal slike midler klassifiseres som innkreivingsvirksomhet og presenteres i avsnittet for innkreivingsvirksomhet i resultatregnskapet og spesifiseres i note 9.			
Sum driftsinntekter	717 563	740 085	2 119 402

Vedlegg 2: Regnskap 1. tertial 2018

Virksomhet: Høgskulen på Vestlandet		
<i>Beløp i 1000 kroner</i>		
Note 2 Lønn og sosiale kostnader		
DEL I		
	30.04.2018	30.04.2017
Lønninger	337 274	323 934
Feriepenger	42 100	40 713
Arbeidsgiveravgift	58 024	55 382
Pensjonskostnader ¹⁾	38 693	34 604
Sykepenger og andre refusjoner	-12 660	-10 649
Andre ytelser	2 742	2 986
Sum lønnskostnader	466 175	446 969
Antall årsverk:	1699	1667
<i>1) Gjelder virksomheter som betaler pensjonspremie selv (alle som har unntak fra bruttoprinsippet)</i>		
<i>Pensjoner kostnadsføres i resultatregnskapet basert på faktisk påløpt premie for regnskapsåret.</i>		
<i>Premiesats til Statens pensjonskasse er 12,3 prosent for 2016.</i>		
<i>Premiesatsen for 2015 var 12,7 prosent.</i>		
Note 3 Andre driftskostnader		
	30.04.2018	30.04.2017
Husleie	114 021	113 241
Vedlikehold egne bygg og anlegg	0	0
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	2 207	2 420
Andre kostnader til drift av eiendom og lokaler	15 526	15 154
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	2 593	2 612
Mindre utstysanskaffelser	5 855	4 975
Tap ved avgang anleggsmidler	0	0
Leie av maskiner, inventar og lignende	9 081	10 409
Konsulenter og andre kjøp av tjenester fra eksterne	26 373	36 031
Reiser og diett	21 613	21 394
Øvrige driftskostnader ¹⁾	32 648	32 365
Sum andre driftskostnader	229 917	238 601
<i>(*) Spesifiseres ytterligere under oppstillingen dersom det er andre vesentlige poster som bør fremgå av regnskapet</i>		

Vedlegg 2: Regnskap 1. tertial 2018

Virksomhet: Høgskulen på Vestlandet					
<i>Beløp i 1000 kroner</i>					
Note 4 Immaterielle eiendeler					
	F&U ¹⁾	Programvare og tilsvarende	Andre rettigheter mv.	Under utførelse	SUM
Anskaffelseskost 31.12.2017	0	124	0	0	124
+Tilgang pr. 30.04.2018 (+)	0	0	0	0	0
-Avgang anskaffelseskost pr. 30.04.2018 (-)	0	0	0	0	0
+/- fra eiendel under utførelse til annen gruppe (+/-)	0	0	0	0	0
Anskaffelseskost 30.04.2018	0	124	0	0	124
-akkumulerte nedskrivninger pr 31.12.2017 (-)	0	0	0	0	0
-nedskrivninger pr. 30.04.2018 (-)	0	0	0	0	0
-akkumulerte avskrivninger 31.12.2017 (-)	0	-93	0	0	-93
-ordinære avskrivninger pr. 30.04.2018 (-)	0	-14	0	0	-14
+ akkumulert avskrivning avgang pr.30.04.2018 (+)	0	0	0	0	0
Balanseført verdi 30.04.2018	0	17	0	0	17
Avskrivningssatser (levetider)	Spesifikt	5 år / lineært			
1) Forskning og utvikling er en del av statsoppdraget og skal ikke aktiveres ved universiteter og høyskoler					
Universiteter og høyskoler som kostnadsfører anskaffelser av anleggsmidler, skal oppgi hvilke immaterielle eiendeler institusjonene har anskaffet i perioden når kostprisen overstiger kr. 30.000 (dersom dette avviker fra benyttet sats, skal faktisk sats oppgis) og levetiden er over 3 år.					
Vedlikehold og mindre investeringer og påkostninger kostnadsføres som andre driftskostnader.					
Regnskapsposten består av investeringer og påkostninger for:				30.04.2018	31.12.2017
Immaterielle eiendeler				17	31
Sum investeringer og påkostninger i immaterielle eiendeler				17	31

Vedlegg 2: Regnskap 1. tertial 2018

Virksomhet: Høgskulen på Vestlandet

Beløp i 1000 kroner

Note 5 Varige driftsmidler

	Tonter	Drifts-bygninger	Øvrige bygninger	Anlegg under utførelse	Infrastruktur-eiendeler	Maskiner, transportmidler	Annet inventar og utstyr	SUM
Anskaffelseskost 31.12.2017	0	16 789	8 816	0	0	192 845	296 706	515 155
+ tilgang nybygg pr. 30.04.2018 - eksternt finansiert (+)	0	0	0	0	0	0	0	0
+ tilgang nybygg pr. 30.04.2018 - internt finansiert (+)	0	0	0	0	0	0	0	0
+ andre tilganger pr. 30.04.2018 (+)	0	87	0	0	0	4 222	4 603	8 911
- Avgang anskaffelseskost pr. 30.04.2018 (-)	0	0	0	0	0	0	0	0
+/- fra anlegg under utførelse til annen gruppe (+/-)	0	0	0	0	0	0	0	0
Anskaffelseskost 30.04.2018	0	16 875	8 816	0	0	197 066	301 309	524 066
- Akkumulerte nedskrivninger pr. 31.12.2017 (-)	0	0	0	0	0	0	0	0
- Nedskrivninger pr. 30.04.2018 (-)	0	0	0	0	0	0	0	0
- Akkumulerte avskrivninger 31.12.2017 (-)	0	-3 889	-8 167	0	0	-81 706	-191 131	-284 893
- Ordinære avskrivninger pr. 30.04.2018 (-)	0	-2 481	-248	0	0	-5 607	-15 668	-24 004
+ Akkumulerte avskrivninger avgang pr. 30.04.2018 (+)	0	0	0	0	0	0	0	0
Balanseført verdi 30.04.2018	0	10 506	401	0	0	109 753	94 510	215 170
Avskrivningsatser (levetider)	Ingen avskrivning	10-60 år dekomponert lineært	20-60 år dekomponert lineært	Ingen avskrivning	Virksomhets-spesifikt	3-15 år lineært	3-15 år lineært	
Tilleggsopplysninger når det er avhendet anleggsmidler:								
Vederlag ved avhending av anleggsmidler	0	0	0	0	0	0	0	0
- bokført verdi av avhendede anleggsmidler (-)	0	0	0	0	0	0	0	0
Regnskapsmessig gevinst/tap	0	0	0	0	0	0	0	0
Resterende forpliktelse vedrørende bokført verdi av avhendede anleggsmidler er inntektsført og vist i note 1 som "utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer, bokført verdi avhendede anleggsmidler".								
Universiteter og høyskoler som kostnadsfører anskaffelser og påkostninger, skal oppgi anskaffelser av andre varige driftsmidler som								
har en kostpris større enn kr. 30.000 (dersom dette avviker fra benyttet sats, skal faktisk sats oppgis) og økonomisk levetid over 3 år.								
Vedlikehold og mindre investeringer og påkostninger skal kostnadsføres som andre driftskostnader.								
Regnskapsposten består av investeringer og påkostninger til:			30.04.2018	31.12.2017	Referanse			
Eiendom og bygg (benyttes kun av de som forvalter egne bygg)			0	0				
Teknisk data og undervisningsutstyr			0	0				
Anleggsmaskiner og transportmidler			0	0				16
Kontormaskiner og annet inventar			0	0				
Sum investeringer og påkostninger av varige driftsmidler			0	0	N5.15			

Vedlegg 2: Regnskap 1. tertial 2018

Virksomhet: Høgskulen på Vestlandet

Beløp i 1000 kroner

Note 6 Finansinntekter og finanskostnader

	30.04.2018	30.04.2017	
Finansinntekter			
Renteinntekter	0	3	
Agio gevinst	0	0	
Oppskrivning av aksjer	0	0	
Utbytte fra eierandeler i selskaper mv. (spesifiseres i avsnittet nedenfor)	0	0	
Annen finansinntekt	0	0	
Sum finansinntekter	0	3	
Finanskostnader			
Rentekostnad	10	18	
Nedskrivning av aksjer	0	0	
Agio tap	0	0	
Annen finanskostnad	0	0	
Sum finanskostnader	10	18	
1) Spesifikasjon av utbytte fra eierandeler i selskaper mv..			
Mottatt utbytte fra selskap XX	0	0	
Mottatt utbytte fra selskap YY	0	0	
Mottatt utbytte fra selskap ZZ	0	0	
Mottatt utbytte fra andre selskap ²⁾	0	0	
Sum mottatt utbytte	0	0	
2) Spesifiseres om nødvendig på egne linjer under oppstillingen.			
<u>Grunnlag beregning av rentekostnad på investert kapital:</u>			
	30.04.2018	31.12.2017	Gjennomsnitt i perioden
Balanseført verdi immaterielle eiendeler	17	31	24
Balanseført verdi varige driftsmidler	215 170	230 263	222 716
Sum	215 187	230 294	222 740
Antall måneder på rapporteringstidspunktet: (må fylles ut)			4
Gjennomsnittlig kapitalbinding i år 2018:			222 740
Fastsatt rente for år 2018:			1,07 %
Beregnet rentekostnad på investert kapital ³⁾:			794
Beregning av rentekostnader på den kapitalen som er investert i virksomheten vises her i henhold til "Utkast til veiledningsnotat om renter på kapital"			
3) Gjelder bare institusjoner som balansefører anleggsmidler. Beregnet rentekostnad på investert kapital skal kun gis som noteopplysning. Den beregnede rentekostnaden skal ikke regnskapsføres.			

Vedlegg 2: Regnskap 1. tertial 2018

Virksomhet: Høgskulen på Vestlandet**Note 8 Innskutt og opptjent virksomhetskaper (nettobudsjetterte virksomheter)***Beløp i 1000 kroner*

Nettobudsjetterte virksomheter kan ikke etablere virksomhetskaper innenfor den bevilgningsfinansierte og bidragsfinansierte aktiviteten, se note 15. Opptjent virksomhetskaper tilsvarer dermed resultatet fra oppdragsfinansiert aktivitet.

Universitet og høyskoler kan anvende opptjent virksomhetskaper til å finansiere investeringer i randsone- virksomhet. Når virksomhetskaper er anvendt til dette formålet, er den å anse som bundet virksomhetskaper, dvs den kan ikke anvendes til å dekke eventuelle underskudd innenfor den løpende driften.

Innskutt virksomhetskaper er kapitalene knyttet til aksjer som ble finansiert av bevilgning på 90-post og som derfor tidligere var klassifisert som aksjer i gruppe 1. Disse aksjene føres nå i gruppe 2 og er overført til den enkelte institusjons virksomhetsregnskap. Innskutt virksomhetskaper skal anses som bundet.

Innskutt virksomhetskaper:	Beløp
Innskutt virksomhetskaper 01.01.2018	0
Oppskrivning av eierandeler i perioden (+)	0
Nedskrivning av eierandeler i perioden (-)	0
Salg av eierandeler i perioden (-)	0
Kjøp av eierandeler i perioden (+)	0
Innskutt virksomhetskaper 30.04.2018	0
Bunden virksomhetskaper:	
Bunden virksomhetskaper pr. 01.01.2018	2 395
Kjøp av aksjer i perioden	100
Salg av aksjer i perioden (-)	0
Oppskrivning av aksjer i perioden	0
Nedskrivning av aksjer i perioden (-)	0
Bunden virksomhetskaper 30.04.2018	2 495
Innskutt og bunden virksomhetskaper 30.04.2018	2 495
Annen opptjent virksomhetskaper:	
Annen opptjent virksomhetskaper 01.01.2018	61 661
Underskudd bevilgningsfinansiert aktivitet belastet annen opptjent virksomhetskaper (-)	0
Overført fra periodens resultat	0
Overført til/fra bunden virksomhetskaper (+/-)	-100
Annen opptjent virksomhetskaper 30.04.2018	61 561
Sum virksomhetskaper 30.04.2018	64 056

Nettobudsjetterte virksomheter kan eventuelt supplere med ytterligere spesifisering og gruppering av opptjent virksomhetskaper på egne linjer under oppstillingen.
(Gjelder f. eks. virksomheter som fordeler opptjent virksomhetskaper til underliggende driftsenheter)

Vedlegg 2: Regnskap 1. tertial 2018

Virksomhet: Høgskulen på Vestlandet										
<i>Beløp i 1000 kroner</i>										
Note 11 Investeringer i aksjer og selskapsandeler										
			Organisasjons- nummer	Ervervsdato	Antall aksjer/andeler	Eierandel	Årets resultat*	Balanseført egenkapital**	Balanseført verdi i virksom- hetens regn- skap	Rapportert til kapital- regnskapet (1)
<i>Aksjer</i>										
Bergen vitensenter AS			989005049	2006	450	19,0 %	0	100	450	450
Bergen Teknologioverføring As			987753153	2015	5 266	3,8 %	0	100	1550	1550
Greenstat AS			914875455	2016	100 000	1,5 %	0	100	150	150
Ateno AS			965075909	2004	28	0,9 %	0	100	100	100
Better Player as			918061827	2017	48 000	15,0 %	0	100	145	145
Vitensenter i Sogn og Fjordane AS			920643515	2018	10	3,3 %	0	100	100	100
<i>Sum aksjer</i>							0	600	2 495	2 495
<i>Andeler (herunder leieboerinnskudd)</i>										
Selskap 1							0	0	0	0
Selskap 2							0	0	0	0
Øvrige selskap***							0	0	0	0
<i>Sum andeler</i>							0	0	0	0
Balanseført verdi 30.04.2018							0	600	2 495	2 495
* Gjelder bokført resultat i vedkommende selskaps siste avlagte årsregnskap										
** Gjelder bokført egenkapital i vedkommende selskaps siste avlagte årsregnskap										
*** Vesentlige poster spesifiseres i eget avsnitt under oppstillingen										
Rapportering av aksjer og andeler til statens kapitalregnskap skal følger reglene i kapittel 4.4 i Meld. St.3										

Vedlegg 2: Regnskap 1. tertial 2018

Virksomhet: Høgskulen på Vestlandet**Note 12 Beholdninger av varer og driftsmateriell***Beløp i 1000 kroner*

	30.04.2018	31.12.2017
Anskaffelseskost		
Beholdninger anskaffet til internt bruk i virksomheten	0	0
Beholdninger beregnet på videresalg	0	0
Sum anskaffelseskost	0	0
Ukurans		
Ukurans i beholdninger til internt bruk i virksomheten (-)	0	0
Ukurans i beholdninger beregnet på videresalg (-)	0	0
Sum ukurans	0	0
Sum varebeholdninger	0	0

Dersom virksomheten har foretatt forskuddsbetalinger til leverandører skal det opplyses om forskuddsbetalt beløp. Det er bare forskudd til leverandører som leverer varer eller tjenester som er en direkte del av varekretsløpet eller tjenesteproduksjonen, som skal rapporteres i denne noten. Forskudd til andre leverandører skal rapporteres som andre fordringer, (For eksempel: husleie, strøm og tidsskrifter).

Note 13 Kundefordringer*Beløp i 1000 kroner*

	30.04.2018	31.12.2017
Kundefordringer til pålydende	8 863	22 874
Avsatt til latent tap (-)	-818	-818
Sum kundefordringer	8 044	22 056

Note 14 Andre kortsiktige fordringer*Beløp i 1000 kroner*

	30.04.2018	31.12.2017
Fordringer		
Forskuddsbetalt lønn	153	209
Reiseforskudd	519	94
Personallån	412	137
Andre fordringer på ansatte	0	0
Forskuddsbetalte kostnader	57 337	81 569
Andre fordringer	7 862	5 203
Fordring på datterselskap mv. ¹⁾	0	0
Sum	66 283	87 212

1) gjelder også tilknyttet selskap (TS) og felleskontrollert virksomhet.

Vedlegg 2: Regnskap 1. tertial 2018

Virksomhet: Høgskulen på Vestlandet

Beløp i 1000 kroner

Note 15 Avregning statlig og bidragsfinansiert aktivitet mv. (nettobudsjetterte virksomheter)

Den andel av bevilgninger og midler som skal behandles tilsvarende som ikke er benyttet ved regnskapsavslutningen, er å anse som en forpliktelse. Det skal spesifiseres hvilke formål bevilgningen forutsettes å dekke i påfølgende termin. Vesentlige poster skal spesifiseres på egne avsnitt under oppstillingen.

Det er foretatt følgende interne avsetninger til de angitte prioriterte oppgaver/formål innenfor bevilgningsfinansiert aktivitet og aktivitet som skal behandles tilsvarende:

Del I: Inntektsførte bevilgninger:	Avsetning pr. 30.04.2018	Overført fra virksomh ets- kapital	Avsetning pr. 31.12.2017	Endring i perioden
Kunnskapsdepartementet				
<i>Utsatt virksomhet</i>				
Prioritert oppgave 1	0		0	0
Prioritert oppgave 2	0		0	0
Prioritert oppgave 3	0		0	0
Andre prioriterte oppgaver ¹⁾	0		0	0
SUM utsatt virksomhet	0	0	0	0
<i>Strategiske formål</i>				
Prioritert oppgave 1	0		0	0
Prioritert oppgave 2	0		0	0
Prioritert oppgave 3	0		0	0
Andre prioriterte oppgaver ¹⁾	0		0	0
SUM strategiske formål	0	0	0	0
<i>Større investeringer</i>				
Investeringsmidlar til dykkerutdanning	22 030		15 863	6 167
Investeringsmidlar til Kronstad II Bergen	30 000		30 000	0
Investeringsmidlar Sogndal/Førde (inkl. 2,7 mill kap. 281)	44 729		39 563	5 166
Campusutviklingsfond	30 000		0	30 000
SUM større investeringer	126 759	0	85 426	41 333
<i>Andre avsetninger</i>				
Kap. 281 MARKOM 2020	-355		1 105	-1 460
Norgesuniversitetet	0		533	-533
UH Nett Vest	0		252	-252
Ny GLU prosjekt kap. 260	6 231		7 041	-810
Ny GLU prosjekt kap. 281	14 508		7 254	7 254
SAKS - fusjonskostnader	11 632		12 455	-823
Felles HVL	97 329		144 589	-47 260
Andre formål ¹⁾	0		5	-5
SUM andre avsetninger	129 345	0	173 234	-43 889
Sum Kunnskapsdepartementet	256 104	0	258 660	-2 556
Andre departementer				
<i>Utsatt virksomhet</i>	0		0	0
<i>Strategiske formål</i>	0		0	0
<i>Større investeringer</i>	0		0	0
<i>Andre avsetninger</i>	0		0	0
Sum andre departementer	0	0	0	0
Sum avsatt andel av bevilgningsfinansiert aktivitet	256 104	0	258 660	-2 556
Tilført fra annen opptjent virksomhetskapi- tal, se note 8				21
Resultatført endring av avsatt andel av tilskudd til bidrags- og bevilgningsfinansiert aktivitet				-2 556

Vedlegg 2: Regnskap 1. tertial 2018

Note 15 Avregning statlig og bidragsfinansiert aktivitet mv. (nettbudsjetterte virksomheter), forts				
Del II: Ikke inntektsførte ordinære bevilgninger, tilskudd, bidrag og gaver:⁴⁾				
	Avsetning pr. 30.04.2018		Avsetning pr. 31.12.2017	Endring i perioden
Kunnskapsdepartementet				
Tiltak/oppgave/formål	661		672	-10
Tiltak/oppgave/formål	0		0	0
Tiltak/oppgave/formål*	0		0	0
Sum Kunnskapsdepartementet	661		672	-10
Andre departementer				
Tiltak/oppgave/formål	250		250	0
Tiltak/oppgave/formål	0		0	0
Tiltak/oppgave/formål*	0		0	0
Sum andre departementer	250		250	0
Andre statlige etater (unntatt NFR)				
Tiltak/oppgave/formål	33 771		45 006	-11 234
Tiltak/oppgave/formål	0		0	0
Tiltak/oppgave/formål*	0		0	0
Sum andre statlige etater	33 771		45 006	-11 234
Norges forskningsråd				
Tiltak/oppgave/formål	8 617		-208	8 826
Tiltak/oppgave/formål	0		0	0
Tiltak/oppgave/formål*	0		0	0
Sum Norges forskningsråd	8 617		-208	8 826
Regionale forskningsfond				
Tiltak/oppgave/formål	-37		-148	111
Tiltak/oppgave/formål	0		0	0
Tiltak/oppgave/formål ⁶⁾	0		0	0
Sum regionale forskningsfond	-37		-148	111
Andre bidragsytere¹⁾				
Kommunale og fylkeskommunale etater	202		2 070	-1 867
Organisasjoner og stiftelser	4 383		4 417	-34
Næringsliv og private bidragsytere	-2 073		109	-2 182
Øvrige andre bidragsytere	397		131	265
EU tilskudd/tildeling fra rammeprogram for forskning	0		0	0
EU tilskudd/tildeling til undervisning og andre formål	3 843		4 359	-516
Sum andre bidrag¹⁾	6 753		11 085	-4 333
Andre tilskudd og overføringer ²⁾	0		0	0
Sum andre bidrag, tilskudd og overføringer	6 753		11 085	-4 333
Sum ikke inntektsførte tilskudd og bidrag	50 016		56 657	-6 641
Gaver og gaveforsterkninger				
Tiltak/oppgave/formål/giver	0		0	0
Sum gaver og gaveforsterkninger	0		0	0
Sum ikke inntektsførte tilskudd, bidrag og gaver mv	50 016		56 657	-6 641

Vedlegg 2: Regnskap 1. tertial 2018

- 1) Skal bare omfatte prosjekter som tilfredsstiller kravene til bidragsfinansiert aktivitet i rundskriv F-07/13.
- 2) Gjelder bidrag, tilskudd og overføringer som ikke tilfredsstiller kravene i rundskriv F-07/13.
- 3) I avsnittet "Andre bidragsytere" skal vesentlige poster spesifiseres etter bidragsyter i kategoriene "Utsatt virksomhet", "strategiske formål", "Større investeringer" og eventuelt "Andre avsetninger", jf. oppstillingen i avsnittet for NFR.
- 4) Avsnittet "Ikke inntektsførte tilskudd, bidrag og gaver" i del II skal presentere ikke inntektsførte tilskudd, overføringer samt bidrag og gaver fra statlige etater og andre bidragsytere. Ikke inntektsførte bevilgninger skal spesifiseres i notens del III.
- 5) og 6) Vesentlige poster spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen.

Vedlegg 2: Regnskap 1. tertial 2018

Virksomhet: Høgskulen på Vestlandet		
Note 16 Opptjente, ikke fakturerte inntekter / Forskuddsbetalte, ikke opptjente inntekter		
<i>Beløp i 1000 kroner</i>		
DEL I		
Opptjente, ikke fakturerte inntekter		
	30.04.2018	31.12.2017
Oppdragsfinansiert aktivitet - statlige etater ¹⁾	2 468	3 856
Oppdragsfinansiert aktivitet - kommunale og fylkeskommunale etater ¹⁾	0	0
Oppdragsfinansiert aktivitet - organisasjoner og stiftelser ¹⁾	0	0
Oppdragsfinansiert aktivitet - næringsliv/private ¹⁾	0	0
Oppdragsfinansiert aktivitet - andre	0	0
Andre prosjekter ²⁾	0	0
Sum fordringer	2 468	3 856
DEL II		
Forskuddsbetalte, ikke opptjente inntekter		
	30.04.2018	31.12.2017
Oppdragsfinansiert aktivitet - statlige etater ¹⁾	17 247	19 404
Oppdragsfinansiert aktivitet - kommunale og fylkeskommunale etater ¹⁾	0	0
Oppdragsfinansiert aktivitet - organisasjoner og stiftelser ¹⁾	0	0
Oppdragsfinansiert aktivitet - næringsliv/private ¹⁾	0	0
Oppdragsfinansiert aktivitet - andre	0	0
Andre prosjekter ²⁾	0	0
Sum gjeld	17 247	19 404
<i>Prosjektene spesifiseres etter sin art.</i>		
<i>1) Gjelder aktivitet som faller inn under bestemmelsene i F-07-13. Vesentlige poster spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen.</i>		
<i>2) Gjelder aktivitet som ikke tilfredsstiller kravene i F-07-13. Vesentlige poster spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen.</i>		

Vedlegg 2: Regnskap 1. tertial 2018

Virksomhet: Høgskulen på Vestlandet**Note 17 Bankinnskudd, kontanter og lignende²⁾**

<i>Beløp i 1000 kroner</i>	30.04.2018	31.12.2017
Innskudd på oppgjørskonto i statens konsernkontosystem ³⁾	653 837	680 206
Øvrige bankkonti i Norges Bank ^{1) 3)}	0	0
Øvrige bankkonti utenom Norges Bank ¹⁾	0	0
Håndkasser og andre kontantbeholdninger ¹⁾	0	0
Sum bankinnskudd og kontanter	653 837	680 206

1) Vesentlige beholdninger skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen.

2) Bankinnskudd og andre beholdninger skal oppgis i tusen kroner med tre desimaler.

3) Skal samsvare med kontoutskrift for oppgjørskontoen fra Norges Bank.

Note 18 Annen kortsiktig gjeld

<i>Beløp i 1000 kroner</i>	30.04.2018	31.12.2017
Skyldig lønn	32 084	37 312
Skyldige reiseutgifter	0	2 341
Annen gjeld til ansatte	0	0
Påløpte kostnader	-7 338	760
Midler som skal videreformidles til andre ¹⁾	0	0
Annen kortsiktig gjeld	14 092	14 971
Gjeld til datterselskap m.v ²⁾	0	0
Sum	38 838	55 384

1) Gjelder også tilknyttet selskap (TS) og felleskontrollert virksomhet.

Alle vesentlige poster skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen.

2) Gjelder midler som skal videreformidles til andre samarbeidspartnere i neste termin.

Alle vesentlige poster skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen. Se også note 20 om spesifikasjon av midler som er videreformidlet.

Vedlegg 2: Regnskap 1. tertial 2018

	Budsjett pr: 30.04.2018	Regnskap pr: 30.04.2018	Avvik budsjett/ regnskap 30.04.2018	Regnskap pr: 30.04.2017
Driftsinntekter				
Inntekt fra bevilgninger	677 266	661 933	15 332	693 656
Inntekt fra gebyrer	0	0	0	0
Inntekt fra tilskudd og overføringer	17 023	37 846	-20 822	28 038
Salgs- og leieinntekter	17 900	15 923	1 978	17 593
Andre driftsinntekter	787	1 861	-1 074	799
<i>Sum driftsinntekter</i>	<i>712 976</i>	<i>717 563</i>	<i>-4 586</i>	<i>740 085</i>
Driftskostnader				
Lønn og sosiale kostnader	467 116	466 175	941	446 969
Varekostnader	0	0	0	0
Kostnadsførte investeringer og påkostninger	0	0	0	0
Avskrivninger på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	25 000	24 017	983	26 382
Nedskrivninger av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	0	0	0	0
Andre driftskostnader	225 444	229 917	-4 473	238 601
<i>Sum driftskostnader</i>	<i>717 560</i>	<i>720 109</i>	<i>-2 549</i>	<i>711 952</i>
Driftsresultat	-4 584	-2 547	-2 037	28 133
Finansinntekter og finanskostnader				
Finansinntekter	0	0	0	3
Finanskostnader	0	10	-9	18
<i>Sum finansinntekter og finanskostnader</i>	<i>0</i>	<i>-10</i>	<i>9</i>	<i>-15</i>
Resultat av periodens aktiviteter	-4 584	-2 556	-2 027	28 118
Avregninger				
Avregning med statskassen (bruttobudsjetterte)	0	0	0	0
Avregning bevilgningsfinansiert aktivitet (nettobudsjetterte)	4 584	2 556	2 028	-28 070
Tilført annen opptjent virksomhetskapi tal	0	0	0	-48
<i>Sum avregninger</i>	<i>4 584</i>	<i>2 556</i>	<i>2 028</i>	<i>-28 118</i>
Periodens resultat	0	0	0	0
Innkrevningsvirksomhet og andre overføringer til staten				
Inntekter av avgifter og gebyrer direkte til statskassen	0	0	0	0
Avregning med statskassen innkrevningsvirksomhet	0	0	0	0
<i>Sum innkrevningsvirksomhet og andre overføringer til staten</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten				
Avregning med statskassen tilskuddsforvaltning	0	0	0	0
Utbetalinger av tilskudd til andre	0	0	0	0
<i>Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>

Vedlegg 2: Regnskap 1. tertial 2018

Virksomhet: Høgskulen på Vestlandet

Note 32 Datagrunnlaget for indikatorer i finansieringssystemet*Beløp i 1000 kroner*

Indikator	30.04.2018	30.04.2017
<i>Tilskudd fra EU</i>	997	657
Tilskudd fra Norges forskningsråd - NFR	11 076	11 091
Tilskudd fra regionale forskningsfond - RFF	1 267	-496
<i>Sum tilskudd fra NFR og RFF</i>	12 343	10 595
Tilskudd fra bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA)		
- diverse bidragsinntekter	6 200	6 623
- tilskudd fra statlige etater	18 279	9 702
- oppdragsinntekter	8 794	8 614
<i>Sum tilskudd fra bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet</i>	33 273	24 939

Vedlegg 2: Regnskap 1. tertial 2018

Virksomhet: Høgskulen på Vestlandet				
Utgiftsart/innteksart	Regnskap			Budsjett
	31.12.2016	31.12.2017	30.04.2018	Budsjett 2018 T1
1. Utgifter				
<i>Driftsutgifter</i>				
Lønnsutgifter	1264583	1 157 547	431 700	473 720
Varer og tjenester	802560	735 678	307 831	225 211
Sum driftsutgifter	2067143	1 893 225	739 532	698 931
<i>Investeringsutgifter</i>				
Investeringer, større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	61975	43 358	8 911	6 884
Sum utgifter til større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	61975	43 358	8 911	6 884
<i>Overføringer fra virksomheten</i>				
Utbetalinger til andre statlige regnskaper	2734	0	0	0
Utbetalinger til andre virksomheter	541	0	0	0
Sum overføringer fra virksomheten	3275	0	0	0
<i>Finansielle aktiviteter</i>				
Kjøp av aksjer og andeler	155	141	100	0
Andre finansielle utgifter	29	53	10	0
Sum finansielle aktiviteter	184	194	110	0
SUM UTGIFTER	2132577	1 936 777	748 552	705 815

Vedlegg 2: Regnskap 1. tertial 2018

2. Inntekter	Regnskap			Budsjett Budsjett 2018 T1
	31.12.2016	31.12.2017	30.04.2018	
<i>Driftsinntekter</i>				
Inntekter fra salg av varer og tjenester	80118	98 066	32 645	20 723
Inntekter fra avgifter, gebyrer og lisenser	0	0	0	0
Refusjoner ¹⁾	31778	0	8 685	6 604
Andre driftsinntekter	41441	45 617	4 614	1 426
Sum driftsinntekter	153337	143 683	45 944	28 754
<i>Inntekter fra investeringer</i>				
Salg av varige driftsmidler	499	0	0	0
Sum investeringsinntekter	499	0	0	0
<i>Overføringer til virksomheten</i>				
Inntekter fra statlige bevilgninger	1846943	1 991 324	676 238	672 430
Andre innbetalinger	0	0	0	0
Sum overføringer til virksomheten	1846943	1 991 324	676 238	672 430
<i>Finansielle aktiviteter</i>				
Innbetaling ved salg av aksjer og andeler	0	0	0	0
Andre finansielle innbetalinger (f.eks. innbet. av rente)	33	5	0	0
Sum finansielle aktiviteter	33	5	0	0
SUM INNTEKTER	2000812	2 135 012	722 182	701 184
3. Netto endring i kontantbeholdning (2-1)	-131765	198 235	-26 370	-4 631

Vedlegg 2: Regnskap 1. tertial 2018

Virksomhet: Høgskulen på Vestlandet				
Inntektstype	Regnskap 31.12.2016	Regnskap 31.12.2017	Regnskap 30.04.2018	Budsjett for Budsjett 2018 T1
Bevilgninger til finansiering av statsoppdraget				
Bevilgninger fra fagdepartementet	1 114 104	1 886 206	646 827	659 150
Bevilgninger fra andre departement	125	4	0	0
Bevilgninger fra andre statlige forvaltningsorganer	45 578	49 030	7 045	15 367
Tildelinger fra regionale forskningsfond	487	1 247	1 378	0
Tildelinger fra Norges forskningsråd	15 534	48 064	19 902	230
Sum bevilgninger til statsoppdraget	1 175 828	1 984 551	675 151	674 747
Offentlige og private bidrag				
Bidrag fra kommuner og fylkeskommuner	9 016	11 761	244	407
Bidrag fra private	10 140	13 027	2 139	1 020
Tildeliger fra internasjonale organisasjoner	527	7 244	481	0
Sum bidrag	19 683	32 032	2 864	1 426
Oppdragsinntekter m.v.				
Oppdrag fra statlige virksomheter	15 488	32 582	20 243	0
Oppdrag fra kommunale og fylkeskommunale virksomheter	1 426	7 940	419	57
Oppdrag fra private	6 832	18 982	2 911	0
Andre inntekter og tidsavgrensninger	781 550	58 925	20 594	24 954
Sum oppdragsinntekter m.v.	805 296	118 429	44 167	25 011
SUM INNTEKTER	2 000 807	2 135 012	722 182	701 184

Vedlegg 2: Regnskap 1. tertial 2018

Virksomhet: Høgskulen på Vestlandet				
Balansedag 30.04.2018	Regnskap	Regnskap	Regnskap	Endring 2017
Beløp i TNOK	31.12.2016	31.12.2017	30.04.2018	til 2018
Kontantbeholdning				
Beholdning på oppgjørskonto i Norges Bank	481 971	680 206	653 837	-26 370
Beholdning på andre bankkonti	0	0	0	0
Andre kontantbeholdninger	0	0	0	0
Sum kontanter og kontantekvivalenter	481 971	680 206	653 837	-26 370
Avsetninger til dekning av påløpte kostnader som forfaller i neste budsjettår :				
Feriepenger m.v.	99 085	106 073	144 799	38 726
Skattetrekk og offentlige avgifter	20 062	89 098	110 306	21 209
Gjeld til leverandører	-970	142 538	49 292	-93 246
Gjeld til oppdragsgivere	5 872	-2 652	9 202	11 854
Annen gjeld som forfaller i neste budsjettår	48 131	-31 828	-27 445	4 383
Sum til dekning av påløpte kostnader som forfaller i neste budsjettår	172 180	303 229	286 156	-17 073
Avsetninger til dekning av planlagte tiltak der kostnadene helt eller delvis vil bli dekket i fremtidige budsjettår:				
Prosjekter finansiert av Norges forskningsråd	-2 822	-208	8 617	8 826
Prosjekter finansiert av regionale forskningsfond	-121	-148	-37	111
Større påbegynte, flerårige investeringsprosjekter finansiert av grunnbevilgningen fra fagdepartementet	88 811	85 426	126 759	41 333
Konkrete påbegynte, ikke fullførte prosjekter finansiert av grunnbevilgningen fra fagdepartementet	0	0	0	0
Andre avsetninger til vedtatte, ikke igangsatte formål	0	0	0	0
Konkrete påbegynte, ikke fullførte prosjekter finansiert av bevilgninger fra andre departementer	0	0	0	0
Sum avsetninger til planlagte tiltak i fremtidige budsjettår	85 868	85 070	135 339	50 270
Andre avsetninger:				
Avsetninger til andre formål/ikke spesifiserte formål	169 107	230 247	170 781	-59 466
Fri virksomhetskapital	54 816	61 661	61 561	0
SUM andre avsetninger	223 923	291 908	232 342	-59 466
Langsiktig gjeld (netto)				
Langsiktig forpliktelse knyttet til anleggsmidler	0	0	0	0
Annen langsiktig gjeld	0	0	0	0
Sum langsiktig gjeld	0	0	0	0
SUM NETTO GJELD OG FORPLIKTELSER	481 971	680 206	653 837	-26 269

31

Vedlegg 2: Regnskap 1. tertial 2018

Balanseoppstilling			
Virksomhet: Høgskulen på Vestlandet			
<i>Beløp i 1000 kroner</i>			
	30.04.2018	31.12.2017	31.12.2016
EIENDELER			
A. Anleggsmidler			
<i>I Immaterielle eiendeler</i>	17	31	72
<i>II Varige driftsmidler</i>	215 170	230 263	252 733
<i>III Finansielle anleggsmidler</i>	2 495	2 395	3 054
<i>Sum anleggsmidler</i>	217 682	232 689	255 859
B. Omløpsmidler			
<i>I Beholdninger av varer og driftsmateriell</i>	0	0	0
<i>II Fordringer</i>	76 796	113 124	21 873
<i>III Bankinnskudd, kontanter og lignende</i>	653 837	680 206	481 971
<i>Sum omløpsmidler</i>	730 632	793 330	503 844
Sum eiendeler	948 315	1 026 019	759 703
STATENS KAPITAL OG GJELD	30.04.2018	31.12.2017	31.12.2016
C. Statens kapital			
<i>I Virksomhetskapi tal</i>	64 056	64 056	57 870
<i>II Avregninger</i>	256 104	258 660	207 502
<i>III Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler</i>	215 187	230 294	252 805
<i>IV Statens finansiering av særskilte tiltak med utsatt inntektsføring</i>	0	0	0
<i>Sum statens kapital</i>	535 347	553 010	518 177
D. Gjeld			
<i>I Avsetning for langsiktige forpliktelser</i>	0	0	0
<i>II Annen langsiktig gjeld</i>	0	0	0
<i>III Kortsiktig gjeld</i>	412 968	473 009	241 526
<i>Sum gjeld</i>	412 968	473 009	241 526
Sum statens kapital og gjeld	948 315	1 026 019	759 703

**Høgskulen
på Vestlandet**

Arkivsak-dok. 17/05129-16
Saksbehandler Kristine Tangen

Arkivkode. 131

Saksgang
Høgskulestyret

Møtedato
20.06.2018

46/18

REVISJONSBERETNING FOR REGNSKAPET FOR 2017 VED HVL

Forslag til vedtak/innstilling:

Riksrevisjonens revisjonsberetning for Høgskulen på Vestlandets regnskap for 2017 tas til orientering.

Sammendrag

Styret ved HVL godkjente 8.3.18 regnskapet for 2017 i sak 12/18.

Høgskulen har nå mottatt revisjonsberetning uten merknader fra Riksrevisjonen.

Vedlegg:

Revisjonsberetning HVL 2017

18/03408-1

Riksrevisjonen

Vår saksbehandler	21540898
Hanne Nordrehaug	Vår referanse
Vår dato	2017/00698-7
29.04.2018	Deres referanse
Deres dato	

HØGSKULEN PÅ VESTLANDET
Postboks 7030
5020 BERGEN

Revisjon av årsregnskapet for Høgskulen på Vestlandet

Vedlagt følger revisjonsberetningen for Høgskulen på Vestlandets årsregnskap for 2017.

Riksrevisjonen har revidert virksomhetens regnskap i samsvar med lov og instruks om Riksrevisjonen og internasjonale standarder for offentlig revisjon.

Offentliggjøring av revisjonsberetning

Revisjonsberetningen er Riksrevisjonens konklusjon på gjennomført finansiell revisjon. Denne revisjonen omfattes ikke av bestemmelsen om utsatt offentlighet i lov om Riksrevisjonen § 18 2. ledd.

Riksrevisjonen vil derfor oppfordre til at revisjonsberetningen publiseres sammen med årsregnskapet.

Etter fullmakt

Tora Struve Jarlsby
ekspedisjonssjef

Thorgunn Nordstrand
avdelingsdirektør

Brevet er ekspedert digitalt og har derfor ingen håndskreven signatur.

Vedlegg: Revisjonsberetning

Kopi til: KUNNSKAPSDEPARTEMENTET

Riksrevisjonen

Vår referanse 2017/00698-7

HØGSKULEN PÅ VESTLANDET
Org. nr.: 917641404

Riksrevisjonens beretning

Til Høgskulen på Vestlandet

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Riksrevisjonen har revidert Høgskulen på Vestlandets årsregnskap for 2017. Årsregnskapet består av ledelseskommmentarer, oppstilling av bevilgningsrapportering og virksomhetsregnskap, inklusive kontantstrømoppstilling og noter til årsregnskapet for regnskapsåret avsluttet per 31. desember 2017.

Virksomhetsregnskapet viser at resultatet av periodens aktiviteter er 57 339 000 kroner.

Etter Riksrevisjonens mening gir Høgskulen på Vestlandets årsregnskap et rettviseende bilde av virksomhetens disponible bevilgninger i 2017 og av aksjer per 31. desember 2017, i samsvar med regelverk for statlig økonomistyring. Vi mener videre at årsregnskapet gir et rettviseende bilde av virksomhetens resultat for 2017 og av eiendeler, gjeld og statens kapital per 31. desember 2017, i samsvar med statlige regnskapsstandarder (SRS).

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med *lov om Riksrevisjonen, instruks om Riksrevisjonens virksomhet* og internasjonale standarder for offentlig revisjon (ISSAI 1000–2999). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet under «Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet». Vi er uavhengige av virksomheten slik det kreves i lov og instruks om Riksrevisjonen og de etiske kravene i ISSAI 30 fra International Organization of Supreme Audit Institutions (INTOSAI's etikkregler), og vi har overholdt de øvrige etiske forpliktelsene våre i samsvar med disse kravene og INTOSAI's etikkregler. Etter vår oppfatning er revisjonsbevisene vi har innhentet tilstrekkelige og hensiktsmessige som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon i årsrapporten

Ledelsen er ansvarlig for årsrapporten, som består av årsregnskapet (vedlegg 2) og øvrig informasjon (del I–V). Riksrevisjonens uttalelse omfatter revisjon av årsregnskapet og virksomhetens etterlevelse av administrative regelverk for økonomistyring, ikke øvrig informasjon i årsrapporten (del I–V). Vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese den øvrige informasjonen i årsrapporten. Formålet er å vurdere om det foreligger vesentlig inkonsistens mellom den øvrige informasjonen, årsregnskapet og kunnskapen vi har opparbeidet oss under revisjonen. Vi vurderer også om den øvrige informasjonen ser ut til å inneholde vesentlig feilinformasjon. Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon, er vi pålagt å rapportere dette i revisjonsberetningen.

Det er ingenting å rapportere i så måte.

Ledelsens, styrets og det overordnede departementets ansvar for årsregnskapet

Ledelsen og styret er ansvarlig for å utarbeide et årsregnskap som gir et rettviseende bilde i samsvar med regelverk for økonomistyring i staten og de statlige regnskapsstandardene (SRS). Ledelsen og styret er også ansvarlig for å etablere den interne kontrollen som de mener er nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Det overordnede departementet og styret har det overordnede ansvaret for at virksomheten rapporterer relevant og pålitelig resultat- og regnskapsinformasjon og har forsvarlig internkontroll.

Riksrevisjonens oppgaver og plikter

Målet med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som gir uttrykk for Riksrevisjonens konklusjon. Betryggende sikkerhet er et høyt sikkerhetsnivå, men det er ingen garanti for at en revisjon som er utført i samsvar med *lov om Riksrevisjonen, instruks om Riksrevisjonens virksomhet* og internasjonale standarder for offentlig revisjon (ISSAI 1000–2999), alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir ansett som vesentlig dersom den, enkeltvis eller samlet, med rimelighet kan forventes å påvirke de beslutningene brukere treffer på grunnlag av årsregnskapet.

Vi utøver profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen, i samsvar med *lov om Riksrevisjonen, instruks om Riksrevisjonens virksomhet* og ISSAI 1000–2999.

Vi identifiserer og anslår risikoene for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten den skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Videre utformer og gjennomfører vi revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer og innhenter tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon ikke blir avdekket, er høyere for feilinformasjon som skyldes misligheter, enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil. Grunnen til det er at misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, feilpresentasjoner eller overstyring av intern kontroll.

Vi gjør også følgende:

- opparbeider oss en forståelse av den interne kontrollen som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige ut fra omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om hvor effektiv virksomhetens interne kontroll er
- evaluerer om regnskapsprinsippene som er brukt, er hensiktsmessige, og om regnskapsestimer og tilhørende opplysninger som er utarbeidet av ledelsen, er rimelige
- evaluerer den totale presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene
- evaluerer om årsregnskapet representerer de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde i samsvar med regelverk for økonomistyring i staten og de statlige regnskapsstandardene

Vi kommuniserer med ledelsen og styret og informerer det overordnede departementet, blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og når revisjonsarbeidet skal utføres. Vi vil også ta opp forhold av betydning som er avdekket i løpet av revisjonen, for eksempel svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Når det gjelder forholdene som vi tar opp med ledelsen og styret, og informerer det overordnede departementet om, tar vi standpunkt til hvilke som er av størst betydning ved revisjonen av årsregnskapet, og avgjør om disse skal regnes som sentrale forhold ved revisjonen. De beskrives i så fall i et eget avsnitt i revisjonsberetningen, med mindre lov eller forskrift hindrer offentliggjøring. Forholdene omtales ikke i beretningen hvis Riksrevisjonen beslutter at det er rimelig å forvente at de negative konsekvensene av en slik offentliggjøring vil være større enn offentlighetens interesse av at saken blir omtalt. Dette vil bare være aktuelt i ytterst sjeldne tilfeller.

Dersom vi gjennom revisjonen av årsregnskapet får indikasjoner på vesentlige brudd på administrative regelverk for økonomistyring, gjennomfører vi utvalgte revisjonshandlinger for å kunne uttale oss om hvorvidt det er vesentlige brudd på slike regelverk.

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon knyttet til administrative regelverk for økonomistyring

Vi uttaler oss med moderat sikkerhet om hvorvidt vi er kjent med forhold som tilsier at virksomheten har disponert bevilgningene på en måte som i vesentlig grad strider mot administrative regelverk for økonomistyring. Uttalelsen bygger på ISSAI 4000-serien for etterlevelserevisjon. Moderat sikkerhet for uttalelsen oppnår vi gjennom revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi finner nødvendige.

Basert på revisjonen av årsregnskapet og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendige, er vi ikke kjent med forhold som tilsier at virksomheten har disponert bevilgningene i strid med administrative regelverk for økonomistyring.

Oslo; 29.04.2018

Etter fullmakt

Tora Struve Jarlsby
ekspedisjonssjef

Thorgunn Nordstrand
avdelingsdirektør

Dokumentet er ekspedert digitalt og har derfor ingen håndskreven signatur

Arkivsak-dok.	18/03250-2	Arkivkode.
Saksbehandler	Merete Sviggum	
Saksgang		Møtedato
Høgskulestyret		20.06.2018

47/18

**RAMMER FOR STUDIEPORTEFØLJEUTVIKLINGEN VED
HØGSKOLEN PÅ VESTLANDET (HVL)**

Forslag til vedtak/innstilling:

1. Styret tar sak om rammer for studieporteføljeutviklingen ved HVL til orientering

Sammendrag

I henhold til årshjul for behandling av styresaker, skal det gis en løypemelding om arbeidet med rammer for studieporteføljeutviklingen til styret i møtet 20.-21.06.18. Det legges med dette fram en kort orientering om status for arbeidet.

Vedlegg:

1. Brev datert 04.05.18 – Strategi for studieporteføljeutvikling ved Høgskolen på Vestlandet

Saksframstilling:

1. Bakgrunn

Som en konsekvens av fusjonen er det behov for en grundig kartlegging og analyse av HVLs samlede studieportefølje.

Det framkommer av styresak 98/17 Det samla eigenfinansierte studietilbudet med opptaksrammer for studieåret 2018-2019 for Høgskulen på Vestlandet at arbeidet med et langsiktig rammeverk for studieporteføljeutvikling vil starte opp i løpet av våren 2018, når nye ledere er på plass ved fakultetene.

I protokollen fra styrebehandlingen i sak 98/17 heter det:

Studietilbudet er ein strategisk arena for styret og HVL, og utviklinga av studieporteføljen inneber at vanskelege val og prioriteringar må gjerast og ein må bygge på god kunnskap om utdanningsbehova i samfunnet. Styret ser fram til å komme tilbake til desse spørsmåla i samband med behandling av sak om utvikling av HVL sin studieportefølje til våren.

I henhold til årshjul for behandling av styresaker, skal det gis en orientering til styret om arbeidet i møtet 20.-21.06.18.

2. Begrepsavklaringer

Følgende begrepsforståelse legges til grunn:

Studietilbud:

Omfatter både studieprogrammer som fører fram til en grad, og kortere studier som årsenheter, videreutdanninger og emner som tilbys for seg selv, og som ikke er en del av et studieprogram¹.

Studieportefølje:

Studietilbud som institusjonen tilbyr over tid².

Studieporteføljestyring:

Strategi, retningslinjer og kriterier som legges til grunn for utvikling, videreføring og ev. utfasing og nedlegging av studier².

3. Føringer for arbeidet

Av sentrale dokumenter som danner grunnlag for utarbeiding av rammer for studieporteføljeutvikling nevnes HVLs overordnede strategi 2018-2023, som er planlagt behandlet i styret i september-møte 2018.

Videre nevnes fusjonsavtalen mellom de tre tidligere høgskolene datert 25.05.16, utviklingsavtalen mellom HVL og Kunnskapsdepartementet, årlige tildelingsbrev,

¹ Definisjonen av studietilbud gitt i Kunnskapsdepartementets Rundskriv F-03-16 Forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning (studiekvalitetsforskriften)

² Arbeidsgruppe for studieporteføljestyling – innstilling datert 20.12.2012 etter oppdrag fra Nettverk for administrativ utvikling

årsrapport 2017-18, med årsplan for HVL, tilbakemeldinger gitt i etatsstyringsmøte med KD og ulike stortingsmeldinger.

I tillegg gir Forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning (studietilsynsforskriften) følgende føringer:

§ 4-1. Krav til det systematiske kvalitetsarbeidet

(1) Institusjonens kvalitetsarbeid skal være forankret i en strategi og dekke alle vesentlige områder av betydning for kvaliteten på studentenes læringsutbytte

[...]

(6) Resultater fra kvalitetsarbeidet skal inngå i kunnskapsgrunnlaget ved vurdering og strategisk utvikling av institusjonens samlede studieportefølje

Det vises også til orienteringssak (sak 56/18) om arbeidet med nytt kvalitetssystem ved HVL.

4. Videre arbeid med utvikling av strategi for studieporteføljeutvikling ved HVL

Formål

Hensikten med arbeidet er å skaffe en samlet oversikt over høgskolens studieportefølje, vurdere kvaliteten i porteføljen ut fra gitte kriterier samt identifisere behov for forbedringstiltak for å øke utdanningskvaliteten og bedre utnyttelsen av ressursene.

Organisering av arbeidet

Det foreslås at arbeidet blir organisert som et prosjekt med Utdanningsutvalget som styringsgruppe, en oppgave som naturlig faller inn under utdanningsutvalgets mandat.

En stor del av arbeidet må gjennomføres i det enkelte fakultet. For å sikre et felles rammeverk for arbeidet, ser en også behov for at det blir etablert en bredt sammensatt arbeidsgruppe med ulike roller i organisasjonen. Medlemmene representerer også ulike fakultet og campus.

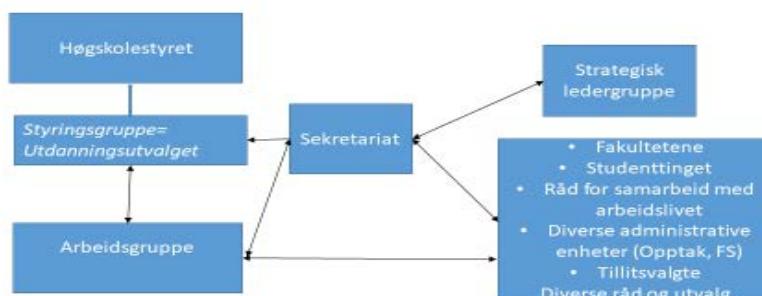
Fakultetene, enheter i Fellesadministrasjonen og Studenttinget har vært invitert til å foreslå medlemmer til en slik arbeidsgruppe.

Rektor foreslår følgende sammensetning av arbeidsgruppen:

- Prorektor for utdanning Bjørg Kristin Selvik (leder av arbeidsgruppa)
- Instituttleder Nils Ottar Antonsen, Institutt for maskin- og marinfag, FIN
- Prodekan for utdanning Anne-Grethe Naustdal, FHS
- Prodekan for utdanningskvalitet Gunn Haraldseid, FLKI
- Gro Nesheim, utdanningsadministrasjonen FØS
- Unni Beite Rogvin, Opptakskontoret
- Kjetil Hågenvik, Felles Studentsystem
- Svein Ove Eikenes, Avdeling for kommunikasjon og samfunnskontakt.
- Eirin Fausa Pettersen, Forskningsadministrasjonen
- Studentrepresentant (Studenttinget er blitt bedt om å melde inn medlem)

Det opprettes også et sekretariat.

Figur 1 viser en modell med eksempel på aktuelle aktører i arbeidet med å utvikle en strategi for studieporteføljen ved HVL.

Figur 1 Eksempel på aktuelle aktører i arbeidet med å utvikle et rammeverk for studieporteføljeutvikling ved HVL

Mandat

Forslag til mandat for arbeidsgruppen utarbeides av prorektor for utdanning og legges fram for Utdanningsutvalget for godkjenning.

Arbeidsgruppa vil bli bedt om å kartlegge høgskolens samlede studieportefølje. Oversikten skal vise gjennomgående løp på de tre nivåene bachelor, master og ph.d. for alle studieprogram.

I tillegg skal kartleggingen blant annet kunne ut i beskrivelse av rekruttering til høgskolens studier, gjennomføringsgrad og frafallsproblematikk.

Videre vil arbeidsgruppa bli bedt om å utarbeide et utkast til «Rammer for studieporteføljeutviklingen ved HVL» med utgangspunkt i kartleggingen av høgskolens samlede studietilbud og føringer omtalt i avsnitt 3 over. Dagens og framtidens behov for kunnskap, kompetanse og kvalitet skal være førende for hvilke studier HVL skal tilby og dimensjoneringen av disse.

Det skal også foreslås kriterier som skal være førende for studieporteføljeutviklingen ved HVL. Eksempel på slike kriterier kan være relevans, inntaks-, ramme-, program- og undervisningskvalitet.

5. Rektors vurdering

HVLs framtidige rammer for studieporteføljeutvikling skal bidra til at alle høgskolens utdanninger er bærekraftige, økonomisk og faglig, holder høy kvalitet, og er i samsvar med samfunnets behov og HVLs faglige profil.

Rektor ser det som svært viktig å få gjennomført en kartlegging av høgskolens samlede studietilbud. Dette er også i tråd med de tilbakemeldinger høgskolen fikk fra Kunnskapsdepartementet i etatsstyringsmøte 06.06.17:

[...]

«Departementet forventer at høyskolen gjennomgår studieporteføljen med sikte på å utvikle en tydeligere profil og vurderer antall studietilbud med færre enn 20 kandidater.»

[...]

Utdanningskvalitet er ett av tre målområde som er prioritert i utviklingsavtalen mellom HVL og KD. Utarbeiding av rammer for studieportefølje er et viktig bidrag i det systematiske arbeidet med å sikre god utdanningskvalitet.

Rektor støtter også forslaget til organisering av det videre arbeidet.

Til

Gro Anita Fønnes Flaten / Rektorat, Liv Reidun Grimstvedt / Rektorat, Randi Skår / Fakultet for helse- og sosialvitenskap, Anne-Grethe Naustdal / Fakultet for helse- og sosialvitenskap, Geir Anton Johansen / Fakultet for ingeniør- og naturvitenskap, Asle Holthe / Fakultet for lærarutdanning, kultur og idrett, Gunn Haraldseid / Fakultet for lærarutdanning, kultur og idrett, Anne Isabelle Robbestad / HSH Avdeling for tekniske, økonomiske og maritime fag, Brit Julbø / Institutt for brannsikkerhet og HMS, Johanne Marie Trøvåg / Institutt for maritime studier

Vår ref.:
18/03250-1

Dato:
04.05.18

Strategi for studieporteføljeutvikling ved Høgskolen på Vestlandet

1. Bakgrunn for saken

Det framkommer av styresak 98/17 Det samla eigenfinansierte studietilbudet med opptaksrammer for studieåret 2018-2019 for Høgskolen på Vestlandet at arbeidet med en langsiktig strategi for studieporteføljeutvikling vil starte opp i løpet av våren 2018, når nye ledere er på plass ved fakultetene.

I protokollen fra styrebehandlingen i sak 98/17 heter det:

Studietilbudet er ein strategisk arena for styret og HVL, og utviklinga av studieporteføljen inneber at vanskelege val og prioriteringar må gjerast og ein må bygge på god kunnskap om utdanningsbehova i samfunnet. Styret ser fram til å komme tilbake til desse spørsmåla i samband med behandling av sak om utvikling av HVL sin studieportefølje til våren.

I henhold til årshjul for behandling av styresaker, skal det gis en løypemelding om dette arbeidet i møtet 20.-21.06.18.

2. Veien videre

Prorektor for utdanning ser for seg at en viktig del av dette arbeidet må gjennomføres i det enkelte fakultet. For å sikre et felles rammeverk for arbeidet, ser en også behov for at det blir etablert en bredt sammensatt arbeidsgruppe.

Fra fakultetene ønsker vi at følgende roller er representert:

- Prodekan for utdanning
- Instituttleder
- Kvalitetsrådgiver

For at alle de fire fakultetene blir representert i arbeidsgruppa, ber vi om at hvert fakultet spiller inn forslag til minimum to medlemmer med ulike roller.

Videre bes prorektor for forskning og prorektor for samhandling om hver å foreslå ett medlem fra henholdsvis arbeidsfeltet forskning og utvikling (FoU) og etter- og videreutdanning (EVO).

Prorektor for utdanning vil finne medlemmer til arbeidsgruppa innen følgende arbeidsfelt i Fellesadministrasjonen:

- Utdanningskvalitet (kvalitetsrådgiver)
- Felles Studentsystem
- Opptak

Arbeidsgruppen vil bli ledet av prorektor for utdanning.

Hensikten med arbeidet er å skaffe en samlet oversikt over høgskolens studieprogrammer, vurdere kvalitetene i porteføljen, utvikle kriterier for fastsetting av studieportefølje og identifisere behov for forbedringstiltak for å øke utdanningskvaliteten og bedre utnyttelsen av ressursene.

Det vil bli utarbeidet et mandat for arbeidsgruppen. Det vil også bli foretatt grenseoppganger mellom denne arbeidsgruppen og høgskolens utdanningsutvalg, når mandat for utdanningsutvalget foreligger.

Vi ber om forslag til medlemmer i arbeidsgruppen innen 22.05.18. Forslag sendes Merete Sviggum.

Med hilsen

Bjørg Kristin Selvik
Prorektor for utdanning

Merete Sviggum
Seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen håndskreven signatur.

Arkivsak-dok. 18/02944-2 Arkivkode. 410
Saksbehandler Merete Sviggum

Saksgang Møtedato
Høgskulestyret 20.06.2018

48/18

NYE STUDIETILBUD VED HVL FRA STUDIEÅRET 2019/2020. INNSPILL FRA FAKULTETENE

Forslag til vedtak/innstilling:

Styret tar innspill fra fakultetene til nye studietilbud fra studieåret 2019/2020 og rektors kommentarer til orientering.

Sammendrag

I henhold til høgskulestyrets årshjul for behandling av saker, skal styret drøfte prioriteringer for studieporteføljen 2019-2020 i møte 20.-21.06.18. Nye studietilbud for studieåret 2019-2020 skal godkjennes av styret i oktober-møte i år.

Fakultetene er i denne sammenheng blitt invitert til å gi en oversikt over planlagte, nye studier med oppstart i studieåret 2019/2020. Denne oversikten legges nå fram for styret.

Vedlegg:

1. Brev til fakultetene datert 24.04.18
2. Svar fra Fakultet for ingeniør – og naturvitenskap, brev datert 30.05.18
3. Forslag til felles mastergrad i havteknologi
4. Svar fra Fakultet for helse og sosialvitenskap, brev datert 25.05.18
5. Notat om etablering av desentralisert vernepleierutdanning
6. Notat om desentralisert vernepleierutdanning i Hallingdal
7. Forslag nytt studium ved FLKI: Arbeidsplassbasert masterutdanning for lærerar
8. Forslag til nytt studium ved FLKI: Outdoor Education and Nordic Friluftsliv – utviding til årsstudium
9. Forslag til nye studietilbud ved FØS studieåret 2019-2020

Saksframstilling

1. Bakgrunn

I henhold til høgskolestyrets årshjul for behandling av saker, skal styret drøfte hovedprioriteringer for studieporteføljen 2019-2020 i møte 20.-21.06.18. Nye studietilbud for studieåret 2019-2020 skal godkjennes av styret i oktober-møte i år.

Formålet med en slik årlig styresak på slutten av vårsemesteret er gjensidig informasjonsutveksling mellom fakultetene og styret. Fakultetene kan melde inn forslag til nye studietilbud utfra gitte kriterier på et tidlig tidspunkt. Søknad om etablering av nye studietilbud trenger ikke å ferdigstilles i sin helhet, før styret blir gjort kjent med planene.

En slik ordning gir styret anledning til, på et tidlig tidspunkt, både å få en oversikt over nye, planlagte studier og muligheter til å vurdere om disse planene skal iverksettes. Styrets vurderinger og prioriteringer må blant annet bygge på gitte rammer for studieporteføljestyling (jf. styresak 47/18), utarbeidet grunnlagsmateriale (blant annet knyttet til rekruttering og gjennomstrømning) og høgskolens langtidsbudsjett. Nye studietilbud må også prioriteres både opp mot andre nye forslag, og opp mot høgskolens samlede studieportefølje.

I påvente av at det utvikles et felles rammeverk for utvikling- og prioritering av studieportefølje (styresak 47/18) som bakgrunnsdokument for styrets prioriteringer, legges det i denne saken fram en første orientering til styret om planlagte nye studietilbud ved HVL for studieåret 2019-2020.

2. Føringer

Det er en rekke dokumenter som legger føringer for høgskolen utvikling av sitt studietilbud, blant annet:

- Fusjonsavtalen datert 25.05.2016 mellom de tre tidligere høgskolene
- Statsbudsjettet 2018 – kap. 260, tildelingsbrev 2018 til HVL
- Meld. St. 18 (2014-2015) Strukturmeldinga.
- Meld. St. 16 (2016-2017) Kultur for kvalitet i høyere utdanning
- Meld. St. 25 (2016-2017) Humaniora i Norge
- Kunnskapsdepartementets tilbakemelding etter etatsstyringsmøte

Videre er det gitt føringer i tidligere styresaker som:

Styresak 10/17:

Rektor har i styresak 10/17 varslet en større sak om studieporteføljen ved HVL. Arbeidet med en slik sak vil også bli igangsatt i løpet av vårsemesteret, og fakultetene vil ha en sentral rolle i dette arbeidet.

Styresak 098/17:

Rektors vurdering i saken:

«Før ein slik strategi for utvikling av studieporteføljen er utarbeida og vedteken av styret, vil det ikkje vere naturleg å gjere større endringar i eksisterande studietilbod.»

3. Om prosessen

Det framkommer av Forskrift for studium og eksamen ved HVL § 3-2 (3) at

a. Styret sjølv gjer vedtak om etablering av nye studieprogram med eit omfang på over 30 studiepoeng. Styret gjer vedtak på grunnlag av godkjent studieplan og ei vurdering av studieprogrammet i høve krav til akkreditering av studium i NOKUT si studietilsynsforskrift kapittel 2

Forskrift for studium og eksamen ved HVL gir også bestemmelser om at styret skal oppnevne en studieplankomite og gi mandat for arbeid med studieplaner for nye bachelor- og master- og ph.d.-program (§ 3-2).

Høsten 2017 ble det gjennomført en kartlegging av høgskolens administrative prosesser, og det ble blant annet utarbeidet beskrivelser av og maler for etablering av studieplankomite og prosess for godkjenning av nye studium i styret.

Disse prosessene vil innarbeides i høgskolens nye kvalitetssystem. Inntil disse prosessene er godkjente ble fakultetene i brev datert 24.04.18 invitert til å komme med en oversikt over eventuelle planlagte nye studietilbud fra 2019-2020, hvor det ble redegjort for følgende forhold:

- a. Bakgrunn for etablering av nytt studieprogram
 - Faglige vurderinger
 - Endringer i sentrale føringer
 - Etterspørsel og/eller tilbakemeldinger fra samfunn-, arbeids- og næringsliv
 - Samarbeid med andre UH-institusjoner
- b. Rekrutteringsgrunnlag
- c. Relevans for samfunns- og arbeidsliv
- d. Kompetanse, fagmiljø og FoU-basering
- f. Internasjonalisering
- g. Finansiering

Ved en endelig søknad til styret høsten 2018, må fakultetene dokumentere at kravene gitt i NOKUTs studietilsynsforskrift kapittel 2 er oppfylt.

4. Oversikt over fakultetenes innspill til nye studietilbud

Alle fakultetene har meldt inn forslag til nye studietilbud for studieåret 2019/2020.

I det følgende gis en kort oppsummering av fakultetenes forslag til nye studietilbud med vekt på kort begrunnelse for opprettelsen og finansieringsordning. For en fullstendig redegjørelse fra fakultetene vises det til vedlegg 2-9.

Fakultet for ingeniør – og naturvitenskap (FIN)

Masterprogram i teknologibasert innovasjon og entreprenørskap

Styret vedtok i sak 41/18 at det settes ned en studieplankomite som skal jobbe frem søknad om akkreditering av et masterprogram innen teknologibasert innovasjon og entreprenørskap ved FIN. I dag er dette et pågående masterprogram i innovasjon og entreprenørskap, fellesakkreditert med UiO i 2013.

Fakultetet har satt opp en tidsplan for å kunne levere søknaden til NOKUT på fristen 15. september 2018.

Masterprogrammet rekrutterer fra alle bachelorutdanningene i ingeniørfag. Det er også tenkt at masterprogrammet i fremtiden skal fungere som en viktig rekrutteringskanal for ph.d.-satsingen «Responsible innovation and regional development» (RESINNREG).

Fakultet for ingeniør- og naturvitenskap har de siste årene satt av 15 studieplasser på studieprogrammet. Siden 2015 har kullene vært på 15-20 studenter ved opptak og 10-15 uteksaminerte. Dersom studieprogrammet blir akkreditert ønsker fakultetet å omdisponere studieplasser for øke opptaket til 20 studenter i alle kull.

Felles masterprogram i havteknologi (se vedlegg 3)

Fakultetet har per i dag et utdanningssamarbeid med Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet (UiB) om masterprogram i havteknologi.

Fakultetet planlegger å søke NOKUT om akkreditering av HVL sin del av programmet og etablere en fellesgrad sammen med Det matematisk-naturvitenskapelige, UiB. Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet har bekreftet at de stiller seg positive til å etablere en fellesgrad, og at de vil bistå i søknadsprosessen.

Masterprogram i havteknologi er et tverrfaglig program som er forankret ved Institutt for fysikk og teknologi, UiB, men programmet ble utviklet i samarbeid mellom flere institutter ved UiB og HVL, Sjøkrigsskolen og nærings- og kompetanseaktørene i subseaklyngen GCE Subsea. Programmet ble godkjent av Universitetsstyret, UiB, 01.12.2016, og hadde første opptak av studenter høsten 2017. Det 2-årige programmet har to studieretninger; Marin måle- og styringsteknologi og Marine installasjoner. Programmet består av 60 studiepoeng emner og 60 studiepoeng masteroppgave, hvorav HVL tilbyr 40 studiepoeng emner, samt masteroppgaver/-veiledning (hovedsakelig inn mot studieretning Marine installasjoner).

Programstyret for sivilingeniørutdanningene ved UiB skal ta opp saken om fellesgrad til orientering på møte 31.05.2018, og Programutvalget for havteknologi ved UiB skal ta opp saken på første møte til høsten. Fakultetet tar sikte på å sende inn søknad til NOKUT til søknadsfristen 1. mars 2019, med forutgående behandling av søknaden i Styret for Høgskulen på Vestlandet i januar 2019.

UiB har bekreftet at de fortsatt vil ta ansvaret for administrasjonen av programmet (inkludert opptak) dersom vi inngår et fellesgradssamarbeid. HVL tilbyr allerede emner til UiB i forbindelse med programmet som er regulert i en egen avtale. HVL har også faste medlemmer i Programstyret for sivilingeniørutdanningene og i Programutvalget for havteknologi. En eventuell akkreditering av en fellesgrad vil derfor ikke føre til større faglige eller administrative kostnader for HVL sammenlignet med dagens situasjon.

Fakultet for helse- og sosialvitenskap (FHS)**Desentralisert vernepleierutdanning** (vedlegg 4-6)

Fakultetet har i dag vernepleierutdanning både i Sogndal (30 studieplassar) og i Bergen (70 studieplasser). Sogndal har i tillegg deltidsutdanning i vernepleie med 20 studieplasser.

Fakultetet ønsker å utvide dette tilbudet ved å etablere en desentralisert vernepleierutdanning knyttet til campus Førde og campus Haugesund studieåret 2019/2020. Videre ønsker fakultetet en desentralisert vernepleierutdanning som et prøveprosjekt for et kull studenter fra Hallingdal med oppstart vår 2019.

Desentralisert vernepleie er etterspurt av kommunene og fakultetet anser det som et viktig samfunnsoppdrag å kunne tilby denne utdanningen bredt i regionene på Vestlandet.

I møte 2. november 2017, meldte Helse- og omsorgsutvalet (HOU) i Sogn og Fjordane om kritisk mangel på vernepleiere og anmodet HVL om å opprette flere studieplasser på vernepleie deltid i Sogndal. På bakgrunn av dette tildelte styret nye studieplasser til Sogndal 2018/2019 (styresak 098/17). Kommunene meldte også tilbake at det er ønskelig med et studietilbud i vernepleie ved campus Førde. Det ble videre spilt inn et behov for et desentralisert deltidstilbud i kommunene, for å nå flere kommuner i ytre strøk av Sogn og Fjordane. Dette vil gi flere av de ansatte i kommunene anledning til å ta utdanning i kombinasjon med jobb.

Kommunene omkring Haugesund (Haugalandet) har i møter også uttrykt ønske om desentralisert utdanning i vernepleie.

HVL har også mottatt forespørsel om desentralisert tilbud i vernepleie for kommunalt tilsette i Hallingdal.

Fakultet for helse- og sosialvitenskap ber om at høgskolen søker Kunnskapsdepartementet om finansiering av 40 studieplasser for etablering av desentralisert vernepleie med oppstart 2019/2020. Fakultetet ber videre om ytterligere 7 studieplasser øremerket studenter fra Hallingdal med oppstart våren 2019.

Fakultetet minner også om at Master Program in Rehabilitation and Healthy Ageing er under utvikling. Studiet har planlagt oppstart høsten 2019. Det er nedsatt en prosjektgruppe som utarbeider studieplan og søknad om akkreditering av mastergrad til NOKUT. Det planlagte studiet vil overta studieplasser som tidligere har tilhørt videreutdanning i helsefremmende og rehabiliterende arbeid med eldre. Søknad vil sendes høgskolestyret for behandling i august og videre til NOKUT innen 15.09.18.

Fakultet for lærerutdanning, kultur og idrett (FLKI)**Arbeidsplassbasert masterutdanning for lærere** (vedlegg 7)

Fakultetet forventer at overgangen til 5.årig grunnskolelærerutdanning vil medføre etterspørsel etter masterkompetanse blant ansatte som jobber i skolen og som har 3- eller 4-årig lærerutdanning fra før. Det vises til følgende begrunnelse fra fakultetet (brev datert 01.06.18):

«Eit samarbeidsmøte 2.5.2018 med representantar for KS, utdanningsforbundet og utdanningskontora i Sogn og fjordane, Rogaland, og Hordland stadfestar dette. Ei kartlegging i dei ulike regionane til HVL stadfestar det same (sjå vedlagte rapport).

Frå eit fagleg perspektiv er ein opptatt av dei aktuelle søkjarane har ein omfattande erfaringsbasert kompetanse og mykje formell kompetanse i form av ulike vidareutdanningskurs. For å kunne tilby eit masterstudium som både bygger på den erfaringsbaserte kompetansen søkerane har og gir moglegheit for innpass av ulike typar etter- og vidareutdanningskurs meiner FLKI det er behov for å oppretta ein arbeidsplassbasert masterutdanning for grunnskulelærarar. Ein forventar stor etterspurnad for eit slikt tilbod særleg om ein kombinerer denne satsinga på nasjonal forventning om å utvikle «lærarutdanningskular» innan 2025 der fleire tilsette har delte stillingar med HVL og kompetanse til å delta i FOU-prosjekter der studentar og tilsette ved skulane vert trekt inn. Ei slik utvikling vil vera avhengig av mange erfarne lærarar med masterkompetanse og etter kvart også nokon med phd kompetanse. Når det gjeld mogleg samarbeid med andre UH institusjonar så kan ein tenke seg ei erfaringsutveksling med andre som er i gang med eller planlegg liknande tilbod (t.d. HSN).»

Fakultetet vurderer finansiering gjennom nye studieplasser, Kompetanse for kvalitet og eventuelt omdisponering av studieplasser i fakultetet.

Outdoor Education and Nordic Friluftsliv – utvidelse til årsstudium (vedlegg 8)
Ved campus Sogndal har man siden 2015 tilbudt studiet Outdoor Education and Nordic Friluftsliv (30 studiepoeng) i høstsemesteret. En har således ikke utnyttet potensiale i å rekruttere nye studenter i vårsemesteret eller å beholde de internasjonale studentene ved høgskolen et helt studieår. Ved opprettelse av studiet Outdoor Education and Nordic Friluftsliv - winter, 30 studiepoeng, kan høgskolen lyse ut et internasjonalt årsstudium i tillegg til å kunne tilby et internasjonalt studium for studenter som ønsker å være student i høst eller vårsemesteret.

Studiet er nytt og FLKI søker om nye studieplasser for å kunne opprette det.

Fakultet for økonomi og samfunnsvitenskap (FHS)

Bachelorgrad i Maritime Management (se vedlegg 9)

Bachelorgrad i Maritime Management skal være en overgangsordning, som gjør det mulig for kandidater med fullført og bestått maritim teknisk fagskole å oppnå en bachelorgrad. HVL er en av fire partsinstitusjoner i det nasjonale kompetansehevingsprosjektet innen maritim utdanning, MARKOM2020 og graden er planlagt som en fellesgrad i samarbeid med de tre øvrige partsinstitusjonene; NTNU – Ålesund, UiT- Norges arktiske universitet og Universitetet i Sørøst-Norge.

Studiet skal tilbys ved Institutt for maritime studier, FØS.

Dersom utviklingsarbeidet i fellesgraden mot formodning ikke skulle ferdigstilles, ønsker fakultetet at overgangsordningen tilbys som en del av studieporteføljen ved Institutt for maritime studier.

For 2018 innvilget Kunnskapsdepartementet 1 mill. kroner til MARKOM2020 for utvikling av overgangsordning fra maritim fagskoleutdanning til maritim

bachelorutdanning. I tillegg kommer midlene som tildeles MARKOM2020-prosjektet årlig.

Midlene skal brukes til å følge opp arbeidet med å legge til rette for overgangsordninger for kandidater med maritim fagskoleutdanning for å etablere et tilpasset nasjonalt bachelorløp. De tildelte midlene skal blant annet bidra til oppstart av en pilot fra og med høsten 2019.

For HVL sin del vil de enkelte modulene ikke bare kunne tilbys som en del av den felles bachelorutdanningen, men også inngå som en del av tilbudet for livslang læring ved campus Haugesund. Emnene som tilbys i programmet vil for eksempel være svært relevante som kompetanseheving for kandidater uteksaminert fra bachelor i nautikk, bachelor i nautikk Y-vei, flere ingeniørretninger, økonomiske og administrative studier m.fl. Dette bidrar til økt studiepoengproduksjon, og dermed økte inntekter på programmet. I kombinasjon forventes det innen pilotgjennomføringen er fullført at programmet skal være selvfinansierende, slik at instituttet har full dekning av alle utgifter knyttet til studietilbudet.

Mastergrad i Marketing and Innovation (vedlegg 15)

Fakultetet ønsker også å opprette en ny mastergrad i Marketing and Innovation. Studieprogrammet vil være det første steget som er planlagt for å kunne realisere en siviløkonomutdanning ved HVL. Studiet danner videre en naturlig overgang for studenter på bachelorutdanningene ved Institutt for økonomi og administrasjon (IØA,) og som på sikt kan være aktuelle kandidater for PhD-programmet Responsible Innovation and regional development. Fagmiljøet ved FØS, campus Sogndal, har arbeidet systematisk siden 2012 med tanke på å kunne tilby dette programmet. Utvikling og etablering av studiet er også skissert som et viktig strategisk tiltak i FØS sin årsplan for 2018. I tillegg ble studiet spilt inn som en av de viktigste strategiske tiltakene fra FØS til HVLS årsplan for 2018.

Fakultetet ser for seg at studiet skal være selvfinansierende gjennom tildeling av 20 til 25 studieplasser på masternivå. Det må midlertidig søkes om slike plasser og inntil en slik finansiering er kommet på plass vil studiet finansieres gjennom fakultetets egne rammer.

Rektors vurdering

Fakultetene presenterer godt gjennomarbeidede forslag til nye studietilbud som er forenelig med høgskolens faglige profil.

Forslagene må sees i lys av høgskolens samlede studieportefølje, som i dag består av 145 studieprogram på bachelor- (95) og masternivå (50)¹. Studieporteføljen skal være faglig og økonomisk bærekraftig, i samsvar med arbeidslivets behov og

¹http://dbh.nsd.uib.no/statistikk/rapport.action?visningId=234&visKode=false&columns=arstall&index=2&formel=999&hier=insttype!9!instkode!9!progkode!9!emnekode&sti=Statlige%20h%C3%B8yskoler&aram=arstall%3D2018!9!Semester%3D1!9!dep_id%3D1!9!nivakode%3DB3!8!M2!8!ME!8!MX!8!M5!9!insttype%3D02

høgskolens faglige profil. Det skal være fokus på gjennomgående løp fra bachelor-til ph.d-nivå.

Rektor viser innledningsvis også til vurderinger gjort i styresak 098/17:

«Før ein slik strategi for utvikling av studieporteføljen er utarbeida og vedteken av styret, vil det ikkje vere naturleg å gjere større endringar i eksisterande studietilbod.»

For de studieprogram som er planlagt etablert innenfor fakultetets eksisterende økonomiske ramme på permanent basis, eller i påvente av nye studieplasser, vil rektor anbefale at fakultetet arbeider videre med søknad om etablering av studiet, som legges fram for styregodkjenning i møte i oktober 2018.

Dette gjelder de to masterprogrammene ved FIN som allerede er etablert innenfor fakultetets eksisterende rammer.

Når det gjelder FLKIs planlagte oppstart av arbeidsplassbasert masterutdanning for lærere, har fakultetet spilt inn forslag til finansiering gjennom nye studieplasser, Kompetanse for kvalitet og eventuelt omdisponering av studieplasser i fakultetet. Høgskolen søkte i 2017 om 20 nye studieplasser utenfor rammen til dette studiet.

Om det vil bli gitt nye studieplasser vet vi først når forslaget til statsbudsjett blir lagt fram, fakultetet bør parallelt arbeide videre med alternativ finansiering innenfor egne rammer og Kompetanse for kvalitet for å legge et grunnlag for at utdanningen kan starte opp.

For 2018 innvilget Kunnskapsdepartementet 1 mill. kroner til MARKOM2020 for utvikling av overgangsordning fra maritim fagskoleutdanning til maritim bachelorutdanning. I tillegg kommer midlene som tildeles MARKOM2020-prosjektet årlig. FØS har i denne sammenheng spilt inn et forslag om oppstart av Bachelorgrad i Maritime Management, en planlagt fellesgrad mellom fire samarbeidende institusjoner. Det er tildelt eksterne midler, som blant annet skal bidra til oppstart av en pilot fra og med høsten 2019.

Rektor anbefaler at det arbeides videre med planene.

Fakultetet ønsker også å opprette en ny mastergrad i Marketing and Innovation. Studieprogrammet vil være det første steget som er planlagt for å kunne realisere en siviløkonomutdanning ved HVL.

Fakultetet ser for seg at studiet skal være selvfinansierende gjennom tildeling av 20 til 25 studieplasser på masternivå. Det må midlertidig søkes om slike plasser og inntil en slik finansiering er kommet på plass vil studiet finansieres gjennom fakultetets egne rammer.

Rektor minner om at alle høgskolens studietilbud skal tilfredsstillende de nasjonale kravene til utdanningskvalitet. Dette gjelder også for studietilbudene som institusjonene akkrediterer på egen fullmakt. Kravene til kvaliteten i studietilbudet er fastsatt i kapittel 3 i forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning (Kunnskapsdepartementet) og i kapittel 2 i NOKUTs

studietilsynsforskrift. Rektor forutsetter at fakultetene utarbeider søknad om etablering av nye studietilbud, slik at disse kravene oppfylles.

For planlagte studier, hvor fakultetene forutsetter tildeling av friske midler/nye studieplasser, kan ikke rektor se at det på nåværende tidspunkt vil være tilrådelig å anbefale oppstart allerede fra studieåret 2019/2020. En eventuell søknad til Kunnskapsdepartementet om midler utenfor rammen til nye studier, vil i beste fall først bli tildelt fra studieåret 2020/2021

Dette gjelder desentralisert vernepleierutdanning ved FHS. Fakultet kan eventuelt vurdere om det lar seg gjøre å omdisponere allerede tildelte studieplasser til deltidsutdanning.

Rektor anbefaler også at FLKI vurderer om det finnes rom for oppstart av studiet Outdoor Education and Nordic Friluftsliv – winter innenfor dagens økonomiske ramme.

Til

Randi Skår / Fakultet for helse- og sosialvitenskap, Geir Anton Johansen / Fakultet for ingeniør- og naturvitenskap, Asle Holthe / Fakultet for lærarutdanning, kultur og idrett, Anne Isabelle Robbestad / HSH Avdeling for tekniske, økonomiske og maritime fag

Vår ref.:
18/02944-1

Dato:
24.04.18

Invitasjon til å komme med forslag til nye studietilbud for studieåret 2019/2020

1. Bakgrunn for saken

Det framkommer av § 3-2 (3) Etablering av nye studieprogram i Forskrift om studium og eksamen ved HVL at

a. Styret sjølv gjer vedtak om etablering av nye studieprogram med eit omfang på over 30 studiepoeng. Styret gjer vedtak på grunnlag av godkjent studieplan og ei vurdering av studieprogrammet i høve krav til akkreditering av studium i NOKUT si studietilsynsforskrift kapittel 2

I henhold til høgskolestyrets årshjul for behandling av saker, skal styret drøfte hovedprioriteringer for studieporteføljen 2019-2020 i møte 20.-21.06.18. Nye studietilbud for studieåret 2019-2020 skal godkjennes av styret i oktober-møte i år.

I denne forbindelse inviteres fakultetene til å komme med en oversikt over eventuelle nye studietilbud med ønsket oppstart i studieåret 2019-2020.

2. Føringer

Det er en rekke dokumenter som legger føringer for høgskolen sitt studietilbud:

- Fusjonsavtalen datert 25.05.2016 mellom de tre tidligere høgskolene
- Statsbudsjettet 2018 – kap. 260, tildelingsbrev 2018 til HVL
- Meld. St. 18 (2014-2015) Strukturmeldinga.
- Meld. St. 16 (2016-2017) Kultur for kvalitet i høyere utdanning
- Meld. St. 25 (2016-2017) Humaniora i Norge
- Kunnskapsdepartementets tilbakemelding etter etatsstyringsmøte

Videre er det gitt føringer i tidligere styresaker:

- Styresak 10/17

Rektor har i styresak 10/17 varslet en større sak om studieporteføljen ved HVL. Arbeidet med en slik sak vil også bli igangsatt i løpet av vårsemesteret, og fakultetene vil ha en sentral rolle i dette arbeidet.

- Styresak 098/17

Rektors vurdering i saken:

«Før ein slik strategi for utvikling av studieporteføljen er utarbeida og vedteken av styret,

vil det ikkje vere naturleg å gjere større endringar i eksisterande studietilbud.»

3. Framdriftsplan for arbeidet

Forskrift for studium og eksamen ved HVL gir bestemmelser om at styret skal oppnevne en studieplankomité og gi mandat for arbeid med studieplaner for nye bachelor- og master- og ph.d.-program (§ 3-2).

Høsten 2017 ble det gjennomført en kartlegging av høgskolens administrative prosesser, og det ble blant annet utarbeidet beskrivelser av og maler for etablering av studieplankomité og prosess for godkjenning av nye studium i styret.

Disse prosessene vil innarbeides i høgskolens nye kvalitetssystem. Inntil disse prosessene er godkjente vil prorektor for utdanning be fakultetene, i planleggingen av nye studietilbud, om å utarbeide en framdriftsplan som beskriver nødvendige prosesser som må gjennomføres ved fakultetet før søknad om etablering av nytt studium legges fram for styrebehandling høsten 2018.

Dersom fakultetet ønsker å etablere nye studietilbud fra studieåret 2019/2020 ber vi om at en innen 25.05.18 sender en redegjørelse til prorektor for utdanning hvor følgende forhold kort beskrives:

- a. Bakgrunn for etablering av nytt studieprogram
 - Faglige vurderingar
 - Endringar i sentrale føringer
 - Etterspørsel og/eller tilbakemeldingar fra samfunn-, arbeids- og næringsliv
 - Samarbeid med andre UH-institusjoner
- b. Rekrutteringsgrunnlag
- c. Relevans for samfunns og arbeidsliv
- d. Kompetanse, fagmiljø og FoU-basering
- f. Internasjonalisering
- g. Finansiering. Skal studiet tilbys innenfor fakultetets ordinære ramme? Skal nytt studium erstatte eksisterende studium, som er planlagt utfaset/nedlagt?

Ved en endelig søknad til styret høsten 2018, må det dokumenteres at kravene gitt i NOKUTs studietilsynsforskrift kapittel 2 er oppfylt.

Med hilsen

Bjørg Kristin Selvik
Prorektor for utdanning

Merete Sviggum
Seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen håndskreven signatur.

Til
HiB Seksjon for utdanning

Vår ref.:
18/02944-3

Dato:
30.05.18

Forslag fra FIN om nye studietilbud for studieåret 2019/2020

Viser til invitasjon til fakultetene om å legge frem forslag til nye studietilbud for studieåret 2019/2020, datert 24.april.

Fakultet for ingeniør- og naturvitenskap ønsker å starte opp følgende nye studietilbud i 2019/2020:

- Masterprogram i teknologibasert innovasjon og entreprenørskap
- Felles masterprogram i havteknologi
- Samkjøring av ingeniørutdanningen

Masterprogram i teknologibasert innovasjon og entreprenørskap

Vi viser til sak 18/41 i Høgskulestyret med vedtak om at det settes ned en studieplankomite som jobber frem en søknad om akkreditering av masterprogrammet. Fakultetet har satt opp en tidsplan for å kunne levere søknaden til NOKUT på fristen 15. september 2018.

Felles masterprogram i havteknologi

Fakultetet har per i dag et utdanningssamarbeid med Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet (UiB) om masterprogram i havteknologi. Det er et delt ønske at samarbeidet utvikles videre til et fellesgradsprogram. Fakultetene har god erfaring med fellesgradprogram gjennom *Felles masterprogram i programutvikling* som har vært i drift siden 2008.

Vi sender med tre vedlegg: et notat med en redegjørelse om bakgrunnen for fellesgraden, bekreftelse fra UiB og sak til UiBstyret ved opprettelse av studietilbudet i desember 2016.

Omlegging/samkjøring av ingeniørutdanningen

Dekanen ved FIN har satte ned Koordinerende utvalg for ingeniørutdanningen ved HVL (KUI) i oktober 2017. Utvalget gir råd om samkjøring av emner, strukturen i ingeniørutdanningen og etablering/nedlegging av programmer.

Til møtet 31. mai er det satt opp en sak om implementering av nye emner fra og med høsten 2019. I saken er

det varslet at instituttene som tilbyr ingeniørutdanninger bør jobbe helhetlig med en større revisjon av studieplanen fra og med kull 2019.

På nåværende tidspunkt foreligger det ikke planer om sammenslåing/nedlegginger/oppretting av noen av studieprogrammene innen bachelor i ingeniørfag. Men det kan være at den pågående prosessen med oppstart av nye samkjørt emner også vil føre til ønsker om å endre studieprogram.

Som et eksempel er fagfeltene i ingeniørutdanningen ved campus Bergen ulikt organisert: innen elektro og maskin er studietilbudet delt opp i hhv 4 og 5 ulike studieprogram. Innen data, kjemi og bygg tilbys det kun ett studieprogram pr. fagfelt, men med flere studieretninger.

Det kan være at samkjøringsprosessen medfører behov for å endre på disse strukturene.

Med hilsen

Geir Anton Johansen

Kristine Engan-Skei

Dekan

Rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen håndskreven signatur.

Forslag om felles mastergrad i havteknologi, Bekreftelse på oppstart av arbeid med fellesgrad for masterprogrammet i havteknologi, Søknad om oppretting av masterprogram i havteknologi ved UiB

Felles mastergrad i havteknologi mellom HVL og Universitetet i Bergen

Redegjørelse for utdanningen iht. punkter angitt i brev vedr. nye studietilbud for studieåret 2019/2020:

a. Bakgrunn for etablering av felles mastergrad:

FIN har per i dag et utdanningssamarbeid med UiB om masterprogram i havteknologi. Fakultetet planlegger å søke NOKUT om akkreditering av HVL sin del av programmet og etablere en fellesgrad sammen med UiB. Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet, UiB, har bekreftet at de stiller seg positive til å etablere en fellesgrad, og at de vil bistå i søknadsprosessen. Masterprogram i havteknologi er et tverrfaglig program som er forankret ved Institutt for fysikk og teknologi, UiB, men programmet ble utviklet i samarbeid mellom flere institutter ved UiB og HVL, Sjøkrigsskolen og nærings- og kompetanseaktørene i subseaklyngen [GCE Subsea](#). Programmet ble godkjent av Universitetsstyret, UiB, 01.12.2016, og hadde første opptak av studenter høsten 2017. Det 2-årige programmet har to studieretninger; Marin måle- og styringsteknologi og Marine installasjoner. Programmet består av 60 studiepoeng emner og 60 studiepoeng masteroppgave, hvorav HVL tilbyr 40 studiepoeng emner, samt masteroppgaver/-veiledning (hovedsakelig inn mot studieretning Marine installasjoner).

b. Rekrutteringsgrunnlag

Studieprogrammet har 7 plasser. Ved opptak høsten 2017 var det 76 førsteprioritetssøkere og 82 % av disse var fra HVL. 6 av 7 søkere som fikk plass på studiet, var fra HVL. I årets opptak er det 98 førsteprioritetssøkere, og 72% av disse er fra HVL. Ingeniørstudenter ved HVL som tidligere ønsket å ta en sivilingeniørgrad, måtte forlate regionen for å få tatt de to siste årene av utdannelsen. Ved opprettelse av masterprogram i havteknologi ved UiB, har nå HVL-ingeniørstudentene på maskin og elektro denne muligheten i Bergen. De gode søker tallene, med hovedvekt av HVL-søkere, viser at dette er et etterspurt studietilbud hos våre studenter. Etablering av en fellesgrad mellom HVL og UiB vil bety at masterprogram i havteknologi vil bli en del av det formelle studietilbudet ved HVL og på den måten mer synliggjort, og vi tror at muligheten for å ta sivilingeniørgrad vil kunne styrke konkurransekraften og rekrutteringen til bachelorstudiene i ingeniørfag ved HVL ytterligere.

c. Relevans for samfunns- og arbeidsliv

Bergensområdet og Vestlandet står for 56 prosent av norsk forskning og utdanning innen marine fag med en tilhørende variert marin industri som både er fremstiller og bruker av teknologi tilknyttet havet. Dette næringslivet inkluderer teknologiselskaper som utvikler og tilvirker marine sensorer og marine observasjonsplattformer. Det innbefatter subseaselskaper, som bruker fjernstyrte og autonome undervannsroboter (ROV/AUV) til inspeksjon og vedlikehold av havbunnsinstallasjoner. Det omfatter fiskeindustri som baserer innhøsting av marine ressurser på bruk av akustiske sensorer, og havbruksnæring som anvender marin sensorteknologi til overvåking av produksjon og miljø. I tillegg baserer en rekke FOU-institusjoner og statlige forvaltningsinstitusjoner i Bergensområdet sin marine datainnsamling og forskning på denne type teknologi. Den store og brede aktiviteten innen havteknologi på Vestlandet og langs Vestlandskysten vil ha behov for ulike kompetanse innen havteknologi i overskuelig fremtid. Kandidater fra studiet vil kunne gå inn i en rekke ulike teknologiske jobber som for eksempel innenfor havbruk, fiskeri, olje- og gass, miljøovervåking, utforskning av marine mineralressurser, forskning m.m. GCE Subsea er en sentral samarbeidspartner i studieprogrammet. GCE Subsea er en global næringsklynge som inngår i programmet «Global Centres of Expertise». Klyngen samler mer enn 130 bedrifter, kompetanseaktører og utviklingsaktører med fokus på undervannsløsninger, og har sitt

hovedsete i Bergen. Et støttebrev fra GCE Subsea med henvisning til studiets relevans for arbeidslivet, var lagt ved UiB sin søknad om opprettelse av programmet.

d. Kompetanse, fagmiljø og FoU-basering

Fagmiljøene ved Institutt for fysikk og teknologi, UiB, Geofysisk institutt, UiB, Institutt for geovitenskap, UiB, Institutt for maskin- og marinfag, HVL, Institutt for elektrofag, HVL, og Sjøkrigsskolen har samlet en kompetanseprofil som er nødvendig for gjennomføring av studieprogrammet som helhet. Ved HVL har Institutt for elektrofag relevant forskningsaktivitet inn mot undervannsmåling/instrumentering, samt automatiseringsteknikk, robotikk og elkraftteknikk som danner basis for anvendelser innen f.eks. undervannsrobotikk, inspeksjon og diagnostikk av maskiner under vann og undervannsautomasjon. Institutt for maskin- og marinfag har tre fokusområder for sine forskningsaktiviteter, hvorav ett av disse områdene er havteknologi. UiB har sterke fagmiljøer innen aktuelle områder som akustikk, optikk og måleteknologi og instrumentering, fysisk oseanografi, dyphavsforskning, marin geofysikk og marin geologi. Det kan også trekkes frem at UiB er partner i [Bergen Marine Forskningsklynge](#), et forpliktende samarbeid mellom sentrale aktører innen marin forskning og utdanning i bergensregionen, et internasjonalt samlingspunkt for opptil 1000 marine forskere. Ellers er [Havobservasjonslaboratoriet](#) tilgjengelig infrastruktur for programmet. Dette laboratoriet er et senter for marin teknologi og teknologiutvikling som er lokalisert på Marineholmen i Bergen og er et samarbeid mellom UiB, Havforskningsinstituttet, HVL, Forsvarets forskningsinstitutt og CMR. Det er en pågående oppbygging av et ekspertmiljø ved laboratoriet som vil være en ressurs for masterprogrammet. I tillegg vises det til [Forskningsrådets spesielle satsing i havteknologi](#), som er svært aktuell for institusjonene som deltar i studieprogrammet.

f. Internasjonalisering

Høgskolen i Bergen er medlem (og UiB er assosiert medlem) av [The Subsea University Alliance](#) som er en sammenslutning av flere anerkjente tekniske universiteter med aktiviteter innen undervannsteknologi relatert til olje- og gassindustrien. Alliansens formål er å fremme prosjektsamarbeid mellom disse institusjonene, samt utveksle kunnskap/forskning i form av gjesteforelesninger, gjesteopphold og studentutveksling. Dessuten er både UiB og HVL medlemmer av [Norsk marint universitetskonsortium](#) som koordinerer norske universiteters og høgskolers deltakelse i [European Marine Board](#) (EMB) og som skal utvikle samarbeid innen marin og maritim forskning, utdanning og infrastruktur. Utover dette har Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet generelt et sterkt internasjonalt fagmiljø, der blant annet halvparten av fast stab er internasjonale, og de ansatte har mange internasjonale samarbeidspartnere. Både HVL og UiB har studentutvekslingsavtaler med en rekke institusjoner som er aktuelle for studieprogrammet.

g. Finansiering. Skal studiet tilbys innenfor fakultetets ordinære ramme? Skal nytt studium erstatte eksisterende studium, som er planlagt utfaset/nedlagt?

Masterprogram i havteknologi er et pågående studieprogram, og UiB har bekreftet at de fortsatt vil ta ansvaret for administrasjonen av programmet (inkludert opptak) dersom vi inngår et fellesgradssamarbeid. HVL tilbyr allerede emner til UiB i forbindelse med programmet som er regulert i en egen avtale. HVL har også faste medlemmer i Programstyret for sivilingeniørutdanningene og i Programutvalget for havteknologi. En eventuell akkreditering av en fellesgrad vil derfor ikke føre til større faglige eller administrative kostnader for HVL sammenlignet med dagens situasjon.

Tidsplan

Programstyret for sivilingeniørutdanningene ved UiB skal ta opp saken om fellesgrad til orientering på møte 31.05.2018, og Programutvalget for havteknologi ved UiB skal ta opp saken på første møte til høsten. Fakultetet tar sikte på å sende inn søknad til NOKUT til søknadsfristen 1. mars 2019, med forutgående behandling av søknaden i Styret for Høgskulen på Vestlandet i januar 2019.

- Vedlegg 1: Bekreftelse fra prodekan for undervisning ved Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet.
- Vedlegg 2: Søknad om oppretting av Masterprogram i havteknologi, Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet, UiB, datert 26.10.2016, forelagt i Universitetsstyremøte 01.12.2016.

Til
Björg Kristin Selvik / Rektorat

Vår ref.:
18/02944-4

Dato:
25.05.18

Forslag fra FHS om nye studietilbud for studieåret 2019/2020

Vi viser til brev fra prorektor for utdanning datert 24.4.18. Fakultetsledelsen har diskutert saken med instituttlederne.

Fakultetet ønsker å etablere en desentralisert vernepleieutdanning knyttet til campus Førde og Haugesund studieåret 2019/2020, samt en desentralisert vernepleieutdanning øremerket Hallingdal med oppstart vår 2019. Desentralisert vernepleie er etterspurt av kommunene og fakultetet anser det som et viktig samfunnsoppdrag å kunne tilby denne utdanningen bredt i regionene på Vestlandet.

Fakultet for helse- og sosialvitenskap ber prorektor søke kunnskapsdepartementet om finansiering av 40 studieplasser for etablering av desentralisert vernepleie med oppstart 2019/2020. Fakultetet ber om ytterligere 7 studieplasser øremerket studenter fra Hallingdal med oppstart våren 2019.

Fakultetet minner om at Master Program in Rehabilitation and Healthy Ageing er under utvikling (jmf 17/06494-8). Studiet har planlagt oppstart høsten 2019. Det er nedsatt en prosjektgruppe som utarbeider studieplan og søknad om akkreditering av mastergrad til NOKUT. Søknad vil sendes høgskolestyret for behandling i august og videre til NOKUT innen 15. september 2018. Masterstudiet vil overta studieplasser som tidligere har tilhørt videreutdanning i helsefremmende og rehabiliterende arbeid med eldre.

Med hilsen

Mildrid Haugland

prodekan

Marit Ubbe

Rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen håndskreven signatur.

Vedlegg: Desentralisert vernepleieutdanning, Vedlegg 1 Desentralisert vernepleie - Oversendelsesbrev Rapport fra Helsetilsynet 4-2017, Vedlegg 2 Desentralisert vernepleierutdanning - Hallingdal

Kopi til: HiB Seksjon for utdanning / Merete Sviggum

Etablering av desentralisert vernepleierutdanning

Fakultet for helse- og sosialvitenskap ynskjer:

- å etablere ei desentralisert utdanning i vernepleie frå studieåret 2019/2020. Ut i frå behov frå kommunane ynskjar vi utdanninga lagt til campus Førde og Haugesund
- å tilby desentralisert vernepleie som eit prøveprosjekt for eit kull studentar frå Hallingdal våren 2019. Denne utdanninga skal ha base i Sogndal.

Fakultetet har i dag vernepleierutdanning både i Sogndal (30 studieplassar) og i Bergen 70 studieplassar). Sogndal har i tillegg ei deltidsutdanning i vernepleie med 20 studieplassar.

Desentralisert vernepleie dekkjer ei anna søkjargruppe enn heiltids- og deltids-utdanninga. Studentane som søker seg til desentralisert utdanning er i stor grad personar som er etablerte med familie og jobb i distrikta. Dei har ikkje høve til å fylje ordinært studieløp. Opptak skjer i samråd mellom kommune og søkar og studentane går etter fullført utdanning tilbake til arbeid i si heimkommune.

Bakgrunn for etablering av nytt studieprogram

Utfordringar knytt til manglande kompetanse i tenestene til menneske med psykisk utviklingshemming er eit nasjonalt problem. [Rapport 4/17 frå Helsetilsynet](#) *Det gjelder livet. Oppsummering av landsomfattende tilsyn i 2016 med kommunale helse- og omsorgstjenester til personer med utviklingshemming* viser stort omfang av avvik og lovbrudd i tenestene til menneske med psykisk utviklingshemming. Fylkesmannen i Sogn og Fjordane gjennomførte fem tilsyn i tre kommunar. I fire av desse tilsyna følgde ikkje kommunane lova. Dette tilsvara 82% avvik i tilsyna. Dette har auka sidan 2015 då avvika låg på 50 %. Tilsynet retta seg mot bruk av tvang og makt. Dispensasjon frå kompetansekrav er eit stort problem og Fylkesmannen meiner dette viser stor mangel på kompetanse i tenestene til menneske med utviklingshemming. Ved oversending av rapport ber Helsetilsynet fylkesmenn følgje opp kommunar der det er påpekt lovbrudd (vedlegg 1).

I møte 2. november 2017, meldte Helse- og omsorgsutvalet (HOU) i Sogn og Fjordane om kritisk mangel på vernepleiarar. Dei ynskjer at HVL skal opprette fleire studieplassar på vernepleie deltid i Sogndal. Styret tildelte på grunn av dette nye studieplassar til Sogndal 2018/2019. Kommunane ynskje og at vernepleie tilbys på Campus Førde. Vidare meldte HOU om behov for eit desentralisert deltidstilbod i kommunane for å nå fleire kommunar i ytre strøk av Sogn og Fjordane. Dette vil gje fleire av dei tilsette i kommunane høve til å ta utdanning i kombinasjon med jobb.

Kommunane kring Haugesund (Haugalandet) har i møter uttrykt ynskje om desentralisert utdanning i vernepleie. Seinast i møte 12. april 2018 der 9 kommunar var tilstade vart behova uttrykte, samt i innspelsmøte vedrørande FHS strategi i Haugesund 14. mai.

HVL har motteke førespurnad om desentralisert tilbod i vernepleie for kommunalt tilsette i Hallingdal (Vedlegg 2). Hallingdal er ei region som består av 6 kommunar. Regionen kjenneteiknas av eit lågt utdanningsnivå, utover fagskule og ligg isolert til. Det er ikkje mogleg å dagpendle til utdanningsinstitusjonar frå regionen. Rådmannsutvalet i Hallingdal ynskjer å videreutvikle samarbeid med HVL som kan styrke utdanningstilbodet i regionen. Dåverande Høgskulen i Sogn og Fjordane hadde utdanning av Hallingdal som ein del av sitt mandat og mandatet er vidareført i HVL. Høgskulen har eit samarbeid med regionen som gjeld etter- og vidareutdanning for lærarar.

På grunn av økte søkertall til vernepleierutdanningen ved HVL er karaktersnitt for opptak til det ordinære programmet og deltidsutdanninga høgt. Det er derfor krevjande for at tilstrekkelig tal

søkarar frå hallingdal klarar å konkurrere seg inn på det ordinære deltidsstibodet i Sogndal. For å imøtekomme konkrete behov til regionen er det behov for at desentraliserte studieplasser øyremerkast Hallingdal.

Utvikling av desentralisert vernepleieutdanning bygger opp om høgskulens ambisjonar i fusjonsplattformen: «Høgskulen på Vestlandet skal ha eit nært samarbeid med samfunns-, arbeids- og næringsliv, og yte bidrag til regional, nasjonal og internasjonal kunnskapsutvikling».

Rekrutteringsgrunnlag

Dei aukande søkjartala på deltidsutdanninga samt førespurnadar frå kommunane i Sogn og Fjordane, Haugalandet og Hallingdal viser at det er eit grunnlag for å rekruttere og tilby desentralisert utdanning. Vernepleie deltid toppar i år søkjarlistene både på flest søkjarar pr studieplass samt flest fysteal pr studieplass.

Dagens vernepleierutdanning på deltid og heiltid har særskilte god gjennomstrømming og svært gode søkartall.

Organisering

Desentralisert vernepleieutdanning vil følgje same studieplan som studiet på heiltid men vil strekkje seg over fire år i staden for tre (75%). Opptak av eit kull på 30 studentar vil krevje 20 studieplassar, 40 totalt for dei to regionane. Opptak av ti studentar frå Hallingdal vil krevje 7 studieplassar.

Desentralisert vernepleie Førde og Haugesund

Utviklinga av eit desentralisert studietilbod i Førde og Haugesund må gjerast i samarbeid med kommunane, og tek utgangspunkt i det samla fagmiljø på fakultetet og særskilt fagmiljø ved Institutt for velferd og deltaking. I utvikling av tilbodet vil fagmiljø trekke på erfaringar frå deltidsutdanninga i Sogndal og desentralisert sjukepleie i Bergen. Vi ser behov for årlig opptak til desentralisert vernepleie, men at campustilknyting kan variere.

Prøveprosjekt Hallingdal

For å imøtekomme det akutte behovet til Hallingdal, ynskjer vi å tilby 10 søkjarar studieplass knytt til deltidsstudiet i vernepleie ved campus Sogndal. Vi ynskjer at disse studieplassane vert organisert som eit desentralisert tilbod. Studentane fyljar samlingane til deltidsstudiet og får i tillegg oppfølging av FHS lokalt i regionen. Vi ser på dette som ein god mulighet til å prøve ut en desentralisert modell for ordinært opptak 2019/2020

Kompetanse, fagmiljø og FoU - basering

Vernepleieutdanningane hadde tilsyn frå NOKUT i 2016. Alle tilboda vart akkreditert. Kompetanseoversikt ligg i [rapportane](#). Kompetansenivå i fagmiljø er akkurat tilstrekkelig. Det er fleire tilsette i kompetansehevingsløp. Nye studieplassar gjer rom for fleire tilsettingar med høg kompetanse i fagområdet.

Internasjonalisering

Fagmiljøet har samarbeid og nettverk, både nasjonalt og internasjonalt. Oversikt finnes i den ferske [NOKUT rapporten](#).

Finansiering av studieplasser

Fakultet for helse- og sosialvitenskap er i ei unik posisjon ved at alle tildelte studieplasser blir nytta og har gode søkartall. Dei fleste av fakultetet sine utdanningar har kandidatmåltall og det er dermed ikkje mogleg å omdisponere studieplassar til nye studieprogram.

For å etablere ei desentralisert utdanning i vernepleie må det tilføres nye studieplassar.

Desentralisert vernepleie vil ha meirkostnadar utover eit ordinært studietilbod. Reise for lærarar og studentar ynskjer fakultetet å søke finansiert av helse- og omsorgsdepartementet, og kommunane som nyttar tilbodet.

Fakultet for helse- og sosialvitskap ber rektor søke kunnskapsdepartementet om finansiering av 40 studieplasser for etablering av desentralisert vernepleie med start 2019/2020.

Fakultetet ber om ytterligere 7 studieplassar øyremerka studentar frå Hallingdal med start våren 2019.

Mildrid Haugland og Anne-Grethe Naustdal

Prodekanar for utdanning
Fakultet for helse- og sosialvitskap

Desentralisert vernepleierutdanning i Hallingdal.

Personalsjefgruppa i Hallingdal har gjennom eit mandat frå rådmannsutvalet i Hallingdal fått i oppgåve å utgreie korleis opplæring og vidareutdanning av kommunalt tilsette kan koordinerast mellom kommunane. Det er eit uttrykt mål om å kunne gje eit regionalt tilbod om vidare utdanning, men også grunnutdanning innanfor ulike fagområde over tid. Med bakgrunn i fagbehov skal det utarbeidast ein 10-årig plan for kompetanseheving. Det skal vurderast å leggje opp til ein «bestvennstrategi» for val av kva høgskulemiljø ein skal knyte seg til.

I si tid hadde dåverande HiSF utdanning av Hallingdal som ein del av mandatet sitt, og dette mandatet er vidareført i HVL. Hallingdal består av seks kommunar med til saman 20 000 innbyggere. Vi ligg i mellom Nore- og Uvdal og Valdres-regionen og dei kan være naturlege samarbeidspartnare om utdanningsprogram. Det er alt inngått eit samarbeid mellom Hallingdalsregionen v/ skulefagleg ansvarlege og HVL som gjeld etter- og vidareutdanning for lærarar.

1. Hallingdal er ein region som er kjenneteikna av ein lågt utdanningsnivå. Det er mykje verdiskaping i regionen og ein gründer-kultur, men det ei svak tradisjon, for å ta høgare utdanning ut over fagarbeidarnivå.
2. Hallingdal ligg isolert til, i den forstand at det ikkje er mogeleg å dagpendle til utdanningsinstitusjonar som har tilbod om høgare utdanning. Lokalisering av høgskuletilbod har mykje å seie for rekruttering av studentar frå dalen.
3. Høgskulemiljø i sentrale strok har i dag ingen løysingar som gjeld regionale utdanningstilbod lokalisert til Hallingdal.
4. Strategisk plan for Hallingdal (nylig vedteken) har auka kompetanse som eitt av delmåla sine.
5. Kommunane har intensjon om samarbeid både på kort og lang sikt, som gjeld etter og vidareutdanning. Dette er sett i system for pedagogiske fag.
6. Regionen ynskjer å knyte til seg eitt høgskulemiljø med tanke på eit langsiktig samarbeid om etter- og vidareutdanning innan ulike profesjonar, i tillegg til grunnutdanning. Kommunane har gitt Hallingdal Karrieresenter i oppdrag å kartlegge behovet i kommunane på kort og lang sikt. I fyrste omgang gjeld dette arbeidet kommunal sektor, men på sikt er det intensjon å gjere eit liknande arbeid som gjeld heile arbeidslivet i regionen.

Det er lågt-hengande frukter som først bør plukkast. Hallingdal ynskjer, i tillegg til det som alt er i gang som gjeld vidareutdanning og etterutdanning for lærarar, å leggje til rette for *desentralisert vernepleierutdanning*.

Vi ynskjer plassar innafor rammetalet som er øyremerkte regionen vår. Vi ser for oss gode løysingar kor oppstart og nokre samlingar ligg i Hallingdal, mens resten ligg ved Campus Sogndal. Vi ber dykk dimensjonere neste studietilbod med Hallingdal om bord.

Vi ynskjer at HVL blir ein nær samarbeidspartnar og at vi saman viser at strukturreformen med alle fusjonane vil bidra til å styrke utdanningstilbodet i distrikta.

Vi har behov for konsentrasjon for kvalitet samtidig som vi har behov for distribusjon for tilgjenge.

Vi har behov for eit regionalt kraftverk i form av eit høgskuletilbod, ein regional kvalifiseringsinstitusjon, i vår region. Dette tilbodet vil rekruttere frå eit elevgrunnlag som elles kanskje ikkje ville tatt høgare utdanning.

Forslag nytt studium ved FLKI: Arbeidsplassbasert masterutdanning for lærarar

a. Bakgrunn for etablering av nytt studieprogram

FLKI forventar at overgang til 5.årig grunnskolelærarutdanning vil medføre etterspurnad etter masterkompetanse blant dei som jobbar i skulen og har 3. eller 4.årig lærarutdanning frå før. Eit samarbeidsmøte 2.5.2018 med representantar for KS, utdanningsforbundet og utdanningskontora i Sogn og fjordane, Rogaland, og Hordland stadfestar dette. Ei kartlegging i dei ulike regionane til HVL stadfestar det same (sjå vedlagte rapport). Frå eit fagleg perspektiv er ein opptatt av dei aktuelle søkjarane har ein omfattande erfaringsbasert kompetanse og mykje formell kompetanse i form av ulike vidareutdanningskurs. For å kunne tilby eit masterstudium som både bygger på den erfaringsbaserte kompetansen søkarane har og gir moglegheit for innpass av ulike typar etter- og vidareutdanningskurs meiner FLKI det er behov for å oppretta ein arbeidsplassbasert masterutdanning for grunnskulelærarar. Ein forventar stor etterspurnad for eit slikt tilbod særleg om ein kombinera denne satsinga på nasjonal forventning om å utvikle «lærarutdanningskular» innan 2025 der fleire tilsette har delte stillingar med HVL og kompetanse til å delta i FOU-prosjekter der studentar og tilsette ved skulane vert trekt inn. Ei slik utvikling vil vera avhengig av mange erfarne lærarar med masterkompetanse og etter kvart også nokon med phd kompetanse. Når det gjeld mogleg samarbeid med andre UH institusjonar så kan ein tenke seg ei erfaringsutveksling med andre som er i gang med eller planlegg liknande tilbod (t.d. HSN).

b. Rekrutteringsgrunnlag

Masteren vil kunne rekruttere frå heile HVL sitt nedslagsfelt fordi den blir arbeidsplassbasert og samlingsbasert. Faren er at desse vil søke ei likande utdanning ved andre institusjonar dersom HVCL ikkje opprettar eit slikt tilbod. Ein kan og tenke seg at barnehagelærarar er aktuelle søkarar.

c. Relevans for samfunns og arbeidsliv

Ein arbeidsplassbasert master er særst relevant fordi den gir moglegheit for å kombinera ei masterutdanning med fagutvikling og/eller organisasjonsutvikling på arbeidsstaden til studentane.

d. Kompetanse, fagmiljø og FoU-basing

FLIK har relevante kompetanse på alle studiestadane som kan involverast i eit slikt mastertilbod. Det gjeld særleg fagtilsette som i dag er ein del av fagmiljø i ulike masterutdanningar i FLKI. Det same gjeld fagtilsette knytt til FLKI sitt doktorgradstudium.

f. Internasjonalisering

Ein ser ikkje føre seg at denne studentgruppa er særleg interessert i utvekslingsopphald over lengre tid, men ein vil kunne gje tilbod om same type utveksling som i ordinær 5-årig GLU, dei to siste åra. Det mest aktuelle er å leggja til rette for tilbod om studieturar til nokre av FLKI sine internasjonale samarbeidspartar.

g. Finansiering. Skal studiet tilbys innanfor fakultetets ordinære ramme? Skal nytt studium erstatte eksisterende studium, som er planlagt utfaset/nedlagt?

Vi vurderer finansiering gjennom nye studieplasser, kompetanse for kvalitet og eventuelt om disponering av studieplasser i fakultetet.

I endeleg søknad til styret vil ein dokumentera at krav gitt i NOKUT sin studietilsynsforskrift kapittel 2 er oppfylt.

Vedlegg: Rapport om Arbeidsplassbasert masterutdanning for lærarar

Forslag til nytt studium ved FLKI: Outdoor Education and Nordic Friluftsliv – utviding til årsstudium

a. Bakgrunn for etablering av nytt studieprogram

I Sogndal har vi sidan 2015 tilbydd studiet Outdoor Education and Nordic Friluftsliv, 30 studiepoeng på hausten, og har dermed ikkje utnytta potensiale i å rekruttere nye studentar i vårsemesteret eller å halde dei internasjonale studentane hos oss heile studieåret. Med eit nytt studium Outdoor Education and Nordic Friluftsliv - winter, 30 studiepoeng, får vi mulegheita til å lyse ut eit internasjonalt årsstudium i tillegg til å kunne tilby eit internasjonalt studium for studentar som ønskjer å vere her i haust- eller vårsemesteret.

Gjennom utdanninga Outdoor Education and Nordic Friluftsliv på hausten har vi god erfaring med ei utdanning som gradvis har bygd seg opp og rekruttert betre og betre , og vi er overtydd om at ei internasjonal utdanning på vårsemesteret vil gjere det same.

Vi meiner at Sogndal som vinterdestinasjon er den perfekte staden å ha ei utdanning som Outdoor Education and Nordic Friluftsliv - winter. Sogndal er eit eldorado for vinteraktivitet med stabile snøtilhøve i 5-6 månader. Vi har enkel tilgang til naturen ein kort vandre- eller køyretur (15 minutt) frå campus. Dette gjev oss konkurransefortrinn samanlikna med andre studieinstitusjonar i høve gratisprinsippet ved ekskursjonar. Vi har klart å fylle opp klassa på Outdoor Education and Nordic Friluftsliv på hausten i den mørkaste og våtaste årstida, vi har difor god tru på at også vinterstudiet som får med seg epleblomstringa i Sogn vil verte populært internasjonalt.

Studiet er godt forankra i *Fusjonsavtalen datert 25.05.2016 mellom dei tre tidlegare høgskulane og Statsbudsjettet 2018 – kap. 260, tildelingsbrev 2018 til HVL*. Auka internasjonalisering er ein viktig del av målet om å bli universitet med ein profesjons- og arbeidslivsretta profil. Utdanninga vil vidareutvikle oss på eit fagområde der vi allereie er i ein nasjonal leiarposisjon. Den vil og bidra til regional utvikling og byggje vidare på hovudtrekk ved vestlandsk kultur, næring og tradisjonar.

b. Rekrutteringsgrunnlag

Outdoor Education and Nordic Friluftsliv på hausten har gradvis bygd seg opp til å bli eit populært studium. I 2015 starta vi opp med sju studentar, i 2016 auka studenttalet til 16 studentar, medan studiet hausten 2017 hadde 20 studentar frå sju ulike nasjonar (USA, Australia Sveits, Tyskland, Nederland, Danmark og Sverige). For hausten 2018 var utdanninga fylt opp 15. april med 26 studentar og fleire på venteliste. Outdoor Education and Nordic Friluftsliv på hausten innfridde målet om å nå ønskja klassestorleik på tre år og vi har god tru på at Outdoor Education and Nordic Friluftsliv – winter har potensiale til å innfri dette målet i løpet av to år. Sidan planlegginga av det internasjonale studietilbodet, har målet vore eit haust- og eit vårsemester som kan takast kvar for seg eller i kombinasjon. Outdoor Education and Nordic Friluftsliv - winter vart meldt inn som ønskja nytt studietilbod i både 2016 og i 2017. Ved å tilby utdanninga Outdoor Education and Nordic Friluftsliv - winter vil vi ha eit nytt studietilbod til dei studentane om ønskjer å kome i vårsemesteret, vi gir våre internasjonale studentar på Outdoor Education and Nordic Friluftsliv på hausten moglegheita for å bli ved HVL eit heilt studieår, samt at våre internasjonale studentar på Fjords and Glacier på Stord, ved felles marknadsføring, får moglegheita til å bli ved HVL eit heilt studieår.

c. Relevans for samfunns og arbeidsliv

Sjå andre avsnitt under punkt *f. Internasjonalisering* knytt til samarbeid mellom Outdoor Education and Nordic Friluftsliv og Bachelor i Natur- og opplevingsbasert reiseliv. Samarbeidet vil gje bachelorstudentane innan natur- og opplevingsbaserte reiseliv kunnskap og erfaring med å formidle berekraftige naturopplevingar til turistar, noko som mellom anna vil tene reiselivsnæringa når desse kjem ut i arbeidslivet. Generelt vil eit internasjonalt studium gi innreisande studentar,

norske studentar og tilsette ei betre internasjonale forståing, dei blir kjent med andre språk og kulturar og gjev dei verdifull kompetanse i eit internasjonalt arbeidsliv.

d. Kompetanse, fagmiljø og FoU-basing

Fagleg ligg utdanninga i kryssingspunktet mellom friluftslivspedagogikk, langsamt friluftsliv (slow adventure), naturguiding og naturbasert reiseliv. I utdanninga dreg ein veksle på forskingskompetansen i forskingsgruppe for læring i kroppøving og friluftsliv ved instituttet, forskingsmiljøet knytt til utdanninga i natur- og opplevingsbasert reiseliv ved Fakultet for økonomi og samfunnsvitskap med mellom anna professor Peter Varley, samt forskingsmiljøet ved Vestlandsforskning innan opplevingsturisme og berekraftig reiseliv.

f. Internasjonalisering

Ei utviding av det internasjonale studietilbodet vårt vil gje oss fleire innreisestudentar, dei vil vere her over ei lengre periode, vi vil vidareutvikle vårt internasjonale fagnettverk, og vi vil vidareutvikle fagmiljøet internt ved instituttet. Tilbakemeldingar frå tidlegare innreisestudentar har vore særst gode, og nokre har forlenga opphaldet i regionen for å få med seg vintermånadene utan å vere HVL studentar. Å få studentane til å opphalde seg lengre ved institusjonen er også ei berekraftig side ved internasjonaliseringsarbeidet.

På bachelorutdanninga vår innan friluftsliv har vi god erfaring med at tredjeårsstudentane har veglederekursjonar med første- og andreårsstudentane. Denne erfaringa er overført til Outdoor Education and Nordic Friluftsliv på hausten og Bachelor i Natur- og opplevingsbasert reiseliv. Dei natur- og opplevingsbaserte reiselivsstudentane skal mellom anna lære å formidle berekraftige naturopplevingar til turistar. Ved å kople utdanningane saman på nokre veglederekursjonar, får bachelorstudentane ein god læringsarena då dei kan praktisere på engelsk, medan dei internasjonale studentane får kjennskap til verdiskapinga knytt til nordiske naturopplevingar. Dette er også eit konkret døme på korleis ein kan løyse utfordringa som International Students' Union of Norway (ISU) peker på i sitt innspel til *Meld. St. 16 (2016-2017) Kultur for kvalitet i høgere utdanning* i høve viktigheita av å inkludere internasjonale studentar i studentfellesskapet.

Gjennom dei internasjonale utdanningane får dei tilsette ved instituttet erfaring med å undervise på engelsk. I 2017 fekk fagmiljøet tilslag på ein Erasmus+ søknad i samarbeid med eit fagmiljø ved University of the Sunshine Coast. Midlane har fremma auka inn- og utreise av studentar mellom dei to institusjonane, i tillegg til tilsettemobilitet. Ei internasjonal utdanning over to semester legg til rette for auka internasjonalt samarbeid mellom desse institusjonane og andre.

Innreisestudentane har rett på studentbustad gjennom Saman. Sidan det er flest internasjonale studentar i Sogndal på haustsemesteret er det utfordrande for Saman å fylle opp att studentbustadane midt i studieåret når dei internasjonale studentane har reist heim. Ei utviding av studietilbodet vil betre denne situasjonen.

g. Finansiering. Skal studiet tilbys innanfor fakultetets ordinære ramme? Skal nytt studium erstatte eksisterende studium, som er planlagt utfaset/nedlagt?

Studiet er nytt og FLKI søker om nye studieplasser for å kunne opprette det.

Ved endeleg søknad til styret høsten 2018, vil ein dokumentera at krav gitt i NOKUT sin studietilsynsforskrift kapittel 2 er oppfylt.

Forslag til nye studietilbud ved Fakultet for økonomi og samfunnsvitskap for studieåret 2019/2020

Viser til invitasjon til å komme med forslag til nye studietilbud for studieåret 2019/2020 og oversender med dette forslag til to nye studietilbud fra Fakultet for økonomi og samfunnsvitskap (FØS) med oppstart i studieåret 2019/2020.

Den første er en bachelorgrad i Maritime Management, som skal være en overgangsordning til å oppnå en bachelorgrad for kandidater med fullført og bestått maritim teknisk fagskole. Bachelorgraden vil bli tilbudt ved Institutt for maritime studier og er planlagt som en fellesgrad mellom NTNU – Ålesund, UiT- Norges arktiske universitet og Universitetet i Sørøst-Norge.

Den andre er en ny mastergrad i Marketing and Innovation ved Institutt for økonomi og administrasjon. Studietilbudet er et nødvendig tiltak for å på sikt kunne tilby en siviløkonomutdanning ved fakultetet.

Under følger bakgrunn og redegjørelser for forslagene til etablering av de to nye studietilbudene ved FØS.

1. Bachelorgrad i Maritime Management

Bachelorgrad i Maritime Management skal være en overgangsordning til å oppnå en bachelorgrad for kandidater med fullført og bestått maritim teknisk fagskole. Graden er planlagt som en fellesgrad i samarbeid med NTNU – Ålesund, UiT- Norges arktiske universitet og Universitetet i Sørøst-Norge og tilbys ved IMS. Dersom utviklingsarbeidet i fellesgraden mot formodning ikke skulle ferdigstilles, søkes det å tilby overgangsordningen som en del av studieporteføljen ved Institutt for maritime studier.

Bakgrunn

I Meld.St.16 (2016-2017) Kultur for kvalitet i høyere utdanning påpekes det at det må etableres «smidige overgangsordninger mellom fagskole- og universitets- og høyskoleutdanning». Meld.St.9 (2016-2017) Fagfolk for fremtiden fremhever også viktigheten av denne typen overgangsordninger, og peker på at det gjennom MARKOM2020 «er det startet et prosjekt for å se på overgangsordninger mellom fagskoleutdanning og universitets- og høyskoleutdanning i maritime fag». Det vises også til at «Regjeringen vil følge opp arbeidet som nå gjøres både i NOKUT, ved utdanningsinstitusjonene og i Markom-prosjektene». Kunnskapsdepartementet forventet i tråd med Stortingsmeldingen Fagfolk for fremtiden (St.Mld. 9 2016-2017) en slik overgangsordning i 2017 med oppstart høsten 2018. Det er derfor svært viktig at denne overgangsordningen kommer på plass så snart som mulig, slik at institusjonene i samarbeid kan rapportere til departementet at oppdrag er utført.

HVL er en av fire partsinstitusjoner i det nasjonale kompetansehevingsprosjektet innen maritim utdanning, MARKOM2020. For 2018 innvilget Kunnskapsdepartementet 1mill. kroner til MARKOM2020 for utvikling overgangsordningen fra maritim fagskoleutdanning til maritim bachelorutdanning ut over de midlene som tildeles MARKOM2020-prosjektet årlig. Midlene skal brukes til å følge opp arbeidet med å legge til rette for overgangsordninger for kandidater med maritim fagskoleutdanning for å etablere et tilpasset nasjonalt bachelorløp. Gjennom MARKOM2020 har de samarbeidende institusjonene startet arbeidet med å planlegge en slik overgangsordning. De tildelte midlene skal brukes i henhold til søknaden av 6. november 2017, og blant annet bidra til å utvikle det faglige innholdet i modellen, få på plass avtaleverk mellom institusjonene og bidra til oppstart av en pilot fra og med høsten 2019.

Faglige vurderinger

I forkant av det pågående utviklingsprosjektet har en gruppe i MARKOM2020-prosjektet sammensatt av representanter fra de fire samarbeidende institusjonene, samt noen representanter fra maritime fagskoler utredet muligheter og løsninger for en overgangsordning for fagskolekandidater som ønsker å oppnå en bachelorgrad. Innholdet i de maritime fagskoleutdanningene er styrt av internasjonalt regelverk manifestert i STCW-konvensjonen (International Convention on Standards of Training, Certification and Watchkeeping for Seafarers (STCW) 78 as Amended). Konvensjonen definerer minstekravet for utdanninger som skal lede fram til sertifikat som dekk- eller maskinoffiser. Maritim fagskole- og høyskoleutdanning ligger derimot på et ulikt akademisk nivå, og kandidater fra UH-sektoren oppnår i tillegg til kravene knyttet til sertifikat også en utdanning som går videre og dypere i fagområdene enn ved fagskolen. Samtidig oppnår fagskolekandidater innen nautikk de samme sertifikatene som en bachelorkandidat. Ulik overgangsordninger som allerede finnes for ingeniørstudier, vil derfor ikke overgangsordningens formål være å integrere fagskolekandidater inn i et nautikkløp. Rådene fra den maritime næringen er også entydige på at fagskoleutdannede kandidater ikke trenger mer av det samme (last, navigasjon, o.l.), men at de har behov for en bredere kompetanse innenfor fagområder som organisasjon og ledelse. Kandidater med maritim teknisk fagskole med fordypning i dekk eller maskin vil med denne innretningen begge være kvalifisert til å søke seg inn på et slikt bachelorkløp.

Relevans for arbeidslivet

En innretting mot fagområdene organisasjon og ledelse baserer seg på tydelige innspill fra relevant næringsliv at man ikke ønsket seg «mer av det samme», men en utvidet kompetanse innenfor fagfelt som ikke allerede er dekket gjennom fagskolen. Mer spesifikt har næringslivet pekt på behov for økt kompetanse innen nettopp organisasjon og ledelse. Emnene som tilbys er i liten grad overlappende med emner som per i dag må inngå i bachelorgraden i nautikk på grunn av internasjonalt regelverk. Emner fra et Bachelorprogram innen maritime management vil derfor være svært aktuelt å tilby som etter- og videreutdanningstilbud for studenter med allerede oppnådd bachelor i nautikk. I tillegg kan det være aktuelt for studenter ved andre studieprogram. En slik overgangsordning med basis i disse fagfeltene vil dermed ha stor relevans for arbeidslivet, både for kandidater med fagskolebakgrunn og bachelor-kandidater.

Bachelorgraden vil vektlegge fleksible studieformer som gjør det mulig å kombinere studiene med arbeid.

Rekrutteringsgrunnlag

De siste tre årene har det i Norge blitt tatt opp mellom 480-520 studenter på fagskoler innen fordypning dekk eller maskin. En stor andel av disse tas også opp til sitt 2. år, noe som sannsynliggjør at de aller fleste av disse fullfører fagskoleutdanningen sin.

Årstall	Inntak 1. år	Inntak 2. år
2016	478	451
2015	480	431
2014	516	477

Kilde: Maritimt opplæringskontor Sørvest

Maritim næring er svært konjunkturbasert, og i perioder med nedgang er det relevant for mange av disse å søke videre utdanning for å gjøre seg ytterligere attraktive på arbeidsmarkedet. På grunn av bachelorkløpets planlagte fleksibilitet og normalprogresjon på 50% vil det være mulig for kandidater å kombinere studiene med arbeid. Mange av dagens sjøoffiserer ønsker etter hvert arbeid på land, for eksempel på rederikontor, tilsynsmyndigheter, klasseselskap, undervisningsinstitusjoner m.m. Da er

det et uttalt behov fra maritim næring og andre maritime sektorer at man har utdanning på minimum bachelornivå for å kunne gå inn i denne type stillinger.

Kompetanse, fagmiljø og FoU

Alle de fire institusjonene har selv vurdert det som mulig å bidra inn i bachelorgraden med ulike typer emner. IMS har faglig kompetanse til å kunne bidra sterkt inn i de vesentlige områdene som bachelorgraden skal dekke. Instituttet har et eget forskningsprogram (MarSafe) som har kjernefokus på maritim sikkerhet og sikkerhetsledelse.

De fire samarbeidende institusjonene har hver sine overordnede satsningsområder og styrker:

- HVL – Organisatorisk sikkerhetsstyring, human factors, brannsikkerhet og evakuering
- UiT – Maritime operasjoner og sensorteknologi
- USN – Maritime human factors, maritim logistikk og havneoperasjoner
- NTNU – Maritim design og produktutvikling

Dette gir totalt sett et bredt fagmiljø som knyttes til utdanningsprogrammet. Institusjonene samarbeider allerede tett gjennom MARKOM2020 og det felles phd-programmet i nautiske operasjoner.

Programmet er i en utviklingsfase, og den nasjonale arbeidsgruppen som består av representanter fra de samarbeidende institusjoner og to fagskoler, arbeider for tiden med avklaringer knyttet til fordeling av emner, læringsutbyttebeskrivelser, sammensetning av fagmiljø og lignende. Fagmiljøet vil derfor beskrives nærmere i studieporteføljesaken i høgskolestyret høsten 2018.

For HVL sin del har FØS/IMS relevant personell med tilstrekkelig nivå av faglig kompetanse og førstekompetanse til å bidra aktivt inn i studieprogrammet, samt til å oppfylle krav som stilles til fagmiljøet i en bachelorgrad.

Internasjonalisering

Rekrutteringsgrunnlaget for studieprogrammet kommer i all hovedsak fra en svært internasjonal bransje, og studentene vil derfor være vant til både å lese engelsk og å samhandle med mennesker internasjonalt. Fagområdene organisasjon og ledelses universelle karakter og store akademiske utbredelse vil gi store muligheter for å kunne søke seg til andre universitet for å få dekket emner som inngår i overgangsordningen. Også det faktum at alle de samarbeidende institusjoner har et bredt spekter av internasjonale samarbeidsavtaler på bachelornivå for de allerede eksisterende maritime utdanningsprogrammene bidrar til at også det nye programmet kan knyttes til eksisterende avtaler.

Overgangsordningen er planlagt å gjennomføres over fire år med normal progresjon, og det er lagt opp til ett semester med valgemner. Det er også planlagt rom for utveksling i dette semesteret.

I tillegg vil det arbeides med internasjonalisering hjemme, blant annet ved at undervisning i flere av emnene går på engelsk og ved å benytte engelskspråklig pensum. Ved å legge opp til engelskspråklige emner bidrar programmet til et økt tilbud til internasjonale studenter som ønsker å komme på utveksling. Det vil også bidra til at det totale tilbudet til internasjonale studenter ved de samarbeidende institusjonene øker både i omfang og bredde.

Finansiering

MARKOM2020 har gjennom innvilgelsen av ekstra midler til prosjektet også fått innvilget midler til en pilotgjennomkjøring. Det tas sikte på å finansiere hele pilotløpet, samt at MARKOM2020 på nasjonalt nivå vil jobbe for å få tildelt studieplasser til programmet.

For HVL sin del vil de enkelte modulene ikke bare kunne tilbys som en del av den felles bachelorutdanningen, men også inngå som en del av tilbudet for livslang læring ved Campus Haugesund. Emnene som tilbys i programmet vil for eksempel være svært relevante som kompetanseheving for kandidater uteksaminert fra bachelor i nautikk, bachelor i nautikk Y-vei, flere ingeniørretninger, økonomiske og administrative studier m.fl. Dette bidrar til økt studiepoengproduksjon, og dermed økte inntekter på programmet. I kombinasjon forventes det innen pilotgjennomføringen er fullført at programmet skal være selvfinansierende, slik at instituttet har full dekning av alle utgifter knyttet til studietilbudet.

2. Mastergrad i Marketing and Innovation

Det søkes opprettet en ny mastergrad i Marketing and Innovation. Dette er et nødvendig tiltak for å utvikle studietilbudet videre, og for på sikt kunne tilby en siviløkonomutdanning ved fakultetet. I oktober 2012 ble ny nasjonal rammeplan for masterstudier innen økonomisk administrative utdanninger vedtatt av Nasjonalt råd for økonomisk-administrativ utdanning (NRØA). En viktig avklaring var at retten til å tildele siviløkonomtittelen ikke lenger er forbeholdt store nasjonale vitenskapelige miljø, men på visse vilkår er sluppet fri. Tittelen siviløkonom er ettertraktet i Norge, både hos studenter og i næringslivet.

Studieprogrammet er det første steget som er planlagt for å kunne realisere en siviløkonomutdanning ved HVL. Studiet danner videre en naturlig overgang for studenter på bachelorutdanningene ved Institutt for økonomi og administrasjon (IØA) og som på sikt kan være aktuelle kandidater for PhD-programmet Responsible Innovation and regional development. Fagmiljøet ved FØS, campus Sogndal, har arbeidet systematisk siden 2012 med tanke på å kunne tilby dette programmet.

Utvikling og etablering av studiet er også skissert som et viktig strategisk tiltak i FØS sin årsplan for 2018. I tillegg ble studiet spilt inn som en av de viktigste strategiske tiltakene fra FØS til HVLs årsplan for 2018.

Bakgrunn

Ved tidligere HiSF har det i de siste 10 årene vært et ønske om å kunne tilby en masterutdanning innen det økonomisk-administrative fagområdet med forankring i Strategiplanen for 2010-2014 ved HiSF med følgende målformulering:

«Vi skal utvikle tilbod om masterutdanninger innanfor dei sentrale utdanningsområda: Lærarutdanning, Helsefagutdanning, Sosialarbeidarutdanning, Idrettsutdanning og Økonomisk-administrativ utdanning»

Mandatet ble gitt i 2010 og på nytt stadfestet i 2012 og 2014. Fagmiljøet ved IØA, Sogndal har derfor hele tiden arbeidet med tanke på å kunne realisere målsetningen om etablering av mastergradsutdanningen. Dette har skjedd gjennom målrettet rekruttering av nye fagtilsatte og målretting av publiseringsaktiviteten ved instituttet. I september 2017 ble Peter Varley ansatt som

professor i «forbrukeratferd i rural turisme» ved FØS, campus Sogndal. Et viktig forhold som også har gitt muligheter til å forsere dette arbeidet, er selve fusjonen. Dette betyr at FØS, ved Institutt for økonomi og administrasjon nå er i en posisjon der formalkompetansen i egen fagstab er til stede for å kunne søke akkreditering for en ny mastergradsutdanning ved campus Sogndal. Vi er således i en posisjon der det nå kan fokuseres på det innholdsmessige i en slik mastergradsutdanning.

Både for høgskolestyret og fagmiljøet er det de positive ringvirkningene av en masterutdanning som er motivasjonen for arbeidet. For HVL vil utviklingen av en masterutdanning ved Institutt for økonomi og administrasjon (IØA) sannsynligvis gi

- Økt søknad til de økonomisk-administrative bachelorutdanningene
- Økt inntakskvalitet på studentene på både bachelor- og masternivå
- Mer kompetent arbeidskraft i form av kandidater og forskingsarbeid til Vestlandsregionen
- Et mer forskingsaktivt og relevant fagmiljø
- En sterkere høgskule.
- Første trinn i realiseringen av en siviløkonomutdanning ved HVL er oppnådd.

Faglige vurderinger

Dette følger som en naturlig del av studieplankomiteen sitt arbeid. Komiteens sitt arbeid vil være å:

- Legge frem forslag til studieplan på nytt masterprogram i «Marketing and Innovation» ved FØS, campus Sogndal
- Foreslå navn på masterprogrammet
- Konkludere på om programmet skal kjøres på norsk eller engelsk
- Utvikle søknadsgrunnlag for en søknad om akkreditering til NOKUT
- Benytte referansegruppen til høringsorgan for den samlede studieplanen.

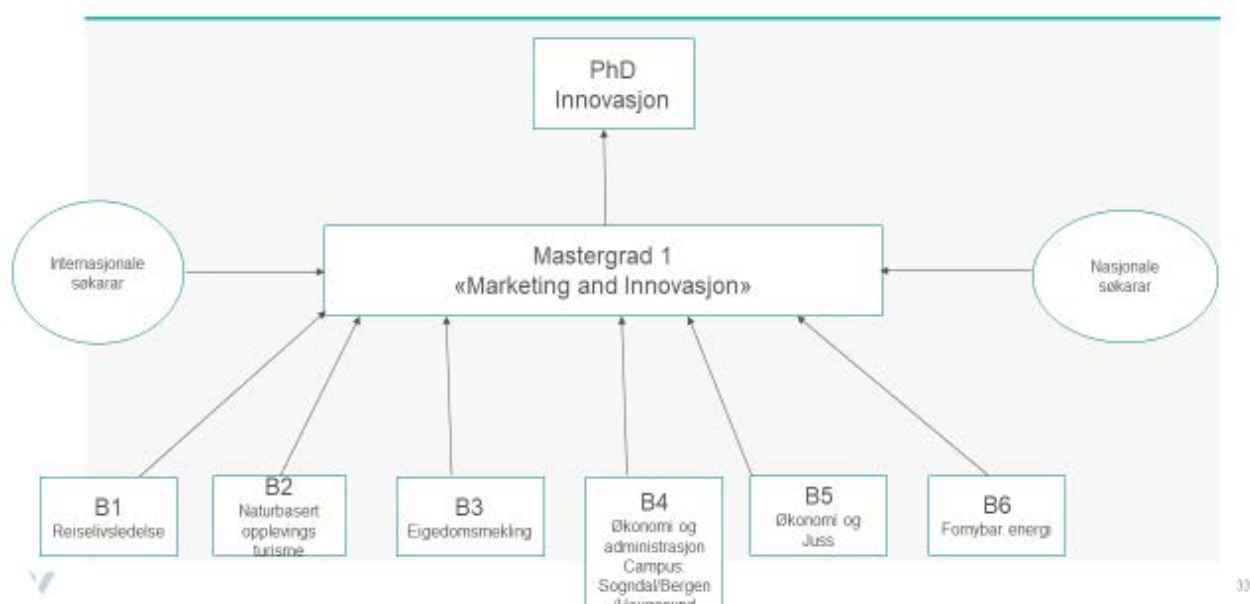
Relevans for arbeidslivet

Arbeidsmarkedet for siviløkonomer er svært godt. De fleste får jobb før fullført utdanning eller kort tid etter endt utdanning. Svært få er arbeidssøkere 6 mnd etter endt utdanning. En mastergrad i Marketing and Innovation vil være særlig relevant for det regionale arbeidsmarkedet i Sogn og Fjordane. Dette arbeidsmarkedet er særlig orientert mot tjenesteproduksjon, for eksempel ved at reiselivsnæringen står sterkt. Kompetanse som kan bidra til å innovere tjenesteproduksjon og å markedsføre denne vil slik sett være særlig relevant. I 2015 ble det ved IØA, Campus Sogndal gjennomført en kandidatundersøkelse rettet mot alle de 1200 studentene som har vært uteksaminert fra økonomi og administrasjonsutdanningen ved campus Sogndal siden 1984.

Undersøkingen fokuserte på i hvilken grad studentene hadde tatt videre utdanning av høyere grad (mastergrad), og om de ville valgt å ta denne ved Campus Sogndal om det hadde vært et alternativ. Studien viser at omtrent 1/3 av de uteksaminerte studentene har gått videre på mastergradsutdanning ved en annen institusjon. Samtidig viser studien at omtrent 1/3 av studentene ble værende i fylket uten å ta mer utdanning. På spørsmålet om de kunne tenke seg å ta mastergradsutdanning ved Campus Sogndal dersom denne hadde eksistert på det tidspunktet de var ferdig med kandidat/bachelorstudiet, svarer omtrent 1/3 av utvalget at de svært sannsynlig eller ganske sannsynlig ville gjort dette.

Rekrutteringsgrunnlag

Det er et viktig mål at satsingen skal kunne være et tilbud til alle 5 bachelorprogrammene ved FØS, campus Sogndal + bachelorprogrammene i økonomi og administrasjon ved campus Bergen og campus Haugesund. I tillegg vil en kunne rekruttere bachelorkandidater fra bachelorprogrammet i fornybar energi, campus Sogndal. Dersom en velger en løsning med internasjonal rekruttering, vil dette utgjøre en ytterligere søkergruppe. Figuren under en skematisk framstilling av bachelorprogram som kan gi kandidater inn i masterprogrammet «Marketing and Innovation».

Figur, skematisk framstilling av potensielle søkergrupper til masterprogrammet i Marketing and Innovation.

Kompetanse, fagmiljø og FoU

Per mai 2018 har FØS, campus Sogndal, førstekompetanse på 6 medarbeidere innen markedsføring og innovasjon. Disse er: Kristin Løseth (førsteamanuensis, innovasjon), Atanu Nath (førsteamanuensis, markedsføring), Parmita Saha (førsteamanuensis, markedsføring), Ove Oklevik (førsteamanuensis, markedsføring/statistikk), Jon Gunnar Nesse (førstelektor, innovasjon), Peter Varley (Professor forbrukeratferd i rural turisme).

I løpet av perioden 2012-2017 ble Parmita Saha tilsett, Kristin Løseth avla PhD graden i innovasjon, og Peter Varley ble tilsett som professor. Jon Gunnar Nesse søker om opprykk til dosent ila 2018.

Masterprogrammet er et institutt-tiltak, fordi sammenslåingen av de tre tidligere institusjonene har gitt noen synergier som nå kan tas ut. For eksempel er det to professorer ved campus Haugesund som det er naturlig å koble inn mot utviklingsarbeidet i Sogndal; Chunyan Xie (professor markedsføring) og Maryna Solesvik (professor innovasjon og ledelse). Det er videre fagpersoner ved campus Bergen (Nina Iversen fra FØS og Natalia Mæhle fra FIN) som er veldig aktuelle som bidragsytere til masterprogrammet.

I 2014 ble «Strategisk forskningsprogram i innovasjon og verdiskaping i reiselivet» etablert. Dette er en felles satsing mellom Vestlandsforskning og tidligere HiSF v/IØA- i samarbeid med regionale aktører som Innovasjon Norge, Sogn og Fjordane fylkeskommune, fylkesmannen i Sogn og Fjordane og reiselivsnæringa i Sogn og Fjordane. Programmet har en ramme på ca. MNOK 17 og varer til 2019. Målsetningen til forskningsprogrammet er å utvikle kunnskap som kan gi bedre lønnsomhet for reiselivsnæringen i fylket og å publisere resultatene internasjonalt. Programansvarlig er Vestlandsforskning v/Ivar Petter Grøtte, mens førsteamanuensis Ove Oklevik leder arbeidet fra HVL sin side. Det er også knyttet et PhD-stipend til satsingen (Oddne Skrede). Per mai 2018 har satsingen for HVL sin del resultert i fire publikasjoner og 3 artikkelutkast under review i ledende internasjonale tidsskrift. I tillegg er det publisert en rekke bokkapittel og konferansepublikasjoner. Publiseringsaktivitet i forskningsprogrammet er målrettet mot profilen til en eventuell framtidig mastergradsutdanning.

Internasjonalisering

Studiet vil i første omgang foreleses på norsk, men alle emnene blir beskrevet på engelsk slik at det lettere kan tas inn engelskspråklige studenter ved at undervisningen tilrettelegges på engelsk. Studiet vil ha et mobilitetsvindu i tredje semester. Professor Varley har sterke internasjonale nettverk som både fagmiljøet og studentene kan benytte. Dette kan også gi studentene muligheter til å delta i internasjonale forskningsmiljø.

Finansiering

Studiet er tenkt å være selvfinansierende gjennom tildeling av 20 til 25 studieplasser på masternivå. Det må midlertidig søkes om slike plasser og inntil en slik finansiering er kommet på plass vil studiet finansieres gjennom fakultetets egne rammer.

Arkivsak-dok. 18/04251-1
Saksbehandler Audun Rivedal

Arkivkode.

Saksgang
Høgskulestyret

Møtedato
20.06.2018

49/18

CAMPUSUTVIKLING HVL - STRATEGISK AREALPLAN I DET LANGE PERSPEKTIV

Forslag til vedtak/innstilling:

1. Styret tek dei framlagde arealanalysene til vitande.
2. Styret sluttar seg til at det vert utarbeidd ein Masterplan for areal for HVL i det lange perspektivet fram mot 2040. Ein slik plan må bygge på faglege perspektiv som vert utvikla i strategisk plan og tilsvarande planar ved fakulteta.

Ein Masterplan må innehalde analyser av utviklingspotensialet for kvar campus både med omsyn til behov for meir areal så vel som effektivisering av eksisterande areal.

Samandrag

I denne saka vert styret invitert til å diskutere arealutvikling, og behovet til HVL for meir areal i eit noko lengre tidsperspektiv. Ikkje berre er vekst i nye areal viktig, like viktig er vurderingar av korleis ein best skal økonomisere og effektivisere dei bygga ein alt har.

Vedlegg:

1. Notat: Campusutvikling ved HVL
Potensiale for vidareutvikling: Nokre oppdateringar av Strategisk arealplan HVL – del 2. Perspektiv fram til 2030-2040
2. Strategisk arealplan – delrapport 2 (2017)

Saksframstilling:

Bakgrunn for saka:

Bakgrunnen er mellom anna at KD gir meir tydelege i signal til institusjonane om at kvaliteten på areal er ein viktig føresetnad for fagleg kvalitetsutvikling. Samstundes kjem det og signal om at alle planar om nye bygg må innarbeidast i overordna strategiske planar for den faglege utviklinga.

Høgskulen har hatt ei rimeleg god hand med strategiske planar for nye bygg i det korte planperspektivet, men mest basert på oppsummering av lokale planar på dei ulike camp i som vart starta opp før fusjonen. Det gjenstår no to tiltak på den korte tiltakslista som ikkje er fullførte. I tillegg kjem spørsmålet om korleis ein skal handsame dei veksesmertene som kjem av tidlegare auke i talet på studieplassar og som må finne løysingar fram mot 2020. Tal berre frå Campus Kronstad/Møllendalsveien viser at talet på nyttilsetjingar veks med mellom 30-40 årleg. Det meste av dette er faglege stillingar.

Dei tidlegare planane om nye bygg eller rehabilitering har stort sett kome som svar på tidlegare vekst som på arealsida ikkje har funne ei god løysing innanfor dei eksisterande camp i.

Spørsmålet blir då om høgskulen skal vere meir offensiv og planlegge med vekst i eit overordna og meir langsiktig perspektiv. Bakgrunnen for dette er todelt. For det første er høgskulen samla i ferd med å nå taket for kva som kan vere realistisk å finansiere innan eiga grunnløyving. Samla husleige bør ikkje stige nemneverdig ut over 20 % av grunnbudsjettet. For det andre veit vi at å få realisert eit nybygg i dag innanfor den ordinære statlege finansieringa i vår sektor lett har ein tidshorisont på 20 år frå første innspel til fullføring. Dersom høgskulen ser eit framtidig behov for vekst i studieplassar og av andre grunnar så bør planlegginga av eventuell arealauke og nye bygg starte alt i 2020, eller tidlegare.

Visse meir makroorienterte perspektiv kan gje KD rett når dei oppmodar om ei viss nøkternheit med omsyn til framhaldande vekst i talet på studieplassar. Trass i dette viser det seg at høgskulen jamleg har fått tildelt nye studieplassar. Høgskulen har ein tydeleg profil som profesjonshøgskule med viktige utdanningar. Det vert venteleg større samfunnsbehov for og etterspurnad etter alle desse i åra som kjem. Dette gjeld både helse-, lærar -, og ingeniørfaga og gjev grunn til å planlegge ut frå ein viss nøktern optimisme.

Av andre meir overordna perspektiv har vi analysar av folketalsutviklinga i vår region. Trass i kraftige nedskrivingar dei siste par åra viser det seg at Hordaland med Bergen åleine vil ha ein folketalsauke på over 60 000 (13%) fram til 2045, det meste i Bergen og kommunane rundt. Ein kan difor vente at fleire vil søkje utdanning i regionen.

Den neste store reforma innan høgare utdanning er venta innanfor Etter- og vidareutdanning. Det kan vere grunn til å stille spørsmål om kva arealpåverkande konsekvensar ei slik reform vil ha. Om ikkje anna kan den stå som eit døme på betre utnytting av allereie eksisterande areal. Ei slik reform er viktig i seg sjølv, men kan og bidra til å forsvare dei arealinvesteringane som alt er gjorde i sektoren.

I tillegg til slike meir makroorienterte drivarar har vi universitetsambisjonen som den viktigaste interne faktoren. I tillegg kjem ein del av formuleringane i fusjonsplattforma som kan ha arealpåverkande konsekvensar. Ambisjonen til høgskulen er å utvikle seg til eit profesjons og arbeidslivsretta universitet. Profilen til høgskulen vil endre seg over tid. Det vil komme fleire stipendiatstillingar og mastergradskandidatar, og ei meir jamnare fordeling mellom dei tre utdanningsnivåa.

Det er lite sannsynleg at nye master- og doktorgradsstudier kan vekse fram på kostnad av bachelornivået. Desse studia må såleis komme som nye studieplassar og nye stillingar. I tillegg kjem fleire gjestestudentar og gjesteforskarar som oppheld seg i kortare eller lengre tid på campus. Med satsing på vekst av dei eksternfinansierte forskingsprosjekta vil dette samla få klåre arealpåverkande konsekvensar. Eit førebels overslag viser at ein venta nøktern vekst for HVL vil generere eit årleg arealbehov på 1000-1500 m² fram mot 2040-45.

Rektor si vurdering:

Styret blir i denne saka invitert til å drøfte behovet for å utvikle ein samla Masterplan for areal ved HVL i eit lengre perspektiv. Høgskulen har fem campusar og ein slik plan må innehalde ei kartlegging og utnytting av samla areal ved kvar campus og analysere potensialet for vekst så vel som potensialet for effektivisering.

Det er grunn for å utvikle ein felles mal for analyse av alle campus. Styret må gjerne drøfte kriterier for ein slik mal.

Samstundes vert styret invitert til å drøfte korleis arealauke i framtida skal finansierast. Mykje tyder på at kostnader knytt til areal som følge av faglege planar ikkje er godt nok innarbeidde i dagens budsjettmodell. Bygg må i framtida finansierast i ein kombinasjon av eigenfinansiering og statleg finansiering og eigenfinansieringa må komme som følgje av årlege avsetningar til framtidig finansiering, men likevel slik at kostnadene for HVL blir minst mogleg. Det tilseier at nye bygg bør finansierast som ordinære statleg finansierte bygg.

Vedlegg 1: Campusutvikling HVL – Strategisk arealplan i det lange perspektiv

NOTAT: Campusutvikling ved HVL – «Masterplan», Potensiale for vidareutvikling**Strategisk arealplan- HVL – del 2. Perspektiv fram til 2030-40, nokre oppdateringar.****Bakgrunn**

Dei seinare åra har det komme fleire og tydelegare signal frå eigaren vår om vektlegging av areal som ein viktig føresetnad for fagleg kvalitetsutvikling. KD uttalte mellom anna i brev av 29.09.2015 til institusjonane:

«Departementet ber derfor om at alle statlige universiteter og høyskoler utarbeider overordnede planer for utvikling av bygningsmassen og effektiv bruk av eksisterende og nye campuser. En overordnet plan må ligge til grunn for eventuelle større oppgraderings- og byggeprosjekter på den enkelte campus. Byggebehov som meldes inn til Kunnskapsdepartementet, skal relateres institusjonenes overordnede plan.»

Vidare heiter det i Langtidsplan for Forskning og utdanning, Stortingsmelding 7 (2014-2015) (pt. under revisjon) følgande:

«Moderne og funksjonelle bygg med tidsriktig utstyr er vesentlig for å løse fremtidens utfordringer og for verdiskaping i Norge. Gode bygg er også avgjørende for fremragende kvalitet både i forskningen og undervisningen.»

Vektlegging av bygg som kvalitetsfaktor vert vidare nemnd i Stortingsmelding 18 (2014-2018), Konsentrasjon for kvalitet:

«Departementet har økt oppmerksomheten om og kravene til arealeffektivisering og nytenkning i bruk av infrastruktur og bygg og vil fortsette med dette.»

Konkretiseringa kom i rundskriv av 17.12.2015 frå KMD (Kommunal- og moderniseringsdepartementet) der dei fastset nye normer for arealbruk per tilsett i statlege bygg til 23 m² som ei øvre grense. Dette vil gjelde både nye statlege kontorbygg og for rehabilitering av eksisterande areal.

Då første meldinga over kom frå KD var ein ved fleire av dei no fusjonerte høyskulane alt i gang med å utvikle planar for vidare utbygging av dei ulike campi. Både i Sogndal og i Haugesund var arbeidet starta opp med å vidareutvikle campusane. Ved tidlegare Høgskulen i Bergen var det særleg fokus på vidareutvikling av campus Kronstad. Høgskulen hadde flytta inn i eit nytt og tidhøveleg bygg i august 2014, eit bygg som alt på innflyttingspunktet var planlagd/dimensjonert for knapt 70 % av den samla verksemda. Høgskulen hadde pressa på for å få samla all verksemd på Kronstad og hadde planane tilnærma klare for å starte opp bygginga av eit såkalla kurantbygg. Ved høgskulen arbeidde ein og vidare med å utvikle ein overordna plan for heile Kronstadtomta i tråd med nye krav frå departementet.

Då vedtaket om fusjon med HSH og HSF kom vart arbeidet med å utvikle ein strategisk arealplan utvida til å gjelde heile den nye fusjonerte høgskulen. Det vart sett ned ei formell arbeidsgruppe som fekk i mandat å utvikle ein overordna arealplan for HVL i to fasar. Ein del

Vedlegg 1: Campusutvikling HVL – Strategisk arealplan i det lange perspektiv

som gjaldt det korte perspektivet fram til 2020 og ein del som skulle ta føre seg eit meir langsiktig perspektiv fram til 2030 (seinare utvida til 2040).

På grunnlag av delrapport 1 med planer i det korte perspektiv er det gjort konkrete vedtak om fleire av tilrådingane frå arealgruppa, både for campusane i Førde, i Sogndal, på Kronstad og i Haugesund (brannhall). Fleire av tiltaka er alt ferdigstilte eller under arbeid. Det som gjenstår i det korte perspektiv er spørsmålet om eit nybygg i Haugesund og ein eventuell ny og tidhøveleg idrettshall på campus Stord. I tillegg er det meldt om at veksten i nye studieplassar i perioden 2016-2019 har hatt utilsikta arealkonskvensar. Som kjent går det alltid ei viss tid frå nye studieplassar vert tildelte til nye tilsette er på plass for den faglege og administrative oppfølginga. Dette kjem vi attende til seinare. Denne problemstillinga er særleg aktuell for den største av campusane, Campus Kronstad.

Arbeidet med ein samla Strategisk arealplan for heile HVL i det lange perspektivet vart vidareført, men stoppa opp av fleire grunnar opp, mellom anna i påvente av fullføring av arbeidet med ny organisering av den fusjonerte høgskulen, utvikling av ein ny Strategisk plan for HVL og utvikling av faglege planar/utviklings-/handlingsplanar ved dei nye fakulteta. Ein førebels arealplan for det lange perspektivet vart levert i vårsemesteret 2017. Den er henta fram att og lagt ved her (vedlegg 2). Ein del av det statistiske grunnlaget for «Delrapport 2» er alt forelda og det viktigaste er oppdaterte i dette notatet

I 2017 starta KD opp arbeidet med ei ny Stortingsmelding med sikte på å revidere/nyutvikle ein langtidsplan for forskning og utdanning for perioden 2019-2022. Som ein del av den nye planen for sektoren vil KD utarbeide ein heilheitleg plan for utvikling, forvaltning og investering i eksisterande og framtidige statlege UH-bygg. Langtidsplanen er tenkt lagt fram seinhaustes 2018.

I den samanheng gav KD Statsbygg i oppdrag å framskaffe eit kunnskapsgrunnlag for arealbehovet i sektoren. Kunnskapsgrunnlaget skulle gjelde nybygg så vel som rehabilitering av eksisterande bygg. Arbeidet skulle ta opp i seg fleire dimensjonar, først og fremst den fysiske dimensjonen, men samstundes sjå denne i samanheng med andre dimensjonar som persondimensjonen (studentar og tilsette), økonomi (kostnader som gjeld samla areal og kostnadseffektivitet), ei vurdering av om dei eksisterande areala er eigna til føremålet og kor fleksible dei er med tanke på omstilling og endring av funksjon (vernestatus kjem inn her), nye arbeidsformer og eventuelle verknader av nye digitale løysingar. Sist men ikkje minst må det gjerast ei vurdering av miljø-kvalitetar og problemstillingar knytt til klima. Det heile skal inngå i eit framtidsperspektiv.

HVL har levert innspel til utgreiingane til Statsbygg. Først og fremst «Strategisk arealplan HVL – Delrapport 1», men høgskulen har i tillegg delteke i ulike samtalar med Statsbygg i prosessen. Statsbygg leverte dei fire delrapportane sine til KD i perioden oktober 2017 til 1. mars 2018. Rapportane har vore til høyring i sektoren.

Strategiske arealvurderingar for HVL

Med fullføring av dei oppstarta og planlagde prosjekta i det korte planperspektivet fram mot 2020 kan det hevdast at dei faglege aktivitetane vil vere rimeleg godt dekkja innanfor det

Vedlegg 1: Campusutvikling HVL – Strategisk arealplan i det lange perspektiv

arealet som står til disposisjon i dei nærmaste åra. Dette gjeld alle campi. Det som måtte vere av vekst i tillegg kan i første omgang dekkast inn ved eventuelle leigeavtalar for areal som ligg nær det einskilde campus. Men dette etterslepet på arealsida er krevjande å handsame og viser at høgskulen er for lite merksam på å ta inn arealvurderingar og kostnader med dette i forkant av veksten i studieplassar.

På den andre sida, med fullføring av dei påbyrja og planlagde prosjekta vil husleigedelen av samla budsjett nærme seg 20% av samla grunnbudsjett, noko som i dei fleste tilfella vil utgjere ein «smerteterskel» for høgskulen. Helst bør husleigedelen utvikle seg ned mot lægre nivå, enn å gå over 20%. Interessant i denne samanheng er at berre tre statlege høgskular har i dag ein husleigedel på over 20% av samla budsjett. To av desse er innan kunstfag med særskilde krav til spesialrom. HVL ligg som ein god nr.5 på landsbasis med om lag 19 %, like bak HiØ med 20% av grunnbudsjettet.

Framleis manglar HVL ein «Masterplan»/overordna Strategisk plan for arealutvikling i det lange perspektivet. Det vil vere behov for å sjå utvikling/vidareutvikling av det arealet ein disponerer i dag, med behov for nye areal i tida etter 2020. Ein slik plan må byggje på det arbeidet som er gjort, ta opp i seg hovudelement av ny strategisk plan og faglege utviklingsplanar på fakulteta. I tillegg må det utarbeidast planar for utviklingspotensialet ved den einskilde campus. Først då kan ein gjere kunnskapsgrunna vedtak om eventuelle prioriteringar.

På bakgrunn av dette må høgskulestyret vurdere om det er ønskeleg å utarbeide ein slik overordna strategisk plan, «Masterplan» for den samla arealbruken ved HVL i det lange perspektivet fram mot 2030-40. I sektoren er det førebels berre dei store universiteta, i hovudsak sjølvvegande/sjølvsforvaltande institusjonar, som har utarbeidd langsiktige planar, NTNU endåtil fram til 2060. Alternativet er som tidlegare å løyse arealproblem i etterkant, då ofte prisgitt ein tilfeldig marknadssituasjon og lokalisering.

I fall svaret på dette er ja, må planen utviklast med utgangspunkt i ein heilheitleg vurdering rundt bygg, undervisning, forskning og innovasjon og arbeidslivskontakt/næring, ved den einskilde campus. Deretter må ein vurdere potensialet for ei vidare utvikling av kvar av campus og så for HVL samla. Dei fleste bygg HVL brukar i dag er eigde av Statsbygg og det er nærliggande at ein langtidsplan vert utarbeidd i god kontakt med Statsbygg.

På bakgrunn av det som er sagt så langt om kostnader, tyder mykje på at neste større bygg som eventuelt skal komme på ein eller fleire campus må komme som ordinære bygg finansierte over statsbudsjettet. Erfaringsvis tek slike prosessar bortimot 20 år og planarbeidet må difor startast opp så tidleg som mogleg slik at høgskulen kan vere klar med utarbeidd planar i tilfelle det er venta å komme løyvingar. Slike særlyyvingar for nye bygg i sektoren kjem ofte i samband med eventuelle nedgangstider. Det har vist seg lettare å få statleg finansiering til nye bygg i slike situasjonar enn i den ordinære budsjettplanleggingsprosessen i staten.

Ein komplett campus

HVL har i dag fem ulike campi av ulik storleik og funksjonalitet og kvar av desse må vurderast i eit breiare perspektiv. KD har signalisert at alle institusjonane bør utarbeide overordna planar for utvikling av bygningsmassen og effektivisere bruken av eksisterande og

Vedlegg 1: Campusutvikling HVL – Strategisk arealplan i det lange perspektiv

eventuelt nye bygg/campi. KD er tydelege på at slike planar skal støtte faglege mål, ha ein effektiv arealbruk og vere nytenkande i bruk av areal- og infrastruktur. Berekraft og miljø er også stikkord her. Alle nye bygg og eventuelle oppgraderingar av eksisterande bygg må ha utgangspunkt i slike overordna planar. KD føreset vidare at all innmelding av byggebehov inngår i overordna analyser, som set enkeltbygg inn i ei større fagleg og organisatorisk ramme. Eventuelle behov må vere godt utgreidde og alternative løysingar må vurderast for kvart tiltak, slik statlege instruksar om bygg og areal stiller krav om i dag.

Campusutviklingsplanar er strategiske dokument for institusjonane, men førebels er dette ikkje innarbeidd i det ordinære planverket for sektoren og er heller ikkje forpliktande for utbyggingstiltak. Men i Meld. St. 16 (2016-2017) vert følgjande fastslått:

...god og hensiktsmessig utforming av campusområdene er et viktig virkemiddel for at studentene skal lykkes med studiene og at faglig ansatte skal lykkes med undervisning og forskning – med andre ord at institusjonene når sine mål og sitt samfunnsoppdrag»

Det har tidlegare vore eit etter måten sterkt fokus på campusutvikling, men dei fleste planar innanfor dagens HVL har vore i det korte perspektivet, der ein ser 2-3 år fram og gjerne arbeider med å løyse problemstillingar knytt til vekst i etterkant. Campusutvikling kan og vere framtidsretta i eit lengre perspektiv og gjerne innehalde følgjande hovudpunkt, som her berre vert lista opp utan nemnande drøfting:

- Synleggjere og greie ut om utviklingspotensialet for den einskilde campus, herunder dei mulegheitene som ligg i campusområdet og eventuelle begrensingar eksisterande campus har
- Innarbeide fleksibilitet i utnytting av samla areal og i utnytting av bygningsmassen på campus, samarbeide på tvers mellom og innan fakultet og institutt med tanke på sambruk og utnytting av fellestenester og sosiale tiltak, uteareal og utvikling av felles sosiale og faglege samarbeidstiltak, tverrfaglege utviklingsmoglegheiter, studentvelferd, faglege og sosiale møteplassar mellom tilsette og studentar
- Ivareta samspel mellom institusjonen/campus og eksterne samarbeidspartar som samskipnad, nærings- og kulturliv, helsesektor, skolesektor, forskingsinstitutt, andre høgare utdanningsinstitusjonar m.fl.
- Ivareta samarbeid med institusjonen og kommune/fylke og reguleringsmynde
- Vurdere mulegheitene for vekst og framtidige utbyggingsbehov
- Vurdere transportbehov, kollektive løysingar m.m.
- Ta opp i seg miljøperspektiv – berekraft - klimarekneskap
- Legge til rette for sambruk – samspel med nære omgivelser, vere ein sosial/fagleg møte- og aktivitetsplass i lokalsamfunnet/nærmiljøet
- Tilrettelegge for «Digitaliseringssamfunnet»
- Særpreg ved einskildcampus som må vidareutviklast
- Konsekvensar av fusjonen som har utløyst behov for nye løysingar knytt til areal ved den einskilde campus og samla for institusjonen

Som vi har sett tidlegare har KD vore særleg opptekne av at eit dokumentert utviklingsbehov må kunne møtast likeså vel med arealauke som med arealeffektivisering.

Vedlegg 1: Campusutvikling HVL – Strategisk arealplan i det lange perspektiv

Styret vert utfordra på om det er andre punkt som bør inngå i ein eventuell campusutviklingsplan. Styret må og kunne vurdere i eit langsiktig perspektiv om det er spesifikke faglege aktivitetar som bør kunne knytast til og konsentrerast til einskildscampus, eller om kvar campus til ein viss grad skal ha preg av «mangesysleri». I tillegg bør styret drøfte korleis naudsynt areal primært skal framskaffast, nye bygg eller ved hjelp av tilpasningar og ny, meir effektiv bruk av eksisterande.

Drivarar for framtidig vekst og eventuell arealauke – nye bygg

Eksterne faktorar

I det følgande vil vi ta opp eksterne og interne drivarar for arealutvikling og bygg. Dette byggjer på vedlagde delrapport, men er meir kortfatta og noko av datagrunnlaget er og oppdatert, særleg det som er knytt til folketalsutvikling og studentrekruttering. Ettersom ein p.t. manglar data frå eventuell faglege satsingar er det meste av dei følgjande resonnementa meir makroorienterte, nasjonalt, eller knytte til den regionale utviklinga, fellesdokument som til dømes fusjonsplattforma og andre meir strategisk orienterte dokument

Folketal

Med unntak av campus Haugesund ligg alle campi ved HVL innanfor det nye storfylket «Vestland». Så langt har vi lite data om dette storfylket og må basere oss på statistikk frå eksisterande fylke og her er det alt interessante og viktige endringar i folketalutviklinga i regionen og nedslagsfeltet for HVLs ulike campi. I Delrapport 2 i vedlegg vart det nytta tal frå dei ulike fylkeskommunane og prognosane frå eit par år attende. Fram til 2015 vart det rekna med at folketalet ville gå kraftig opp, berre i Bergen/Hordaland med 160.000 fram mot 2040/45. I 2016 var dette justert ned til 130-120 000. I same periode rekna ein med at folketalet ville auke frå 110 000 til 120 000 i Sogn og Fjordane. Haugesundsregionen har hatt ein etter måten kraftig vekst i folketalet, på linje med Stavanger området med 20% auke frå årtusenskiftet til 2015.

I dei siste rapportane(2018) frå fylkeskommunane, SSB og andre er prognosane skrudde kraftig ned. Det er to hovudgrunnar til dette. For det første er det minkande fødselsoverskot i perioden, for det andre har nettoeffekten av arbeidsinnvandring frå utlandet blitt kraftig redusert og om lag stoppa opp. Trass i at prognosane for vekst er om lag halverte på eit par-tre år så vil nærområda til dei ulike campi vere prega av vekst i folketalet, men dette kjem først og fremst av tilflytting enten frå kommunane rundt eller frå resten av landet. Slik utvikling ser ein i nærområda til campus Førde og campus Sogndal og dels campus Stord. Men det er små tal dette dreiar seg om. For Sogn og Fjordane samla er prognosane no tilnærma 0-vekst fram til 2045 og endå meir urovekkjande er det at prognosane viser at i 2045 vil 50 % av folket i fylket vere over 60 år. Høgskulen må stille seg spørsmålet om kva utdanningar det er behov for i nærregionar med ein sterkt aldrande folkesetnad.

For storfylkereregionen er det likevel lyspunkt trass i kraftig nedjusterte prognosar. Hordaland med Bergen er venta å vekse med 68 000 (13%) fram mot 2045. Det meste av denne veksten

Vedlegg 1: Campusutvikling HVL – Strategisk arealplan i det lange perspektiv

kjem i Bergen og nærliggande kommunar. Førebels har vi ikkje oppdaterte prognosar for Haugesundregionen, men slik utviklinga har vore i dei større bysentra er det desse som først og fremst aukar innbyggjartalet, ofte pga. tilflytting frå omliggande kommunar. Bergen har hatt den motsette trenden, nemleg at barnefamiliar flyttar ut frå Bergen til dei nærliggande kommunane. Difor veks folketalet i byen mindre enn ein skulle vente. Ein snakkar no om at innbyggjartalet i Bergen neppe vil overstige 300.000 i perioden fram til 2040.

Ein anna viktig trend i folketalsprognosane er at dei aldersgruppene som er mest aktuelle for ordinære studiar, alderskulla mellom 19-29 år vil halde seg stabile, eller gå svakt ned frå i dag fram til 2045. I vedlegget (delrapport 2) er det lausleg rekna med ein årleg vekst i talet på studieplassar som kjem av den demografiske utviklinga åleine. Denne er no justert ned til om lag det halve, med samla vekst i det lange perspektivet på om lag 500-1000 m² per år, med sterkast potensiale for vekst i dei største byregionane Haugesund og Bergen. Men her må ein gjere nye og meir fullstendige analysar.

Studentrekruttering

Folketal og folketalsprognosar er viktige når ein skal vurdere søknad til høgare utdanning og studentrekruttering. I delrapport 2 vart det påvist at tyngda av søkjarane til dei ulike campi kjem frå dei fire Vestlandsfylka, men det er interessante observasjonar med omsyn til kor breidt ein rekrutterar. Rekruttering frå eige fylke er uansett viktigast. Fordelt på dei tre tidlegare høgskulane ser vi at Bergen rekrutterer flest frå Bergen/Hordaland med over 60%, men rekrutterer etter måten breidt både frå Rogaland, Sogn og Fjordane og Møre og Romsdal med til saman over 20% og resterande 20% frå resten av landet. Tidlegare HSH rekrutterer 54% frå Rogaland og 39% frå Hordaland og ca 7% frå resten av landet, nesten ingen frå Sogn og Fjordane og Møre og Romsdal. Tidlegare HiSF har berre 33% frå eige fylke, men heile 26 % frå Hordaland. Resterande 41 % kjem frå resten av landet, herav 14 % frå dei to andre Vestlandsfylka. Dette er eit mønster som held seg i tilsvarande tal frå 2017, men med to mindre trendar.

Rekrutteringa frå eige fylke er blitt viktigare for samtlege nærregionar og høgskulen samla synest bli meir regional. Det betyr at rekrutteringa frå resten av Noreg viser ein svakt fallande tendens. Med unntak av nærregion Haugesund (rekruttering frå Rogaland) rekrutterer HVL mindre frå dei øvrige vestlandsfylka, Møre og Romsdal og Rogaland. Det er likevel snakk om små tal og for å teste ei slik trend-hypotese må ein ta utgangspunkt i tids-seriar over fleire år som knyter nær-regional studentrekruttering til kommunenivå.

KD åtvarar mot optimistiske forventningar om framtidig vekst i studenttalet. Likevel ser vi at det kjem nye studieplassar om lag årleg, seinast i inneverande år. HVL fekk 30 studieplassar innan IKT. Rekna som heilårsplassar på Bachelornivå over tre år blir dette 90 nye studieplassar og omrekna til areal om lag 720 m². Dette kjem i tillegg til dei 40 studieplassane som vart tildelte i 2017 og som ferdig utbygt i 2020 har generert eit behov for om lag 1000 m².

Trass i åtvaringa frå KD om ei viss redusert optimisme i vurdering av studieplassvekst, er det likevel to positive tendensar i nyare talmateriale i høve Delrapport 2. For det første held studenttalet i Noreg fram med å vekse. Medan det var 266 428 studentar i høgare utdanning i

Vedlegg 1: Campusutvikling HVL – Strategisk arealplan i det lange perspektiv

2015, er dette talet gått opp til 293123 i 2017 (SSB). Det er ikkje usannsynleg at Noreg vil passere 300 000 studentar i inneverande år.

Både SSB og KD har utarbeidd prognosar for studenttalvekst i Noreg. Medan SSB reknar med eit moderat studietilbud (MOSART-modellen), reknar KD ut frå ein modell som tilseier at studietilbudet vil halde fram med å stige. Ut frå modellane reknar SSB med at det vil vere 270 000 studentar i Noreg i 2018, medan KD på si side meiner studenttalet vil vere høgre enn 320 000. Konfrontert med faktiske tal ser vi at KD har truffe svakt best med sine prognosar i høve SSB.

Alt i 2018 vil Noreg passere 300 000 studentar og vi har sett at ved årets opptak var det om lag 9000 søkjarar utan studieplass etter første opptaksrunde. Dette har nok jamna seg ut ettersom ledige studieplassar i ulike delar av landet har blitt fylte opp. Både SSB og KD reknar med at talet på studentar i høgre utdanning flatar ut frå 2020. På det tidspunktet vil Noreg ha 330 000 studentar i høgre utdanning etter KD sine prognosar. Deretter vil talet på studentar halde seg stabilt eller stige svakt fram mot 2025.

Det usikre momentet i denne samanhengen er om prosenten av dei som søker høgre utdanning går opp eller ned. SSB har rekna på overgangs-sannsynet frå vidaregåande skule til høgre utdanning. Heilt sidan årtusenskiftet viser utviklinga at overgangs-sannsynet stig. Medan det i 2007 var knappe 30% av årsklassane 19-24 år i høgre utdanning, ligg dette talet i 2017 på 35,4 %. Så sjølv om talet på studiekar ungdom flatar ut i kvar årsklasse er det likevel fleire av dei som vel å ta høgre utdanning.

Om høgskulen ønskjer vekst i talet på studieplassar er det nok ein grunn til nøktern optimisme. Dette kjem av at vi har hovudtyngda av studietilbodet innanfor lærar-/barnehagelærarutdanningar, helsefagutdanningar og ingeniørutdanningar. Alle desse utdannar til yrke det er eit sterkt samfunnsbehov for i åra som kjem, og det er venta at disse utdanningane, særleg helsefag og lærarutdanning vert prioriterte med omsyn til oppretting av fleire studieplassar.

Eit lite uromoment er likevel at årets opptak viser at samla søknad til HVL med 2,5 % vekst er mindre enn gjennomsnittet for landet samla, men dette kan vere ein tilfeldig tendens, eller komme av at den nyleg fusjonerte høgskulen er mindre kjend enn dei tidlegare høgskulane var kvar for seg. Likevel er det all grunn til å ha eit vake auge med utviklinga, ikkje minst ettersom konkurransen om studentar er aukande i takt med at prognosen for storleiken på årskulla som rekrutterer til høgre utdanning viser ein svakt fallande tendens i dei to neste tiåra.

Ser ein tjue år fram i tid er det vel grunn til å tru at overgangs-sannsynet skal auke svakt opp i samsvar med trenden i dei siste to-tre tiåra. Ei sterkare vektlegging av internasjonalisering gir og grunn til å tru at talet på innreisande studentar vil gå opp og at også denne samla sett vil bidra til vekst i talet på studentar. Det er samla sett framleis grunn til ein viss moderat optimisme, og den må samanhaldast med ei moderat prognose for arealbehov.

Etter-og vidareutdanning

Den neste store reforma innanfor høgare utdanning vil venteleg komme innanfor Etter- og vidareutdanning og HVL treng å ta eit samla strategisk grep om det potensialet som ligg her.

Vedlegg 1: Campusutvikling HVL – Strategisk arealplan i det lange perspektiv

Årleg vil HVL utdanne ferdige kandidatar på mellom 2500-3000. I ein ti-årsperiode utgjer dette mellom 25-30 000 alumni som utgjer eit potensiale for ein etter- og vidareutdanningsmarknad. Innanfor lærarutdanningane har vi alt eit meir systematisk og strukturert vidareutdanningstilbod gjennom KD og Utdanningsdirektoratet, men det er all grunn til at dei øvrige store utdanningane som ingeniør og helse-/sosialutdanningar tek eit fastare grep rundt denne potensielle marknaden. I tillegg kan det tenkast fleire e-og v tilbod innan område som ikkje er knytte direkte til grunnutdanningane. Truleg vil det første grepet måtte vere å bygge opp eit alumnisekretariat som kan vere meir offensiv ut i denne marknaden. Det er likevel meir usikkert korleis ein sterkare innsats på dette området vil utløyse behov for meir areal. Truleg ikkje, men mykje av denne verksemda går på tider som gjer det mogleg å få til ei betre arealutnytting slik at areal ikkje blir ståande tomme. Slik vil denne aktiviteten som ofte går på ettermiddag- og kveldstid i helger og ved kortare samlingar på campus bidra til betre arealeffektivisering og kunne forsvare samfunnet sine grunnlagsinvesteringar i bygg.

Interne drivarar

Kva så med interne drivarar som genererer vekst og auka press på arealtilgangen? Tidlegare analysar har vist at høgskulen er svært arealeffektiv. Målt utifrå samla studenttal har høgskulen i snitt eit arealforbruk på 7,8 m² per student. Høgskulen er dermed blant dei mest arealeffektive høgare utdanningsinstitusjonar i landet. Dertil kjem at hovudtyngda av samla areal er av nyare dato slik at kvaliteten på eksisterande bygg er jamnt over svært god og godt tilpassa føremålet. Men det kan vere andre ting som gjer til at ei nærare analyse av samla areal og prioritering av tiltak for stadig utbetring og tilpassing til den faglege aktiviteten er naudsynt.

Vi treng i den samanheng ein oversikt over miljøkvalitetane til kvart einskild bygg. Det må gjerast analysar av energieffektivitet og utviklast ein miljørekneskap, inkludert handtering av avfall for heile HVL. Her kjem og inn ei større og planlagt satsing på alternative energikjelder, som sol og vind. I eit samla miljøperspektiv vil og ein analyse av transport til og frå den einskilte campus og transport/reiser mellom campi måtte inngå, så vel som korleis ein utnyttar digitale løysingar i eit miljøperspektiv.

Høgskulen har store areal som kan eigne seg for utvikling av alternative energikjelder både som laboratorier for ingeniørstudentane våre, men og for å utvikle ein høgskule som stadig vert meir miljøbevisst og tek ansvar for berekraft i den daglege drifta. Det generelle inntrykket er rimeleg bra ettersom fleire av campi alt er miljøsertifiserte, men dette må vidareutviklast til ein sams miljøpolitikk i eit berekraftig perspektiv for heile høgskulen. Merksemda om berekraftmåla vil bli alt sterkare i åra som kjem. Truleg vil ikkje utvikling av ein sams miljø- og berekraftpolitikk i seg sjølv medføre behov for auka areal, snarare tvert i mot. Men det er all grunn til å tru at skal ein argumentere for auka areal i det lange perspektivet må miljøanalysar av eksisterande bygg inngå i ei samla grunngjeving som dokumenterer at høgskulen evnar å drifte sitt samla areal ut frå både effektivitetsomsyn og i synet på miljø og berekraft.

Fagleg kvalitet vil stå heilt sentralt i utviklinga/vidareutviklinga av HVL og god campusforvaltning vil vere eit strategisk verktøy for å fremme slik utvikling. Per dato har

Vedlegg 1: Campusutvikling HVL – Strategisk arealplan i det lange perspektiv

HVL ikkje ein felles strategisk plan og vi manglar førebels handlingsplanar for den faglege langsiktige utviklinga ved fakulteta. Dei langsiktige prioriteringane for den faglege utviklinga ved fakulteta vil vere styrande for framtidig arealbruk. Så langt er det likevel ei rekkje målsetjingar i fusjonsplattforma som ved realisering vil legge større press på samla arealbruk ved høgskulen.

Universitetsambisjonen

Arbeidet for å etablere HVL som universitet held fram med uforminska styrke. Etter planen skal dette kunne oppnåast innan 2023. Det er fleire element i denne som genererer vekst og i neste omgang legg press på samla areal.

Ser vi på kandidatstatistikken over dei seinaste åra så framstår HVL framleis med gjennomgåande særpreg som ein Bachelor institusjon. Samfunnsoppdraget er først og fremst å utdanne tre-/fireårige Bachelorkandidatar til samfunns- og næringsliv. Høgskulen har dei siste åra og utvikla fleire masterutdanningar, men i kandidatstatistikken er dette nivået framleis nesten fråverande. Det er fleire grunnar til dette som vi ikkje skal gå inn på. Men det er all grunn til å vente at både søknaden til og utdanningar til mastergradsnivå vil ta seg kraftig opp i åra som kjem.

Først og fremst kjem effekten av at lærarutdanninga no er femårig og genererer i seg sjølv om lag 400 masterplassar ferdig utbygd. Ved fleire andre fag er det eit press i retning av å gjere utdanninga femårig. Nasjonalt føreligg det innspel både frå fysioterapiutdanningane og frå bioingeniørane om dette. Andre kjem truleg til å følgje etter. Truleg vil det og etter kvart bli eit generelt større press frå Bachelorkandidatane om å kunne avslutte utdanninga si på masternivå.

Tidlegare analysar har vist at Hordaland med Bergen har ein klar underdekning av sivilingeniørar i befolkninga, samanlikna med andre større byregionar og industrien i regionen har peika på at den er avhengig av både fleire fagarbeidarar, men og sivilingeniørar for å utvikle seg vidare. Skall ein bli universitet vil ein normalt vente ei jamnare fordeling mellom dei tre utdanningsnivåa, bachelor, master og doktorgrad. Der begge dei to sistnemnde vil auke sin relative del av studentpopulasjonen. Når bachelornivået held seg oppe og aukar svakt vil både mastergradsnivå og doktorgradsnivå vekse i tal både faktisk og relativt. Det er likevel ikkje realistisk å redusere opptaket til bachelornivå for å auke talet på studieplassar på dei to neste nivåa.

Fleire andre faktorar vil vere arealpåverkande som følgje av universitetsambisjonen. Dei vil kort nemnast her, men det vert vist til vedlegg for nærmare drøfting.

Med universitetsambisjonen følgjer også ein venta vekst i prosjektporteføljen og ekstern finansiering ved HVL. Høgskulen arbeider alt i dag målretta for å auke den samla prosjektporteføljen særleg frå Forskningsrådet og EU. Over tid vil heilt klart ein auka prosjektportefølje ha arealkonsekvensar, ettersom talet på forskarar og prosjektilsette vil gå opp. Det bør utarbeidast prognosar for denne veksten for å få eit betre overslag over kva ein må vere budd på i det lange arealperspektivet. Av særleg interesse må ein kunne sjå nærmare på korleis den eksterne inntekta og eventuelt konsernbidraget frå prosjektporteføljen kan medverke til finansiering av meir areal.

Vedlegg 1: Campusutvikling HVL – Strategisk arealplan i det lange perspektiv

I fusjonsplattforma finn ein og eit ønske om å etablere fleire samarbeidsprosjekt både innan høgskulen, mellom ulike einingar og med eksterne partar. Ein del av arealkonsekvensane kan dekkast opp gjennom klyngesamarbeid innan teknologi og helse. Det manglar likevel per i dag ei nærare analyse av korleis areal i eit klyngesamarbeid skal inngå i ein samla plan for areal ved høgskulen.

Eit anna døme er knytt til profilering av faglege einingar som høgskulen er åleine om. Høgskulen har i fusjonsplattforma ei strategiske målsetjing om å vere i godt inngrep med arbeidslivet og vere ein viktig pådrivar og samspelar for å omstille næringslivet på Vestlandet til nye næringer innanfor det grøne skiftet, næringsutvikling knytt til havteknologi, helseingeniør, digitalisering og nye læringsformer og vi samarbeider alt i dag med UiB om utdanning av sivilingeniørar, HelseVest v/Helse-Bergen, Bergen kommune og andre

Som døme på dette kan nemnast at HVL mellom anna har ei unik merkevare i Mohn-senteret som arbeider med føresetnader for regional utvikling/klyngeutvikling, innovasjon og entreprenørskap. Høgskulen bør kunne ta eit strategisk grep og gjere Mohn-senteret til eit nav i innovasjonsarbeidet ved HVL i tett dialog med arbeidslivet på heile Vestlandet, og det bør organiserast på tvers av alle campi og fakultet. Dette kan på sikt legge grunnen for å utvikle eit innovasjonsbygg som det neste større statleg finansierte bygget ved HVL. Styret bør drøfte i eit breiare perspektiv korleis HVL skal framstå med særeigen profil og når slike faglege satsingar er identifiserte og vedtekne må arealkonsekvensar vere ein del av strategien for realisering. Det er vel ein grunn til å vente at slike større faglege profileringar og merkevarebygging for HVL kjem som følge av arbeidet med ny strategi.

I tillegg til det som alt er nemnt så vil universitetsambisjonen kunne tenkjast å ha arealpåverkannde konsekvensar på ei rekkje område som må nærmare utgreiast og som kan verke til auka eller redusert behov for areal. Mellom anna vil eit internasjonalt orientert universitet tiltrekkje seg fleire mobilitetstudentar og gjesteforskarar som oppheld seg ved HVL i kortare eller lengre periodar. Digitaliseringa kan ha effekt på arealbruken, men korleis, må studerast nærmare. Erfaring frå Danmark tilseier ikkje redusert behov for areal, men areala vert brukt på andre og nye måtar.

Ein open og levande campus føreset at arbeidslivet, næringsliv og offentleg sektor vert inviterte inn på campus. truleg i større omfang enn i dag. Har HVL tidhøveleg areal for slike arenaer? Kva må i tilfelle gjerast med dei areal vi har for å tilpasse dei nye behov? Venteleg har vi spesialareal av denne typen som mellom anna «Omsorgsteknologilaboratoriet», «SIM-arena», i Bergen og «Hall of Flame» og det maritime Simulatorsenteret i Haugesund. Vil ein i framtida måtte utvikle fleire slike spesielt tilrettelagde areal? Korleis kan ein i så fall finansiere dei, av høgskulen sine egne midlar eller i samarbeid med arbeids- og næringsliv? Svaret på slike spørsmål kan vi vurdere når fakulteta har lagt sine strategiske fagleg planar i eit litt lengre perspektiv.

I det korte planperspektivet er fleire av prosjekta under fullføring eller under arbeid slik at dei kan stå fullførde innan 2020. Det står att å gjere eventuelle vedtak i styret om nybygg/kurantbygg i Haugesund og ny idrettshall på Stord. Sjølv med desse to siste prosjekta på plass vil HVL ha ein husleigedel av grunnbudsjetten på rundt 20 %. For idrettshallen kan det og tenkjast alternative finansieringskjelder.

Vedlegg 1: Campusutvikling HVL – Strategisk arealplan i det lange perspektiv

Får ein på plass alle prosjekta innan 2020 vil truleg campusane Førde, Sogndal og Stord vere ferdig utbygde, truleg i eit lengre tidsperspektiv. I tillegg må HVL ha ein beredskap på å leige inn areal for å ta unna for dei studieplassane som alt er oppretta/vil bli oppretta i perioden fram mot 2020/22. Eit tidlegare overslag viste eit behov for 9300 m² for å ta unna for alle nye studieplassar gitt i perioden 2015-20 og med ferdig oppbygging i perioden fram til 2020-22. Overslaget vart gjort under føresetnad av at alt eksisterande areal var fullt ut utnytta. Det relle behovet vil truleg vere noko mindre når bygga under oppføring/rehabilitering står ferdige.

Hovudbodskapen her er at HVL må ha budsjettavsetjingar dei næraste åra for å ta unna for innleige av areal og derigjennom redusere risiko/usikkerheit i dei kjende vekstprognosane. Sjå ellers vedlagde notat som viser arealutfordringane alt frå starten av haustsemestert 2018, når mange nyttilsette siste året skal ta til ved HVL. Veksten er størst ved den største campusen og utfordringane er størst her. Talet på nyttilsette er rekna til å vere om lag 30-40 per år

Vi har i analysene (jf. vedlegg) vist at truleg vil det største presset på areal komme på campus Kronstad og campus Haugesund og at eventuelle nye statleg finansierte nybygg, ut over dei som er nemnde over, må komme ved ein eller begge desse campusane. Det må likevel takast eit lite atterhald her ettersom eit eventuelt nybygg i Haugesund vil ha fleksibilitet utover det som gjeld innløyseing av dagens leigeareal. Analysene til mellom anna IRIS/Menon viser at store og mellomstore bysentra genererer sterkast vekst i folketallet i Noreg og utdanningsnivået i befolkninga er av ei viss vekt.

Universitetsambisjonen utløyser arealbehov på fleire område og fleire av desse er usikre, men oppsummert, det som lar seg rekne på, nye masterplassar og stipendiatplassar, fagleg og administrativt tilsette og forskarar tilsette i oppdrag, får vi eit samla arealbehov på brutto mellom 10-15.000 m² som må realiserast fram mot 2030-35. Legg vi til nye studieplassar som vert generert av prognosar for folkevekst særleg i Hordaland og i Haugesundregionen kan vi legge til eit nytt areal litt lausleg rekna til mellom 10.000 – 20.000 m² i perioden mellom 2020 og 2040. I dette må inngå det som er nemnt som «innovasjonsbygg» ved dei ulike campusar. Her må likevel gjerast grundigare analysar.

Budsjettkonsekvensar

Ein samla vekst i arealbehovet på mellom 20-35.000 m² vil vere utfordrande for HVL og deler av dette arealbehovet vil truleg og måtte finansierast av eige budsjett. HVL sin budsjettmodell må difor utviklast slik at alle eksterne inntekter inneheld ein fellesavsetning til dekning av framtidig husleige. Eit anna grep kan vere å gjere eit uttrekk på mellom 30-40% av basisfinansieringa for nye studieplassar for å finansiere felleskostnader som areal og husleige i framtida. Styret må uansett i drøftingar av ny budsjettmodell vere budd på å måtte finne løysingar på korleis kostnadar på arealsida skal innarbeidast i modellen. Det finst i dag lite av incentiv i budsjettmodellen som fremjar arealeffektivisering, slike verksame incentiv er heller ikkje enkle å finne i vår sektor.

Men uansett, oppsummert må HVL utvikle ein budsjettmodell som ivaretek behovet for rasjonell og effektiv planlegging og forvaltning av det samla arealet ved høgskulen til beste for den faglege utviklinga og for studentar og tilsette. Medvitet om kostnader ved areal må høgge opp på agendaen og integrerast betre i den daglege drifta, vi snakkar trass alt om ein femtedel av høgskulens samla grunnbudsjett, eller innpå ½ mrd.

Vedlegg 1: Campusutvikling HVL – Strategisk arealplan i det lange perspektiv

NOTAT Campusutvikling – Det lange perspektivet, ARiv: 06.06.2018

2017

STRATEGISK AREALPLAN –DELRAPPORT 2 HØGSKULEN PÅ VESTLANDET

Bergen/Haugesund/Sogndal

01.02.2017

Rapport per 1. februar 2017: Delrapport 2 - Strategisk arealplan HVL

Rapport per 1. februar 2017: Delrapport 2 - Strategisk arealplan HVL

Innhald:	Sidetal
Mandat delrapport 2, tilpasningar og arbeidsmåte	4
Føreord	6
Innleiing	6
Eksterne faktorar som påverkar arealbehov	7
Studieplassar	7
Etterspurnad etter studieplassar – overgangssannsyn	8
Demografi	9
Regional utvikling	9
Kort omtale av fylkeskommunen Sogn og Fjordane, nærregion Førde/Sogndal	11
Kort omtale av nærregion Stord/Haugesund	12
Kort omtale av fylkeskommunen Hordaland, nærregion Bergen	13
Oppsummering – demografi som prognose for vekst i studieplassar	13
Nasjonal og regional studentrekruttering	14
Campus-fokus på vekst i studieplassar og i rekrutteringsarbeidet	15
Ny endra politikk – satsing på utdanningskvalitet	16
Interne faktorar som påverkar arealbehov	16
Tildelte nye studieplassar 2015, 2016 og 2017 – kjend vekst	17
Universitetsambisjonen – auka kvalitet i alle ledd	18
Fleire masterplassar og doktorgrader	18
Fleire forskingsprosjekt og prosjektsamarbeid i grupper	19
Fleire internasjonale studentar og gjesteforskarar	20
Digitalisering – moderne læringsmiljø	20
Samarbeid/deling av kunnskap – samarbeid med arbeidslivet	21
Tverrfaglege senterstrukturar	22
Miljøtiltak og ambisjonar	22
Opne og levande campi	23
Arbeids-/læringsmiljø – aukande forventningar	23
Innovasjon	24

Rapport per 1. februar 2017: Delrapport 2 - Strategisk arealplan HVL

	Sidetal
Arealpåvirkande planar – det korte perspektivet 2017-2020/22	24
Oppsummering og konklusjonar	26

Rapport per 1. februar 2017: Delrapport 2 - Strategisk arealplan HVL

STRATEGISK AREALPLAN HVL – DELRAPPORT 2

Oppdraget er utført utifrå mandatet, gitt i brev av 27. september 2016, men med nokre tilpasningar for delrapport 2:

- Utarbeide prognosar for vekst ved HVLs studiestadar ved å framskrive trendar i studentrekrutteringa og samfunnsbehov for kompetanse og kompetanseutvikling
- Kartlegge dagens arealressursar og eksisterande og inngåtte planar for arealutvikling ved dei tre institusjonane og eventuelle andre samarbeidsrelasjonar
- Foreslå arealressursdisponering og eventuelle konkrete tiltak for studiestadane fram til og med 2020
- Utvikle ein plan for tiltak og prioriteringar i perioden 2020-2030 for HVL.
- Utarbeide prognosar for arealbehov for HVL på mellomlang og lang sikt.

Våre tilpasningar:

I første kulepunkt har hovudvekta lagt på å utarbeide prognosar for vekst med utgangspunkt i demografiske data/analysar og potensiale for studentrekruttering til ulike campusar. Den andre halvdelen av kulepunktet, samfunnsbehov for kompetanse og kompetanseutvikling har vi arbeidd med berre på eit generelt plan. Her må det tydelegare signal til frå dekanar og fagleg leiing når det gjeld kva faglege prioriteringar og prioriterte satsingar HVL vil planlegge for, både på kort og lang sikt. Når det gjeld andre kulepunkt er dette dels utført i første delrapport. Dei to rapportane må difor sjåast i samanheng. Under fjerde kulepunkt har vi utvida perspektivet fram mot 2040. Når det gjeld siste kulepunkt om lang sikt, er det førebels mest lauslege anslag som det må arbeidast vidare med, kvalitetssikre og eventuelt kostnadsrekne.

Vi har arbeidd ein god del med å identifisere drivarar for vekst/arealbehov i form av «makrotal» ut frå følgande tilnærmingar:

- Finne fram til både ytre og indre parameter og gjenbruke data som alt finst
- Det vil vere av begrensa verdi å gå djupt ned i generelle talstorleikar utan at vi legg til grunn faglege føringar og prioriteringar
- Nærare studiar/analyser må eventuelt komme som tilleggsbestillingar

Vi har ellers arbeidd med å få fram følgjande:

- Status for arealanalyse/campusutviklingsarbeidet ved kvar av campusane. Der vi har andre rapportar/spesialanalyser vert desse vist til i vedlegg
- Demografiske data som seier noko om utviklinga, primært i Vestlandsregionen som:
 - Folketalsutvikling fram mot 2040
 - Potensielle rekruttar til høgskoleutdanning i nærregionane og samla (relevante aldersgrupper),

Rapport per 1. februar 2017: Delrapport 2 - Strategisk arealplan HVL

- utdanningsnivå i eige fylke/region
- behov for kompetanse i regionen/fylke. Det er gjort få spesifikke analysar her
- Søknadstal og trendar i studentrekrutteringa

I mangel på ein felles strategisk plan for Høgskolen på Vestlandet har vi prøvd å få fram indre «arealdrivarar» i fusjonsplattforma knytt til følgjande punkt:

- Universitetsambisjonen - Auka fagleg kvalitet i alle ledd:
 - medfører fleire masterplassar og doktorgradsstuderande
 - medfører fleire forskingsprosjekt og prosjektsamarbeid i grupper
 - medfører fleire internasjonale studentar og gjesteforskarar
- Digitalisering: moderne læringsmiljø
- Samarbeid/deling av kunnskap: forskingsgrupper i samarbeid med næringslivet i regionen, nasjonalt og internasjonalt
- Tverrfaglege opplegg/senterstruktur
- Miljøtiltak og ambisjonar i eit klimaperspektiv
- Open og levande campus - delingskultur – invitere nærings-/arbeids-/organisasjonsliv inn på campus
- Arbeids-/læringsmiljø – aukande forventningar hos tilsette og studentar
- Innovasjon – korleis ivareta desse oppgåvene best mogleg – eige bygg?
- Likeverdige campi – fagleg god aktivitet på alle campusar

I arbeidet har vi nytta oss av relevant litteratur og statistikk som framgår på slutten av dokumentet. Bruken av denne litteraturen, uttrekk av tal, analyser og konklusjonar står vi sjølv ansvarlege for.

Karianne Brøndbo Bergheim

Hans-Erik Lundberg

Audun Rivedal

Sogndal/Haugesund/Bergen

02.02.2017

Føreord

KD- Bevilgningsbrev til HVL 2017 – Des. 2016:

Bygg og infrastruktur

«Bygg og infrastruktur er viktige strategiske virkemidler for høyere kvalitet i utdanning og forskning. Styret har ansvar for å sikre arealeffektive, miljøvennlige og fremtidsrettede løsninger som legger til rette for moderne arbeids- og læringsformer. Kunnskapsdepartementet forutsetter at nye private leiekontrakter inneholder klausul om fremleie. Klausul om oppsigelse skal vurderes i hvert enkelt tilfelle. Departementet har satt samfunns- og effektmål for større bygge- og rehabiliteringsprosjekt i sektoren. Institusjonene må ta hensyn til disse målene i styringen av og planene for virksomheten.»

Innleiing

Den nye Høgskulen på Vestlandet spanner over tre fylke med Sogn og Fjordane i nord, Hordaland og nordre del av Rogaland, Haugesundregionen. Fylka er ulike på fleire parameter, men det er og likskapar. Høgskulen er spreidd over fem campi, Førde og Sogndal i nordfylket, Kronstad og Stord i Hordaland, og den sørlegaste campus Haugesund i Rogaland.

I denne delrapporten skal vi ta for oss eksterne og interne drivarar som kan påverke rekrutteringa til utdanningane ved Høgskulen på Vestlandet samla og korleis arealsituasjonen kan bli påverka og skape behovet for meir areal ved dei ulike studiestadane fram til 2020-25 og i neste omgang fram til 2030-40.

Arealstatus per i dag er rimeleg godt kartlagt i første delrapport. I denne delrapporten skal vi gjere kortfatta analysar som kan seie noko om utviklinga i dei neste 10 - 20 åra. Årsaka til at vi ser såpass langt fram er at det i dag kan ta inntil 20 år å få realisert eventuelle nybygg med statleg finansiering, i så fall må planarbeidet for eventuelle nybygg starte opp innan 2020, skal dei stå ferdige til 2040. Men det er og klart at når ein prøver å sjå så langt fram, vert prognosane dess meir usikre.

Rapport per 1. februar 2017: Delrapport 2 - Strategisk arealplan HVL

Eksterne faktorar som påverkar arealbehov

Studieplassar

Den einiskildsfaktoren som har mest innverknad på regionale arealbehov er utan tvil den nasjonale politikken når det gjeld talet på studieplassar. Noreg har om lag 267 000 studieplassar (2015, SSB). I fleire dokument og stortingsmeldingar gir styresmaktene sitt syn på behovet for utdanna arbeidskraft inn i framtida. Generelt gjeld at vi er midt inne i ei omstilling frå ein ressursøkonomi til ein kunnskapsøkonomi og det gjeld for utdanningsinstitusjonane å definere sin plass og bidra til denne omstillinga. I Stortingsmelding 44 (2008/09) «Utdanningslinja», som no alt er nokre år gammal, vert det slått fast at det vil vere eit stort behov både for lærarar, helsefagarbeidarar og ingeniørar i framtida. I tillegg kjem arbeidstakarar utdanna innan administrasjon/økonomi og jus. Alt i dag er dette, med unntak av jus, sentrale utdanningar ved Høgskulen på Vestlandet. Det er difor ikkje usannsynleg at dette er utdanningstypar som vil vekse også i framtida, enten ved netto vekst i talet på studieplassar eller ved omdisponeringar av studieplassar på nasjonalt nivå. Vi kan heller ikkje sjå bort frå at når den nye høgskulen skal gjere sine strategiske faglege prioriteringar og val så vil måten vi disponerer studieplassar på i dag kunne bli endra.

I den seinare tid har vi sett at prognosane for særleg konjunktur-utsette utdanningar innan einiskilde ingeniørfag har vorte nedjusterte (m.a. NHO/TU, 23. nov. 2016). Men behovet for ingeniørar innan offentleg sektor i tradisjonelle bransjar som byggindustri og anlegg, og i kombinasjonar med andre yrker både innan havbruk og maritim sektor, helse og automasjon/robotteknologi mest truleg vil halde etterspurnaden oppe. Likevel, styresmaktene legg til grunn at vi samla sett vil ha berre ein svak auke i talet på studieplassar i tida framover og åtvarar institusjonane mot å planlegge for stor vekst. På kort sikt kan vi likevel ikkje sjå bort frå auken som alt er etablert og er under oppbygging, ikkje minst innanfor lærarutdanninga med fem-årig master.

Høgskulen på Vestlandet vil berre her ha ein vekst dei kommande åra på stipulert 400 nye masterplassar. I tillegg kjem dei plassane som vart oppretta på budsjettet for 2015-2016/17 mellom anna innanfor bioingeniør/helsefag, teknologiske/IT-fag og strategiske studieplassar.

I det lange perspektivet er det klart at høgskolane vil halde fram med å utdanne til sentrale yrker som utgjer fundamentet for velferdsstaten. Det er ingen grunn til å tru at talet på studieplassar innan desse utdanningane vil bli bygde ned, snarare tvert om. Dei siste par åra er så mange som inntil 50.000 arbeidsplassar blitt borte i petroleumsbaserte næringer. Dei fleste av desse på Vestlandet. Mange meiner at veksten vi har sett dei siste 10 åra vil stanse opp og prognosane for behov arbeidslivet vil ha for kompetanse er og nedjusterte. Sjølv med slik nedskriving vil behovet for einiskilde helsefag, lærarar, it-kompetanse og dels ingeniørar halde seg oppe, om enn noko svakare enn tidlegare (jf. SSB 31/16, vedlegg). Dersom etterspørselen etter arbeidskraft minkar kan denne utviklinga og medføre at det er behov for å opprette fleire studieplassar, sameleis som behovet for etter-og vidareutdanning tek seg opp.

Rapport per 1. februar 2017: Delrapport 2 - Strategisk arealplan HVL

Etterspurnad etter studieplassar - overgangssannsyn

Ein annan makrofaktor som tel med når ein skal vurdere mogleg vekst i talet på studieplassar er sjølvstøtt makro-økonomiske tilhøve og etterspørsel etter utdanning. Vi ser til dømes at etterspurnaden etter høgare utdanning aukar i økonomiske nedgangstider. Tradisjonelt har styresmaktene då auka talet på studieplassar som eit «motkonjunkturgrep». Under finanskrisa auka søkjarmengda til høgare utdanning med 10% frå 2008 til 2009. Etter den tid har søknadsmengda ikkje falle nemnande, snarare tvert imot. Men utviklinga har flata ut.

Dei siste åra har ungdomskulla som søker opptak til den vidaregåande skulen minka og dette er ei utvikling som held fram dei næraste åra. Samstundes er tidlegare store ungdomskull no komen i den alderen at dei søker høgare utdanning og det medfører auka etterspurnad. Ifølgje tidlegare framskrivingar frå SSB vil det i 2020 vere 150 000 fleire i aldersgruppa 19-30 år i 2020 samanlikna med 2008, ein auke på over 20 %. Overgangen mellom vidaregåande utdanning og universitets-/høgskoleutdanning har tidlegare vore jamt aukande. Som eit enkelt mål på dette ser vi at 36% av kohorten 22-åringar i 2009 var i høgare utdanning. Dei siste åra har likevel %-delen av kulla som tek høgare utdanning flata ut, sjølv om alderskohortane i den aktuelle gruppa 19-30 år samla sett har blitt større. Det betyr at med same prosentvise overgang til høgare utdanning så vil det absolutte talet på dei som søker høgare utdanning stige. I SSB sine estimat ut frå den såkalla MOSART- modellen, ein moderat framskrivingsmodell, vil Noreg ha rundt 270 000 studentar i høgare utdanning i 2019 og om lag 280 000 i 2025. Alt i 2017 har Noreg nådd 270 000 studentar. I eigne utrekningar viser Kunnskapsdepartementet at kurva for utvikling i studenttalet ligg vesentleg høgare, der ein når 330 000 studentar i 2019/20, men så flate ut, eller berre ein svak vekst etter den tid (jf. Fig. 5 i vedlegg).

Det er ei rekkje faktorar som påverkar talet på studentar og etterspurnad etter høgare utdanning i befolkninga. Både økonomiske, politiske, strukturelle og demografiske faktorar spelar inn, både kvar for seg og dei virkar saman og forsterkar kvarandre. Den sterkaste tendensen per i dag verkar å vere at når ungdomskulla minkar så må overgangssannsynet auke for at søknaden til ledige studieplassar skal halde seg opp, men også økonomiske konjunkturar spelar til ein viss grad inn her. Når det er såpass stort sprik mellom prognosar frå høvesvis SSB og KD er det fleire grunnar til dette. I dag vil det vere vesentleg vanskelegare å gå direkte frå vidaregåande til arbeidslivet enn det var for berre nokre år sidan. I økonomiske nedgangstider aukar søknaden til høgare utdanning. I tillegg kjem at fleire vaksne vender attende til høgare utdanning for å betre konkurranseevna si på arbeidsmarknaden.

Nedanfor skal vi sjå nærare på ein del slike faktorar og prøve å formulere nokre hypotesar kva konsekvensar denne utviklinga vil ha for Høgskulen på Vestlandet. Eit nytt aspekt som truleg vil påverke søknaden til høgare utdanning er det alt sterkare fokuset på kvalitet. I dei kommande åra vil truleg konkurransen mellom høgare utdanningsinstitusjonar om å tiltrekkje seg dei beste studentane bli sterkare. Dette kan over tid svekkje rekrutteringa til dei antatt fagleg svakare institusjonane. Eit slikt konkurransefortrinn kan vere utvikling av digitale løysingar både fagleg og administrativt, men meir om dette seinare.

Rapport per 1. februar 2017: Delrapport 2 - Strategisk arealplan HVL

Demografi

Dei siste ti åra har folketalet i Noreg auka mykje, i 2012 passerte folketalet 5 mill og tel over 5,2 mill menneske i 2016. Innan år 2040 reknar SSB at det vil bu 6,3 mill menneske i Noreg. Dette er i så fall ein vekst på i snitt i perioden 21 %. (Kjelde: SSB: «Regionale befolkningsframskrivinger 2016-2040») Det er særleg i dei store byane med omliggande kommunar som har hatt og vil ha sterkast vekst. Sentraliseringstendensane og mobilitet/flytting av relativt yngre i fruktbar alder inn mot store bysentra forklarar mykje av den store veksten i store byregionar. Men også innvandringa, først og fremst frå andre europeiske land, har auka mykje dei seinaste åra. Netto tilflytting til Noreg, som kjem av arbeidsinnvandring, har likevel vist ein fallande tendens dei aller siste åra og er ikkje lenger så sterk. I økonomiske nedgangstider ser vi at arbeidsinnvandrarar reiser attende til heimlanda sine, eller at talet på arbeidsinnvandrarar fell. Men mange blir, og hentar familiane sine til Noreg for å busetje seg her permanent.

Når folketalet aukar vil det og føre til at etterspurnaden etter studieplassar aukar i åra som kjem. Sjølv når overgangssannsynet (studietilbøyeligheten) er konstant vil talet på søkjarar vekse i absolutte tal og skape press på utdanningssystemet. Får vi ein høgare overgang til høgare utdanning i ungdomskulla, får vi ein ytterlegare verknad i etterspurnaden etter studieplassar. Ein kan såleis få eit enkelt mål på behovet for studieplassar ved å framskrive demografiske data og samanhalde desse med eit konstant overgangssannsyn. Vi skal seinare gje nokre tal for korleis dette kan slå ut i enkelte nærregionar under Høgskulen på Vestlandet.

Regional utvikling

I nedslagsfeltet til Høgskulen på Vestlandet bur det i dag om lag 725.000 menneske. Det omfattar Haugesundregionen med om lag 100.000 tusen (her: den delen som høyrer til Rogaland), Sogn og Fjordane med 110.000 tusen og Hordaland, inkludert Sunnhordland med 516.000 tusen menneske. Av Hordaland bur meir enn halvparten av innbyggjarane i Bergen by (knappt 54 %). Ser vi på Bergensregionen samla, med byen og nærliggande kommunar utgjer denne nærregionen bortimot 80% av alle innbyggjarane i Hordaland.

I nærregionane til dei ulike campusane som utgjer Høgskulen på Vestlandet kan det påvisast etter måten store skilnader både i demografiske kjenneteikn, sysselsetjing/næringsstruktur og verdiskaping, i tillegg kjem andre økonomiske og strukturelle tilhøve. I ein nyleg utkommen rapport frå IRIS/Menon (jf. litt. i vedlegg) kjem det fram interessante trekk ved den regionale utviklinga om kva som påvirkar vekst i byregionar. Mellom anna viser skilnader i utvikling mellom byregionar at utdanningsnivået i befolkninga har ein sjølvstendig innverknad på befolkningsvekst og sysselsetjingsvekst, i tillegg kjem ei rekkje andre faktorar av historisk/kulturell, økonomisk, arbeidslivsmessig og strukturell art.

For storbyregionar gjer det seg gjeldande ein klår «Matteuseffekt», dvs at veksten er relativt sterkare, eller kumulativ i høve til småbyregionar. Dette kan illustrerast med Hordaland som døme og med Bergensregionen som storbyregion. Samanlikna med Sogn og Fjordane som har fleire mindre småbyregionar, utan eit tydeleg senter, blir slike demografiske utviklingstrekk svært tydelege. I SSB rapporten (Økonomiske analyser 3/2016) kjem det fram at Hordaland har hatt ein folketalsauke på 13% siste tiåret (2007-16), det meste i Bergensregionen, medan Sogn

Rapport per 1. februar 2017: Delrapport 2 - Strategisk arealplan HVL

og Fjordane har hatt 3% folketalsauke. Diverre har vi ikkje direkte samanliknbare tal for Haugesundregionen i same periode. Men ser vi på perioden 2000-15 har Haugesundregionen hatt ein folketalsauke på 16 % og mykje tyder på at veksten der er minst like sterk som i Bergensregionen.

I SSB si framskriving av folketalet til 2040 finn vi same mønsteret. Medan folketalet i Hordaland vil auke med 23% i perioden, aukar folketalet i Sogn og Fjordane med 8 %. Igjen manglar spesifikke tal for Haugesundregionen, men mykje tyder på at regionen vil ha om lag same utvikling som for Rogaland samla. Ein kan då vente ein folketalsauke på 26% innan 2040. Desse tala er nedjusterte tal for Vestlandet samla, etter fallet i sysselsetjinga i petroleumsindustrien dei siste par åra. Men likevel, hovudmønsteret er tydeleg. Dei store byregionane har sterkest folketalsauke og veks raskast. Bergen åleine er venta å passere 300.000 innbyggjarar alt i 2026 og vidare oppgang til 329 tusen i 2040. Ein venta vekst i perioden på over 50.000 tusen innbyggjarar. Auken på 8% i same periode med utgangspunkt i 110.000 tusen innbyggjarar gir for Sogn og Fjordane ein klårt svakare vekst.

Når det gjeld dei små og mellomstore byregionane vert likevel biletet meir uklårt. Ser ein på arbeidsstyrkens utdanning i desse regionane er det ein viss variasjon i utdanningsnivået. Innslaget av høgt utdanna arbeidskraft i 2004 samvarierer med positiv sysselsettingsvekst i perioden 2004-2013 og same mønsteret finn ein for folkeauke og verdiskaping, sjølv om mønsteret her er mindre tydeleg. Likevel, så er utdanningsinstitusjonane i nærregionane nært knytt til generell vekst i desse regionane på fleire måtar og kan vere svært viktige for den nærregionale utviklinga, sjølv om utdanningsnivået i seg sjølv ikkje er ein garanti for vekst. Til dømes ligg både nærcampusane Førde, Sogndal og til ein viss grad Stord skjerma for konkurranse frå eit større bysentrum og vil ha eit fortrinn i rekruttering frå sitt nære omland. Det same gjeld for Haugesund som ligg om lag midt mellom to store bysentra, Stavanger i sør og Bergen i nord, men likevel slik at større næringslivsetableringar i regionen lett kjem i klemme i konkurransen mellom dei to større bysentra (jf. Menon-rapporten).

Men for nærregionane er utdanningsinstitusjonane uansett viktige ettersom dei står opp under nærings- og arbeidslivet i sin eigen region på fleire måtar. Dei verkar til å heve utdanningsnivået i befolkninga generelt, dei er ofte viktige for innslaget av kompetansearbeidsplassar for kvinner og dei tiltrekkjer seg studentar som vert buande i regionen etter at dei har avslutta studiene. Dei utdannar ny arbeidskraft til etablert næringsliv og offentleg sektor og er ikkje minst viktige som tilbydarar av skreddarsydd etter- og vidareutdanningstilbod i nærregionen. I seg sjølv utgjer dei stabile kompetansearbeidsplassar som kan demme opp for ustabilitet i andre deler av arbeids-/næringslivet.

Over tid så hevar dei utdanningsnivået i regionen og studentane utgjer eit marknadspotensiale for lokalt næringsliv. Ofte er det god kontakt mellom næringslivet og det einskilte campus gjennom etablering av kunnskapsparkar. I tillegg kjem samarbeid om regionale utviklingsprosjekt og direkte samarbeid med enkeltbedrifter i regionen.

Samspelet mellom nærregionane og den enkelte campus kan såleis ha stor betydning for innovasjon og nyskaping i regionen både på kort og langt sikt. I spørsmålet om nylokalisering av bedrifter o.l. kan det og vere av betydning at ein har høve til å delta i etablerte FoU miljø. I seg sjølv er dette moment som tel i retning av at ein bør halde oppe høgskuleutdanning av

Rapport per 1. februar 2017: Delrapport 2 - Strategisk arealplan HVL

personale som har eit sysselsetjingspotensiale i nærregionen og omlandet, sjølv om den demografiske utviklinga og sentraliseringa kan trekkje i ein annan retning.

Kort omtale av Fylkeskommunen Sogn og Fjordane, Nærregion Førde/Sogndal

Framskriving av befolkninga viser at alle fylker i Noreg vil ha befolkningsvekst både på kort-, mellomlang- og lang sikt. Men veksten er likevel betydeleg svakare i fylker som manglar større byregionar. Likevel så kan det vere like stor variasjon i befolkningsveksten mellom ulike kommunar innan fylket som mellom ulike fylker. Sjølv om Sogn og Fjordane både på kort- og lang sikt har hatt og vil ha den svakaste folketalsauken i landet så er veksten rundt dei mindre bysentra betydeleg større enn for fylket samla. Dette kjem både av mobilitet innan fylket og tilflytting utanfrå til dei små byregionane. I eigne analyser viser Sogn og Fjordane fylkeskommune at den venta veksten i folketallet på om lag 10.000 tusen i perioden 2025 til 2035, vil heile veksten komme i aldersgruppa over 60 år, medan dei alderskulla som utgjer eit potensiale for rekruttering til høgare utdanning held seg om lag konstant heilt fram til 2040. Sogn og Fjordane vil såleis på sikt vere eldrefylket framfor nokon. Fleire vil vere utanfor arbeidslivet enn i arbeidslivet.

Begge dei to nærregionane til campus Førde og campus Sogndal har hatt ei utvikling som er vesentleg ulik den som gjeld for fylket samla, men likevel slik at i absolutte tal så er veksten likevel beskjeden.

Fördere regionen er i IRIS/Menon-rapporten definert som Førde med omliggande kommunar, Naustdal, Jølster, Gaular, Fjaler og Askvoll. Frå 2000 til 2015 auka folketallet i denne regionen med 8 %, som er betydeleg over for fylket samla, medan folketallet i ytterkantane av regionen går ned, veks særleg folketallet i Førde. Regionen har per 2015 eit folketal på 27.395. Etablering av mindre byregionar har såleis bremsa fråflyttinga ut av Sogn og Fjordane. Sysselsetjingsutviklinga i same periode har lege over snittet for småbyregionar eller i landet med 13% vekst mot 8% for småbyregionar ellers, medan verdiskapinga ligg på snittet 5% årleg i perioden. Innslaget av kompetanse i befolkninga ligg på 28% med høgare utdanning litt under snittet for tilsvarende småbyregionar, medan innslaget av teknisk fagskule/teknisk vgs. ligg over snittet. Sameleis gjeld dette og for innslaget av undervisning og helse, høgare utdanning. Dei viktigaste næringane i regionen er tenesteyting innan privat sektor, varehandel, hotell og restaurant og ikkje minst tenesteyting innan helse og sosialsektoren. Regionen har hatt ei fin utvikling over tid med etablering av Førde som eit statleg vekstsenter og har særleg markert seg som eit handelssenter. Regionen har ein sterk primærnæringssektor og eit betydeleg innslag av offentleg og privat tenesteyting. Både etableringa av sentralsjukehuset og etablering av høgskulecampus har vore verdifull for utviklinga. Regionen manglar tilfredstillande grunderverksemd og innslaget av industri er lite, særleg etter at tidlegare verftsindustri vart nedlagd. Visse teikn tyder på at veksten er i ferd med å stagnere og Fördere regionen treng nye vekstimpulsar.

For nærregionen campus Sogndal er utviklinga mykje lik som for nærregionen Førde. Her er regionen definert (vår definisjon) som «Indre Sogn» med kommunane Aurland, Balestrand, Leikanger, Lærdal, Sogndal, Vik og Årdal. Til saman har desse kommunane eit folketal på

Rapport per 1. februar 2017: Delrapport 2 - Strategisk arealplan HVL

om lag 28.508 i 2016. Regionen har ein svak vekst i folketalet samla fram mot 2020 med 29.226 innbyggjarar. I 2030 vil folketalet vekse til 30.183 og prognosen for 2040 er rekna til i alt 31.258. Størst auke i innbyggjartalet i region «Indre Sogn» finn vi særleg i Sogndal, deretter Luster, Leikanger og Aurland. Dei andre kommunane i regionen har stabilt eller fallande folketal. Regionen er prega av stor offentleg sysselsetjing og mange kompetansearbeidsplassar knytt til stat, Fylkeskommune og kommunesektoren og helse. Det er ein etter måten stor sektor med privat og offentleg tenesteyting knytt blant anna til turisme og handel. I tillegg kjem industriverksemd og primærnæringsverksemd. Til saman utgjer dei to nærregionane til høvesvis campus Førde og campus Sogndal meir enn halve folketalet i Sogn og Fjordane. Når aldersgruppene som tradisjonelt søker høgare utdanning held seg tilnærma konstant i heile perioden, er det lite truleg at søknad til høgare utdanning ved disse nærregionane vil ta seg nemnande opp, korkje på mellom- eller lang sikt.

Kort omtale av Nærregion Stord/Haugesund

Nærregion for campus Stord er her definert som kommunane Stord, Bømlo, Fitjar, Tysnes og Sveio, altså det meste av Sunnhordland med unntak av Austevoll, Etne og Kvinnherad som like snart soknar til andre regionar ut frå eit kommunikasjonsperspektiv. Sveio og dels Etne vert ofte og nemnde i samband med nærregion Haugesund. Til saman i nærregion Stord bur det om lag 42 000 menneske i 2016. I 2005 budde det 37 738 i same regionen, ein folkevekst i tiårs perioden på 11,3%. Veksten er særleg sterk i Sveio og på Stord med høvesvis 1,7 og 1,2 % per år. I dei øvrige kommunane er veksten svakare, med under 1% eller negativ 0,2 (Tysnes). Det er venta folkeauke i perioden fram til 2025 med i alt 46.521 busette i regionen og i prognosen fram til 2040 er folketalet rekna til 55.205 i regionen samla, altså ein rimeleg sterk folkeauke i denne 15- årsperioden. Stord, Bømlo og dels Sveio er rekna som ein etter måten sterk industriregion med tilknytning til petroleumsnæringa og maritim verksemd. I tillegg kjem privat og offentleg tenesteyting, utdanning, helse og primærnæringar. Høgare utdanning og utdanningstilboda ved campus Stord leverer kandidatar først og fremst til offentleg sektor, skuleverket og helsesektoren, men og noko til industrien. Leirvik/Stord er ein etter måten tung industriregion. Ein eventuell sterkare etterspurnad etter høgare utdanning vil truleg vere sterkast innan teknologiske fag, men slik etterspurnad kan og dekkast frå Haugesund eller Bergen.

Når det gjeld *Haugesundregionen* vender vi attende til IRIS-rapporten ettersom den gir nokre fleire detaljar om utviklinga. Det er å merke seg at Sveio og Etne er rekna inn i Haugesund-regionen, saman med Karmøy, Bokn, Tysvær, Vindafjord og Utsira, og sjølvstøtt Haugesund. Til saman har Sveio og Etne i underkant av 10.000 tusen innbyggjarar. Held vi desse to kommunane utanfor så hadde Haugesundregionen eit folketal på om lag 85 000 tusen ved århundreskiftet. Folketalet auka så i regionen til om lag 100.000 tusen i 2015, ein auke på vel 15 %. Regionen hadde i same periode ein sysselsetjingsvekst på om lag 10.000 nye arbeidsplassar, ein sysselsetjingsvekst på over 23%, noko som ligg langt over snittet for tilsvarende mellomstore byregionar (13%). Regionen har hatt ein årleg verdiskapingsvekst i perioden på om lag 6% noko som og ligg vesentleg over snittet i tilsvarende byregionar (4%). Når det gjeld dei sysselsette sitt kompetansenivå er innslaget av arbeidstakarar med grunnutdanning på 32%, litt under snittet for tilsvarende regionar (34%). Innslaget av høgare utdanning blant arbeidstakarane ligg på 28%, ein del under snittet (32%). Ellers er det eit

Rapport per 1. februar 2017: Delrapport 2 - Strategisk arealplan HVL

særpreg ved regionen at ein såpass stor del av dei sysselsette har teknisk vidaregåande utdanning med 24% der det tilsvarende snittet for vidaregåande teknisk utdanning er 17%. Undervisning og helse, høgare utdanning ligg på 14%, som er fire prosent under snittet.

Næringsstrukturen for regionen er prega av industri, elektrisitet, transport med 20%, privat tenesteyting 14%, varehandel, hotell og restaurant 17% og helse og sosial 21%. Det er i rapporten gitt ei rekkje døme på at høgskulemiljøet har klart å komme i godt inngrep med næringslivsbehov og tilpassa studietilbodet til arbeidslivets behov. Ut over den maritime sektor og tilknytning til petroleumsindustrien har regionen fleire bein å stå på, knytt til større industribedrifter. Høgskulemiljøet, helse-/sjukehussektoren og Sjøfartsdirektoratet utgjør, saman med kommunal verksemd dei største offentlege og statlege arbeidsplassar. Regionen manglar større finansielt miljø for å bli meir «komplett». Regionen har frå tidlegare vore prega av ei viss «grunderånd». Dersom folketalsprognosane held kan ein venta sterkare søknad til høgare utdanning i regionen både på kort og lang sikt, og eit klårt potensiale for auke i talet på studieplassar.

Kort omtale av Fylkeskommunen Hordaland, Nærregion Bergensområdet

Den sterkaste demografiske veksten finn vi i Bergensområdet. Bergen åleine har eit allsidig næringsliv og store offentlege arbeidsplassar innan høgare utdanning, forskning, helse, kommunal og fylkeskommunal verksemd, transport, privat tenesteyting/handel og finansverksemd. Bergensregionen har eit sterkt innslag av arbeidsplassar og industriverksemd knytt til maritim og marin sektor og til petroleumsindustrien. Bergen åleine har eit folketal i 2016 på over 277 000, i det neste tiåret er det venta å vekse til over 311 000 i 2025 og til 374 000 innan 2040, ein årleg vekst på 1,2%. Tek vi med heile bergensregionen, Bergen og dei næraste omeignkommunane har denne storbyregionen åleine 412 000 menneske i 2016 og er venta å vekse i det neste tiåret til nesten 470 000 innbyggjarar og vidare til knapt 574 000 i 2040. Dette tilseier ein årleg vekst på mellom 1,2 og 1,5 i heile perioden. Ser vi på demografien åleine viser den at truleg vil det største potensialet for søknad til høgare utdanning og oppretting av nye studieplassar vere i denne regionen. Samstundes er det og slik at i den same regionen er det fleire høgare utdanningsinstitusjonar/campus som til ein viss grad konkurrerer om dei same studentane, sjølv om desse institusjonane/campus også ber preg av å vere komplementære i utdanningstilboda. Likeeins ser vi at både Stord/Haugesund (Stord, naturleg nok) og Førde/Sogndal rekrutterar ein stor del av studentane sine frå Hordaland. Sterk folkeauke i Bergen/Hordalandsregionen vil såleis kunne ha ein positiv innverknad på studentrekruttering også til dei mindre campi.

Oppsummering – demografi som prognose for vekst i studieplassar.

Med utgangspunkt i dei demografiske framskrivingane åleine synest det som at Bergensregionen og Haugesundregionen har det største potensiale i etterspørsel etter høgare utdanning i perioden 2016-2040. Men det etablerte rekrutteringsmønsteret kan sjølv sagt påverkast av faglege og strategiske prioriteringar og etablering av reviderte og nye studieprogram. Slike prioriteringar har vi førebels ikkje og då er det viktigast å få fram eit bilete av potensialet for vekst. Etter SSB sine siste framskrivingar vert det høvesvis 122.000

Rapport per 1. februar 2017: Delrapport 2 - Strategisk arealplan HVL

tusen fleire innbyggjarar i Hordaland og 26.000 nye innbyggjarar Haugesundregionen. I haugesundregionen er campus Haugesund åleine om å tilby vidare utdanning, medan det er fleire høgare utdanningsinstitusjonar i Bergensregionen. Campus Førde/Sogndal hentar om lag 25% av studentane sine frå Hordaland.

Legg vi til grunn at folkeauken i regionen består av 1/3 som kan vere aktuelle for fagleg påfyll, får vi tal som høvesvis 40.000 og 8.600 for heile perioden. I Hordaland har om lag 8% med høgare utdanning (master) i befolkninga, medan Haugesundregionen (tilsvarande som for Rogaland) har om lag 7%. Av befolkningsauken i perioden 2020-2040 er det ikkje urimeleg å leggje til grunn at inntil 1/3 av denne auken er aktuelle rekruttar til høgare utdanning. Det gir eit samla potensiale for Hordaland med 13.000 tusen og Haugesundregionen med knappe 3.000 tusen personar

På årsbasis i perioden vil etterspurnaden etter studieplassar i Bergensregionen dermed kunne vekse med 650 per år og for Haugesund 150. Omgjort til areal for studentvekst blir dette 6240 m² for Bergensregionen og for Haugesundregionen 1170 m², herav vekst i tilsette-areal på 1500 m² i Bergensregionen og 345m² i Haugesundsregionen.

No er det ikkje realistisk at heile veksten vil komme til campus Kronstad og campus Haugesund, men reknar vi ¼ som realistiske tal bør HVL planlegge med årleg arealbehov på om lag **2000 m²** og knappe **400 m²** i perioden 2020-2040 som kjem av demografiske endringar åleine. Det meste av denne veksten vil kunne knytast til høvesvis campus Bergen og campus Haugesund, gitt at vi har det same rekrutteringsmønsteret vi ser i dag. På den andre sida kan HVL gjere eit strategisk val om å styre dette potensialet mot dei øvrige campi, eller velge å sjå heil bort frå dette potensialet for slik å skjerpe konkurransen til etablerte studieprogram og studieplassar.

Nasjonal og regional studentrekruttering

Alle studiestadane/nærregionane rekrutterer tyngda av studentane sine frå eigen region, (jf. Tabell 2, vedlegg). Her har vi definert region som dei fire Vestlandsfylka, Rogaland, Hordaland, Sogn og Fjordane og Møre og Romsdal. Nær-regionen er definert som heimehøyrande fylke. Mønsteret for rekruttering er likevel ulikt, men felles for alle er at innslaget av studentar som kjem utanfrå regionen er etter måten lite, men svakt aukande.

Særleg Sogndal/Førde utmerkar seg med eit etter måten større innslag av studentar som kjem utanfrå eigen nærregion og noko større spreiding i rekruttering frå resten av landet. Sogndal/Førde rekrutterer færrast frå eigen nærregion (Sogn og Fjordane fylke) med berre knapt 33%, herifrå, men rekrutterer 25,8% frå Hordaland.

For Stord/Haugesund er også mønsteret naturleg nok sterk rekruttering frå Hordaland med 38,9%, medan dei fleste kjem frå Rogaland med vel 54%.

Studiestad Bergen har sterkast «nærrekruttering» med over 62% og hentar ellers høvesvis vel 7% frå Sogn og Fjordane og 9,6 % frå Rogaland. Det er såleis vesentleg fleire i tal som kjem til campus Sogndal/Førde frå Hordaland enn som dreg den andre vegen.

Samla rekruttering frå dei fire Vestlandsfylka er 83,4% til Bergen, 91,9% til Sogndal-Førde og 95,1% til Stord-Haugesund. For alle regionane gjeld det at dei som er utdanna i den

Rapport per 1. februar 2017: Delrapport 2 - Strategisk arealplan HVL

einskilde nærregion har ein tendens til å verte verande. Institusjonane i nærregionane bidrar slik til netto positiv innvandring til eigen regionen. Med eit stagnerande folketal i Sogn og Fjordane nærregion må det gjerast ein ekstraordinær innsats for å halde oppe, eller auke talet på studieplassane ved campus Førde og Sogndal. Det same gjeld dels campus Stord.

Haugesundregionen har hatt ein etter måten stor befolkningsvekst dei siste åra, dette trass i at utdanningsnivået i regionen, samanlikna med andre byregionsentra etter måten er lågt, men eit allsidig næringsliv og ei utbreidd grunder-/entreprenørånd har skapt vekst. Dette skulle tilseie at campus Haugesund bør ha eit potensiale for auka studentrekruttering/nye studieplassar både på bakgrunn av den generelle befolkningsauken og i regionintern rekruttering til etter- og vidareutdanningstilbod.

Bergensregionen har hatt den største netto folkeauken av alle campusar med eit breidt samansett næringsliv og store offentlege institusjonar, samstundes har regionen eit etter måten høgt utdanningsnivå i befolkninga. Potensialet for auka studentrekruttering og vekst i talet på studieplassar er mest truleg størst i denne regionen, både med omsyn til ordinære studieplassar og rekruttering til etter- og vidareutdanning. For både campus Haugesund og campus Bergen legg ein då til grunn at det er lettast å rekruttere studentar frå eigen nærregion. Det har vore eit vanleg rekrutteringsmønster tidlegare at studentane søker seg først og fremst til næraste studiestad, gitt at tilbodet dei er interessert i finst der. Eit slikt mønster kan likevel endre seg med betra kommunikasjonar, fleire digitale studietilbod av høg kvalitet og eit tiltakande sterkt fokus på kvalitet i studietilboda.

Som ein liten sidekommentar kan det nemnast at det tidlegare er dokumentert at nedslagsfeltet til Høgskolen på Vestlandet har det lågaste innslaget av sivilingeniørar i arbeidslivet, samanlikna med andre større regionar (NTNU/UiO/HiOA/HSV/UiA/UiS). Deler av næringslivet melder og om at innslaget av sivilingeniørar i bedriftene må aukast for å skape eit betre grunnlag for innovasjon og vidareutvikling. Fleire studieplassar på masternivå i teknologiske fag er og bør såleis vere eit satsingsområde for Høgskulen på Vestlandet. Vi har ikkje lukkast i å rekonstruere/oppdatere ein slik tabell, men legg ved ein tabell/figur (Tabell 3/Figur 2) som viser innslaget av høgare utdanning i befolkninga fordelt på fylker. Innslaget per 1000 med høgare utdanning varierer sterkt på tvers av fylka, med sterkt konsentrasjon rundt universitetsbyane, særleg der dei «gamle» universiteta er plasserte.

Campus-fokus på vekst i studieplassar og i rekrutteringsarbeidet

At vi i avsnittet over har hatt eit visst nærregionfokus i analysen for å vurdere potensialet for vekst i talet på studieplassar og rekruttering til studia ved det einskilte campus kan sjølvsagt kritisast og logikken må vere at vi ser på rekruttering til Høgskolen på Vestlandet samla. Vårt perspektiv er farga av at slik vi forstår det, vil rekruttering dei næraste åra skje ved søknad til HVL og med studieplass spesifisert til den einskilte campus. Alternativt kunne ein sjølvsagt sjå rekrutteringa under eitt og fordele studentane mellom dei ulike studiestadene i etterkant, for å få til ei best mogleg arealutnytting.

Mykje tyder på at sistnemnde rekrutteringsmåte er urealistisk. Erfaringa så langt er vel helst at tyngda av studentane framleis søker studieplass i sin nærregion. Identiteten er eller vil fort bli knytt til den campusen dei har søkt seg til. Eventuelle forsøk på å flytte studentane mellom

Rapport per 1. februar 2017: Delrapport 2 - Strategisk arealplan HVL

ulike campus i etterkant er urealistisk. Når dei først må flytte på seg er sannsynet stort for at dei vel ein studiestad der dei kan fullføre heile det planlagde studieløpet. Likevel, med god planlegging og klåre vilkår om studieløp kan det tenkjast at ein kan få til ein viss studentmobilitet mellom ulike regionale campuser innan høgskolen. Men framleis vil det vere slik at det er lettare å flytte førelesarar mellom ulike campus enn studentar, og truleg vil innslaget av digitalisering av studietilboda langt på veg gjere fysisk student-/lærarmobilitet mellom ulike campuser overflødig. Slik sett ligg det lite å hente i arealeffektivisering ved å flytte studentar/lærarar mellom studiestadene.

Ny, endra politikk – satsing på utdanningskvalitet

Kvalitetsreforma frå 2003 er vel pålagd uttømt som reform og regjeringa har nyleg lagt fram ei melding om utdannings-/studiekvalitet i inneverande semester. Meldinga inneheld fleire føringar som vil påverke studietilbod, utdanningsopplegg og pedagogiske nyvinningar i ved universitets- og høgskolar. Mellom anna vert det lagt meir vekt på tettare integrasjon mellom forskning- og utdanning i studietilboda, meir og tettare samarbeid mellom utdanningsinstitusjonar og det omliggande arbeidsliv og at ein opnar opp for meir innovasjon/entreprenørskap i alle studieprogram. I tillegg kjem at praksiskomponenten skal klårt styrkjast. Oppmodinga om meir forskning på eiga verksemd kan påverke utdanningsmodellar, undervisnings-/læringsformer og gje pedagogiske nyvinningar. Studentane skal meir aktivt trekkjast med i forskinga i alle studieprogram. Undervisninga skal oppgraderast og det skal leggjast inn klårare insentiv for vidareutvikling av god undervisning og læringsutbyte ved institusjonane skal få meir merksemd. Den auka digitaliseringa i utdanningstilboda vert og trekt fram som eit viktige tiltak for å betre undervisningsopplegg og fremje læringsutbyte. Det er lite forskning på korleis digitalisering påvirkar livet på campus i det daglege. Meldinga viser til Danmark der det viser seg at arealbehovet ikkje minkar, men bruken av tilgjengelege areal endrar seg. Vårt fokus har vore på kva denne meldinga vil ha å seie for arealbruk/arealutnytting. Men det har vore knapt med tid til å gå nærare inn i dei ulike forslaga.

Det mest interessante er at meldinga legg etter måten sterk vekt på bygg og arealutnytting som viktige verkemiddel for å oppnå kvalitet i forskning og høgare utdanning. Her framgår at det er viktig å tilrettelegge både for auka samhandling og interaksjon mellom studentar/studentar, studentar/tilsette og omliggande samfunn/arbeidsliv og brukarar. Dette kan oppnåast gjennom fleksible og åpne areal så vel som å legge til rette for skjerma areal for konsentrasjon og fordjuping. Det går ut ei klår melding til alle institusjonar om å sjå campusforvaltning som eit strategisk verkty for den faglege utviklinga og alle institusjonane vert oppmoda om å utarbeide strategiske arealplanar for eigen institusjon. I så måte burde Høgskulen på Vestlandet ligge godt an.

Interne faktorar som påverkar arealbehov

I første delrapport var det generelle inntrykket at Høgskolen på Vestlandet er svært arealeffektiv sett under eitt. HVL er såleis den mest arealeffektive i landet samanlikna med andre høgare utdanningsinstitusjonar (jf. Tabell 1/Figur 1). HVL har ein gjennomsnittsfaktor

Rapport per 1. februar 2017: Delrapport 2 - Strategisk arealplan HVL

på 7,8 m² per student. Ser vi nærmere på utnyttinga av det samla arealet finn vi likevel same tendensen på dei fleste campusar med ein bruksfrekvens som tek seg opp frå kl 0900, når ein topp rundt lunsjtid og trappar langsamt av mot kl 1600. Dette gjeld både studentareal/undervisningsareal og arbeidsplassar både for tilsette og studentar.

Alle campi har gjennomført eller er i ferd med å gjennomføre teljingar (jf. referanse i vedlegg). Det generelle inntrykket er det same, med unntak av campus Haugesund, der det pågår aktivitet i større grad ut over ettermiddagen fram mot 18-2000 tida. Det burde vere rikeleg høve til å auke innsatsen av Etter- og Vidareutdanning for å utnytte areal sterkare på ettermiddag-/kveldstid og i helgar. Det er i alle høve rikeleg areal tilgjengeleg på dei tidene E&V-tiltak vanlegvis føregår. Samla sett har HVL såleis ein u-utnytta arealressurs, som det av ulike grunnar kan vere vanskeleg å utnytte, ettersom den føreset endringar i normalarbeidsdagen og studiedagen. Men dette er til sjuande og sist eit ansvar styret må ta, med eventuelle krav om sterkare utnytting og utviding av normalarbeidsdagen både for tilsette og studentar.

Nedanfor peikar vi på nokre moglege andre «arealdrivarar» som i første rekkje er utløyst av institusjonens egne strategiar og ambisjonar. HVL har førebels ikkje utvikla ein eigen strategisk plan. Vi har difor lagt til grunn nokre av dei ønskemåla og føresetnadene som ligg i Fusjonsplattforma for å kunne gjere kunnskapsbaserte vurderingar av kva drivkrefter som kan utløyse behov for meir areal, eller effektivisere eksisterande areal. Men før vi går vidare med slike analysar ser vi på arealkonsekvensane av vedtak om etablering av nye studieplassar som vil vere under oppbygging fram mot 2020.

Tildelte nye studieplassar 2015, 2016 og 2017 – kjend vekst

Det som no er Høgskulen på Vestlandet har dei siste åra fått tildelt nye studieplassar av ulik type og fagleg profil. Fleire av desse vil framleis vere under oppbygging fram mot 2020. Eitt-årige plassar er ikkje medrekna her ettersom dei alt er fasa inn i eksisterande areal. Fleire av dei oppretta plassane er fire-årige og såkalla strategiske plassar. Ettersom det er knapt med areal ved dei fleste campus vil ytterlegare innfasing skape problem og dei ulike campus må eventuelt løyse utfordringa mellombels med å gå på leigemarknaden. I orientering om forslag til statsbudsjett 2017 for universitet og høgskular kjem det fram tal for tildelte nye studieplassar både i ordinært og revidert budsjett. Gjenståande studieplassar som vert fasa inn frå 2017 fram mot 2020 er følgande:

Tildelt i 2015 (revidert) 124, tildelt i 2016 (ordinært) og tildelt i 2016 (revidert) 295. Dette vert i alt 484 plassar. Legg vi til grunn at arealet er fullt utnytta genererer desse nye studieplassane etter snittet 7,8m² per student **3775m²**.

I tillegg kjem 40 studieplassar tildelt i 2017 som fullt utbygt fram mot 2020 blir 120 plassar og genererer behov for om lag **1000 m²**.

Femårig master i lærarutdanninga skal etablerast frå inneverande år og pågå framover dei næraste åra. Det er gitt ei startløyving frå KD til HVL i inneverande år på 7.5 mill. Det er ikkje urimeleg å legge til grunn at HVL får tildelt samla i perioden fram til 2020 om lag 400

Rapport per 1. februar 2017: Delrapport 2 - Strategisk arealplan HVL

nye masterplassar (eitt-årige plassar, det 5. året). Legg vi same arealbehovet til grunn som ovanfor med eit arealbehov per student på 7,8m², genererer desse plassane **3120 m²**.

Nye studieplassar/studentar genererer behov for lærarar og anna personell. Vi har her lagt til grunn at det må opprettast ein lærarstilling i snitt per 10 nye studieplassar (merk at tildelte plassar er ei blanding av bachelor og strategiske plassar, master o.a.). Dette utløyer i alt 48 lærarstillingar. Brutto areal for kvar lærarstilling er sett til 23 m², altså eit behov for arbeidsplassar for tilsette på ca **1113 m²**, kontorareal.

For dei nye masterplassane på lærarutdanninga har vi sett talet til 7 studentar per lærar. Det betyr med same reknemåten som over at masterplassane genererer 57 lærarstillingar og eit behov for **1314 m²** kontorareal. Dersom utgangspremisset ligg fast om at eksisterande areal er fullt utnytta, treng HVL i det korte perspektivet for kjende talstorleikar eit tilleggsareal på knapt **8000 m²** dei næraste åra fram mot 2020/22. Det samla kontorarealet er innreikna i dei åtte-tusen m². Men i tillegg kjem eventuelle ytterlegare nye studieplassar i perioden, fram til 2020.

Universitetsambisjonen - Auka fagleg kvalitet i alle ledd

Ein heilt grunnleggjande ambisjon for HVL er universitetsambisjonen som er tenkt realisert innan 2023. Tanken om å bli universitet, med auka fagleg og administrativ kvalitet i alle ledd treng ikkje i seg sjølv utløyse behov for meir areal. Men det er likevel ein del sentrale drivarar i denne ambisjonen som tilseier at ein også må planleggje for meir areal.

Fleire masterplassar og doktorgradsstuderande

Først og fremst utløyer ein slik ambisjon behovet for å byggje opp det naudsynste talet på doktorgradsplassar og at eit minimum av mastergradsplassar kan opprettast for at alle fag kan sikrast rekruttering til doktorgradsnivå. Hovudprinsippet bør vere at master- og doktorgradskandidatane i størst mogleg utstrekning vert integrerte i fagmiljøa, men ikkje alle treng integrerast i miljøa på eigne campus. Nokre kan sjølvstøtt ha arbeidsplass og få rettleiing ved andre institusjonar sjølv om den formelle tilknytninga av studiet er ved HVL.

Det er visse minimumskrav som må stettast for å kunne oppfylle kvalitetskrava for universitetsakkreditering. Såleis er minimum fire godkjende doktorgrader og kvar av desse skal uteksaminere minst fem kandidatar per år. Med krav om minst 80 % gjennomføring tilseier dette at kvart program må ha minst 20 aktive stipendiatar for å klare gjennomføringskrava. HVL har vel i dag samla om lag nok stipendiatplassar til å klare minimumskravet (89 stipendiatplassar per 2017), men ideelt sett bør ein legge lista noko over minimumskrava. Det er lite sannsynleg at «Profesjonsuniversitetet Vestland» kan gje tilbod om doktorgrad til alle sine studieprogram med fire godkjende program. Ein kan heller ikkje legge til grunn 100% gjennomføring. Det er vel også eit stykke att før ein har sikra alle bachelorprogram høve til å kunne gå vidare til mastergradsnivå og deretter doktorgrad. Men minimum fire doktorgradsprogram og 100-120 stipendiatplassar bør oppnåast innan 2025 og seks godkjende program og 150-200 stipendiatplassar må sikrast innan 2040 eller før. Den direkte arealkonsekvensen av stipendiatplassar åleine vil med det største anslaget utløyse

Rapport per 1. februar 2017: Delrapport 2 - Strategisk arealplan HVL

behov for 110 nye arbeidsplassar, rekna til brutto 23 m² per plass blir dette eit omfang på nye **2530 m²**.

Med omsyn til vekst i talet på masterplassar bør dekanane utfordrast til å gje eit anslag over dette før ein stipulerer arealbehovet, men ein minner her om at ein masterplass utløyser normalt eit noko større arealbehov enn ein studentarbeidsplass på bachelornivå. Det er lite truleg at det vert rom for å omdisponere bachelorplassar til masternivå, til det er etterspurnaden etter utdanna bachelorkandidatar innan dei fleste av våre utdanningar alt i dag sterkare enn uteksaminerte kandidatar. Men det å kunne tilby «fulle løp» frå bachelorgrad til mastergrad og for nokre til doktorgrad kan sjåast som ein konkurranseføremun for å trekkje til seg klårt motiverte søkjarar/studentar.

Vi legg til grunn overgangssannsynlegheiter frå bachelor til master og til doktorgrad for å få eit tentativt mål på dette. T.d. kan vi bruke formelen for overgang mellom gradsnivå slik; 100 % BA-30 % MA-10 % phd. Som eit reknedøme kan vi gjere eit forenkla overslag ved å ta utgangspunkt i utdanna BA kandidatar i eit gitt år. Samla hadde HVL i 2015 utdanna om lag 2500 kandidatar på bachelornivå og då er det rekna at kvar kandidat brukar 4 år på det treårige studiet, den reelle gjennomføringa er likevel litt svakare, men 30% av bachelorkandidatane ønskjer fullføring med mastergrad. Det gir 1528 masterplassar når kvar master går i to år. No er det alt gjort vedtak om å utvide fireårig lærarutdanning med det femte året og vi trekkjer difor ut 400 plassar. I tillegg trekkjer vi ut 400 masterplassar som alt er oppretta (overslag, må kontrollerast). Det gir oss eit potensiale for ein auke i talet på masterplassar på 700 i høve til dagens tal. Snittet for arealbruk per student for HVL er 7,8 m². Eit enkelt og grovt mål gir oss eit arealbehov for å ta unna ein moderat vekst i masterplassar **på 5.460 m²**. Når det vert sagt moderat i denne samanhengen er det fordi ein studentpopulasjon på 16.000 som er fordelt etter formelen 100% BA-30% Ma og 10% Phd, vil eit reelt innslag av masterstudentar ligge langt over det vi har stipulert her. Det er lite realistisk at HVL kan omdisponere BA-plassar til masterplassar på eiga hand og auken i masterplassar/strategiske plassar må difor komme som nye studieplassar. Eit ytterlegare poeng i denne samanheng er gjennomføringsgraden. Gjennomføringsgraden er høg på bachelor på dei fleste campi, med Sogndal-Førde som dei beste. Høg gjennomføring er og effektiv arealbruk og bidrar til å minske presset på areal.

Med vekst på master- og doktorgradsnivå treng «Profesjonsuniversitetet Vestlandet» også auka rekruttering av lærarar, særleg på førsteamanuensis og professornivå, ikkje minst for å sikre kvalitativ god rettleiingskompetanse. Med nye 700 masterplassar trengst det 100 nye lærarar. Kvar lærar krev 23m² i brutto areal noko som totalt gjev eit **behov på 2300 m²**.

Med referanse til debatten om for mange masterkandidatar som særleg NHO har fronta så er det likevel lite som tyder på at Norge utdannar for mange med høgare grads på master- og phd-nivå. Den nye utdanningsmeldinga viser dette. Ei internasjonal samanlikning viser at Noreg har ikkje ein spesielt høgt utdanna befolkning når vi ser på innslaget med mastergrad og phd i samla folketal. Her ligg Noreg i nedre del av tabellen med 13-14%, alle dei nordiske landa ligg høgare enn Noreg, med unntak av Island. Land som Frankrike, Danmark, Spania, Sveits og Polen ligg frå 16-17% og opp til over 30% (Figur 2.3, Utd. Meld, side 31). Jamfør og Figur 3 i vedlegg som viser noko av den same problemstillinga, om enn med noko gamle tal.

Rapport per 1. februar 2017: Delrapport 2 - Strategisk arealplan HVL

Fleire forskingsprosjekt og prosjektsamarbeid i grupper

Ei heilt sentral utfordring som følgjer av universitetsambisjonen er å byggje opp konkurranseevne og vilje til å sikre ekstern inntening til finansiering av forskning både på nasjonale og internasjonale konkurransearenaer. Eit viktig grep i denne samanhengen er å legge tilhøva til rette for å utvikle forskingsgrupper, gjerne tverrfaglege. Det er eit stykke att før HVL har lagt til rette for ei samla utvikling på dette området.

Men alt i dag har HVL ei samla ekstern finansierte forskingsportefølje på om lag 60-70 mill. Ambisjonen bør minst vere å doble denne innan 2025 til 140-150 mill og doble denne igjen til om lag 300 mill innan 2040. Legg ein til grunn at for kvar ekstern mill blir det tilsett ein forskar/tilsett vil HVL ha behov for nye arbeidsplassar til 130 forskartilsette innan 2025 og 150 arbeidsplassar innan 2040. Legg vi til grunn at det er i dag femti tilsette som er finansierte av eksterne midlar, så må ein planlegge for vekst på 80 nye arbeidsplassar innan 2025 og deretter 150 fram til 2040. I dag er det vanleg å rekne 23 m² brutto for kvar arbeidsplass for tilsette. Eksternfinansiering åleine vil då kreve eit totalt arealbehov på **2000 m² fram til 2025** og deretter **3450 m² til 2040**. Totalt arealbehov på lang sikt kan **setjast til 5450 m²**. Det er klart at dette reiser og spørsmålet om finansiering og utfordrar truleg dagens budsjettmodell der mykje av overskotet frå den eksternfinansierte aktiviteten vert tilbakeført til fagmiljøa som insentiv for inntening. I framtidens budsjettmodell bør ein større del av innteninga frå den eksternfinansierte aktiviteten nyttast til å finansiere husleige for eventuelle nybygg for dette føremålet. Her har vi ikkje rekna på inntekter frå etter- og vidareutdanning men og slike inntekter bør kunne bidra til husleigefinansiering. I utvikling av budsjettmodell for HVL bør slike perspektiv innarbeidast.

Fleire internasjonale studentar og gjesteforskarar

Universitetsambisjonen medfører og at ein må tenkje nytt omkring den internasjonale verksemda og planlegge for fleire innkomande studentar på alle nivå og forskarar som deltek i forskingsprosjekt som gjesteforskarar o.a. I dag har HVL samla ein viss utveksling av studentar på bachelornivå, medan innslaget av utvekslingsstudentar på master (og doktorgradsnivå?) er lite. I nesten alle akkrediteringar på master – og phd-nivå peikar NOKUT på at internasjonalt forskningssamarbeid er svakt utvikla, så langt. Her bør den nye HVL ta nokre fleire strategiske grep for å få det internasjonale forskings- og utdanningssamarbeidet opp på eit tilfredstillande nivå.

Gjesteforskarar oppheld seg berre i korte periodar ved institusjonen og arealbehov kan vekslast inn i utreisande interne forskarar og studentutvekslingar med innreisande studentar bør kunne balanserast mot utreisande studentar frå eigen institusjon. Arealbehovet utløyst av sterkare satsing på internasjonalisering er venta å vere begrensa. Men likevel bør det leggst til rette for tilfredstillande butilhøve for innreisande gjesteforskarar. Dette kan ordnast gjennom samarbeid og innleige av husvere for utleige, Men ordninga har ei kostnadsside når det gjeld administrasjon.

Digitalisering: moderne læringsmiljø

Rapport per 1. februar 2017: Delrapport 2 - Strategisk arealplan HVL

Auka satsing på digitalisering av utdanning og administrasjon er eit uttalt mål i fusjonsplattforma, dels som eit kompensatorisk tiltak for å motverke ein langstrakt og kronglete geografi. Men sjølvsagt vil utvikling av ein «digital kultur» i all verksemd kunne sjåast som eit konkurransefortrinn i den nye høgskolen. Også utdanningsmeldinga utfordrar institusjonane på dette området.

Det er vanskeleg å stipulere eit arealbehov som følgje av meir digitalisering. Dagens unge studentar vert kalla «digitale innfødde» og nyttar til dagleg nettbaserte løysingar på alle område i sine studium. Personlege PC-ar, nettbrett, smart-telefonar er ein del av studiekvardagen. Alt kunnskapstilfang den einskilde studenten har bruk for vert søkt opp og lagra på eigna elektroniske medium. Lærestoffet vert tilrettelagt digitalt og bibliotekstenester skjer i dag for det meste digitalt. Mange studentar vegrar seg i dag for å motta papirbaserte tenester. Mykje av samhandlinga studentane i mellom og mellom studentane og representantar for institusjonen, særleg den formelle delen, skjer digitalt. Samhandlinga skjer via internett, læringsplattformer og sosiale media. Men sjølv om store deler av studiekvardagen flyttar seg over på digitale medium, kan den digitale samhandlinga ikkje erstatte det fysiske og personlege møte i ein læreprosess. Arbeid med lærestoffet i grupper og direkte møte med andre medstudentar og lærarar vert samstundes viktigare. Digitaliseringa endrar kunnskapsinstitusjonane og gir andre føresetnader for læring og korleis det vert jobba med lærestoffet. På kort sikt ser vi at etterspørselen etter mindre grupperom aukar, medan etterspørselen etter større auditorium går ned.

Truleg vil digitalisering først og fremst verke arealeffektiviserande ved at ein kan tilby kombinasjonar av undervisning både i sanntid og over nettet til større grupper enn det som kan tilbydast «on location». Men bruken av areal vil måtte leggjast om ved at større deler av arealet vil måtte ta opp i seg og utrustast for ei gjennomgåande digital verksemd. Det kan og tenkjast at auka samarbeid på tvers av campusar og med arbeidslivet må kompensere med at større deler av arealet, fleire møterom må gjennomgåande utstyrast med digitalt tilrettelagt utstyr. Mindre reiseverksemd og fleire «digitale» møter trekkjer i same retning. Eit anna aspekt ved digitaliseringa er at ein må legge til rette for kontinuerlig kompetanseheving av eigne tilsette både faglege og administrative. Nettoeffekten av alt dette på arealbruken er vanskeleg å berekne. Den nye utdanningsmeldinga viser mellom anna til Danmark der røynslene er at meir digitaliserte campusar gir ikkje mindre press på det samla arealet, men krev andre og ofte meir fleksibelt tilrettelagt areal.

Samarbeid/deling av kunnskap: forskingsgrupper i samarbeid med næringslivet i regionen og nasjonalt

Ein moderne forskings- og utdanningsinstitusjon må leggje til rette for fleire samhandlingsarenaer og «laboratorier» for samarbeid med arbeidslivet, i særleg grad innan industri- og næringsliv, men og innan offentleg sektor, særleg samarbeidspartnarar både på helse- og skoleområdet.

Norge er i kraftig omstilling ikkje minst innan dei olje- og gassbaserte næringane her vest og det vert snakka mykje om det grøne skiftet, men i mindre grad om korleis HVL kan vere med i den tilrettelegginga og i den utviklinga som er naudsynt for å lukkast med dette.

Rapport per 1. februar 2017: Delrapport 2 - Strategisk arealplan HVL

I tillegg kjem den digitale revolusjonen som kan endre store deler av arbeidslivet heilt grunnleggjande både næringsliv og offentleg sektor.

HVL bør ta nokre strategiske grep for å identifisere/definere si rolle i desse store endringane. Når det gjeld det sistnemnde bør HVL ha gode faglege føresetnader til å bidra ved at ein nyleg har fått akkreditert ein doktorgrad på programvareutvikling.

Ein tettare integrasjon mellom næringsliv, utdanning- og forskingsinstitusjonar bør vere vegen å gå. HIL bør ha ambisjonar om å utvikle «Innovasjonsbygg» /samarbeidslaboratorier der forskarar, industri-/næringslivsrepresentantar og studentar kan møtast i problemløysing og innovasjon, gjerne eitt slikt bygg på kvar av campusane. For helseområdet kan det og tenkjast slike samhandlingsarenaer. HVL campus Bergen er i inngrep med UiB, Helse Bergen og Bergen kommune for å delta i ei klyngeutvikling på helseområdet på Årstadvollen. Andre døme er Omsorgsteknologi, Campus Sotra, sameleis teknologiklynge samarbeidet, medieklynge samarbeidet og maritim/marin klynge samarbeidet med UiB.

Med landets største lærarutdanning innan HVL bør ein etablere ein samhandlingsarena for pedagogisk utviklingsarbeid og forskning i samarbeid med skuleverket og skuleeigarar. Å delta i slikt klynge samarbeid er ikkje kostnadsfritt. HVL må vere med å dekkje husleigekostnader for den delen av klyngearealet som HVL nyttar. Vi veit førebels lite om kor mykje HVL vil involvere seg i dei planlagde klynge samarbeida, men mykje tyder på at klyngeareal kan minske arealpresset på eigen campus, dersom det er føremålstenleg og ønskeleg.

Tverrfaglege opplegg/senterstruktur

Ved alle campi er det i dag faglege senterstrukturar som koordinerar aktivitetar som ikkje let seg passe inn i ein fagleg einsretta avdelingsstruktur. Nokre av desse sentra er nasjonale, medan andre kan vere regionale. Ved Campus Bergen har fleire av dei faglege sentra vore utvikla som fagstrategiske spydspissar for utvikling av mellom anna phd-program. Nokre av desse har utvikla seg til senter med tverrfagleg forskning og yter rettleiing inn mot slike prosjekt. Dei fleste senter kan seiast å vere vellukka og det er grunn til å tru at denne måten å organisere fagleg verksemd på, som ikkje passar inn i ein avdelings-/fakultetsstruktur, vil bli vidareførde innan den nye høgskolen, ikkje minst der høgskolen vil identifisere og prioritere strategiske, gjerne tverrfaglege satsingar. Ofte er desse sentra også arenaer for utstrakt samarbeid med brukarmiljø og arbeider fagleg med innovasjon. Slike senter må og kunne vurderast i ein strategisk arealplan. I slike senter foregår både nyskaping og eksperimentering både forskingsmessig og med ulike pedagogiske opplegg som kan kreve meir areal. (Sjå ellers avsnittet nedanfor om innovasjon). Høgskulen bør ta på seg vertskapsrollen ved etablering av nasjonale senter slik ein har gjort tidlegare.

Miljøtiltak og ambisjonar

Dei fleste campi/bygg innan HVL er av nyare dato, eller er under planlagd oppgradering. Dei og såleis tidhøvelege i eit miljøperspektiv. Men likevel vil det i dei kommande åra vere eit tydlegare fokus på at ein skal setje eit minst mogleg arealmessig klima-avtrykk etter seg og bygg må utviklast/vidareutviklast til å bli klimanøytrale. I det lys er eit snitt på 7,8 m² per student eit positivt mål for HVL.

Rapport per 1. februar 2017: Delrapport 2 - Strategisk arealplan HVL

Det vil bli eit ytterlegare sterkt fokus på miljøkrav og andre måtar å nytte eit samla areal på i åra som kjem og huseigar må i samspel med HVL arbeide meir systematisk med slike spørsmål. Vi har gode døme på at det vert arbeidd seriøst med slik spørsmål innan dei ulike campi og det er eit døme til etterfølging at campus Førde og campus Sogndal alt har oppnådd status som Miljøfyrtårn. Ved campus Bergen held ein nå på med å utvikle eit prosjekt der tilsette kan melde inn ledige kontor med perspektiv på deling. I Haugesund har ein alt gått langt i å dele kontor. Dette kan gje ei viss innsparing av areal. På den andre sida vil miljøkrav komme inn som kan påverke behovet for nye investeringar i bygningar t.d. innan energieffektivisering. No er det gjennomgåande Statsbygg som er eigar og som må førestå slike oppgraderingar. Høgskulen som leigetakar kan likevel saman med tilsette og studentar vere pådrivarar i retning av miljøtiltak som kan verke inn på husleigekostnaden. Høgskulen må ha eigen kompetanse som kan arbeide kontinuerlig og meir systematisk med slike spørsmål. Med utgangspunkt i fargen på logoen til høgskolen bør høgskulen setje seg djerve mål for miljø og klimatiltak. Det er likevel vanskeleg å gjere utrekningar om eventuelle kostnader/innsparingar på dette området.

Open og levande campus - delingskultur – invitere brukarmiljø, arbeids-/næringslivet inn på campus

Fusjonsplattforma slår tydeleg fast at den nye høgskolen skal utvikle ein delingskultur både internt i fagmiljøa, i administrative miljø og med det omliggande samfunn. Ein kan tenkje seg mange former slik deling kan foregå. Deltaking i klyngesamarbeid kan vere eit døme på slik deling av kunnskap og kompetans, men det kan og tenkjast andre døme som eksperimentering med nye pedagogiske opplegg. Direkte samarbeid med utvalde skolar/barnehagar, helseinstitusjonar, industribedrifter og fleire andre. I eit større perspektiv kan slikt samarbeid virke effektiviserande i og med at ein kan dele kostbar infrastruktur, laboratorier o.a., men slikt samarbeid/deling føreset ofte og særlege arenaer som har kostnader knytt til seg og som vil ha budsjettkonsekvensar. Omsorgsteknologilaben ved Campus Bergen kan stå som døme her, eit anna døme er «SimArena» og det maritime simulatorsamarbeidet i Haugesund for m.a. utdanning av personale til skips- og plattform sektoren.

Den nye utdanningsmeldinga nemner i dette høvet Livsvitskapsbygget ved UiO. Og uttrykket 'konvergens' som døme på fleksible areal som møteplassar for tverrfagleg samarbeid og som kan gi høve til at ulike disiplinar kan nærme seg kvarandre og/eller smelte saman. Stikkordet her er fleksibilitet og tverrfagleg utdanning og forskning i samarbeid med både eksterne og interne aktørar, studentar på ulike nivå, innovasjon og nyskaping i kunnskapsutvikling.

Arbeids-/læringsmiljø – aukande forventningar hos tilsette og studentar

Langtidsplanen for forskning slår fast at miljømessig gode og tidhøvelege areal er ein viktig føresetnad for kvalitet i forskning og utdanning og kan også vere ein faktor i spørsmålet om å tiltrekkje seg dei best kvalifiserte fagfolka og studentane. HVLer jamt over godt stilte med bygg og gode arbeidsplassar med nytt og avansert teknisk utstyr i laboratorier og undervisningsareal. Vi veit likevel at både studentar og fagfolk er kritiske og krevande med omsyn til å ta i bruk nye løysingar og bygg som tilbyr det beste innan miljøkrav. Det er ingen

Rapport per 1. februar 2017: Delrapport 2 - Strategisk arealplan HVL

grunn til å tru at ein vil justere ned slike forventningar om tilgang til det beste, snarare tvert om. HVL vil i framtida og måtte påregne å ta hand om slike forventningar, saman med byggeigar (normalt Statsbygg) og legge til rette for gode arealløysingar både innan eksisterande bygg og i nybygg. Slike auka forventningar vil og ha ei arealkostnads side. Ein kan her minne om ønske frå m.a. studentane om tilgang til høvelege areal 24/7.

Innovasjon – korleis ivareta oppgåvene best mogleg – eigne bygg?

Innovasjon har nokre gonger vore framstilt som den fjerde oppgåva til institusjonar innan høgare utdanning/forsking. Der utdanning, forsking og formidling tradisjonelt har vore hovudoppgåvene. Andre vil kalle dette den tredje samfunnsoppgåva som fell saman med formidling. HVL vil i åra som kjem stå framfor eit krav om ei meir systematisk og strategisk satsing på å utvikle areanaer der studentar og tilsette kan møtast meir direkte med næringsliv/arbeidsliv/bedrifter og forskarar/interessantar frå andre fagmiljø og frå samfunnet ellers. Som del av ein strategisk arealplan bør det vurderast eigne «innovasjonsbygg» på dei ulike campi. Dette er eit perspektiv som også kjem sterkt fram i den nye utdanningsmeldinga.

Arealpåverkande planar i det korte perspektivet – fram til 2020

Ved nesten alle campi føreligg det planar om rehabilitering/ombygging/nybygg knytt til eksisterande bygningsmasse. Nedanfor følgjer ei kort omtale av desse.

HiSF flytta inn i eit nybygg i *Sogndal* sommaren 2012. Dette var byggesteg 2 i ein plan med ei ramme på 22.000 m² som vart vedteke tideleg på 2000 - talet. Bygget har fått ei sentral plassering og er eit knutepunkt for bygningsmassen til HiSF i Sogndal. Nybygget har vorte ein suksess, og både studentar og tilsette er godt nøgd med fasilitetane. Samstundes har høgskulen auka tal studentar og tilsette dei siste åra, og ein har no for lite areal både i nybygget og generelt, både i Sogndal og Førde. Sogndal har kome eit steg vidare med tredje byggjesteget. Seint på hausten 2014 kjøpte Statsbygg Gymnasbygget av Sogn og Fjordane fylkeskommune. Gymnasbygget har ei strategisk plassering i høve til resten av bygningsmassen på Fosshaugane. Gymnasbygget er planlagt å innehalde kontor og undervisningsrom. Målet er at det skal vere klart til innflytting sommaren 2018. Korte avstandar mellom campusbygga medfører at romkapasiteten kan utnyttast enno betre enn i dag og eldre bygningsmasse med utilfredstillande tekniske installasjonar og manglande universell utforming og miljøkrav kan avviklast. Styret vedtok i styremøte 13.03.14 at maksimal ramme for husleige for Gymnasbygget skulle vere 10,3 mill (2014 kr) og omrekna til 2018 kr ca 11 mill. Leigesum for gammalt areal som vi ser kan avløysast av nytt er 4,7 mill (2014 kr). Det er gitt ei ekstra løyving frå KD på 3 mill. Årleg husleige pr. planlagt innflyttingsdato 1.8.2018 er i følge Statsbygg (10.11.16) på kr 10,9 mill, som er innanfor tidlegare ramme på 11 mill. Leigetida er 20 år.

I Førde ba høgskulen i 2015 Statsbygg om ei behovsavklaring, brukskartlegging og mulegheitsstudie av eksisterande bygningsmasse på Campus Førde. Rapporten vart levert i juni 2015 og konkluderte med at Campus Førde har nok undervisningsrom samla sett, men undervisningsromma har lite eigna størrelse til dagens behov. Høgskulen manglar

Rapport per 1. februar 2017: Delrapport 2 - Strategisk arealplan HVL

undervisningsrom til grupper på 20-25 studentar (seminarrom) og gruppe på rundt 40 studentar (klasserom). Det er heller ikkje mogleg å bygge om eksisterande bygningsmasse slik at det vert nok kontor plassar til tilsette som er i Lettbygget, eit brakkebygg som har dispensasjon for miljøkrav fram til 1. september 2017. Høgskulen har etter måten kort tid på seg for å løyse denne utfordringa. I Lettbygget er det 18 kontor, med plass til 29 tilsette i tillegg til møterom/sosialrom. Bygget rommar stipendiatar og forskarar og senter for helseforskning som er eit samarbeid mellom høgskulen og Helse Førde.

Utover dette er det stor mangel på studentarbeidsplassar til ingeniør studentar for å arbeide på prosjekt. Ingeniørstudiet har siste åra auka med 2 studieretningar og dobla studenttal. Det er ønskjeleg med eit auditorium på 150 plassar slik at ein kan tilby fellesundervisning på 2 kull studentar samstundes, i tillegg kjem behov for areal der ein kan gjennomføre større kurs og konferansar.

Det føreligg i dag to alternativ. Det eine er nybygg, men ein har så langt ikkje fått svar frå Statsbygg om kor mykje areal som kan realiserast innan det eksisterande tomtearealet i høve til arealplanen. For det andre har høgskulen tilbod om å leige areal hos Helse Førde, i deira planlagde nybygg. I så fall må det skrivast intensjonsavtale mellom høgskulen og Helse Førde før sommaren 2017.

I 2014 vart det sett fram forslag i Fylkestinget for Rogaland fylkeskommune om å skape eit maritimt senter for næring og utdanning på *Haugalandet*. Saken gjekk vidare til opplæringskontoret, som var positivt innstilt. Det vart så etablert ei arbeidsgruppe med representantar frå Rogaland Fylkeskommune, HSH, Maritimt forum og Haugaland vekst. I møte den 18.mars 2015 vart det sterkt framheva behov for å bygge bru mellom den praktisk orienterte verksemda, inkludert den maritime, og forskingsaktivitetar i regionen. I høgskulestyret 4.juni 2015 vart det sett av 250.000 kr for å utgreie eit mogleg maritimt senter i Haugesund. Studiet er ferdigstilt og viser at sentrale aktørar i regionen har stor interesse i å utvikle eit maritimt kompetansesenter. Våren -16 skipa høgskulen til to seminar med store deler av den maritime næringen i nord-Rogaland/Sunnhordaland som deltakarar. Hovudtemaet på seminara var korleis ein skulle kunne komme vidare med planane om å etablere eit maritimt kompetansesenter med utgangspunkt i HVL, campus Haugesund.

Interessa frå næringa om eit tettere samarbeid med HVL er som sagt stor. Der var vart sett fram mange forslag om korleis samarbeidet skal organiserast og gjennomførast. Etter at det tidlegare høgskulestyret gjorde vedtak har ein ved campus Haugesund arbeidd aktivt for ei realisering av planane.

Campus Stord er kjenneteikna av ein park-liknande campus i landlege omgjevnader med bygg frå alle tidsepokar frå 1880 til 2003.

Bygga har med jamne mellomrom blitt oppgradert, seinast gymnastikkbygget. Dette bygget blei i fjor ferdigstilt etter rehabilitering, og blei då sett i stand slik det var då det blei bygd i 1920. Bygget er eit vakkert bygg, og vil nok fungere godt til ulike fag, til dømes kunsthøgskule og felles undervisningsopplegg som krev større areal. Men det kan og tenkjast andre opplegg/aktivitetar på campus. Bygget er diverre lite eigna til idrettsbygg. I dag finst det ikkje andre areal/bygg som er eigna til idrettsfaglege aktivitetar på campus Stord.

Rapport per 1. februar 2017: Delrapport 2 - Strategisk arealplan HVL

Det er difor sterkt ønskeleg, så snart som råd, å etablere ein moderne idrettshall på campus.

På *Campus Haugesund* vart det Høsten -16 gjennomført ei areal- og funksjonsanalyse av høgskulebygget i Haugesund. Bakgrunnen for oppdraget var at bygget blei oppfatta som alt for lite i høve til dagens aktivitet, og at skulen har behov for å samle aktivitetane under eit tak. Dette er ikkje minst viktig for optimal utnytting av rom. Pga. av plassmangelen gjennomførte skulen i 2016 ein prosess med fortetting i kontorareala. Fortettinga er gjennomført utean ombygging, dette medfører at mange deler kontor.

Analysen er no ferdigstilt (vedlagt), og den viser klårt at dagens bygg ikkje er stort nok, eller inneheld dei funksjonane dagens aktivitetar krev.

Høgskulebygget er oppført for føremålet slik det stod ferdig i 1997. Det ligg sentralt plassert i Haugesund sentrum. Sør for denne er det innkjøp ei tilleggstomt. Begge tomtene er eigd av Statsbygg og er regulert til byggeområde for offentlege føremål (skule).

På grunn av plassmangel har HVL måtta leige areal 4 andre stader i Haugesund; til saman 2 200 m².

Rom- og funksjonsanalysen viser at campus Haugesund treng eit tilbygg på ca 8500m², og at det arealet Statsbygg har kjøpt kan vere eigna.

Campus Kronstad. KD gav i brev av 20. mai 2015 HiB grønt lys for å starte arbeidet med eit kuranbygg på Kronstad nord. Arbeidet med eit nytt undervisnings- og kontorbygg i Bergen/Kronstad er godt i gang. Brukarutval for romprogrammering vart sett ned i slutten av 2015, og leverte våren 2016 eit romprogram for bygget med eit nettoareal på ca. 10.300m². Basert på dette romprogrammet starta Statsbygg arbeidet med kravspesifikasjon for totalentreprise med løysningar. Totalentreprisen vart lyst ut i september 2016, der fem prekvalifiserte entreprenørar/arkitektar vart inviterte til å komme med prosjektforslag og pristilbod. Tilboda vart leverte 15.12.16. Arbeidet med evaluering av løysningsforslaga er no i gang, med sikte på å kåre ein vinnar innan 15.02.17. Vidare framdrift omfattar bearbeiding av vinnarprosjektet, med ei tilhøyrande økonomisk usikkerheitsanalyse. Ein tek sikte på at byggeprosjektet med husleigekonsekvens vert lagt fram for HVL-styret for vedtak i juni 2017. Prosjektet må godkjennast av departement/regjering før bygging kan starte i januar 2018. Bygget skal i samsvar med tidlegare vedteken framdriftsplan stå ferdig til innflytting i mai 2020. Bygget er tenkt å erstatte campus Møllendalsvegen og leige for denne campusen vil inngå i leiga for nybygget. Bygget vil og kunne frigjere noko areal til aktivitetar som kjem i tillegg til dagens aktivitet i Møllendalsveien og gje ein heilt anna fleksibilitet ved at campus Kronstad kan trekkje vekslar på ein felles infrastruktur og gje ein meir effektiv og kostnadsreduserande arealbruk. Mot slutten av vårsemesteret 2017 vil vi truleg ha tal som viser eit reelt kostnadsbilete.

Oppsummering og konklusjonar

Gennomgangen så langt viser at HVL vil ha omfattande arealutfordringar dei neste åra, både på kort og lang sikt. Den demografiske utviklinga viser at vekst i folkemengda både på kort og lang sikt gir eit klartt potensiale for oppretting av nye studieplassar. Potensialet vil vere

Rapport per 1. februar 2017: Delrapport 2 - Strategisk arealplan HVL

størst i Haugesundregionen og særleg i Bergensregionen. Det er nærliggande ut frå den demografiske utviklinga å hevde at eventuelle større statleg finansierte nybygg bør komme i desse to regionane i perioden 2020-2040. Men dette vil som tidlegare sagt avhenge av dei fagstrategiske val og prioriteringar HVL gjer.

Oppsida av dette er at størstedelen av eksisterande bygningsmasse ved HVL er av nyare dato sjølv om det kan trengast nokre oppgraderingar einskilte stader. Det vil dessutan måtte vere eit kontinuerlig miljø-/klimaperspektiv på korleis vi utnyttar dei areal høgskulen har til disposisjon. Det er ei utfordring for alle campus, med unntak av Haugesund, å utnytte areal og bygningar ut over normalarbeidsdagen.

I tillegg kjem kjem at dei siste åra har det vore stor aktivitet ved dei tidlegare institusjonane, no nærregionane/campus, for å utvikle planar om korleis dei einskilte campi kan vidareutviklast og arealtilgangen styrkjast. Dei prosessane har strekt seg inn i etableringa av HVL og er komne ulikt langt fram mot fullføring/avslutning.

I det korte perspektivet fram mot 2020 bør HVL arbeide for å realisere dei planane som alt er i gangsette. Dette gjeld følgjande prosjekt i uprioriterte rekkjefølge:

- Campus Førde: Lettbygget
- Campus Sogndal: Gymnasbygget
- Campus Bergen: Kuranbygget
- Campus Stord: Setje i gang utgreiing om nytt idrettsbygg
- Campus Haugesund: Nybygg

Får ein på plass alt dette innan 2020 vil truleg campusane Førde, Sogndal og Stord vere ferdig utbygde, truleg i eit lengre tidsperspektiv. Ettersom prosjekta har ei ulik etableringshistorie, ulik formell status i høve tidlegare styrehandsaming og dessutan har eit ulikt kostnadsbilete, vil vi måtte arbeide vidare med desse prosjekta for å få fram prosessuelle omstende og dokumentasjon fram til neste levering. For alle prosjekt gjeld at eventuelle prosjektkostnader og vedtak om igangsetjing må endeleg godkjennast av høgskolestyret. Dette lyt vi difor komme attende til.

I tillegg må HVL ha ein beredskap på å leige inn areal for å ta unna for den kjende veksten i areal som kjem av dei studieplassane som alt er oppretta/vil bli oppretta i perioden fram mot 2020/22. Samla sett er dette rekna til om lag 9300 m² under den føresetnad at alt eksisterande areal er tilfredstillande utnytta. Det relle behovet vil truleg vere noko mindre når bygga nemnde over står ferdige. Men HVL må ha budsjettavsetjingar dei næraste åra for å ta unna for innleige av areal og derigjennom redusere risiko/usikkerheit i dei kjende vekstprognosane.

Vi har i analysene framfor vist at truleg vil det største presset på areal komme på campus Kronstad og campus Haugesund og at eventuelle nye statleg finansierte nybygg, ut over dei som er nemnde over, må komme ved desse campusane. Då har vi sett dette opp mot den sterke utviklinga ein har hatt, og etter prognosene vil få, i desse to nærregionane. Ei alternativ utvikling vil vere at HVL prioriterer å styre rekrutteringa i likt mon til alle fem campi, eller vel å styre rekrutteringa til dei minste campi for å bygge opp meir robuste fagmiljø jamnt over.

Rapport per 1. februar 2017: Delrapport 2 - Strategisk arealplan HVL

Universitetsambisjonen utløyer arealbehov på fleire område og fleire av desse er usikre, men oppsummert, det som lar seg rekne på, nye masterplassar og stipendiatplassar, fagleg og administrativt tilsette og forskarar tilsette i oppdrag, får vi eit samla arealbehov på brutto knapt 16.000 m² som må realiserast fram mot 2030-35. Legg vi til nye studieplassar som vert generert av prognosar for folkevekst særleg i Hordaland og i Haugesundregionen kan vi legge til eit nytt areal litt lausleg rekna til mellom 24.000 – 48.000 m² i perioden mellom 2020 og 2040. I dette må inngå det som er nemnt som «innovasjonsbygg» ved dei ulike campusar.

Ein såpass stor vekst i arealbehovet vil vere utfordrande for HVL og deler av dette arealbehovet vil og måtte finansierast av eige budsjett. HVL sin budsjettmodell må difor utviklast slik at alle eksterne inntekter inneheld ein fellesavsetning til dekning av husleige. Eit anna grep kan vere å gjere eit uttrekk på mellom 30-40% av basisfinansieringa for nye studieplassar for å finansiere felleskostnader som areal og husleige.

Litteratur:

St. meld. nr. 44 (2008-2009) *Utdanningslinja*

St. meld. nr. 18 (2014-2015) *Konsentrasjon for kvalitet – en strukturreform for høyere utdanning*

St. meld. nr. 7 (2014-2015) *Langtidsplan for forskning og høyere utdanning*

St. meld. nr. 16 (2016-2017) *Kultur for kvalitet i høyere utdanning*

KD: *Orientering om forslag til statsbudsjettet 2017 for universitet og høyskolar*

SSB: Rapport 31/2016: *Education-specific labour force.....*

SSB: Økonomiske analyser 3/2016. *Regionale befolkningsframskrivinger 2016-2040, Flytteforutsetninger og resultater*

Rapport IRIS 2016/130 og Rapport Menon 2016/38: *Drivkrefter for vekst i små og mellomstore byregioner*

Ulike fylkeskommunale rapportar 2016: Hordaland fylkeskommune/Sogn & Fjordane fylkeskommune

Tal frå DBH – statistikkar og tabellar

Teknisk ukeblad 23. nov. 2016: «Om 20 år kan Norge ha 57.000 overflødige ingeniører»

Rapport per 1. februar 2017: Delrapport 2 - Strategisk arealplan HVL

Status per 03.02.17

ARi

Vedlegg: Rapportar, tabellar og figurar

Rapportar:

- 1) Statsbygg: Studiested Haugesund, «Rom- og funksjonsanalyse»
- 2) Statsbygg: HiSF, Førde, «Behovsanalyse og mulighetsstudie»
- 3) Statsbygg/HiSF/S&Ffylkeskommune/Sogndal kommune/Sogndal fotball, «Utviklingsplan Fosshaugane campus 2.0
- 4) Arealstudie – Høgskolen i Bergen, (vil bli oppdatert og kvalitetssikra med nye tal i 2017)
- 5) HiB: «Nybygg 2020 Nordtomten – Rapport frå et brukarutvalg, 31.05.16»
- 6) Statsbygg/HiB/HLM arkitektur as: «Rom- og funksjonsprogram – Høgskolen i Bergen, Nybygg Nordtomten A1»

Vedlegg:

Tabell 1: for areal fordelt på studenar i m2, fordelt på utvalde institusjonar

Figur 1: same som over

Tabell 2: Studentrekruttering til ulike campi/nærregionar i HVL

Tabell 3: Registret kompetanse i befolkninga i regionane/Fylka – høgare nivå

Figur 2: same som over

Tabell 4: Studentar i høgre utdanning 2010-2015

Figur 3: Utvalde land, del av befolkninga som har høgre utdanning 25-34 år

Figur 4: Tal personar i befolkninga 19-30 år, 2008-2025

Figur 5: Estimat for tal på studentar i Noreg 2009-2025

Figur 6: Nasjonal byggeaktivitet fordelt på fylke, store bygg

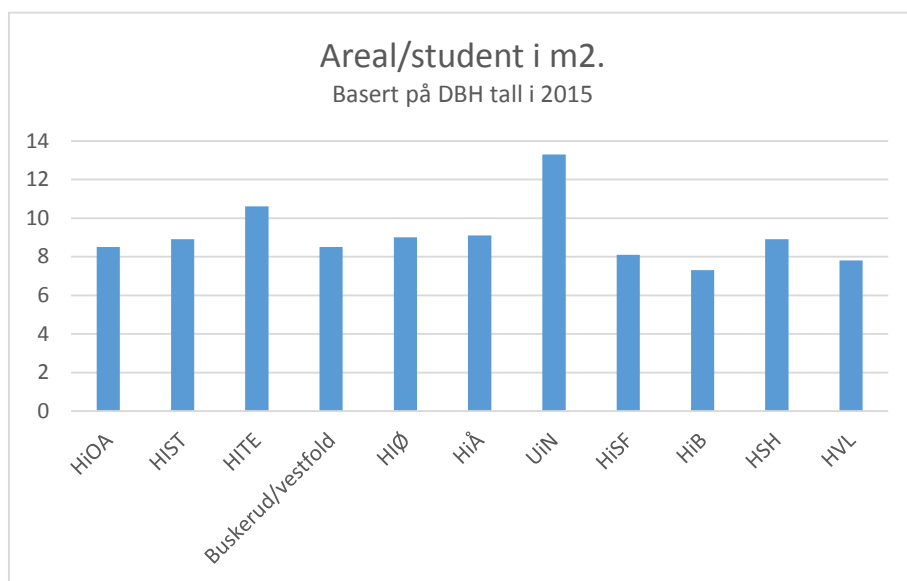
Rapport per 1. februar 2017: Delrapport 2 - Strategisk arealplan HVL

Rapport per 1. februar 2017: Delrapport 2 - Strategisk arealplan HVL

Tabell 1: Areal/student i m2 basert på DBH tall 2015

HiOA	165258	19769	8,5
HIST	82383	9237	8,9
HITE	72705	6891	10,6
Buskerud/Vestfold	86937	10 274	8,5
HiØ	54485	6028	9
HiÅ	21647	2376	9,1
UiN	17857	1339	13,3
HiSF	30707	3783	8,1
HiB	65887	9023	7,3
HSH	28741	3210	8,9
HVL	125335	16016	7,8

Figur 1

Rapport per 1. februar 2017: Delrapport 2 - Strategisk arealplan HVL

Tabell 2:

Tal henta frå Samordna opptak i 2016, men ikkje kvalitetssikra. Moglege feilkjelder med «søkerens fylke».

Oppdaterte tal sjå DBH for endeleg rapport..

Søkerens fylke	2016		2016		2016	
	HIB		HISF		HSH	
	Søkere		Søkere		Søkere	
	møtt	Prosent	møtt	Prosent	møtt	Prosent
Akershus	70	3,2	47	4,9	9	1,3
Aust-Agder	19	0,9	10	1,0	1	0,1
Buskerud	28	1,3	39	4,1	3	0,4
Finnmark	6	0,3	2	0,2	3	0,4
Hedmark	10	0,5	9	0,9	1	0,1
Hordaland	1357	62,2	246	25,8	260	38,9
Møre og Romsdal	91	4,2	66	6,9	2	0,3
Nord-Trøndelag	11	0,5	6	0,6	1	0,1
Nordland	14	0,6	9	0,9	1	0,1
Oppland	14	0,6	25	2,6	0	0,0
Oslo	46	2,1	35	3,7	7	1,0
Rogaland	210	9,6	63	6,6	363	54,3
Sogn og Fjordane	162	7,4	313	32,8	11	1,6
Svalbard		0,0		0,0		0,0
Sør-Trøndelag	23	1,1	10	1,0	1	0,1
Telemark	17	0,8	9	0,9	2	0,3
Troms	13	0,6	3	0,3	0	0,0
Ukjent	4	0,2	6	0,6	2	0,3
Vest-Agder	25	1,1	13	1,4	1	0,1
Vestfold	39	1,8	18	1,9	0	0,0
Østfold	23	1,1	26	2,7	1	0,1
I alt	2182	100,0	955	100,0	669	100,0

Rapport per 1. februar 2017: Delrapport 2 - Strategisk arealplan HVL

Tabell 3:

	Antall innbyggere pr. 1.jan	Universitets- og høghskolenivå, lang ⁵	pr.100 0 inb.
Østfold	289867	12120	42
Akershus	594533	54197	91
Oslo	658390	103003	156
Hedmark	195356	7873	40
Oppland	188953	7762	41
Buskerud	277684	15830	57
Vestfold	244967	12650	52
Telemark	172494	7481	43
Aust-Agder	115785	5776	50
Vest-Agder	182701	9565	52
Rogaland	470175	34387	73
Hordaland	516497	39540	77
Sogn og Fjordane	109530	4804	44
Møre og Romsdal	265290	11478	43
Sør-Trøndelag	313370	27865	89
Nord-Trøndelag	136399	5250	38
Nordland	241906	9800	41
Troms	164330	11904	72
Finnmark	75758	3430	45

¹SSB mangler opplysning om utdanningen til mange innvandrere. Fra og med 2014 inneholder tall for utdanningsnivå beregnede verdier for denne gruppen. Se Om statistikken for mer informasjon.

Rapport per 1. februar 2017: Delrapport 2 - Strategisk arealplan HVL

²Ikke medregnet personer med uoppgitt eller ingen fullført utdanning.

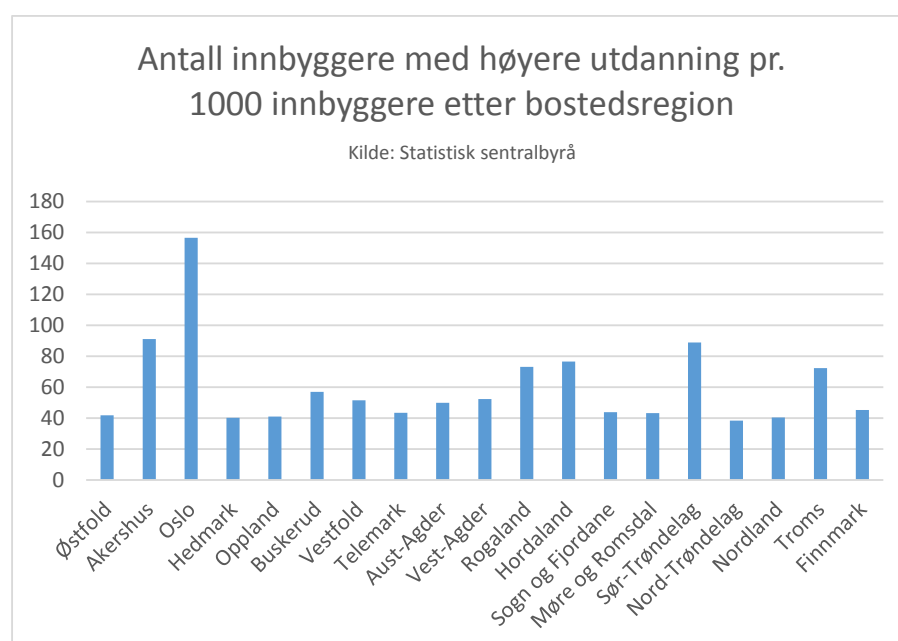
³Inkludert nivået 'Påbygging til videregående utdanning' som omfatter utdanninger som bygger på videregående skole, men som ikke er godkjent som høyere utdanning.

⁴Universitets- og høghskolenivå kort, omfatter høyere utdanning t.o.m. 4 år.

⁵Universitets- og høghskolenivå lang, omfatter utdanninger på mer enn 4 år, samt forskerutdanning.

Kjelde: Statistisk sentralbyrå

Figur 2:

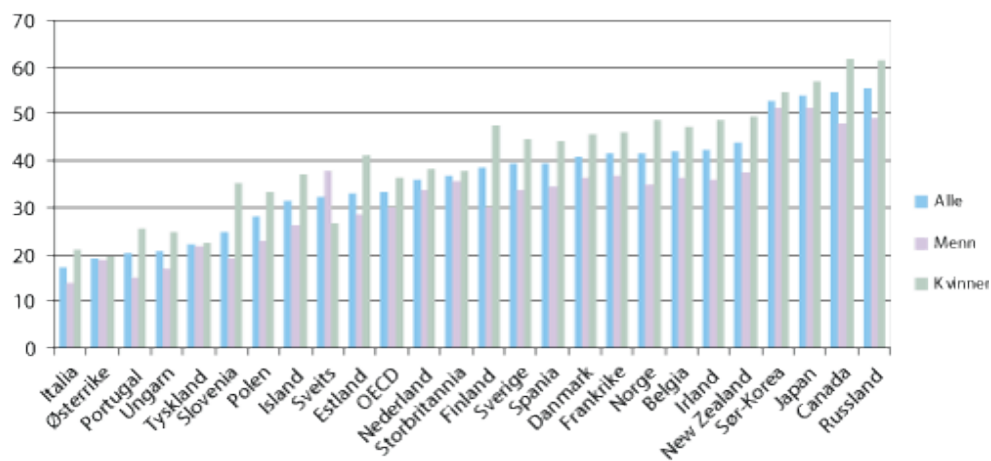
Tabell 4: Studenter i høgre utdanning i Noreg etter tid og statistikkvariabel

2010	2011	2012	2013	2014	2015
Studenter	Studenter	Studenter	Studenter	Studenter	Studenter
227 747	235 840	245 572	253 317	255 588	266 428

Rapport per 1. februar 2017: Delrapport 2 - Strategisk arealplan HVL

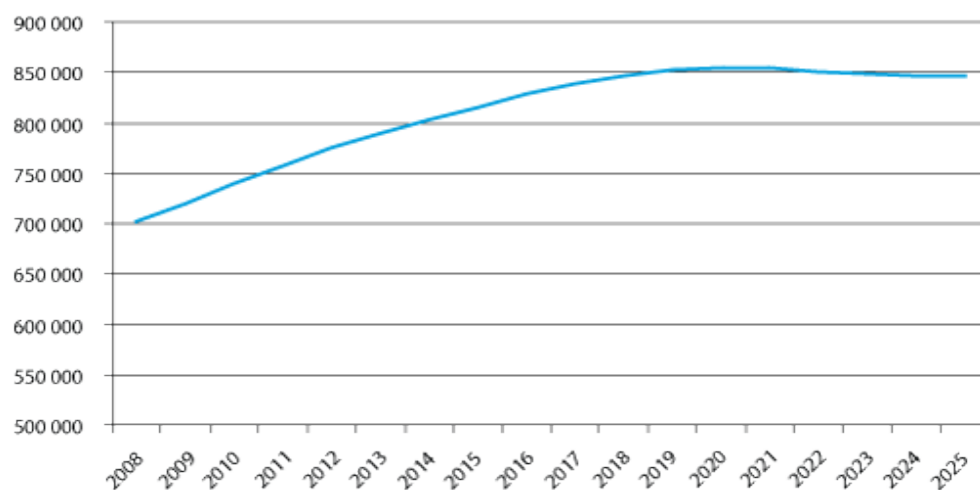
Kjelde: SSB

Figur 3:

Del av befolkninga i aldersgruppa 25–34 år som har oppnådd høgre utdanning i utvalde land i 2006. Prosent.

Figur 4:

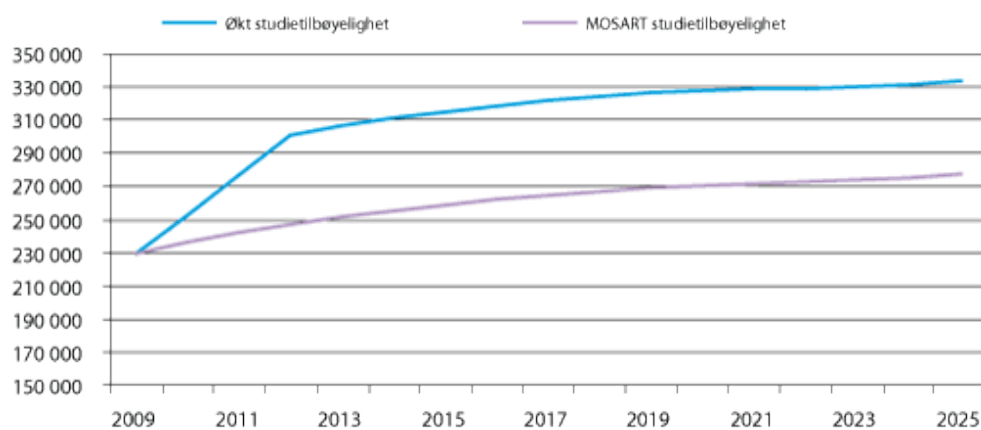

Tal personar i befolkninga mellom 19 og 30 år i perioden 2008–2025.

Kjelde: SSB (befolkningsframskrivinger med «middels nasjonal vekst»)

Rapport per 1. februar 2017: Delrapport 2 - Strategisk arealplan HVL

Figur 5:

Tal estimerte studentar utrekna med MOSART studietilbøing og med eit alternativ basert på auka studietilbøing 2009–2025.

Kjelde: SSB Folketalframskrivingar (middels nasjonal vekst SSB) og Kunnskapsdepartementet

Rapport per 1. februar 2017: Delrapport 2 - Strategisk arealplan HVL

Figur 7:

**Høgskulen
på Vestlandet**

Arkivsak-dok. 17/04016-11
Saksbehandler Hans Erik Lundberg

Arkivkode. 031

Saksgang
Høgskulestyret

Møtedato
20.06.2018

50/18

CAMPUSUTVIKLING HVL-TILBYGG HAUGESUND

Forslag til vedtak/innstilling:

1. Styret vedtar å sette av inntil kr 500.000 til forprosjekt for prosjektering av tilbygg ved kampus Haugesund.
2. Styret gir rektor fullmakt til å bestille forprosjekt til kurantbygg fra Statsbygg.

Ny sak med konkret plan for prosjektet, oppdatert arealanalyse, forpliktende kostnadsramme og nødvendig avklaring med Statsbygg og Kunnskapsdepartementet, legges fram for styret når dette arbeidet er ferdigstilt.

Sammendrag

Styret blir i denne saken presentert for planer om framtidig utbygging i Haugesund. Saken inneholder bakgrunn for prosjektet, rom- og funksjonsanalyse og plan for oppstart av prosjekterings- og planleggingsarbeid for å gi styret et best mulig beslutningsgrunnlag når endelig sak om eventuell utbygging kommer til behandling.

Vedlegg:

Rom- og funksjonsanalyse - Haugesund utført av Statsbygg - 2016

Utrykte vedlegg:

Styresak 26/18 Campusutvikling HVL – løypemelding nybygg Haugesund:
<https://www.hvl.no/globalassets/hvl-internett/dokument/motepapir/hogskulestyret-2018/0218/2018-02-innkalling-komplett.pdf#page=312>

Saksframstilling:

Bakgrunn for saken:

Det har i lengre tid blitt arbeidet med å utvide høgskolebygget i Haugesund. Bygget, som stod ferdig i 1997, var planlagt for 1070 studenter. Det er i dag ca. 1800 studenter i Haugesund. Selv om bygget oppleves fleksibelt, klarer ikke HVL å samle aktiviteten på en god og effektiv måte i Haugesund grunnet plassmangel. Bygget legger også begrensninger for HVLs videre utvikling av porteføljen ved Campus Haugesund.

Grunnet plassmangel ble det i 2016 iverksatt en prosess med fortetting i kontorarealene. Fortettingen ble gjennomført uten ombygginger, noe som har ført til at flere ansatte i 100% stilling deler kontor. Løsningen er ikke optimal og gir de ansatte begrensede muligheter og tilganger til f.eks samtalerom, stillerom, etc., som det skal være i kontorlandskap på grunn av knapphet på areal. Disse forholdene gjelder både i hovedbygget og i innleide lokaler.

På grunn av plassmangel har HVL vært nødt til å leie lokaler fire andre steder i Haugesund, til sammen 2 200 m². Dette er utfordrende i seg selv, da det brukes mye tid på transport mellom lokasjoner, både for ansatte og studenter. De nevnte forhold knyttet til delte kontorer gjelder også i de innleide lokalitetene.

Det er i tillegg til behov for nye arbeidsplasser for de ansatte, også underkapasitet og mangel på undervisningsrom, grupperom og spesialrom som for eksempel egnede rom til digital eksamen (se vedlagt analyse). Det er behov for å samlokalisere infrastruktur knyttet til opplæring i maritime fag, hvor det over lang tid har vært stor grad av spredt lokalisering. Nautikkstudiet forholder seg i dag til fem ulike lokasjoner. Årsaken til behovet for samlokalisering av infrastruktur og undervisning er i hovedsak knyttet til kvalitet i utdanningen og effektiv ressursbruk, og er både faglig, økonomisk og strategisk svært viktig.

Høsten 2016 gjennomførte Statsbygg en rom- og funksjonsanalyse av høgskolebygget i Haugesund. Bakgrunnen for oppdraget var at bygget ble opplevd som for lite i forhold til dagens aktivitet, og at høgskolen har behov for å samle aktivitetene under ett tak. Analysen er nå ferdigstilt (vedlagt). Denne analysen dokumenterer at eksisterende høgskolebygg ved kampus Haugesund ikke dekker dagens behov, og at det heller ikke inneholder de funksjoner dagens aktivitet krever for en moderne kunnskapsinstitusjon.

Behov:

I Statsbygg sin rom- og funksjonsanalyse ble høgskolens behov for nytt areal beskrevet (se vedlegg). Dette er i ettertid justert noe ned, da bl.a. krav til parkeringsplass i bygget er frafalt. Det er i tillegg tatt en gjennomgang med hensyn på sambruk av lokaler, og endelig behov er på overordnet nivå beskrevet som følger:

- Antall nye arbeidsplasser ca 203 stk (inkl masterplasser)
- Arbeidsplasser både i kontor og landskap

- Undervisningsrom for digital eksamen
- Grupperom 6 personer
- Fellesareal
- Spesialrom

Det vil være behov for en ny vurdering og oppdatering av denne analysen, særlig med hensyn til type arbeidsplasser og spesialrom.

Økonomi:

Statsbygg vil være byggherre og eier av tilbygget i Haugesund. HVL vil være leietaker. Statsbygg indikerer at husleie vil utgjøre ca. 8 % av investeringskostnadene.

Bruttoarealet på tilbygget ut fra rom- og funksjonsanalysen som foreligger er 7557 kvm, og gjennomsnitts kvadratmeterpris på videregående skoler i området er om lag kr 30.000. Kvadratmeterprisen for Kronstad 2 er om lag kr 34.000. Det er erfaringsmessig noe billigere å bygge i Haugesundsdistriktet. Med prisen for K2 som beregningsgrunnlag vil en kalkulert pris for nybygg i Haugesund ligge på om lag kr 257 millioner, og estimert årsleie vil da være om lag kr 20.5 millioner. Disse anslagene baserer seg på interne estimat og det har ikke vært foretatt en konkret analyse basert på prosjektering.

HVL har flere leieforhold i Haugesund som ønskes terminert ved etablering av tilbygget, noe som vil gi en innsparing på om lag kr 3 millioner. I tillegg skal gjeldende leieavtale i Haugesund reforhandles i 2018. Det har kommet signaler om at denne vil reduseres med kr 3-4 millioner. Dette betyr at netto økning av husleie i Haugesund vil være om lag kr 14 millioner.

Samlet total husleie i HVL inkludert K2 og Gymnasbygget i Sogndal utgjør om lag 18% av samlet budsjett. En eventuell utbygging i Haugesund vil ikke utgjøre en vesentlig endring. De samlede totale leieutgiftene for hele HVL vil være i underkant av 20%.

Det vil i tillegg være behov for investering til inventar og utstyr. Et foreløpig estimat, gjort av HVL, er på om lag kr 10 millioner.

Fremdrift:

Dersom et forprosjekt knyttet til nybygg i Haugesund etter modell fra Kronstad 2 vedtas i høgskolestyret, vil prosjektet kunne starte opp høsten 2018. Ny sak med konkret prosjektbeskrivelse, plantegninger, ny vurdering av arealbruk og forpliktende kostnadsberegning fra Statsbygg kan da legges fram på et seinere tidspunkt sammen med en oppdatert framdriftsplan.

Dersom et slikt forprosjekt settes i gang hefter HVL for påløpte kostnader til prosjektering dersom prosjektet av en eller annen grunn ikke realiseres. Disse kostnadene er ikke kalkulert, men tilsvarende heftelse for Kronstad 2 lå i området kr 7-8 millioner. Dersom prosjektet realiseres etter nytt vedtak i styret, vil prosjekteringskostnadene være en del av de samlede kostnadene for nybygget, og HVL vil ikke betale for denne investeringen direkte, men som en del av husleien.

Ny sak vil også gi en oversikt over investeringsbehov til brukerutstyr/inventar og framtidige drifts- og vedlikeholdskostnader.

Rektor sin vurdering:

Det har siden 2016 vært jobbet med å samlokalisere campus Haugesund. Samlokalisering på campus Haugesund vil være et godt alternativ til fortsatt leie i privatmarkedet og øke samspillet mellom HVL og Statsbygg iht føringer fra KD. Et nybygg i Haugesund vil bidra til å øke effektiviteten, trivselen og kvalitet på campus Haugesund.

Husleieøkning og kostnader til brukerutstyr i nybygget vil bli krevende økonomisk også denne gang, men det vil etter rektors vurdering være en fornuftig og fremtidsrettet prioritering. Prosjektet må bearbeides og man må vurdere rom og formålsbehovene i bygget på nytt ved gjennomføring av forprosjektet, sett i lys av at Haugesund nå er en del av HVL.

Prosjektet vil også gi økonomiske driftsfordeler. Bygget erstatter en del eldre og mindre effektiv bygningsmasse leiet i det private marked. En mer detaljert økonomisk oversikt vil bli presentert i saken som kommer tilbake til styret.

Som det ble skrevet i styresak 051/17, er gode campus for våre studenter og ansatte strategisk viktig. Nye bygg har en positiv effekt på rekruttering og kompetanse. Høgskolens grønne profil vil kunne bli forsterket og campus Haugesund vil kommunikasjonsmessig fremstå tydelig på en lokasjon.

1131601 HØGSKULEN PÅ VESTLANDET

STUDIESTED HAUGESUND ROM- OG FUNKSJONSANALYSE

Dato: 09.februar 2017

Statsbygg 1131601 HVL HAUGESUND – ROM- OG FUNKSJONSANALYSE

Statsbygg 1131601 HVL HAUGESUND – ROM- OG FUNKSJONSANALYSE

INNHOLDSFORTEGNELSE

0. SAMMENDRAG	4
1. BAKGRUNN	6
Oppdraget til Statsbygg.....	6
Historikk	6
Gjennomføringen av arbeidet og deltakere.....	7
2. MÅL OG VISJONER.....	7
3. VIRKSOMHETSBEKRIVELSE.....	8
4. REGISTRERINGER	9
Tomteforhold.....	9
Planstatus.....	10
Antikvarisk verdi	11
Eksisterende høgskolebygning	12
Eksterne leieforhold	14
Antall ansatte og studenter	14
5. ANALYSER	15
Utnyttelse av kontorarealene.....	15
Utnyttelse undervisningsrom	16
Utbyggingspotensial	17
Dimensjonerende antall	18
6. BEHOV	19
Den maritime utdanningen og forskningen ved HVL	19
Simulatorsenteret	21
Slepetank og modellbåtbasseng.....	21
Digital eksamen.....	22
Avdeling for helsefag	23
Arealbehov for nybygg og forholdet til utbyggingspotensialet.....	24
7. VIDERE ARBEID.....	26
Strategisk arealutviklingsplan.....	26
Reguleringsprosess	26
Ombygging eksisterende bygning	26
Nybyggsprosjektet.....	26

VEDLEGG:

Rapporten: "Maritimt kompetansesenter i Haugesund. En mulighetsanalyse for videre utvikling" Cirius Consulting 2015

Rapporten: «Drivkrefter for vekst i små og mellomstore byregioner»,
IRIS-2016/ 130, utgitt av IRIS og MENON
<http://www.iris.no/forskning/samfunn/n-ringsliv-og-arbeidsmarked/drivkrefter-for-vekst-i-sm%a5-og-mellomstore-byregioner>

Statsbygg 1131601 HVL HAUGESUND – ROM- OG FUNKSJONSANALYSE

0. SAMMENDRAG

Bakgrunn

Høgskolen på Vestlandet (HVL), studiested Haugesund, ga mars-16 Statsbygg i oppdrag å gjennomføre en analyse av dagens arealbehov og arealbruk. Bakgrunnen for oppdraget er at skolen har behov for å samle aktivitetene under ett tak. Det er planlagt utvidelse av virksomheten, noe som vil forsterke arealbehovet.

Eksisterende situasjon

Høgskolebygningen er oppført for formålet og sto ferdig i 1997. Den ligger sentralt plassert i Haugesund sentrum. Sør for denne er det ervervet en tilleggstomt. Begge tomtene er eid av Statsbygg og er regulert til byggeområde for offentlig formål (skole).

På grunn av plassmangel har HVL vært nødt til å leie lokaler andre steder i Haugesund; til sammen 2 200 m².

Utnyttelsen av kontorarealene

Pga. av plassmangelen gjennomførte skolen i 2016 en prosess med fortetting i kontorarealene. Fortettingen er gjennomført uten ombygginger, dette betyr at mange deler kontor.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet har fastsatt en norm for statlige kontorarbeidsplasser (desember 2015). En sammenlikning med denne viser at kontorarealene i høgskolebygningen er godt utnyttet og, med god margin, er bedre enn normen.

Utnyttelsen av undervisningsrom

En stor del av de generelle, "tørre" undervisningsrommene har en utnyttelse på over 60% til timeplanlagt undervisning. I tillegg utnyttes rommene også til studentarbeidsplasser og møterom. Utnyttelsen av de "tørre" undervisningsrommene vurderes således som høy.

Utbyggingspotensialet

I forbindelse med vurderingene av opprettelsen av et maritimt kompetansesenter har HVL engasjert arkitektfirmaet Vikanes Bungum til å utarbeide en mulighetsstudie. Her illustreres en utbygging på tilleggstomten i 4 etasjer + en tilbaketrukket 5. etasje. Samlet bruttoareal er **ca 8 500 m²**.

I tilbakemelding fra kommunen er ariet i eksisterende høgskolebygning medtatt som bebygd areal. Dette reduserer utbyggingspotensialet til **ca 5 850 m² brutto** (4 etasjer + tilbaketrukket 5. etasje).

Dimensjonerende antall

HVL har vurdert utdanningstilbøyeligheten, arbeidsledigheten og tilflyttingen for regionen. På denne bakgrunn anses det som sannsynlig at antall studenter og ansatte vil øke med ca 30% i de neste 20 årene.

Skolens behov

Nybygget skal bidra til å utvikle et maritimt kompetansesenter med utgangspunkt i de maritime utdanningene ved HVLs studiested Haugesund. I tillegg skal nybygget romme de funksjonene som i dag er lagt i eksterne leieforhold samt arealer til økt antall studenter og ansatte.

Statsbygg 1131601 HVL HAUGESUND – ROM- OG FUNKSJONSANALYSE

HVL studiested Haugesund har planlagt en opptrapping av studietilbudet og forskningen i innen det maritime fagfeltet, særlig innen nautikk. Dette skal skje i nært samarbeid med næringslivet. Denne utvidelsen medfører behov for:

- simulatorsenter i tilknytning til skolens øvrige arealer
- slepetank og modellbåtbasseng

Høgskolebygget er ikke utrustet for gjennomføring av digital eksamen. Ved etablering av nye undervisningsrom, i nybygget og i den eksisterende bygningen, bør det tilrettelegges for avvikling av digital eksamen.

Avdeling for helsefag har meldt inn behov for arealer til:

- simuleringsaktivitet
- omsorgsteknologi
- lager
- undervisningsrom

Det forutsettes at behovene til Avdeling for helsefag løses innenfor 1. etasje i eksisterende høgskolebygning.

Arealbehov for nybygget og forholdet til utbyggingspotensialet

Det er usikkerhet knyttet til utbyggingspotensialet – anslagene varierer fra 5 850 m2 brutto/ 3 350 m2 netto (strengeste tolkning av dagens regulering) til 8 500 m2 brutto / 4 800 m2 netto (mulighetsstudien fra Vikanes Bungum).

HVLs primære behov : 3 750 m2 netto

- sanering av eksterne leieforhold
- kontorarbeidsplasser til flere ansatte
- arbeidsplasser til masterstudenter
- undervisningsrom
- støttefunksjoner
- HVLs simulatorer

Slepetank og modellbåtbasseng : 1 500 m2 netto

Simulatorsenter; Simsea : 1 200 m2 netto

Totalt arealbehov : 6 450 m2 netto

Arealbehovet er større enn det man kan bygge innenfor gjeldende regulering.

Videre arbeid

HVL arbeider for tiden med en strategisk arealutviklingsplan som skal vedtas i styret våren-17. Denne skal kartlegge dagens bygningsmasse, samt behov for utvikling på kort og lang sikt på de ulike campusene. Etablering av et nytt tilbygg i Haugesund inngår i denne planen.

Det anbefales at det, så raskt som mulig, igangsettes reguleringsprosess med sikte på å få avklart det samlede utbyggingspotensialet for høgskoletomten og tilleggstomten samt status for bygningene med antikvarisk verdi.

Det foreslås det at ombyggingen av eksisterende bygning gjennomføres så snart som mulig.

Når det er besluttet at nybyggsprosjektet skal igangsettes må det utarbeides et rom- og funksjonsprogram som skal danne grunnlaget for prosjektering.

Statsbygg 1131601 HVL HAUGESUND – ROM- OG FUNKSJONSANALYSE

1. BAKGRUNN

Oppdraget til Statsbygg

Høgskolen på Vestlandet (HVL) ga 18.03.2016 Statsbygg i oppdrag å gjennomføre en analyse av dagens arealbehov og arealbruk. Dette er ment å være første grunnlag for å vurdere omfanget av utbyggingen.

Historikk

Historien om HVL begynte i 1839 med at lærerutdanningen startet på Stord. Styrmannskulen i Haugesund starta opp i 1874. Dette var begynnelsen på en lang utvikling både faglig og organisatorisk.

1. august 1994 ble Statens sikkerhetshøgskole, Haugesund Sjukepleierhøgskole, Stord Lærarhøgskole og Stord Sjukepleierhøgskole slått sammen til Høgskolen Stord/Haugesund med to campus, ett på Rommetveit på Stord og ett i Haugesund sentrum.

I 1997 ble aktiviteten i Haugesund samlet i nytt bygg, planlagt for 1040 studenter. Det er i dag ca. 1750 studenter ved campus Haugesund, fordelt i hovedbygget og flere leide lokaliteter. Blant annet har nautikk utdanningen 4 ulike adresser på grunn av plassmangelen.

I 2014 ble det fremmet forslag i Fylkestinget for Rogaland fylkeskommune om å skape et maritimt senter for næring og utdanning på Haugalandet. Saken gikk videre til opplæringskontoret, som var positivt innstilt. Det ble deretter etablert en arbeidsgruppe bestående av Rogaland Fylkeskommune, HSH, Maritimt forum og Haugaland vekst. I deres møte den 18.mars 2015 ble det fremhevet at det er behov for å bygge bro mellom den praktiske og forskningsmessige maritime virksomheten i regionen.

I høgskolestyret 4.juni 2015 ble det avsatt 250.000 kr til en mulighetsstudie for et maritimt senter i Haugesund. Mulighetsstudien er ferdigstilt, og den viser at interessen blant sentrale aktører for å ta del i utviklingen av et maritimt kompetansesenter, er stor.

HVL(HSH) arrangerte våren -16 to seminarer med store deler av den maritime næringen i nord-Rogaland/Sunnhordaland. Hovedtemaet på seminarene var å gjøre en betraktning om mulighetene for å danne et maritimt kompetansesenter med utgangspunkt i HVL studiested Haugesund.

Det ble stadfestet at interessen fra næringen om et tettere samarbeid med HVL var stor. Der var mange ønsker og tanker om hvordan dette samarbeidet skulle organiseres og gjennomføres, noe høgskolen nå etter vedtak i høgskolestyret, arbeider aktivt med å etablere.

Dagens bygg har aldri kunnet samle skolens aktivitet under ett tak, selv ikke da det var nytt. Dette har ført til at det er leid inn lokaler flere steder i byen, til undervisningsrom, kontorer og maritime simulatorer.

Høgskolen Stord/Haugesund har fra 1.1.2017 fusjonert med Høgskolen i Bergen og Høgskulen i Sogn og Fjordane til Høgskulen på Vestlandet. Høgskolestyret ved HSH la til grunn at dette gir store muligheter for å utvikle institusjonen for samlet å gi bedre utdanning og forskning til regionen, noe også næringslivet har ønsket. Høgskolebygningen har ikke nok areal til å romme utviklingen av nye aktiviteter.

Statsbygg 1131601 HVL HAUGESUND – ROM- OG FUNKSJONSANALYSE

Gjennomføringen av arbeidet og deltakere

Kartlegging av behov og bruk av areal ved høgskolen er gjennomført i tidsrommet august-desember 2016. Det har totalt vært avholdt 10 møter lokalt og via Skype.

Fra Høgskulen på Vestlandet, studiested Haugesund, har følgende deltatt på møter:

- Liv Reidun Grimstvedt, rektor
- Anne Isabelle Robbestad, dekan
- Johanne Marie Trovåg, studieleder
- Karin Stormo, rådgiver
- Espen Fosse, studiesjef
- Idar Flemmen, Drift- og IT sjef
- Hans Erik Lundberg, Seniorrådgiver

Deltakelsen har variert med tema for møtene, og koordineringen av arbeidet på høgskolen er utført av Hans Erik Lundberg.

Fra Statsbygg har følgende deltatt:
Knut Borgen, seniorarkitekt
Torbjørn Iversen, forvalter

Ekstern konsulent: Kristin Bauck – Kristin Bauck AS sivilarkitekt MNAL

2. MÅL OG VISJONER

HVL skal være en akademisk drivkraft for kunnskapsutvikling og utdanning på Vestlandet.

Utdannings-, forsknings- og utviklingsaktivitetene skal ha en særskilt betydning for nyskaping og verdiskaping i regionen. Gjennom et bredt faglig samarbeid mellom skole og næringsliv skal aktivitetene ha høy nasjonal og internasjonal verdi.

HVL studiested Haugesund skal bli tydeligere i vektleggingen av sin egenart. Viktige fokusområder vil være skolens regionale rolle, samfunnskontakt og samfunnskontrakt.

Statsbygg 1131601 HVL HAUGESUND – ROM- OG FUNKSJONSANALYSE

3. VIRKSOMHETSBEKRIVELSE

HVL, Stord/Haugesund har tre fagavdelinger med følgende fagprofil:

- **Avdeling for lærerutdanning og kulturfag:** Undervisning, formidling, forskning og utvikling innen skolens lærerutdanninger skal legge særlig vekt på utvikling av faglig, kreativ og innovativ kompetanse i skole og barnehage. Analyse av og refleksjon over bruk av teknologi som del av undervisning og opplæring er et viktig fokusområde.
- **Avdeling for helsefag:** Undervisning, formidling, forskning og utvikling innen helsefag skal særlig vektlegge omsorgsvitenskap med fokus på folkehelsearbeid, samhandling og personsentrert omsorg til pasienter i langtidsforløp.
- **Avdeling for tekniske, økonomiske og maritime fag:** Undervisning, formidling, forskning og utvikling og regionalt utviklingsarbeid innen de tekniske, økonomiske og maritime fagområdene skal ha spesiell relevans for den petromaritime næringsklyngen i regionen og har særskilt fokus på brannsikkerhet, økonomisk og organisatorisk usikkerhetshandtering og komplekse maritime operasjoner.

Forsknings- og utviklingsprofil

HVL studiested Stord/Haugesund har programorganisert forsknings- og utviklingsaktiviteten innen følgende fagområde:

- Teknologi i undervisning
- Kultur og kreativitetspedagogikk
- Livslang læring som grunnlag for kvalitet i profesjoner
- Nærings- og regionaløkonomiske analyser
- Petromaritim virksomhet og offshoreoperasjoner
- Maritim sikkerhet
- Brannsikkerhet
- Klinisk helse- og omsorgsvitenskap
- Folkehelse og samhandling i et langtidsperspektiv
- Helsefaglig praksisutvikling og kompetanseheving

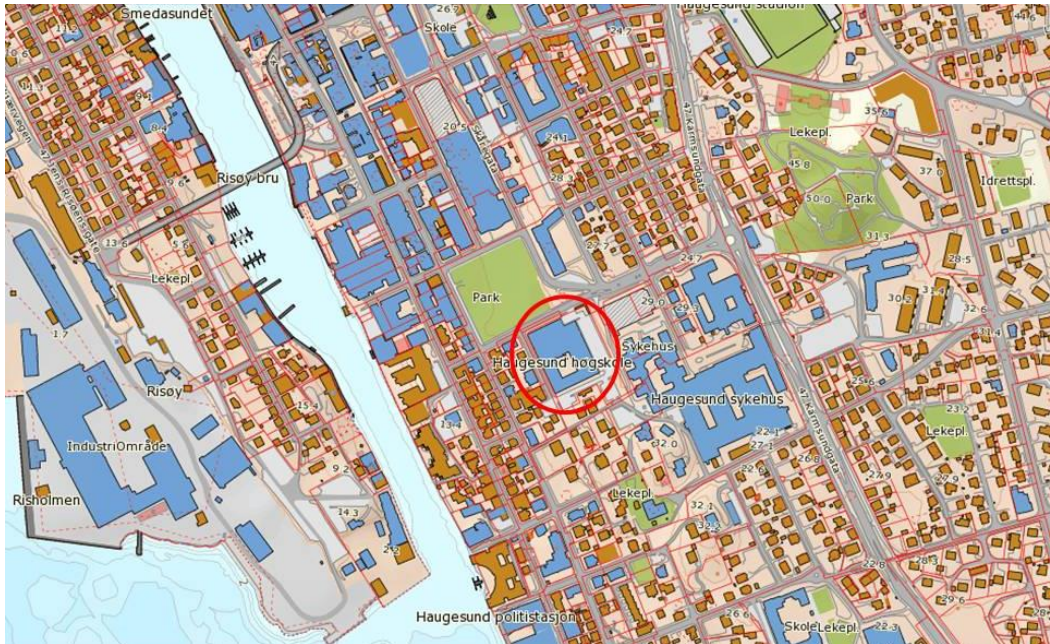
Nøkkeltall (2015)

- Antall ansatte: 314
- Antall studenter: 3210
- Antall produserte heltidsekvivalenter (60 studiepoeng-enheter): 1943,4
- Ferdige kandidater: 554
- Antall studenter per UFF: 16
- BOA-inntekt per UFF: 126 800 kr.
- NFR-tildeling per UFF: 84 000
- Omsetning: 352,8 mill. kr

Statsbygg 1131601 HVL HAUGESUND – ROM- OG FUNKSJONSANALYSE

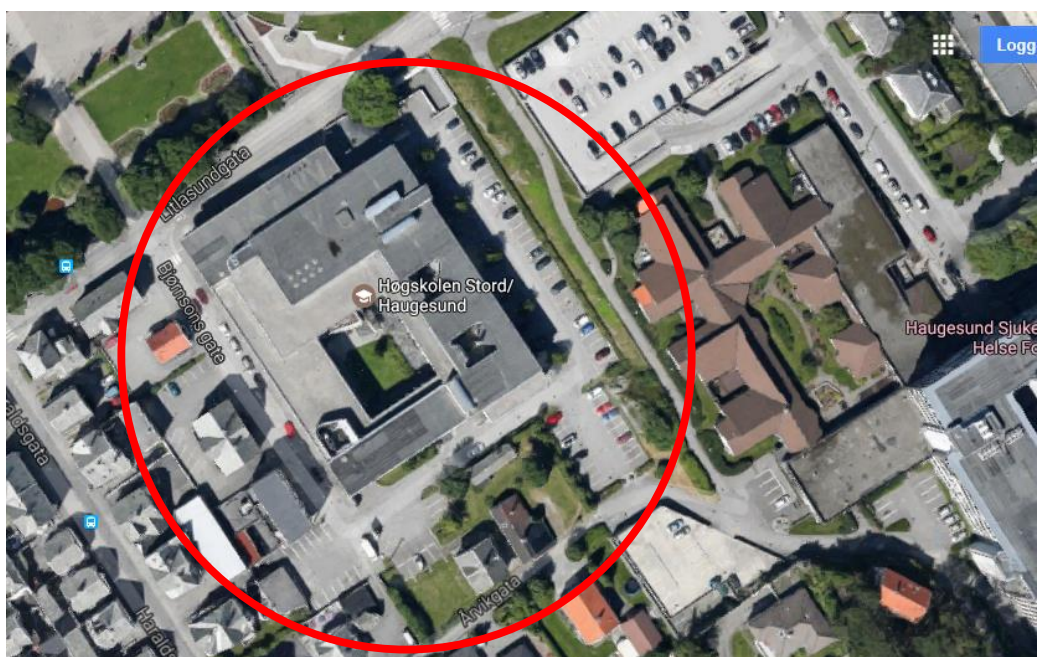
4. REGISTRERINGER

Tomteforhold

Høgskolen ligger sentralt plassert i Haugesund sentrum, rett syd for Rådhusparken og Haugesund rådhus. Øst for høgskolen ligger Haugesund sykehus. Vest og syd for høgskolen er det småhusbebyggelse med småbypreg / urban karakter. Det er ca 85 parkeringsplasser på tomten.

Tomten for høgskolebygningen har adresse Bjørnsonsgate 45 og gnr/bnr 40/584. rett syd for denne er det kjøpt en tilleggstomt; Bjørnsonsgate 39 og 39B, gnr/bnr 40/1086. På denne står det noen mindre bygninger hvorav den ene, Bjørnsonsgate 39 benyttes av skolen til kontorformål. Begge tomtene er eid av Statsbygg.

Statsbygg 1131601 HVL HAUGESUND – ROM- OG FUNKSJONSANALYSE

Planstatus

Begge tomtene er i kommuneplanen avsatt til offentlig tjenesteyting

Tomten, der eksisterende høgskolebygning ligger, er omfattet av reguleringsplan RL1193 (eldre reguleringsplan) som ble vedtatt 22.06.1994. Tilleggstomten er omfattet av reguleringsplan RL1303 (eldre reguleringsplan) som ble vedtatt 15.12.1999. Begge tomtene er regulert til offentlig byggeområde (skole).

De viktigste reguleringsbestemmelsene i planen RL1193 er:

- Innenfor byggegrense angitt i reguleringsplanen kan det oppføres bygg på inntil 4 etasjer.
Fasaden mot Bjørnsonsgate bør ha variasjon i fasadelivet enten med sprang, tilbaketrekninger og/eller materialskifte for å få en rytmisk karakter.
- Tillatt bebygd areal skal ikke overstige 60 % av netto tomteareal.
- Tillat gesimshøyde mot Rådhusplassen kote + 30,0 (tilsvarende 3 etasjer)

De viktigste reguleringsbestemmelsene i planen RL 1303 er:

- Tillatt høyde settes til cote + 30 (ca. 3 etasjer)
- Tillatt bebygd areal skal ikke overstige 60 % av netto tomteareal.

Det er ikke regulert byggegrenser.

Statsbygg 1131601 HVL HAUGESUND – ROM- OG FUNKSJONSANALYSE

Tilbakemelding fra kommunen, mail til HVL 22.12.2016:

"Det vil si at planene sammenfaller når det gjelder bygningsvolumets begrensninger (60% og cote +30). Arealet som er avsatt til offentlig formål er her om lag 9450 m². Høgskolen har i dag en grunnflate på om lag 4400 m², inklusive atriets. Etter det vi leser av Veileder for grad av utnyttning er det riktig å ta med dette i utnyttelsesgraden fordi gårdsplass innenfor fasadeliv, som delvis mangler vegger eller tak, men som brukes til opphold, oppbevaring eller kommunikasjon, skal medtas i utnyttelsesgraden. Dagens utnyttelse er etter vår beregning da om lag 46,5 %.

For parkering er det i RL1193 krav om parkering i anlegg under nybygg, mens det i RL1303 skal være krav i henhold til gjeldende parkeringsvedtekter. Det vil si at det blir krav om mobilitetsplan og at dere ut i fra denne skal anslå parkeringsbehov for biler og sykler. Det må påregnes krav om parkering i lukket anlegg. Her vil det også være mulighet for en lokalisering i kommunens planlagte p-anlegg.

Når det gjelder sykkeltrase gjennom området har kommunen ikke tatt stilling til endelig utforming eller detaljert plassering av denne. Dette må innpasses i deres planer i dialog med kommunen.

Samlet sett vil det nok være behov for ny reguleringsplan for å tilrettelegge for videre utbygging. Vi ønsker selvsagt å understreke at høyskolen er en viktig brikke i byutviklingen i Haugesund og at kommunen ønsker å bidra til en god prosess for å muliggjøre dette, men at forhold knyttet til utforming og utstrekning av bygningsmassen vil fordre en god tilpasning til omgivelser og ivaretagelse av offentlige rom i tilknytning til og mellom bygningene i området. Vi vil derfor anbefale at det arbeides med dette tidlig i prosessen og at det holdes en tett dialog med kommunen underveis."

Antikvarisk verdi

På tilleggstomten ligger det tre bygninger som omtales som "kvartal med antikvariske kvaliteter". Bygningene har tidligere ligget annet sted og er flyttet til tomten.

Kommunen, ved Enhet for byutvikling, har hatt kontakt med Byantikvaren som gir følgende tilbakemelding:

"Denne bebyggelsen er bortregulert i 1999 til tross for meget høy bevaringsverdi. At byens kanskje aller eldste bebyggelse behandles slik har vært kritisert fra flere hold i løpet av de 17 årene som har gått siden den gang. Sett med dagens øyne synes ikke bortreguleringen å ha vært rett beslutning. Dersom arealet skal reguleres på nytt vil byantikvarens anbefaling være at denne bebyggelsen i stedet blir regulert til bevaring av både byhistoriske og bygningsmessige årsaker. I mer overordnet bysammenheng anføres det ellers at arealet er verdifullt som buffer mellom høyskoleanlegget og villastrøket i sør".

Dette forholdet vil altså måtte drøftes i en ny reguleringsplan.

Statsbygg 1131601 HVL HAUGESUND – ROM- OG FUNKSJONSANALYSE

Eksisterende høgskolebygning

Høgskolebygningen, som sto ferdig i 1997, er oppført for formålet og eid av Statsbygg. Arkitekt var Østgaard arkitekter. Bygningen fikk Haugesund kommunes byggeskikkpris i 2001. I begrunnelsen heter det:

«Bygningen følger opp intensjonen i Rådhusanlegget på en vellykket måte. Det store bygningsvolumet innordner seg forbillig i kvartalsstrukturen. Bygningens arkitektoniske idé er konsekvent gjennomført med rikt spekter av variasjoner.»

Bygningen har fire etasjer organisert rundt et sentralt gårdsrom. I tillegg er det en underetasje. Undervisningsrom og bibliotek er lokalisert i 1., 2. og deler av 3. etasje. Kontorene ligger i 4. og deler av 3. etasje. I underetasjen er det hovedsakelig garderober og tekniske rom.

Bygningen er dimensjonert for 1040 studenter. Løsningen har vist seg fleksibel og fungerer også i dag med 1700 studenter, selv om det er mangel på undervisningsrom og kontorer.

Dagens arealbruk er registrert – fordelt på fellesfunksjoner, undervisningsrom, laboratorier og verksteder samt kontorfunksjoner (se tegninger med fargekode neste side).

Sammendrag nettoareal (funksjonsareal):

• Fellesfunksjoner	:	1 880 m2
• Undervisningsrom	:	2 550 m2
• Laboratorier og verksteder	:	1 530 m2
• Kontorfunksjoner	:	1 770 m2
• <u>Lager</u>	:	<u>60 m2</u>
• <u>Sum</u>	:	<u>7 800 m2</u>

Bruttoareal : 12 842 m2

Beregnet brutto/netto-faktor for eksisterende bygning = 1,65

Statsbygg 1131601 HVL HAUGESUND – ROM- OG FUNKSJONSANALYSE

Registrering dagens arealbruk:
 Rødt : Fellesfunksjoner
 Orange : undervisningsrom
 Grønt : Laboratorier og verksteder
 Blått : Kontorfunksjoner

Underetasjen er ikke vist,

Statsbygg 1131601 HVL HAUGESUND – ROM- OG FUNKSJONSANALYSE

Eksterne leieforhold

På grunn av plassmangel har HVL vært nødt til å leie lokaler andre steder i Haugesund – til sammen 1 295 m2 netto / 2 200 m2 brutto. Disse benyttes til kontorer og undervisningsrom samt simulatorer (Karmsundgata 75).

	Netto m2:	Brutto m2:	
Sørhauggata 100	210	360	
Haraldsgata 75	260	450	
Bjørnsonsgate 39	225	380	"Det gamle huset" på tilleggstomten
Sum	695	1200	
Karmsundgata 75	600	1000	Simulatorer, samlokalisert m/ Simsea
Til sammen	1 295	2 200	

Det er et mål at disse funksjonene kan medtas i nybygget slik at leieforholdene kan saneres – dette vil være en del av finansieringen av nybygget.

Antall ansatte og studenter

Da høyskolebygget i Haugesund ble åpnet i 1997 var det 1040 studenter.

Antall studenter og ansatte har økt siden åpningen og er i dag som følger:

Avdeling:	Studenter:
Ingeniørfag	570
Helsefag Haugesund	565
Nautikk	148
Økonomi og administrasjon	518
Sum studenter:	1 801

Avdeling:	Ansatte:
Ingeniørfag	42
Helsefag Haugesund	39
Nautikk	11
Økonomi og administrasjon	23
Administrative stillinger	46
Sum ansatte:	161

Statsbygg 1131601 HVL HAUGESUND – ROM- OG FUNKSJONSANALYSE

5. ANALYSER

Utnyttelse av kontorarealene

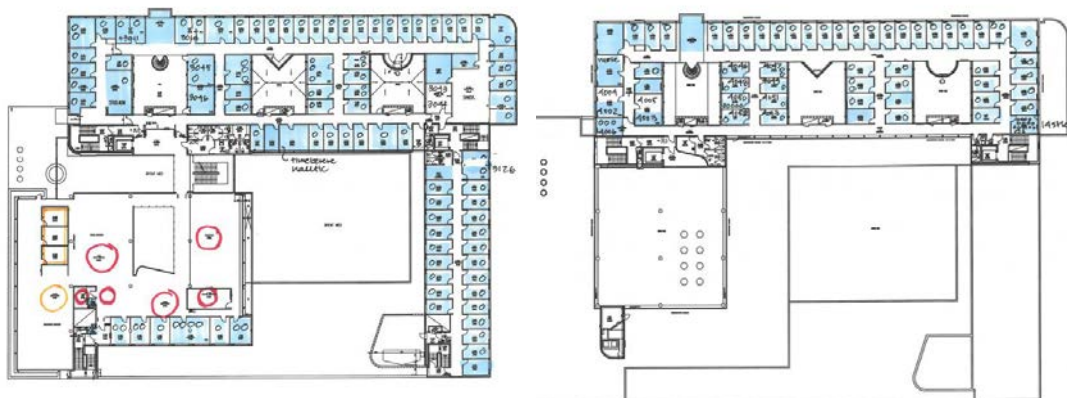
I forbindelse med planleggingen av det nye regjeringskvartalet sendte Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD) ut et statlig direktiv for kontorarbeidsplasser der det heter (desember 2015):

"For framtidige kontorlokaler og for kontordelen i bygg til virksomheter med arealkrevende formål fastsettes en arealnorm på 23 kvm BTA per ansatt."

I rom- og funksjonsprogrammet for nytt regjeringskvartal er denne normen oppdelt slik:

• Arbeidsplassrelatert areal; kontorarbeidsplasser, kopirom, Tekjokken, garderober, toaletter inkl. internttrafikk (nettoareal)	: 13 m²
• Bruttopåslag på arbeidsplassrelatert areal	: 4 m ²
• Fellesareal; kantiner, møterom mv. (nettoareal)	: 2 m²
• Bruttopåslag på fellesareal	: 1 m ²
• Tekniske rom, drift mv.	: 3 m ²
Sum bruttoareal pr. ansatt	: 23 m ²

I normen er det altså medtatt 15 m² (13 + 2) netto funksjonsareal pr ansatt.

Registrering av kontorarbeidsplasser i 3. og 4. etasje

Det er i 2016, pga. plassmangel, gjennomført en prosess med fortetting i kontorarealene. Prosessen er gjennomført uten bygningsmessige endringer, dette betyr at mange deler kontor.

Kontorarealene i høgskolebygningen:

• Registrert arbeidsplassrelatert areal (inkl. toaletter og renholdsrom) og fellesareal (møterom) (nettoareal)	: 1770 m ²
• Antatt andel nettoareal til kantine for ansatte (180 personer / 3 x ca 1,6 m ²)	: 100 m ²
• Sum netto funksjonsareal	: 1870 m ²

Til sammen er det registret 178 kontorarbeidsplasser i bygningen.

Dette gir 10,5 m² netto funksjonsareal pr ansatt. Målt mot normens 15 m² netto funksjonsareal, viser dette at kontorarealene i høgskolebygningen er godt utnyttet og med god margin bedre enn den statlige normen.

Statsbygg 1131601 HVL HAUGESUND – ROM- OG FUNKSJONSANALYSE

Utnyttelse undervisningsrom

Den timeplanlagte utnyttelsen av de "tørre" undervisningsrommene er registrert. Resultatet for en typisk uke i tiden 08 – 16 er vist i tabellen under.

TYPISK UKE	mandag	tirsdag	onsdag	torsdag	fredag
Aud A					
Aud B					
Aud C					
Aud D					
Aud E					
Aud F					
Aud G					
Modellrom					
2083					
2084 Datarom					
2008					
1093 Datarom					
1077					

Rødt : 80 – 100 %
 Orange : 60 – 80 %
 Gult : Under 60 %

Tabellen viser at mange av rommene har en utnyttelse til timeplanbelagt undervisning på over 60% - her vist med rød og oransje farge.

Rommene er også i bruk, utenom det som er registrert i tabellen, til annen virksomhet; lese- / studentarbeidsplasser, grupperomsarbeid og som møterom for ansatte. Det er en god kultur på høgskolen for avbestilling av rom som ikke skal benyttes. Studentene har en app som angir ledige rom.

Utnyttelsen av de "tørre" undervisningsrommene vurderes som høy.

Utnyttelsen av spesialrom

Høgskolen har spesialrom i form av laboratorier, verksteder og simulatorer. Disse rommene er vanskelige å utnytte til annen virksomhet og undervisning enn den de er planlagt for. En registrering av utnyttelsen av disse rommene anses derfor ikke som relevant - utnyttelsen av rommene er derfor ikke registrert, slik den er for de "tørre", mer generelle undervisningsrommene.

Det er ønskelig med mer intensiv bruk av simulatorene. Men pga. avstanden blir de ikke benyttet så mye som ønskelig.

Statsbygg 1131601 HVL HAUGESUND – ROM- OG FUNKSJONSANALYSE

Utbyggingspotensial

Mulighetsstudie Vikanes Bungum: Situasjonsplan og plan typisk etasje

I forbindelse med vurderingene av mulighetene for å etablere et maritimt kompetansesenter har HVL engasjert arkitektfirmaet Vikanes Bungum til å utarbeide en mulighetsstudie for utnyttelse av tomten syd for dagens høgskolebygning – Bjørnsonsgate 39. Studien er forelagt kommunen, men kommunen har ikke gitt konkret uttalelse til utkastet.

Den foreslåtte utbyggingen er vist i 4 etasjer samt en tilbaketrukket 5. etasje. Bruttoareal typisk etasje er på ca 1 900 m² – samlet bruttoareal er **ca 8 500 m²**.

Mulighetsstudie Vikanes Bungum: perspektiv

HVL tar utgangspunkt i at dette utbyggingspotensialet lar seg realisere, men det er knyttet stor usikkerhet til dette. I kommunens tilbakemelding (se Planstatus, pkt. 4.) er grunnflaten for eksisterende høgskolebygning beregnet til 4 400 m², da atriet er medtatt i beregningen som bebygget areal. Dette medfører at det kun er

Statsbygg 1131601 HVL HAUGESUND – ROM- OG FUNKSJONSANALYSE

et restpotensial på 1 300 m² pr etasje innenfor gjeldende regulering (60% utnyttelse av netto tomteareal på 9 450 m²).

Dette betyr et utbyggingspotensial på ca **5 850 m²** brutto med en utbygging på 4 etasjer med en tilbaketrukket 5. etasje.

Usikkerheten må avklares gjennom en omregulering og i dialog med kommunen.

Dimensjonerende antall

Nord-Rogaland og Sunnhordland har historisk sett hatt god tilgang på arbeid for personer med yrkesrettet utdanning. Dette har ført til at regionen i dag har forholdsvis lav andel arbeidstakere med høyere utdanning. Andelen for menn med høyere utdanning (minimum 3 år etter videregående) er ca 18%, mens det for kvinner er ca. 23 %. Landsgjennomsnittet er henholdsvis 30% for menn og 36% for kvinner.

Dette har igjen ført til at der er et godt marked for etterutdanning, og høgskolen har arbeidet aktivt med å gi tilbud til denne gruppen.

Dagens situasjon er endret og mange av de tradisjonelle næringene (olje, verksindustri, håndverkstjenester, etc.) ansetter færre blant annet på grunn av konjunktur og krav om effektivitet. Andelen som vil velge høyere utdanning vil derfor antakelig nærme seg landsgjennomsnittet.

Statistisk sentralbyrå sine prognoser sier at regionen vil ha en tilflytting på ca. 20% innen 2040.

I de 20 årene høgskolen har vært etablert i bygget i Haugesund, har studenttallet økt fra 1040 til 1800, altså en økning på ca 77%.

På bakgrunn av disse momentene mener vi det er meget sannsynlig at studenttallet vil øke med ca 30% de neste 20 år.

For å kunne tilpasse undervisningen til markedet og økt antall studenter, er det sannsynlig at antall ansatte vil øke med samme prosentats som antall studenter.

Dimensjonerende antall (= det antall studenter og ansatte det planlegges for)

Ansatte	I dag	Dim ant	Kommentarer:
Vitenskapelige og administrativt ansatte	140	182	
Stipendiater	4 - 7	20	
Tekniske	50	65	
Sum:	195	267	+ 72 ansatte
Studenter	I dag	Dim ant	Kommentarer
Sum	1 800	2 240	+ 540 studenter

Statsbygg 1131601 HVL HAUGESUND – ROM- OG FUNKSJONSANALYSE

6. BEHOV

Nybygget skal bidra til å utvikle et maritimt kompetansesenter med utgangspunkt i de maritime utdanningene ved HVLs studiested Haugesund.

I tillegg skal nybygget romme de funksjonene som i dag er lagt i eksterne leieforhold samt arealer til økt antall studenter og ansatte.

Den maritime utdanningen og forskningen ved HVL

Vestlandet er uløselig knyttet til havet. Havet har spilt og spiller en stor rolle i livet til enhver vestlending, og er nedfelt i historie, kultur og identitet – i dag operasjonalisert gjennom samfunn, industri og næring. Med den forrige regjeringens satsning på Stø Kurs, Regjeringens maritime strategi *Maritime muligheter – blå vekst for grønn framtid*, Maritim 21-strategien, EUs Horizon2020-program, m.fl., er det tydelig at det er viktige satsningsområder for sentrale myndigheter.

Havet som ressurs er i dag underutnyttet, det forventes derfor at vi fremover vil se nye og bærekraftige løsninger knyttet til havet. Dette vil skje igjennom nye og innovative løsninger, men også på områder hvor man tidligere grad satset på land i større grad. Dette fører til at det er behov for satsning på det maritime område både nasjonalt og internasjonalt.

HVL studiested Haugesund er i ferd med å gjennomføre en større utvidelse av den faglige aktiviteten som er maritimt rettet, og som vil ligge til grunn for aktivitetene som skal knyttes til det maritime senteret i Haugesund. Fra bachelor i nautikk og bachelor i nautikk Y-vei, som i en årrekke har utgjort fundamentet i det som da var HSHs maritime utdanning, er tilbudet høsten 2016 utvidet til å omfatte en PhD-utdanning i nautiske operasjoner som tilbys i fellesskap med UiT, NTNU Ålesund og HSN.

De maritime utdanningene i Haugesund er i hovedsak innenfor nautikk (sertifikatutdanning for dekksoffiserer) og phd-utdanning i nautiske operasjoner, men også flere av ingeniørutdanningene (maskin-, brann- og hms ingeniører-) er relevante i maritim sammenheng. I tillegg vil den omsøkte masterutdanningen i maritime operasjoner inngå i kategorien.

Nautikkutdanningen ved HVL studiested Haugesund en av fire sivile maritime høgskoleutdanninger i Norge. Den er godkjent av Sjøfartsdirektoratet for å gi opplæring i henhold til International Convention on Standards of Training, Certification and Watchkeeping for Seafarers, 1978 (STCW), med tillegg. Utdanningen ligger under Avdeling for tekniske, økonomiske og maritime fag (ATØM).

Gjennom et tett samarbeid med næringen har nautikkutdanningen alltid vært relevant for de utfordringene som rederinæringen står overfor, og studieprogrammet er i samarbeid med regionalt næringsliv tilpasset regionens behov.

HVL nautikk har i en årrekke jobbet systematisk med å bygge opp forskningskompetansen ved høgskolen, også dette i samarbeid med næringen. All forskning i regi av HVL nautikk har sprunget ut fra gaveprofessoratet i maritim sikkerhet som ble gitt av lokale rederier.

Statsbygg 1131601 HVL HAUGESUND – ROM- OG FUNKSJONSANALYSE

Forskergruppen innen nautikk kommer i løpet av 2017 til å omfatte totalt 12 personer. Dette kommer studentene til gode gjennom flere emner direkte knyttet opp mot denne forskningen. Forskergruppens aktiviteter kommer også regionen og næringslivet til gode i form av ulike (samarbeids)prosjekter, publikasjoner, etter- og videreutdanning og lignende. HVL drar nytte av økt kompetanse på flere ulike fagfelt relatert til maritim virksomhet, maritim opplæring og maritim sikkerhet og beredskap.

HVL nautikk har opparbeidet seg et omfattende nettverk av samarbeidspartnere både i academia og i privat næringsliv nasjonalt og internasjonalt; for eksempel Greenwich University (UK), Memorial University of New Foundland (CA), Universitetet i Bergen og Universitet i Stavanger, Statoil, Hurtigruten, Sjøfartsdirektoratet, Kystverket, Maritimt Forum og Maritimt Opplæringskontor. Gjennom samarbeid med ulike aktører innenfor academia og næringslivet har HVL nautikk sikret seg ekstern finansiering fra flere kilder, for eksempel Norges Forskningsråds TRANSIKK- og MAROFF-program, men også gjennom anbud i regi av for eksempel Statoil.

I tillegg har HVL nautikk et ustrakt samarbeid med Universitet i Tromsø – Norges arktiske universitet (UiT), NTNU Ålesund (NTNU) og Høgskolen i Sørøst Norge (HSN) som et resultat av det statlig finansierte prosjektet MARKOM2020. Dette har ført til mange gode prosjekter som f.eks. integrert praksis, utvikling av flere mastergrader nasjonalt hvorav HVL har søkt om masterutdanning i Maritime Operations, et studieprogram utarbeidet i samarbeid med Hochschule Emden/Leer i Tyskland (HEL). Samarbeidet, MARKOM202, har også resultert i en felles PhD-utdanning i nautiske operasjoner. De fire institusjonene som tilbyr høyere maritim utdanning har som et resultat av MARKOM2020-samarbeidet opparbeidet seg en fin dialog, noe som har resultert i utvikling av komplementaritet.

HVL nautikk samarbeider også med NTNU, UiT og HSN om et prosjekt for utvikling av en overgangsbachelor for fagskolestudenter som kan gi fagskoleutdannede sjøfolk økt formalkompetanse og som er i tråd med Kunnskapsdepartementets (KD) uttrykte ønsker om en overgangsordning fra fagskole til bachelor, og som er i henhold til NOKUTs krav. Fagskolen Rogaland, avdeling Karmsund vært også vært involvert i prosjektet. I slike prosjekter er HVL nautikk og den lokale fagskolen naturlige samarbeidspartnere blant annet fordi det historisk har vært, og er, en god dialog mellom de to institusjonene. Dette forventes å fortsette også fremover i og med at Haugesund er en av få byer som har både maritim fagskole- og høgskoleutdanning. En overgangsbachelor vil også føre til økt aktivitet ut over det som allerede er nevnt.

HVL (da som ATØM ved HSH) har også begynt å utvide aktivitetene knyttet til miljø i et maritimt perspektiv, og jobber blant annet i samarbeid med Hochschule Emden/Leer og det lokale næringslivet på Haugalandet med å etablere et prosjekt for nedbygging av vindparker og vindanlegg i havet.

Med en slik utvidelse av studietilbudet og forskningsaktivitetene som beskrevet over medfølger økt arealbehov og behov for mer utstyr.

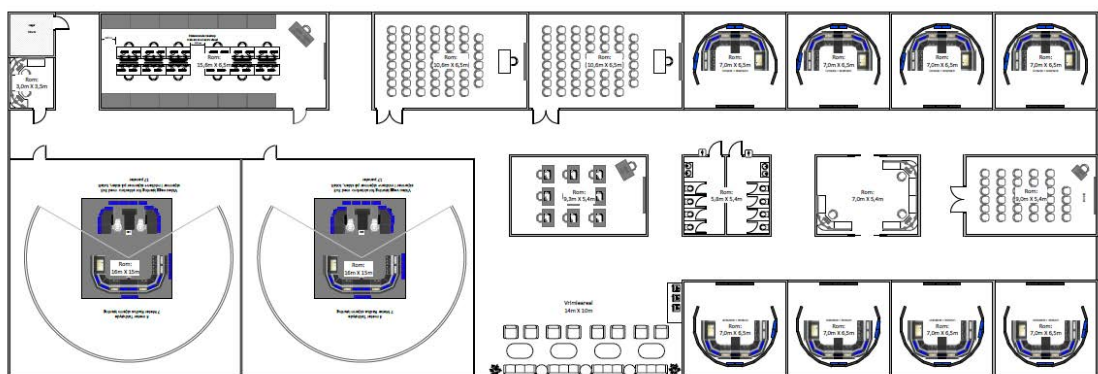
Statsbygg 1131601 HVL HAUGESUND – ROM- OG FUNKSJONSANALYSE

Simulatorsenteret

For å kunne videreutvikle og utvide det faglige tilbudet, samt styrke det allerede eksisterende utdanningstilbudet og den forskningen som foregår på HVL nautikk, er det essensielt å flytte simulatorene som HVL eier inn i høgskolebygget. HVL sin simulatorpark er per i dag samlokalisert med det kommersielle simulatorsenteret Simsea. Det vil av faglige og pedagogiske årsaker være hensiktsmessig å flytte simulatorene nærmere lokalene hvor HVL til daglig gir sin undervisning. Flytting av HVLS simulatorer vil ikke forhindre HVL og Simsea i fortsatt å samarbeide tett. En samlokalisering vil også kunne videreføres i ett nytt høgskolebygg. Ved en flytting, utvidelse og oppgradering av HVLS simulatorpark vil forholdene i større grad kunne ligge til rette for samhandling med Simsea, som da også kan dra nytte av den økte kapasiteten. Dette vil være hensiktsmessig for begge parter.

Både faglig og pedagogisk er det per i dag en stor utfordring at simulatorsenteret ligger ti minutters gange fra HVL. Ved at simulatorene blir tilgjengelige, vil simulatorentreningen bedre kunne integreres i de ulike emnene. Foreleserne kan lettere ha tilgang til planlegging av simulatorøvelser, og emner som per i dag ikke inneholder noen simulatorrelatert aktivitet kan dra nytte av muligheten til for eksempel å vise de elektroniske kartene på smartboard i klasseromsundervisningen. Det vil da være lettere å illustrere det som foreleses, og teori og praksis kan knyttes mye tettere sammen.

Studentene gir tydelig tilbakemelding om at de ønsker mer tid på simulator, noe som det per i dag ikke er mulig å imøtekomme på grunn av fysisk avstand, stor grad av utleie, og vanskelig tilgang til bygg. En plassering i HVLS eget bygg forenkler adkomsten til simulatorsenteret for de ca. 130 nautikkstudentene på bachelornivå, samt master- og PhD-studenter. Tidsbesparelsen for foreleserne vil også være av en anelig størrelse, noe som gjør at de kan bruke mer tid på den faglige aktiviteten, og mindre tid på transport. Økt simulatorkapasitet vil gi rom for økt forskningsaktivitet og økt andel av utviklingsprosjekter som kan komme HVL til gode i form av innovasjon, publisering, kunnskaps- og kompetansebygging.

Eksempel på layout for simulatorsenter

Slepetank og modellbåtbasseng

Slepetank og modellbåtbasseng har stått på ønskelisten til HVL nautikk og ingeniør i en årrekke.

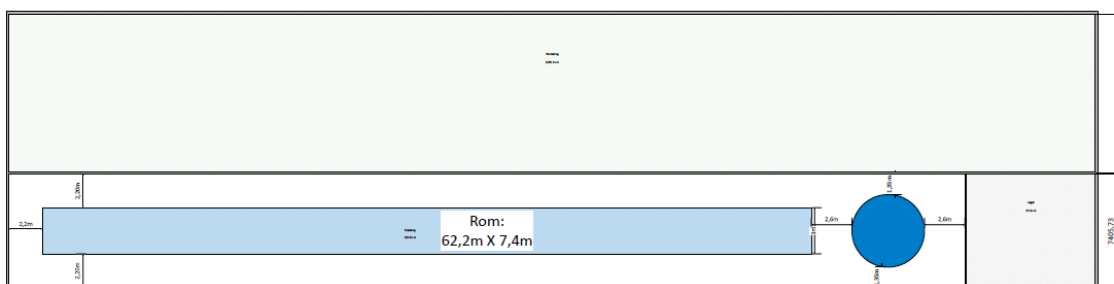
En slepetank er designet for å undersøke hydrodynamiske problemstillinger, noe som er svært relevant både for nautikk og ingeniør på alle nivå; bachelor, master og PhD. I tillegg vil den lokale maritime fagskolen og den videregående skolen

Statsbygg 1131601 HVL HAUGESUND – ROM- OG FUNKSJONSANALYSE

som driver maritim utdanning kunne benytte dette utstyret ved demonstrasjon av faglige temaer. I en slepetank kan for eksempel de hydrodynamiske kreftenes påvirkning på operasjoner som ankring, optimalisering av skrogform, stabilitet, fremdrift og lignende undersøkes og eventuelt demonstreres. Med denne typen utstyr tilgjengelig på HSH, vil for eksempel samarbeidet med rederiene, leverandør- og verftsindustrien kunne økes og videreutvikles.

Et modellbåtbasseng kan benyttes til både demonstrasjon av gjennomgått teori for studenter og til forskning, utvikling og innovasjon. Med et modellbåtbasseng som har muligheten til å simulere miljømessige forhold som vær (vind og bølger) og strøm, vil man kunne utføre tester på ulike modeller i relativt realistiske omgivelser. Dette vil ikke bare styrke utdanning og forskning ved Høgskulen på Vestlandet, men det vil også kunne styrke næringslivet i regionen. Mulighetene for samarbeid er mange, og potensialet for maksimal utnyttelse av utstyret er stort.

For å videreutvikle og styrke HVLs maritime profil vil det å installere slepetank og modellbåtbasseng være et viktig steg på veien. Dette vil bidra til en styrking av HVLs satsing også på maritim teknisk kunnskap, forskning og innovasjon. Det vil styrke og videreutvikle samarbeidet med flere forskningsstiftelser og utviklingsavdelingene i de regionale rederiene, Sjøfartsdirektoratet og Kystverket. I tillegg vil det bidra til at man på tvers av campus innad i Høgskulen på Vestlandet kan bygge fagmiljø og få et utstrakt faglig samarbeid mellom ulike campus, og på denne måten dra nytte av de fordeler fusjonen legger til rette for ved institusjonelle fagmiljøer som ikke begrenses til et spesielt geografisk sted.

Eksempel på layout for modellbåtbasseng og slepetank

Digital eksamen

Høgskolebygget i Haugesund er i dag ikke utrustet for gjennomføring av digital eksamen. Ved etablering av nye undervisningsrom, i nybygget og i den eksisterende høgskolebygningen, bør det tilrettelegges for avvikling av digital eksamen. Dette betyr at undervisningsrommene må være store nok og at de må ha:

- nok strømpunkter,
- nok kablede datapunkter
- godt trådløst nett.

Undervisningsrommene benyttes til ordinær undervisning utenom eksamensperiodene.

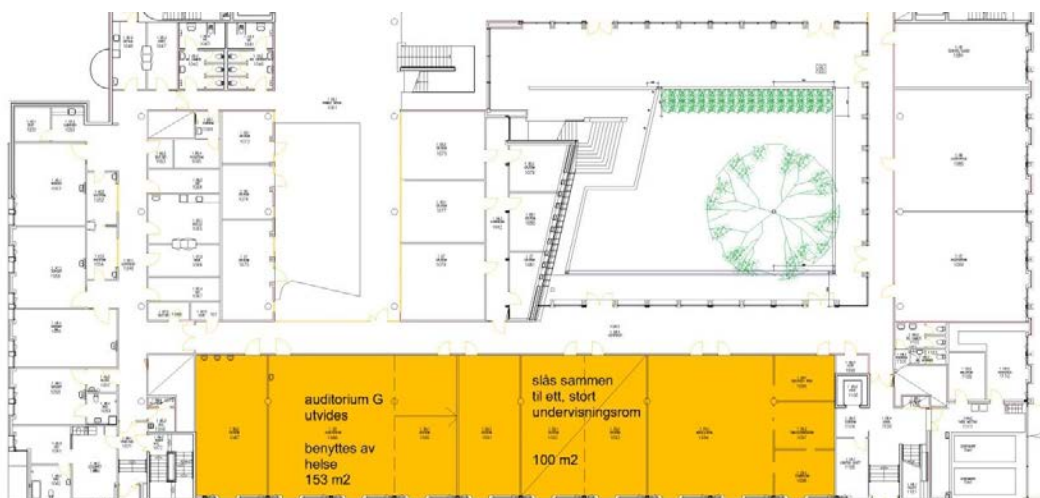
Statsbygg 1131601 HVL HAUGESUND – ROM- OG FUNKSJONSANALYSE

Avdeling for helsefag

Avdeling for helsefag har meldt inn følgende behov:

- **Areal til simuleringsaktivitet**
Det er behov for arealer til simuleringsaktivitet og til ferdighetstrening. I dag er det stor slitasje på dyrt utstyr da det ikke har permanent oppstilling. Det må pakkes opp og ned og flyttes, dette er også dårlig bruk av de ansattes arbeidstid.
Simulering benyttes som pedagogisk metode i økende grad. Studentene gir gode tilbakemeldinger på simuleringsaktiviteten i studiet, og i evalueringer har de gitt uttrykk for at de ønsker mer simulering. Det er ønske 3 simuleringsrom og et kontrollrom i tilknytning til disse.
- **Areal til omsorgsteknologi**
Det fokuseres i økende grad på omsorgsteknologi i samfunnet. Som utdanner til helsevesenet bør vi ta dette på alvor og legge undervisning om dette temaet inn i studiene. Det er etablert utdanning i omsorgsteknologi både på Stord og i Haugesund. I Haugesund er det stort behov for demoversjoner av det aktuelle utstyret og rom til dette.
- **Lager**
Det er behov for lager til engangsutstyr og utstyr som benyttes i ferdighetstreningen.
- **Undervisningsrom**
Det er behov for flere større undervisningsrom, også for høghskolen generelt. Dette kan løses ved sammenslåing av to mindre rom, som fungerer dårlig pga. dårlig tavlekapasitet (tavlen er plassert i kortenden av de smale, langstrakte rommene). Det er ønskelig at rommet utrustes for avvikling av digital eksamen.

Det forutsettes at behovene til Avdeling for helsefag løses innenfor 1. etasje i eksisterende høgskolebygning.

Skisse som viser området for ombygging

Statsbygg 1131601 HVL HAUGESUND – ROM- OG FUNKSJONSANALYSE

Arealbehov for nybygg og forholdet til utbyggingspotensialet

Det er usikkerhet knyttet til utbyggingspotensialet – anslagene varierer fra 5 850 m2 brutto/ 3 350 m2 netto (strengeste tolkning av dagens regulering) til 8 500 m2 brutto / 4 800 m2 netto (mulighetsstudien fra Vikanes Bungum). Romprogrammet er derfor utformet i trinn:

Funksjon	Nettoareal:
----------	-------------

HVLs primærbehov

Funksjoner i eksterne leieforhold flyttes til nybygget	:	695 m2
Arealer til kontorarbeidsplasser for flere ansatte:		
• 52 vitenskapelige / tekniske ansatte	:	520 m2
• 20 stipendiater	:	120 m2
Arbeidsplass til masterstudenter (100 studenter)	:	400 m2
Undervisningsrom pga. økt antall studenter:		
• 2 undervisningsrom á 120 m2	:	240 m2
• 5 grupperom á 15 m2 (6 personer)	:	75 m2
Støttefunksjoner (toaletter, renholdsrom mv.)	:	200 m2
<u>Simulatorsenter; HVLs simulatorer</u>	:	<u>1 500 m2</u>
HVLs primære behov	:	3 750 m2

Slepetank og modellbåtbasseng

<u>Slepetank og modellbåtbasseng</u>	:	<u>1 500 m2</u>
--------------------------------------	---	-----------------

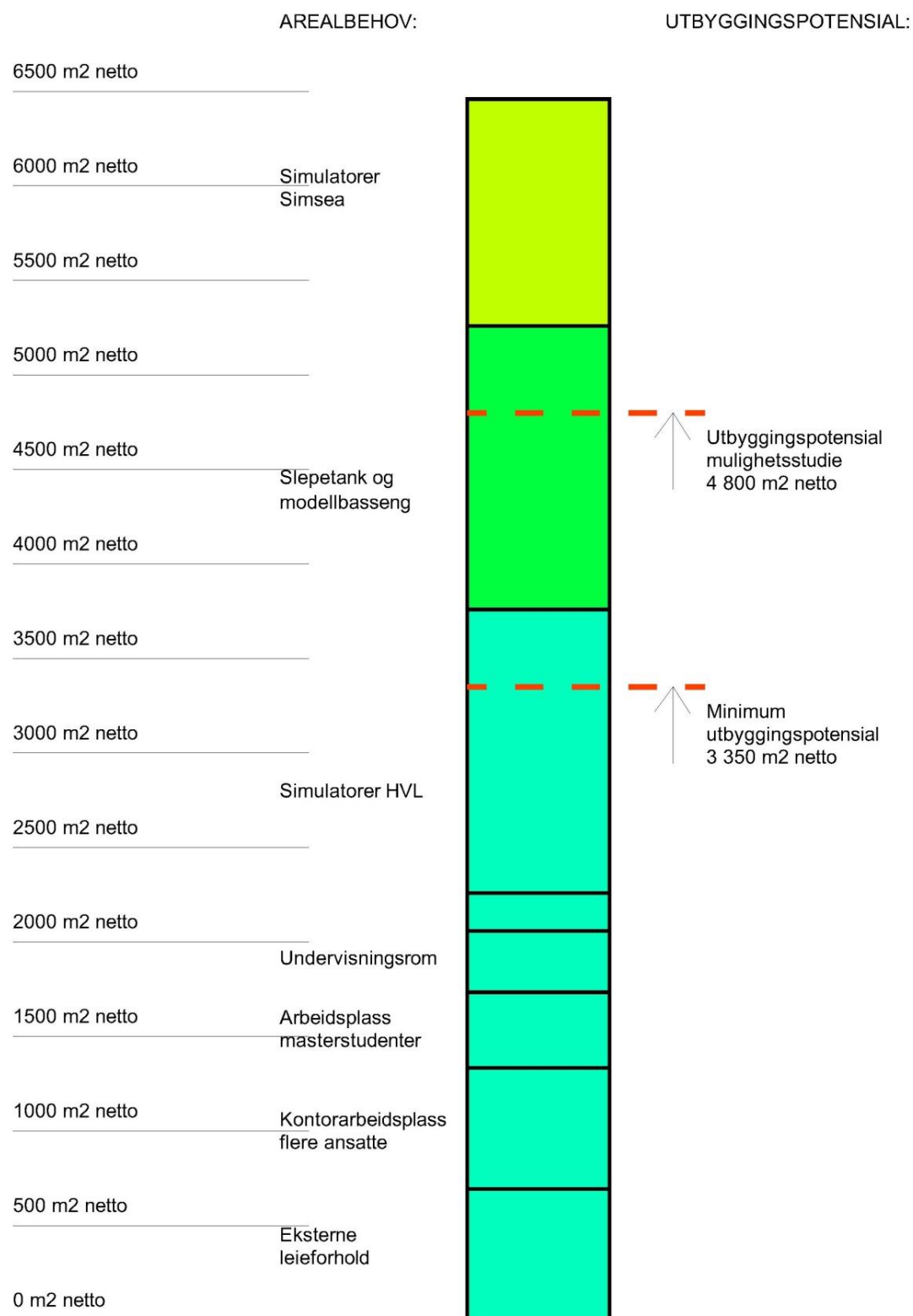
Simsea

<u>Simulatorsenter; Simsea</u>	:	<u>1 200 m2</u>
--------------------------------	---	-----------------

Totalt arealbehov	:	6 450 m2
--------------------------	----------	-----------------

Forutsetning for programmet er at "tettheten" i kontorarealene i eksisterende høgskolebygning beholdes.

Statsbygg 1131601 HVL HAUGESUND – ROM- OG FUNKSJONSANALYSE

Illustrasjonen viser programmert nettoareal sammenholdt med minimum utbyggingspotensial (kfr. tilbakemelding fra kommunen) og mulighetsstudiens utbyggingspotensial

Statsbygg 1131601 HVL HAUGESUND – ROM- OG FUNKSJONSANALYSE

7. VIDERE ARBEID

Strategisk arealutviklingsplan

HVL arbeider for tiden med en strategisk arealutviklingsplan. Den skal være ferdig i løpet av våren-17, og skal da vedtas i styret. Planen skal kartlegge dagens bygningsmasse, samt behov for utvikling på kort og lang sikt på de ulike campusene. Etablering av et tilbygg i Haugesund inngår i denne planen.

Reguleringsprosess

Det anbefales at det, så raskt som mulig, igangsettes reguleringsprosess med sikte på å få avklart det samlet utbyggingspotensialet for høgskoletomten og tilleggstomten samt status for bygningene med antikvarisk verdi.

Ombygging eksisterende bygning

De foreslås at ombyggingen av eksisterende bygning gjennomføres snart som mulig.

Nybyggsprosjektet

Dersom det beslutes å sette i gang nybyggsprosjektet, må det utarbeides et rom- og funksjonsprogram som skal danne grunnlaget for prosjektering.

Statsbygg 1131601 HVL HAUGESUND – ROM- OG FUNKSJONSANALYSE

Høgskulen på Vestlandet

Arkivsak-dok. 18/04236-1
Saksbehandler Even Oleson Sørland

Arkivkode.

Saksgang
Høgskulestyret

Møtedato
20.06.2018

51/18

INSTRUKS FOR DAGLEG LEIING

Forslag til vedtak/innstilling:

1. Styret fastset instruks for rektor i tråd med forslaget.
2. Styreleiar får i oppdrag å legge opp ei sak om evaluering av rektors arbeid til styremøtet i september.

Samandrag

Saka gjeld fastsetting av instruks for dagleg leiing, inkl. enkel struktur for styrets evaluering av rektors arbeid.

Vedlegg:

Forslag til instruks for rektor ved Høgskulen på Vestlandet

Utrykt vedlegg

Delegasjonsreglement for Høgskulen på Vestlandet: <https://www.hvl.no/globalassets/hvl-internett/dokument/motepapir/hogskulestyret-2018/0118/2018-1-innkalling.pdf#page=53>

Saksframstilling:

Instruks for dagleg leiing

Bakgrunn

Universitets- og høgskulelova § 9-2 bestemmer at «Styret skal føre tilsyn med den daglige ledelse av virksomheten. Styret skal fastsette instruks for institusjonens daglige ledelse.»

I KDs rettleiar *Rammer for arbeidet til styrene for universiteter og høyskoler* blir det framheva at «Instruksen kan være hensiktsmessig for tydelig å avklare fullmakter og nærmere presisere ansvaret til valgt rektor og administrerende direktør.» Å nytte slike dokument er også vanleg praksis for styrer i andre sektorar, både i og utanfor forvaltninga.

Saka blir lagt fram etter initiativ frå styreleiar overfor organisasjonsdirektøren. Rektor har ikkje teke del i førebuinga av saka.

Utforming

Korleis ein slik instruks skal utformast må vurderast ut frå behovet for operasjonisering av lova, og dette er også noko av hensikta. Institusjonar av ulik storleik og i ulike strategiske situasjonar vil kunne ha behov for å utforme slike instruksar på noko ulikt vis. Dette heng også saman med styringsmodell. For HVL, som har tilsett rektor, vil det viktigaste med ein slik instruks vere klargjering av kva saker som må til styret, og kva som ligg til rektor å avgjere. I tillegg kjem ev. synleggjering av andre føringar eller forventningar.

Generelt har ein lagt seg på same line som i tidlegare saker om rektors fullmakter, og elles unngått å inkludere for mange detaljar i instruksen. Det er lagt vekt på å halde fast ved ei tydeleg arbeidsdeling mellom rektor og styret, slik den vart etablert i delegasjonsreglementet. Mykje av det overordna er elles ivaretatt i lova, og nærare detaljar høyrer heime i styret sin forretningsorden. Framlegget til instruks er basert på oppsett og innhald frå tilsvarande instruksar i sektoren, men går ikkje i same detalj.

Spesifisering av sentrale forventingar

I punkt 2.1.2 i instruksen er seks punkt løfta fram som oppgåver rektor skal ha særleg merksemd på. Dette er eit grep som er nytta ved NTNU, men punkta er tilpassa situasjonen ved HVL. Punkta gir ein felles referanse i vurderinga av rektors arbeid, og vil ikkje minst vere eit høve for styret til å få ein god diskusjon om forventingar til rektors arbeid.

Evaluering av rektors arbeid

Etter innspel frå styreleiar er det lagt inn i instruksen ei skildring av prosessar for evaluering/ tilbakemelding til rektor om arbeidet. Dette er også kopla til lønnsvurderingar. Etter Hovudtariffavtalen (HTA) pkt. 2.5.2 fastset styret lønnsendring for rektor. Lønnsendring kan skje i tilknytning til lokale forhandlingar etter HTA 2.5.1, eller i situasjonar som er omfatta av heimelen i HTA 2.5.3 (særleg grunnlag).

HTA fastset at den lokale lønnspolitikken skal vere førande også for vurdering av øvste leiar, saman med «...oppnådde resultater, utøvelse av god ledelse, betydelige

organisatoriske endringer og behov for å beholde kvalifisert arbeidskraft mv.». Det blir foreslått at styreleiar får mandat til å følge opp rektor og gi tilråding til styret i spørsmål om evaluering av rektors arbeid, og at eit lite styreutval fastset ev. lønnsendring på bakgrunn av styret sin evaluering.

Rullering av instruks

Regelen i § 9-2 inneber ikkje noko eksplisitt krav om at dokumentet skal rullerast, men mykje taler for at dokumentet som eit minimum bør takast opp på nytt ved inngangen til ny styreperiode eller nytt åremål for rektor.

Instruks for rektor ved Høgskulen på Vestlandet

Fastsett av høgskulestyret [dato]

1 Innleiing

1.1 Formål med instruksen

Denne instruksjonen gjeld rektors ansvar, oppgåver, plikter og mynde. Den er basert på Universitets- og høgskulelova (Uhl.), andre styringsdokument frå departementet, Hovudtariffavtalen i staten og fullmakter i Høgskulen på Vestlandet (HVL).

Instruksjonen er fastsett etter Uhl. § 9-2 (3), og dannar saman med delegasjonsreglementet utgangspunktet for rektors arbeid og nærare fastsetting av styringsreglement for HVL.

1.2 Overordna fordeling av mynde, oppgåver og ansvar

1.2.1 Rammer for styrets rolle

Uhl. § 9-1:

(1) Styret er det øverste organet ved institusjonen. Det har ansvar for at den faglige virksomheten holder høy kvalitet og for at institusjonene drives effektivt og i overensstemmelse med de lover, forskrifter og regler som gjelder, og de rammer og mål som gis av overordnet myndighet.

(2) Alle beslutninger ved institusjonen truffet av andre enn styret, treffes etter delegasjon fra styret og på styrets ansvar. Styret kan delegere sin avgjørelsesmyndighet til andre ved institusjonen i den utstrekning det ikke følger av denne lov at styret selv skal treffe vedtak, eller det er andre særlige begrensninger i adgangen til å delegere.

Uhl. § 9-2 (3):

(3) Styret skal føre tilsyn med den daglige ledelse av virksomheten. Styret skal fastsette instruks for institusjonens daglige ledelse.

Frå Uhl. § 12-1:

(1) Styret representerer institusjonen overfor offentlige myndigheter.

2 Instruks for rektor

2.1 Rolleavklaring

Høgskulen på Vestlandet har tilsett rektor, jf. Uhl. § 10-1. Rektor er øvste faglege og administrative leiar.

2.1.1 Rektors ansvar etter lova

Uhl. § 10-1:

(1) Rektor skal ansettes på åremål med mindre rektor er valgt etter § 10-2. Styret selv foretar utlysning og ansettelse av rektor. Ansettelsesprosessen skal sikre at rektor har faglig og ledelsesmessig legitimitet, og at studentene og de ansatte blir hørt. Styret bestemmer om det skal gis innstilling, og hvem som skal innstille.

(2) Rektor er daglig leder for institusjonens faglige og administrative virksomhet i samsvar med de rammer og pålegg som styret fastsetter.

(3) Rektor er sekretær for styret og skal i samråd med styrets leder forberede og gi tilrådning i de sakene som legges frem for styret. Rektor har rett til å delta i møter i alle institusjonens styrer, råd og utvalg.

(4) Rektor er ansvarlig for iverksetting av styrets vedtak, og for at disponering av ressurser og eiendom skjer i samsvar med de vedtak som er truffet av styret.

(5) Rektor skal på styrets vegne påse at den samlede økonomi- og formuesforvaltning skjer i samsvar med departementets generelle bestemmelser om økonomiforvaltningen og forutsetninger for tildeling av bevilgninger.

(6) Rektor utarbeider og legger frem for styret budsjettforslag og årsregnskap og holder styret løpende orientert om regnskapets stilling i forhold til budsjettet og andre forhold av betydning for institusjonens virksomhet.

Frå Uhl. § 12-1:

(2) Rektor er institusjonens rettslige representant, stedfortreder og institusjonens talsperson overfor offentlige myndigheter og allmennheten. I den enkelte sak kan rektor oppnevne stedfortreder i sitt sted.

2.1.2 Rektors særlege oppgåver som ikkje følger direkte av lova

I tillegg til oppgåvene som er uttrykkelig nemnde i Uhl. skal rektor:

- profilere og posisjonere HVL som profesjons- og arbeidslivsretta forskings- og utdanningsinstitusjon nasjonalt og internasjonalt
- initiere og leie strategiprosesser og sjå til at strategiane blir følgt opp
- sørge for at det blir utøva god fagleg leiing med vekt på kvalitet i heile organisasjonen
- utvikle veleigna teknisk-/administrative tenester
- skape ein positiv organisasjonskultur og eit godt og produktivt arbeidsmiljø
- sørge for at institusjonen har effektive og hensiktsmessige styrings- og kontrollsystem slik at fastsette mål og resultatkrav kan bli følgde opp, ressursbruken er effektiv, rapporteringa er påliteleg og at institusjonen blir driven i samsvar med gjeldande lover og regler

3 Rektors leiargruppe

Rektor avgjer sjølv organiseringa av leiargruppa si. Strukturen skal skildrast i styringsreglementet.

Prorektorane og direktørane i rektor si leiargruppe utøver oppgåver på vegner av rektor innanfor sine respektive ansvarsområde. Mynde og oppgåver for prorektorar og direktørar blir fastsett nærare gjennom delegasjon frå rektor, og nedfelt i delegasjonsreglementet for HVL.

Prorektor for utdanning er rektor sin faste avløyssar.

4 Evaluering av rektors arbeid

Styret skal årleg evaluere rektors arbeid og vurdere resultat. Styreleiar skal førebu saka om evaluering.

Styreleiar skal ha ein årleg medarbeidarsamtale med rektor. Styret delegerer til eit styreutval med styreleiar, nestleiar og eitt styremedlem utpeikt av styret å fastsette justering av løn til rektor på grunnlag av styrets evaluering, jf. HTA pkt. 2.5.2.

**Høgskulen
på Vestlandet**

Arkivsak-dok. 18/04236-2 Arkivkode.
Saksbehandler Even Oleson Sørland

Saksgang Møtedato
Høgskulestyret 20.06.2018

52/18

FULLMAKTSSTRUKTUR: RÅD OG UTVAL I HVL

Forslag til vedtak/innstilling:

Styret tek skildring av planlagt utvalsstruktur og prosess for vidare arbeid med fullmakter til førebels orientering, og ber om å bli orientert om komplett styringsreglement for HVL når den nye organisasjonen blir sett i verk.

Samandrag

Saka gjeld orientering om etablerte fakultetsorgan og felles utval på HVL-nivå, og orientering om status i arbeid med etablering av fullmaktsstruktur i den nye HVL-organisasjonen. Oppfølging frå styresak 8/18 og 99/17 om delegasjonsreglement for HVL.

Vedlegg:

Mandat for institusjonsutval

Utrykte vedlegg:

Sak 99/17: <https://www.hvl.no/globalassets/hvl-internett/dokument/motepapir/hogskulestyret-2016-2017/2017-11-innkalling-inkl.-ettersendt-sak-og-rettet-tabell-sak-98.pdf#page=203>

Sak 08/18 Revidert delegasjonsreglement for HVL: <https://www.hvl.no/globalassets/hvl-internett/dokument/motepapir/hogskulestyret-2018/0118/2018-1-innkalling.pdf#page=51>

Saksframstilling:

1. Råd og utval

Arbeidet med råd og utval har vore tema i fleire møter i strategisk leiargruppe. I diskusjonane i leiargruppa har eit viktig poeng vore at etablering av felles organ på sentrale saksområder ikkje må føre til uklarheit i roller og mynde. Eit anna moment har vore at ein heller bør bygge ut utvalsstrukturen gradvis, framfor å risikere ei overetablering av råd/utval.

Saka her gjeld orientering om dei tre faste, fagleg retta organa på institusjonsnivå som skal gje råd innanfor prorektorane sine ansvarsfelt. Det er i tillegg tatt inn ei kort skildring av det som er etablert av faste rådsorgan på fakultetsnivået.

1.1 Faste, faglege utval på HVL-nivå

Basert på innspel frå dei tre prorektorane, er det utarbeida eit overordna mandat for følgjande faste felles utval på HVL-nivå:

- Utdanningsutval
- FoU-utval
- Samhandlingsutval

Mandatet (vedlagt) skildrar oppnemning til utvala og generelle oppgåver, i tillegg til å spesifisere nokre punkt for kvart av utvala. Ein har bevisst unngått å ikkje detaljregulere korkje sakstilfang eller arbeidsform. Eventuell tildeleging av mynde frå styret eller rektor/prorektor skjer ikkje i mandatet, men vil gå fram av fullmaktsstrukturen. Utdanningsutvalet har t.d. allereie blitt tildelt mynde i lokal forskrift.

HVL har fleire utval på institusjonsnivå enn det som er skildra i denne saka, og nye vil kome til. Mellom anna har styret fastsett mandat for eit språkpolitisk utval, og etablering av eit likestillingsutval er eit døme på vurderingar som kjem.

1.2 Organ på fakultet

Fakulteta er store, og har alle behov for organ som kan vere sparringpartnarar for dekanane og sikre legitimitet og bredde i diskusjonane om viktige saker. Fakulteta har allereie oppretta utval for sentrale område, ut frå eigne behov. I denne omgang får styret ei kort orientering om kva som er etablert i dei ulike fakulteta.

FHS og FØS

FHN og FØS har begge etablert eit FoU-utval og eit utdanningsutval.

FIN

FIN har etablert følgjande utval:

- Koordineringsutval for ingeniørutdanning
- Studiekvalitetsutval
- Forskings- og innovasjonsutval (FI-utvalet)

Studiekvalitets- og FI-utvalet ved FIN i stor grad same sakstilfang som motsvarande utvala ved FHS og FØS.

FLKI

FLKI har lagt opp ein annan struktur enn dei andre fakulteta. Det blir her etablert råd knytt opp til studieprogram og FoU-program. Studieprogramansvarlege og forskingsprogramansvarlege skal leie utvala.

Følgjande studieprogramråd blir etablert:

- Studieprogramråd for grunnskulelærarutdanningane og teiknspråk og tolking
- Studieprogramråd for barnehagelærarutdanning
- Studieprogramråd for PPU og kunstfagutdanningar
- Studieprogramråd for utdanningar innan idrett, kosthald og naturfag
- Studieprogramråd for EVO

Følgjande råd for forskingsprogram blir etablert:

- Forskingsprogramråd for språk, kommunikasjon og læring
- Forskingsprogramråd for kunst, kreativitet og kulturelle praksisar
- Forskingsprogramråd for praksisnær profesjons- og utdanningsforskning
- Forskingsprogramråd for berekraft, medverknad og mangfald
- Forskingsprogramråd for idrett, fysisk aktivitet og kosthald

2. Vidare arbeid med fullmactsstruktur

Når innplasseringa av administrasjonen er gjennomført og den nye organisasjonen skal setjast i funksjon, er det behov for mange avklaringar knytt til fullmactsstrukturen. Ein legg vekt på at etablering av detaljane i strukturen skjer i tett dialog med fakulteta. Økonomi- og personalfunksjonane legg opp til ein felles prosess der ein ser fullmakter på dei ulike områda i samanheng, opp mot behovet til fakulteta. Dei nye administrasjonssjefane vil ha ei viktig rolle i dette arbeidet.

Som det blei orientert om i sak 8/18, er det sett i gong eit arbeid med å etablere vidaredelegasjon frå rektor innanfor ulike område. Når arbeidet med dette er ferdigstilt vil det bli sett opp eit styringsdokument som syner heile den formelle fullmactsstrukturen for HVL. Eit slikt dokument med samla oversyn over ansvar, fullmakter og prosessar blir utarbeida slik at det er klart når den nye administrative organiseringa blir sett ut i livet. Styret vil få lagt fram dette til orientering.

3. Rektor sine merknadar

Rektor viser til omtalen i saka.

Råd og utval

I arbeidet med saka har rektor som det går fram av framstillinga lagt vekt på å byggje på sams prinsipp for dei overordna fellesorgana for HVL, i kombinasjon med å gje stort rom for tilpassing til ulike strukturar og behov i fakulteta. Dei tre overordna utvala er knytt til område som er definerte som strategisk viktige, og speglar ansvarsområda til dei tre prorektorane. Organa vil vere rådgjevande for rektoratet i tunge prosessar, og heilt sentrale i forankring av avgjersler og prioriteringar. Samansettinga er vurdert å kombinere god bredde med ein storleik som gir rom for gode diskusjonar.

Fullmaktssstruktur

Etableringa av fullmakter heng tett saman med den store jobben med å etablere og samkøyre den nye HVL-organisasjonen. Avklaring av strukturer og fordeling av mynde er avgjerande for å unngå feil og sikre at høgskulen både skal ha gode prosessar og vere i stand til å agere effektivt og smidig. Slike avklaringar kjem i eit samla styringsdokument som sameinar delegasjonreglementet og andre strukturar og dokument som vil vere ein viktig felles referanse i det praktiske arbeidet.

Samtidig er det viktig at ein har rom for å gå inn og justere om ein ser at ting kan gjerast på betre måtar. Vedlikehald av denne typen styringsdokument ligg til organisasjonsdirektøren, men det er eit felles ansvar å agere slik at ein bidreg til at eventuelle utfordringar blir løfta og unødige hindringar rydda av vegen utan at det fører til praksisar på sida av det felles rammeverket.

Mandat for utdannings-, FoU- og samhandlingsutval

Mandatet er fastsett av rektor, og gjeld følgjande faste, fagleg retta organ på institusjonsnivå:

- Utdanningsutval
- FoU-utval
- Samhandlingsutval

Rektor kan opprette andre rådgjevande utval på institusjonsnivå med eigne mandat.

Utvalet har minimum slik samansetning:

- Prorektor – leiar (1)
- Prodekan eller annan representant oppnemnt av dekan frå gjeldande ansvarsfelt i fakultet, med vara (4)
- To studentrepresentantar (kor ein student er phd-student i forskingsutvalet) (2)

Utval på institusjonsnivået skal generelt

- gi råd til rektor/prorektor i førebuinga av saker
- kjenne til korleis, og sikre at organet sitt ansvarsområde inngår i eit heilskapleg HVL
- i bestemte sakstypar fatte vedtak etter ev. delegasjon frå styret eller rektor/prorektor

Meir spesifikt skal alle utval

- Ta del i etableringa av, og følgje opp overordna mål og strategiske saksfelt
- Gi råd i saker som vedkjem økonomiske, organisasjons- og kompetansemessige rammevilkår for realiseringa av strategiske mål
- Ta del i og stimulere til at HVL vert gjort synleg i strategisk relevante omgjevnader
- Rapportere til overordna eining om aktiviteten i året som er gått, med råd om vesentlege tiltak for kommande år

For utdanningsutvalet gjeld i tillegg slikt ansvar

- bidra til å sikre at utdanningar og studieprogram, i alle tre syklusar, har høg kvalitet, samfunnsrelevans og ein fagleg profil som reflekterer HVL sine satsingar, i dette å samkøyre, oppgradere eller avvikle utdanningar og program
- vurdere og følgje opp tiltak for god studentrekruttering på alle campus og utdanningar
- følgje opp og gi råd i spørsmål om ressursbruk og målretta kompetanseutvikling i personalet knytt til HVL sine utdanningsstrategiske satsingar

For FoU-utvalet gjeld i tillegg slikt ansvar

- bidra til at HVL har ein heilskapleg forskings- og innovasjonsstrategi, og forskingsmiljø som reflekterer HVL sin faglege profil og kvalitetsambisjon
- vurdere, følgje opp og gi råd om tiltak for etablering, gjennomføring, publisering og avvikling av forskingsaktivitet
- følgje opp og gi råd i spørsmål om ressursbruk og målretta kompetanseutvikling i personalet knytt til HVL sine forskingsstrategiske satsingar

For samhandlingsutvalet gjeld i tillegg slikt ansvar

- styrkje krafta i kontakten med eksterne aktørar med strategisk betydning for utviklinga av HVL regionalt, nasjonalt og internasjonalt
- fremje forslag til korleis høgskulen skal styrkje praksisnær utdanning og forskning og utviklingsarbeid (FoU) i klynge- og nettverkssamarbeid med det regionale samfunns- og arbeidsliv
- vurdere og gi råd for intern kompetanseutvikling og –deling for samhandlingsstrategiske mål

Sakshandsaming i utvalssaker

Prorektor sin stab er sekretær for utvalet, og skal, i tillegg til å legge til rette for utvalet sitt arbeid, gjere utgreiingar og sikre koordinering og oppfølging av saker. Saker som skal leggst fram for utvalet må ligge føre skriftleg seinast 14 dagar før møte. Faste møtedatoar skal innarbeidast i årskalender, og følgje plan for handsaming av sentrale saker i leiargruppe eller styret.

Høgskulen
på Vestlandet

Arkivsak-dok. 18/04177-1
Saksbehandler Eva Leirbæk

Arkivkode. 411

Saksgang
Høgskulestyret

Møtedato
20.06.2018

53/18

AKKREDITERING AV MASTER I MARKETING AND INNOVATION

Forslag til vedtak/innstilling:

Styret vedtek at det settes ned ein studieplankomite som skal jobbe fram ein søknad om akkreditering av eit masterprogram i Marketing and Innovation

Sammandrag

Fakultet for økonomi og samfunnsvitskap ønskjer å fremma ein søknad til NOKUT om akkreditering for eit nytt masterprogram i Marketing and Innovation.

I tråd med Forskrift om studium og eksamen ved HVL, § 3-2 skal styret oppnemne og gje mandat til ein studieplankomite som skal utarbeide studieplanen for programmet.

Vedlegg:

Saka har ikkje vedlegg.

Saksframstilling:

HVL, ved FØS ynskjer å oppnemne ein studieplankomite for å utvikle eit nytt masterstudieprogram innan det økonomisk administrative fagområdet ved campus Sogndal. Dette er eit naudsynt tiltak for å utvikle studietilbodet vidare, og for på sikt kunne tilby ei siviløkonom utdanning ved fakultetet. Studieprogrammet er det fyrste steget som er planlagt for å kunne realisere ei siviløkonom utdanning ved HVL. Studiet dannar vidare ein naturleg overgang for studentar på Campus Sogndal på bachelorutdanningane som på sikt kan vera aktuelle som studentar for PhD-programmet Responsible Innovation and regional development. Studieprogrammet skal møte eit sterkt regionalt ønske om å etablere eit økonomisk administrativt masterprogram i Sogn og Fjordane. Fagmiljøet ved FØS, campus Sogndal har arbeid systematisk sidan 2012 med tanke på å kunne tilby dette programmet.

Bakgrunn:

Ved Høgskulen ved Sogn og Fjordane har dei siste 10 åra vore eit ønske om å kunne tilby ei masterutdanning innan det økonomisk-administrative fagområdet. Strategiplanen for 2010-2014 hadde følgjande målformulering:

«Vi skal utvikle tilbod om masterutdanningar innanfor dei sentrale utdanningsområda:

Lærarutdanning

Helsefagutdanning

Sosialarbeidarutdanning

Idrettsutdanning

Økonomisk-administrativ utdanning»

Om master knytt til dei økonomisk-administrativ utdanningane stod det vidare at arbeidet skulle tuftast på arbeid med kompetansebygging og utvikling av fagmiljøet.

Høgskulen i Sogn og Fjordane reviderte Strategiplanen for 2010-2014 i 2012, der formuleringane til mastergradsutdanning i økonomi og administrasjon vart endra til følgjande:

«Vi skal i tillegg til dei alt etablerte mastertilboda våre også greie ut eit mogleg mastertilbod i økonomisk/administrative fag»

Det vart i denne perioden arbeid med kompetansebygging, men stor konkurranse om kompetansen og ustabilitet gjorde at det var nokre år med noko stagnasjon i miljøet. Dessutan mangla fagmiljøet eit større prosjekt eller ei større institusjonell strategisk satsing slik at ein kunne bygge fagmiljøet og ikkje berre nokre enkeltpersonar.

I den neste strategiplanen (2014-2018) var formuleringane gjort om til «Vi skal ha tilbod om masterutdanning på dei sentrale utdanningsområda våre» og i målformuleringa stod det følgjande (utdrag):

«Hovudmål HiSF skal

- gi studentar som byrjar på ei bachelorutdanning ved HiSF, utsikt til å fullføre ein mastergrad i HiSF, eventuelt i eit samarbeid mellom HiSF og andre utdanningsinstitusjonar»

Prosjektet som IØA-miljøet hadde mangla, som kunne involvere fleire, auke publiseringa og løfte miljøet vart i løpet av 2014 til i nært samarbeid med Vestlandsforskning. «Strategisk

Forskningsprogram for Innovasjon og Verdiskaping i Reiselivet» har sidan 2014 involvert fleire tilsette, medført mange publiseringar og det ligg ann til at det i (eller i etterkant av) prosjektperioden skal kunne medføre 2 opprykk til førstelektor, ein phd/førsteamanuensis og på noko sikt eit professoropptrykk. Prosjektet har ei økonomisk ramme på 17 millionar med støtte frå næringsliv, Fylkeskommunen, Innovasjon Norge og Fylkesmannen.

Sidan dette mandatet vart gjeve i 2010, og på nytt stadfesta i 2012 og 2014, har fagmiljøet ved IØA arbeidd med tanke på å kunne realisere målsetjinga om etablering av mastergradsutdanning. Dette har skjedd gjennom målretta rekruttering av nye fagtilsette og målretting publiseringsaktiviteten ved instituttet. September 2017 vart så Peter Varley tilsett som professor i «forbrukaradferd i rural turisme» ved FØS, campus Sogndal. Eit viktig forhold som også har gitt muligheit til å forsere dette arbeidet, er samanslåinga av dei tre tidelagre høgskulane som no er blitt høgskulen på Vestlandet. Dette betyr at FØS, ved Institutt for økonomi og administrasjon no er i ein posisjon der formalkompetansen i eigen fagstab er til stades for å kunne søke akkreditering på ny mastergradsutdanning ved campus Sogndal. Vi er såleis i ein posisjon der det no kan fokuserast på det innhaldsmessige i ei slik mastergradsutdanning.

Det er i dag 4 stipendiat på IØA, 1 post.doc., 6 førsteamanuensiser, 3 førstelektorarar, 1 professor, 1 dosent og 1 professor II. I tillegg ligg det an til ein dosentsøknad ila 2.halvår 2018.

Vi vil i dette notatet gjere opp status for det arbeidet som er gjort fram til no og be om at det vert oppretta ein studieplankomite for mastergradsutdanning i «*marketing and innovation*», ved FØS, campus Sogndal. Vi vil også gjere greie for dei rammene vi meiner dette utviklingsarbeidet må skje innan dersom satsinga skal lukkast.

Vi vil understreka at «*Marketing and innovation*» er ein arbeidstittel på studieprogrammet, og vi føreslår at studieplankomiteen får mandat til å kome opp med endeleg forslag til namn på studiet.

Både for høgskulestyret og fagmiljøet er det dei positive ringverknadane av ei masterutdanning som er motivasjonen for arbeidet. For HVL vil utviklinga av ei masterutdanning ved Institutt for økonomi og administrasjon (IØA) venteleg gje

- Auka søknad til dei økonomisk-administrative bachelorutdanningane,
- Auka inntakskvalitet på studentane på både bachelor- og masternivå
- Vestlandsregionen meir kompetent arbeidskraft i form av kandidatar og forskingsarbeid.
- Eit meir forskingsaktivt og relevant fagmiljø.
- Ein sterkare høgskule.
- At fyrste trinn i realiseringa av ei siviløkonomutdanning ved HVL er nådd.

I oktober 2012 vart ny nasjonal rammeplan for masterstudiar innan økonomisk administrative utdanningar vedteken av Nasjonalt råd for økonomisk-administrativ utdanning (NRØA). Ei viktig avklaring var at retten til å tildela siviløkonom tittelen ikkje lenger er atterhaldne store nasjonale vitskaplege miljø, men på visse vilkår er slept fri. Tittelen siviløkonom er ettertrakta i Norge, både hjå studentar og i næringslivet.

Den nye rammeplanen legg opp til at det skal spesifiserast minst to hovudretningar (Majors), med tilstrekkeleg støttefag (Minors), og ei portefølje med valemne for å ha eit breitt nok studium som kvalifiserer til mastergrad og siviløkonom. I tillegg må søkarar inn til masteren

ha ein bestemt kombinasjon av økonomisk administrative fag for å kunne verta tekne opp. Dette betyr at ei siviløkonomutdanning vil vera noko meir ressurskrevjande å etablere, enn ein tradisjonell disiplinmaster med ein Major.

I utviklinga av ei ny masterutdanning innan det økonomisk administrative fagområdet vil det vera viktig at utviklingsarbeidet skjer innanfor desse rammene. Eit nytt masterprogram på FØS, Campus Sogndal vil bidra til at fyrste del av ei siviløkonom utdanning ved FØS vert realisert.

1. Førebuande arbeid

Det vert i dette avsnittet gjort greie for det førebuande arbeidet som er utført i tidsrommet 2012 til 2017 med tanke på å kunne realisere ei mastergradsutdanning.

Strategisk grep nr. 1: Omorganisering av bachelornivået

Institutt for økonomi og administrasjon (IØA, HiSF) gjorde i 2012 her det første strategiske grepet i arbeidet for å realisere ei masterutdanning: Gjennom ein omfattande studieplanrevisjon vart alle bachelorløpa organisert slik at det skal vera mogeleg å gå vidare til master og siviløkonomutdanning for dei studentane som vil dette. Dette gjeld såleis pr 2017 fem bachelorprogram: Reiselivsleiing, naturbasert opplevingsturisme, eigedomsmeikling, økonomi og juss, og økonomi og administrasjon ved campus Sogndal.

Strategisk grep nr. 2: Rekruttering av nye fagtilsette og kompetanseheving i fagstab.

Pr. mai 2018 har FØS, campus Sogndal førstekompetanse på 6 medarbeidarar innan marknadsføring og innovasjon. Desse er: Kristin Løseth (førsteamanuensis, innovasjon), Atanu Nath (førsteamanuensis, marknadsføring), Parmita Saha (førsteamanuensis, marknadsføring), Ove Oklevik (førsteamanuensis, marknadsføring/statistikk), Jon Gunnar Nesse (førstelektor, innovasjon), Peter Varley (Professor forbrukaradferd i rural turisme). I løpet av perioden 2012-2017 vart Parmita Saha tilsett, Kristin Løseth avla PhD graden i innovasjon, og Peter Varley vart tilsett som professor. Jon Gunnar Nesse søker om opprykk til dosent ila 2018.

Strategisk grep nr. 3: Etablering av «Strategisk forskingsprogram for innovasjon og verdiskaping i reiselivet»

I 2014 vart «Strategisk forskingsprogram i innovasjon og verdiskaping i reiselivet» etablert. Dette er ei felles satsing mellom Vestlandsforskning og HiSF v/IØA, i samarbeid med regionale aktørar som Innovasjon Norge, Sogn og Fjordane fylkeskommune, fylkesmannen i Sogn og Fjordane, og reiselivsnæringa i Sogn og Fjordane. Programmet har ei ramme på om lag 17 millionar kr og varer til 2019. Målsetjing til forskingsprogrammet er å utvikle kunnskap som kan gje betre lønsemd for reiselivsnæringa i fylket, og å publisere resultata internasjonalt. Programansvarleg er Vestlandsforskning v/Ivar Petter Grøtte, medan førsteamanuensis Ove Oklevik lei ar arbeidet frå HVL si side. Det er også knytt eit PhD-stipend til satsinga (Oddne Skrede). Per mai 2018 har satsinga for HVL sin del resultert i fire publikasjonar og 3 artikkelutkast under review i leiande internasjonale tidsskrift. I tillegg er det publisert ei rekke med bokkapittel og konferansepublikasjonar. Publiseringsaktivitet i forskingsprogrammet er målretta mot profilen til ei eventuell framtidig mastergradsutdanning.

Strategisk grep nr. 4: Tilsetjing av Peter Varley som professor i forbrukaradferd i rural turisme

September 2017 vart Peter Varley tilsett som professor i «forbrukaradferd i rural turisme» ved FØS, campus Sogndal.

Strategisk grep nr. 5: Fusjon mellom Høgskulane Sogn og Fjordane, Bergen og Stord/Haugesund

Fusjonen mellom Høgskulen i Bergen, Høgskulen i Sogn og Fjordane og Høgskulen Stord/Haugesund, og etablering av eige fakultet, FØS, opnar ein muligheit for å kunne nytte kompetanse på tvers av campus. Både campus Haugesund og campus Bergen har fagtilsette som vil kunne bidra inn i programsatsinga.

Det nye mastergradstilbodet i marketing and Innovation er planlagt utvikla ved Campus Sogndal. Miljøet ved campus Sogndal har jobba mot dette målet i 5 år, ved å målrette publiseringsaktiviteten, nyrekrutteringar og generering av eksterntfinansierte prosjekt. Tiltaket er likevel eit tiltak på instituttnivå, fordi samanslåinga av dei tre tidlegare institusjonane har gjeve nokre synergjar ein no kan ta ut. Til dømes er det to professorar ved campus Haugesund som det er naturleg vert kobla inn mot utviklingsarbeidet i Sogndal; Chunyan Xie og Maryna Solesvik. Det er vidare fagpersonar ved campus Bergen (Nina Iversen FØS, og Natalia Mæhle FIN) som er svært aktuelle som bidragsytarar til masterprogrammet. I tillegg er det tenkt at utviklinga av minoren (innovation), skal kunne rullast ut også i Haugesund, slik at det totale utviklingsarbeidet for å realisere masterprogram nr 2 vil vera av eit mindre omfang enn for masterprogram nr 1.

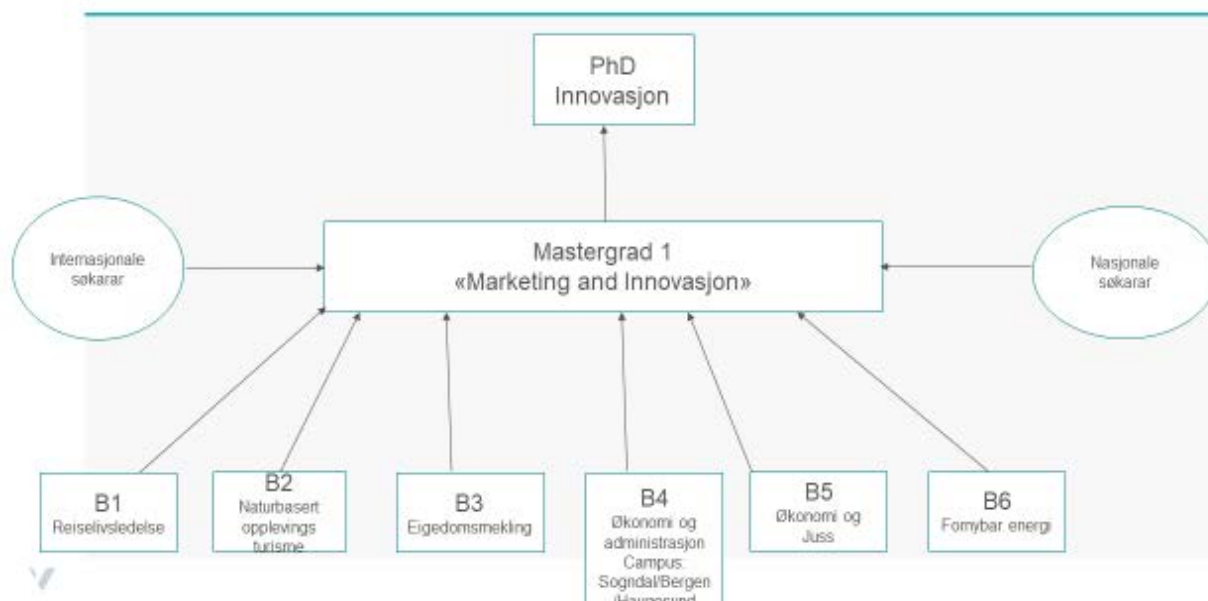
2. Norsk eller Engelsk?

Ein anna avveging er spørsmålet om studiet skal gå på engelsk eller norsk. Her er det fleire argument både for og imot. Til dømes er deler av fagstaben engelskspråklege (Parmita Saha, Atanu Nath, og Peter Varley). Dei to fyrstnemnde beherskar også norsk. Å rekruttere studentar internasjonalt vil kunne sikre ein jamnare tilgang av studentar enn om studiet vert retta berre mot den norske marknaden. Samstundes vil ein internasjonal profil kunne gjere utdanninga mindre regional relevant.

FØS føreslår at det vert opp til studieplankomiteen å kome med ei innstilling på dette spørsmålet.

3. Studentgrunnlag

Det er eit viktig mål at satsinga skal kunne vera eit tilbod til alle 5 bachelorprogramma ved FØS, campus Sogndal + bachelorprogramma i økonomi og administrasjon ved campus Bergen og campus Haugesund. I tillegg vil ein kunne rekruttere bachelorkandidatar frå bachelorprogrammet i fornybar energi, campus Sogndal. Dersom ein vel ei løysing med internasjonal rekruttering, vil dette utgjere ei ytterlegare søkargruppe. Figuren under syner ei skjematisk framstilling av bachelorprogram som kan gje kandidatar inn i masterprogrammet «Marketing and Innovation».

Figur, skjematisk framstilling av potensielle søkargrupper til masterprogrammet i Marketing and Innovation.

FØS meiner at ein studieplankomite må forhalde seg til 4 viktige rammer i arbeidet med å foreslå ein studieplan på det nye studiet.

- a) Den fyrste ramma er at mastergraden må skje innan den nasjonale rammeplanen for den økonomisk administrative utdanninga som er definert av NRØA (Norsk råd for økonomisk administrativ utdanning). Dette fordi alle dei 5 bachelorprogramma til FØS, campus Sogndal er fundert på ein økonomisk administrativ fagtradisjon, og det er denne fagtradisjonen det må byggjast vidare på i den nye satsinga. Det er ynskjeleg at det nye masterprogrammet skal kunne utgjere ein del av ei framtidig siviløkonomutdanning ved HVL, FØS. Å halde seg innanfor planen til NRØA er derfor sentralt. Nasjonalt råd for økonomisk administrativ utdanning har fastsett retningslinjene for å kunne tildele tittelen «Siviløkonom». For å kunne tildele siviløkonom tittelen, vil det krevje to masterprogram innan det økonomisk administrative fagområdet frå den institusjonen som tilbyr utdanninga. Det er vidare krav om at desse profilane ikkje skal kunne ligge for nær kvarandre tematisk. Profilane skal byggjast opp med minst 30 ECT emne innan hovuddisiplinen (major), minst 20 ECT innan støtteprofilen (minor), metodekurs og masteroppgåve på 30 ECT. Det er eit viktig langsiktig mål for FØS å realisere ei siviløkonom utdanning. Dette fordi ei slik utdanning vil kunne vera ein drivar for betre studentrekruttering inn på bachelorutdanningane på fakultetet. Dette er særleg viktig for Campus Sogndal og Campus Haugesund der søknaden inn til bachelorprogramma er lågare enn ved campus Bergen. I tillegg er konkurransesituasjonen innan det økonomisk administrative fagområde slik at nesten alle konkurrerande utdanningsinstitusjonane tilbyr siviløkonomutdanning (som NHH, UIS, UIA, NTNU, BI). Det er no berre to høgskular (der HVL er den eine), som ikkje tilbyr siviløkonomutdanning for studentar

som er interessert i det økonomisk administrative fagområdet. Siviløkonomar er vidare svært ettertrakta på arbeidsmarknaden, dei fleste får arbeid svært raskt etter endt utdanning. Å kunne tilby siviløkonomutdanning er såleis heilt avgjerande for å at HVL skal kunne halde posisjonen sin innan det økonomisk administrative utdanningsområdet. Ved oppretting av ei mastegrad i Marketing and Innovation ved campus Sogndal, vil det vera det fyrste steget mot å kunne realisere ei siviløkonomutdanning. Ein har då på plass den fyrste av to profilane som er nødvendige for å kunne tilby siviløkonomutdanning. Den andre profilen er føreslått ved campus Haugesund, og då innan finance and innovation. Planleggingsarbeidet knytt til profil nr to ligg noko etter i tid samanlikna med masterprofilen i Sogndal. Tanken er å gjenbruke nokre av utviklingsarbeidet frå campus Sogndal i det påfølgjande utviklingsarbeidet ved campus Haugesund.

Studentar som fullfører masterprogrammet vil få tittelen Master of Science in Marketing and Innovation. Når profil nr 2 er etablert, vil dei også få sidetittelen siviløkonom dersom dei også har rett samansetning av fag frå bachelorprogrammet. Dette har alle studentar ved HVL som går på bachelorprogramma i økonomi og administrasjon. Studentar frå andre bachelorprogram, som til dømes eigedomsmeikling eller reiseliv i Sogndal vil ikkje kunne få denne sidetittelen med mindre dei supplerer med tilleggsfag i bacheloren.

- b) Den andre ramma er rekruttering til PD-program i Responsible Innovation and regional development.
HVL, ved FØS, sendte 1.november 2017 ein akkrediteringssøknad til NOKUT for PhD programmet responsible innovation and regional development. Det føreslegne masterprogrammet i Marketing and Innovation er planlagd slik at kandidatar i frå masterprogrammet skal kunne søke opptak i HVL sitt Phd-program.
- c) Den tredje ramma som må vera førande for programutviklinga er at studieprogrammet må kunne rekruttere breitt. Dvs frå alle 5 bachelorprogramma ved FØS, campus Sogndal, frå bachelorprogramma i økonomi og administrasjon ved FØS, campus Bergen og campus Haugesund, samt bachelorprogrammet i fornybar energi, campus Sogndal. I tillegg skal det kunne rekrutterast studentar også frå tilsvarande bachelorprogram nasjonalt. Komiteen vert bedne om å vurdere om programmet skal gjennomførast på engelsk for dermed også å kunne nå ein internasjonal marknad.
- d) Den fjerde ramma er at programmet skal vera slik innretta at det kan rekruttere minst 25 studentar årleg, og ein produksjon på 20 studentar i året som ferdige kandidatar.

FØS føreslår denne samansetninga av studieplankomiteen:

Leiar: Ove Oklevik Førsteamanuensis, HVL
 Peter Varley, Professor HVL
 Ann Helen Blakseth, Destinasjon Nordfjord
 Chunyan Xie, Professor HVL, Campus Haugesund
 Nina Iversen, Professor II, Campus Bergen
 Dominic Medway, professor, Manchester Metropolitan University

Sekretær: Lina Venjum, student økonomi og administrasjon, campus Sogndal
Eva Leirbæk, Campus Haugesund

FØS føreslår at studieplankomiteen får fylgjande mandat:

- Kome opp med eit forslag til studieplan på nytt masterprogram i «Marketing and Innovation» ved FØS, campus Sogndal. Forslaget må vera innafor dei fire rammene som er beskrive i neste avsnitt
- Foreslå namn på masterprogrammet.
- Konkludere på om programmet skal køyrast på norsk eller engelsk
- Utvikle søknadsgrunnlag for ein søknad om akkreditering til NOKUT i tråd med gjeldande regelverk.

Referansgruppe: Alle involverte og aktuelle faglærarar. Hovedtyngd frå Campus Sogndal, men også aktuelle fagtilsette frå campus Bergen og Campus Haugesund. I tillegg ynskjer vi å bruke folk frå det regionale næringslivet i denne gruppa:

Jon Gunnar Nesse, Førstelektor
Torbjørn Årethun, Førstelektor
Atanu Nath, Førsteamanuensis
Parmita Saha, Førsteamanuensis
Kristin Løseth, Førsteamanuensis
Natalia Mæhle, Førsteamanuensis
Ivar Petter Grøtte, forskningsleiar Vestlandsforskning
Inger Merete Øygard, seniorrådgjevar Innovasjon Norge
Jan Heggheim, direktør Sogn og Fjordane Fylkeskommune
Christian Rekkedal, landbruksdirektør, Fylkesmannen i Sogn og Fjordane
Andre Høyseth, direktør Fjord1
Hilde Bjørkum, direktør Førdefestivalen
Grzegorz Kwiatkowski, Koszalin University of Technology, Poland

Rektor sin vurdering:

Rektor vurderer det slik at mastergraden Marketing and Innovation vil vera eit relevant supplement til andre studietilbod ved HVL og støttar forslaget om studieplankomiteé og mandat for komiteen slik det ligg føre i saken.

Arkivsak-dok. 18/03650-1 Arkivkode.
Saksbehandler Merete Sviggum

Saksgang Møtedato
Høgskulestyret 20.06.2018

54/18

OPPNEVNING/GODKJENNING AV STUDENTREPRESENTANTER TIL STYRER, RÅD OG UTVALG VED HVL - 01.08.2018-31.07.2019

Forslag til vedtak/innstilling:

1. Styret godkjenner valg av følgende studentrepresentanter til Styret for Høgskulen på Vestlandet, for perioden 01.08.2018 til og med 31.07.2019:

Stord/Haugesund:

Fast medlem: Cecilie Fredheim

1. vara: xx

2. vara: xx

Sogndal/Førde:

Fast medlem: Karoline Lester Turøt

1. vara: Marita Helland

2. vara: Camilla Hatland

Bergen:

Fast medlem: Thomas Reite

1. vara: Øyvind Hatland

2. vara: Jonas Oliver Hui Dahl

2. Styret oppnevner følgende studentrepresentanter til Klagenemnda for perioden 01.08.2018 til 31.07.2019:

Fast medlem: Torbjørn Tveit

Personlig vara: xx

Fast medlem: Katrine Lie Strandos

Personlig vara: xx

3. Styret oppnevner følgende studentrepresentanter til Skikkavurderingsnemnda, for perioden 01.08.2018 til 31.07.2019:

Fast medlem: Maren Gullvåg Aasen

Fast medlem: Joakim Fossheim

Sammendrag:

Valg av studentrepresentanter til høgskulestyret gjennomføres av Studenttinget. Valget skal godkjennes av styret. Videre skal det oppnevnes studentrepresentanter til høgskolens klagenemnd og skikkavurderingsnemnd. I saken legges det fram forslag til studentrepresentanter for disse tre organene med funksjonsperiode fra 01.08.18 til 31.07.19.

Vedlegg:

Sammensetning pr. 01.08.18 i Høgskulestyret, klagenemnda og skikkavurderingsnemnda ved HVL

Utrykte vedlegg:

1. Protokoll ST mai 2018: <https://stvl.no/wp-content/uploads/Protokoll-ST-03.18-signert-Jonas-og-Benjamin.pdf> (s. 12, 22 og 24)
2. Styresak 01/16 Konstituering, vedlegg 1: Oppnevning av styremedlemmer HVL: <https://www.hvl.no/globalassets/hvl-internett/dokument/motepapir/hogskulestyret-2016-2017/2016-01-innkalling.pdf#page=5>
3. Styresak 27/16 Etablering av klagenemnd: <https://www.hvl.no/globalassets/hvl-internett/dokument/motepapir/hogskulestyret-2016-2017/2016-03-innkalling.pdf#page=42>
4. Styresak 28/16 Etablering av skikkavurderingsnemnd: <https://www.hvl.no/globalassets/hvl-internett/dokument/motepapir/hogskulestyret-2016-2017/2016-03-innkalling.pdf#page=56>
5. Styresak 51/17 Oppnevning av klagenemnd: <https://www.hvl.no/globalassets/hvl-internett/dokument/motepapir/hogskulestyret-2016-2017/2016-04-innkalling.pdf#page=665>
6. Styresak 101/17 Oppnemning av leiar for Skikkavurderingsnemnda ved Høgskulen på Vestlandet: <https://www.hvl.no/globalassets/hvl-internett/dokument/motepapir/hogskulestyret-2016-2017/2017-11-innkalling-inkl.-ettersendt-sak-og-rettet-tabell-sak-98.pdf#page=211>
7. Styresak 32/18 oppnevning av skikkavurderingsnemnd: <https://www.hvl.no/globalassets/hvl-internett/dokument/motepapir/hogskulestyret-2018/0318/2018-03-innkalling-23.04.18.pdf#page=157>
8. Lov om universiteter og høgschooler § 9-4. Valg og oppnevning av styret
9. Lov om universiteter og høgschooler § 5-1. Klage
10. Lov om universiteter og høgschooler § 4-1. Studentorgan
11. Forskrift om skikkethetsvurdering i høyere utdanning (FOR-2006-06-20-859)
12. Rundskriv F-07-16 Forskrift om skikkethetsvurdering i høyere utdanning

Saksframstilling:

Bakgrunn for saken

Valg av studentrepresentanter til høgskolestyret gjennomføres av Studenttinget. Valget skal godkjennes av styret. Videre skal det oppnevnes studentrepresentanter til høgskolens klagenemnd og skikkavurderingsnemnd. I denne saken legges det fram forslag til studentrepresentanter for disse tre organene med funksjonsperiode fra 01.08.18 til 31.07.19.

Høgskolestyret

Styret for Høgskulen på Vestlandet ble konstituert først som interimsstyre (styremøte 01/16). Interimsstyret ble Styret for Høgskulen på Vestlandet fra 01.01.2017-31.07.2019, jf. oppnevningbrev fra Kunnskapsdepartementet (24.08.16). Etter lov om universiteter og høgskoler (uhl) § 9-4 (10) er det styret selv som fastsetter regler om valg. Det er ikke utarbeidet valgreglement for HVL enda. Det er vanlig at styret delegerer godkjenning av valget til et valgstyret. Siden slik delegasjon ikke foreligger, vil styret selv ha denne funksjonen fram til nytt valgreglement er på plass.

Styret ved HVL har følgende sammensetning:

Valgkrets	Bergen (B)	Sogn og Fjordane (SF)	Stord / Haugesund (SH)	Eksterne	Sum	Vara
UF	2	1	1		4	4 nummererte vara (B), 2 personlige vara (SH og SF)
TAP	1				1	2 personlige vara for hver
Studenter	1	1	1		3	2 personlige vara for hver
Eksterne	2	1	1	1	5	2 vara
Sum	4	2	2	5	13	
Observatør TAP		1	1			

UF: undervisning- og forskningspersonal

TAP: teknisk-administrativt personal

Styremedlemmer fra studentgruppen, og varamedlemmer for disse, velges for ett år, jf. uhl § 9-4, tredje ledd. Studenttinget er valgforsamling ved valg av studenter til styrer, råd og utvalg på institusjonsnivå ved Høgskulen på Vestlandet. Valg av studenter til Styret ble gjennomført på studenttingsmøte 03-18, 5. mai 2018 og følgende kandidater ble valgt:

Region	Fast medlem	Vara
Stord/Haugesund	Cecilie Fredheim	1. vara: Ingen, suppleres. 2. vara: Ingen, suppleres.
Sogndal/Førde	Karoline Lester Turøt	1. vara: Marita Helland 2. vara: Camilla Hatland
Bergen	Thomas Reite	1. vara: Øyvind Hatland 2. vara: Jonas Oliver Hui Dahl

Det ble ikke valgt vararepresentanter fra nærregion Stord/Haugesund fordi det ikke meldte seg nok kandidater. Studenttinget vil avholde suppleringsvalg til høsten for å få på plass vararepresentanter og styret blir orientert om valget i etterkant.

Styret blir bedt om å godkjenne de valgte studentene som faste medlem og varamedlem til Høgskolestyret ved HVL for perioden 01.08.2018-31.07.2019.

Klagenemnda

Det er gitt følgende føringer for sammensetning av høgskolens klagenemnd i lov om universiteter og høyskoler § 5-1 (2) og (3):

(2) Klagenemnda skal ha fem medlemmer med personlige varamedlemmer. Leder og varamedlem for leder skal fylle de lovbestemte krav for lagdommere. Leder og varamedlem for leder skal ikke være ansatt ved institusjonen. To av medlemmene skal være studenter.

(3) Representanter for institusjonens eier eller medlem av institusjonens styre kan ikke være medlem av klagenemnda

Prinsipper for sammensetning av HVLs klagenemnd ble vedtatt av interimsstyret i sak 027/16 Etablering av klagenemnd.

I styresak 051/17 oppnevnte klagenemnd med funksjonsperiode fra 01.01.17-31.08.2020. Studentrepresentanter med personlig vara skal oppnevnes årlig.

Studenttinget har valgt følgende representanter for perioden fra 01.08.18 til 31.07.19

Fast medlem	Personlig vara
<i>Torbjørn Tveit</i> Student ved Grunnskolelærerutdanning, campus Bergen Studentrepresentant i klagenemnda i inneværende studieår	Blir valgt av Studenttinget i månedsskiftet august/september
<i>Katrine Lie Strandos</i> Student ved byggingeniør, campus Bergen	Blir valgt av Studenttinget i månedsskiftet august/september

Personlig vara for studentrepresentanter oppnevnes av Studenttinget i månedsskifte august/september og oppnevnes av rektor på fullmakt.

Styret blir bedt om å oppnevne de valgte studentene som faste medlem i Klagenemnda ved HVL for perioden 01.08.2018-31.07.2019.

Skikkavurderingsnemnda

Det følger av § 7 i *forskrift om skikkethetsvurdering i høyere utdanning* at styret selv skal oppnevne skikkavurderingsnemnd. *Studentrepresentantene oppnevnes for ett år. Det skal ikke oppnevnes vara.*

I styresak 32/18 ble det oppnevnt ny skikkavurderingsnemnd ved HVL med unntak av studentrepresentanter, som på dette tidspunktet ikke var valgt av Studenttinget.

Følgende studentrepresentanter er nå valgt:

- Maren Gullvåg Aasen – Student ved lærerutdanning, campus Bergen
- Joakim Fossheim – Student ved lærerutdanning, campus Sogndal

Styret blir bedt om å oppnevne de valgte studentene som faste medlem i Skikkavurderingsnemnda ved HVL for perioden 01.08.2018-31.07.2019.

Rektor sin vurdering

Ved godkjenning/oppnevning av de foreslåtte studentrepresentantene dekkes kravet om kjønnsbalanse i offentlige utval mv, gitt i Likestillings- og diskrimineringslova, § 28.

Rektor har ingen merknader til studentrepresentasjonen til høgskolestyret og klagenemnd.

Skikkethetsvurdering etter lov om universiteter og høyskoler § 4-10, skal foregå ved ulike utdanninger ved i Fakultet for lærerutdanning, kultur og idrett og Fakultet for helse- og sosialvitenskap.

Studenttinget har tidligere (styresak 32/18) meldt tilbake at det er knyttet utfordringer rekruttering av studentrepresentanter til skikkavurderingsnemnda når kvoteringskriteriene blir for mange. Det er ikke krav i aktuelt regelverk om at de to studentrepresentantene må tilhøre ulike utdanningsområder. I forkant av valget ble Studenttinget derfor bedt om at valget tok høyde for krav til kjønnsbalanse og velge en student av hvert kjønn. Videre ble Studenttinget anmodet om å velge en kandidat fra henholdsvis FLKI og FHS, dersom dette lot seg gjennomføre.

Studenttinget har for kommende studieår ikke lyktes i å rekruttere kandidater til valg fra begge fakultet/fagområder til Skikkavurderingsnemnda. Rektor finner likevel at sammensetningen av skikkavurderingsnemnda, samlet sett, oppfyller krav til representasjon gitt i forskrift og rundskriv.

Sammensetning i Høgskulestyret, Klagenemnda og Skikkavurderingsnemnda ved Høgskulen på Vestlandet pr. 01.08.18

Høgskulestyret:

Med oppnevning av foreslåtte styremedlemmer fra studentgruppen vil Høgskulestyret ha følgende sammensetning fra 01.08.2018:

Faste styremedlemmer

- Arvid Hallén, styreleiar (ekstern)
- Kari Kjenndalen (ekstern)
- Aina Berg (ekstern)
- Gunnar Birkeland (ekstern)
- Trond Ueland (ekstern)
- Gunnar Yttri (undervisings-/forskningsstilling)
- Christine Øye (undervisings-/forskningsstilling)
- Sissel Johansson Brenna (undervisings-/forskningsstilling)
- Tom Skauge (undervisings-/forskningsstilling)
- Marit Ubbe (teknisk/administrativ stilling)
- Cecilie Fredheim (student)
- Karoline Lester Turøt (student)
- Thomas Reite (student)
- Åse Neraas (observatør, teknisk/administrativ stilling)
- Karin Stormo (observatør, teknisk/administrativ stilling)

Varamedlemmer:

Eksterne:

- Hege Økland
- Arne Bengt Riple

Sogn og Fjordane:

- John Roger Andersen (1. vara, UF)
- Hege Gjerde Sviggum (2. vara, UF)
- Kristen Stæger-Breisnes (TAP-vara med observatørstatus)
- Marita Helland (1. vara, student)
- Camilla Hatland (2. vara, student)

Bergen:

- Ragnar Gjengedal (1. vara, UF)
- Beate Lode (2. vara, UF)
- Hege Emma Rimmereide (3. vara, UF)
- Tor Helge Allern (4. vara, UF)
- Nina Parmann (1. vara, TAP)
- Håvard Ulstein (2. vara, TAP)
- Øyvind Hatland (1. vara, student)
- Jonas Oliver Hui Dahl (2. vara, student)

Stord/Haugesund:

- Magne Espeland (1. vara, UF)
- Arne Langøen (2. vara, UF)
- Ingvild Brekke Myhre (1. TAP-vara med observatørstatus)
- Tonje Velde (2. TAP-vara med observatørstatus)
- XX (1. vara, student)
- XX (2. vara, student)

Klagenemnda:

Med oppnevning av foreslåtte studentrepresentanter vil klagenemnda ved Høgskulen på Vestlandet ha følgende representasjon fra 01.08.18:

1. Leiar: Lagdommer Beate Blom
Vara for leiar: Sorenskriver Håkon Rastum
2. Fagtilsatt: Åshild Havnerås
Vara for fagtilsett: Instituttleiar Heidi Bjørstad
3. Fagtilsatt: Høgskulelektor Joar Sande
Vara for fagtilsatt: Førsteamanuensis Per Arne Rød
4. Studentrepresentant: Torbjørn Tveit
Vara for studentrepresentant:XX
5. Studentrepresentant: Katrine Lie Strandos
Vara for studentrepresentant:XX

Skikkavurderingsnemnda:

Med oppnevning av foreslått studentrepresentanter vil skikkavurderingsnemnda ved Høgskulen på Vestlandet ha følgende representasjon fra 01.08.18:

- Dekan Asle Holte (Fakultet for lærerutdanning, kultur og idrett (FLKI)) – leder av nemnda
- Fagseksjonsleder Mariann Iren Vigdal (Fakultet for helse- og sosialvitenskap (FHS))
- Høgskolelektor Lotte Pannekoeke (FHS)
- Høgskolelektor Kristine Hjelle (FLKI)
- Else Sterndorff (Avdelingsleder Helse Bergen, representerer praksisfeltet)
- Kristen Holt (Oppvekstsjef Askvoll kommune, representerer praksisfeltet)
- Tom Debu Nesvåg (Ekstern representant med juridisk embetseksamen)
- Maren Gullvåg Aasen – Student ved lærerutdanning, campus Bergen
- Joakim Fossheim – Student ved lærerutdanning, campus Sogndal

**Høgskulen
på Vestlandet**

Arkivsak-dok. 17/09874-11
Saksbehandler Marianne Mathiesen

Arkivkode. 02

Saksgang
Høgskulestyret

Møtedato
20.06.2018

55/18

STRATEGIPROSESSEN - LØYPEMELDING JUNI 2018

Forslag til vedtak/innstilling:

Styret tar saka til orientering

Samandrag

Forslag til strategi for HVL blir sendt på høyring den 20. juni 2018. I denne saka får styret ei kort orientering om kor ein er i løypa, medan det i møtet vil bli gitt ein presentasjon av strategien.

Vedlegg:

Tidslinje for prosess fram mot styrehandsaming.

Saksframstilling:

Bakgrunn for saka

Strategigruppa ved HVL arbeider for tida med å ferdigstille forslag til strategi for høyring i organisasjonen. Dette skjer etter planen 20. juni, med tida fram mot slutten av august som høyringsperiode. Ettersom dato når strategien blir sendt på høyring fell saman med siste styremøte før sommaren, blir denne saka lagt til 21. juni, der leiar for strategigruppa, Bjørg Kristin Selvik, vil gi styret ei presentasjon av høyringsforslaget.

Sidan førre løypemelding til styret har strategigruppa arbeidd særleg med dei tverrgåande synergiområda (no omtala som felles faglege satsingsområde) og med innsatsområda for strategiperioden. I arbeidet med fellesområda er det særleg diskusjonane i - og med - fakultetsgruppene som er blitt lagt til grunn. I arbeidet med innsatsområda har ein også involvert organisasjonen gjennom strategifrukostar på alle campus. På strategifrukostar i mai var tema det profesjons- og arbeidslivsretta universitetet – korleis vi skal forstå dette, og kva vi må ha særskilt fokus på i strategiperioden for å nå målet om å kunne søkje status som universitet i 2023. Erfaringa frå desse møta er at dei har vore klårgjerande både for organisasjonen i forståinga av kva dette målet inneber av kvalitetsheving i alle ledd, og for strategigruppa i forståinga av kva funksjon ein bør legge vekt på at innsatsområda skal fylle.

Som resultat av desse diskusjonane har ein både valt å justere noko i nemningane på dei tverrgåande synergiområda, og i det ein føreslår som innsatsområde for organisasjonen i strategiperioden. I skrivande stund for denne løypemeldinga har strategigruppa halde sitt nest siste møte før dei skal lande endeleg på forslag til høyringsutkast. Etter dette møtet blei innsatsområda definert til at dette er område som ein må ha særskilt innsats på i bygginga av institusjonen. Ein fekk også sortert i den overordna strukturen, slik at denne går rett på å definere måla for organisasjonen, og vidare peikar ut vegval i arbeidet for å nå måla.

I august, før fristen for å svare på høyringa går ut, er det lagt opp til eit nettmøte der tilsette og studentar kan sende inn spørsmål, og der leiar for strategigruppa presenterer innhaldet i strategien i samtale med ein intervjuar. Høyringa blir sendt ut før sommaren, slik at leiarane kan planlegge oppfølging med sine medarbeidarar, og slik at ein får god tid til å reflektere over innhaldet. I etterkant av høyringa er det sett opp to møte, der strategigruppa går gjennom innspela og gjere naudsynte justeringar før strategien blir lagt fram for styret i septembermøtet.

Styret vil få ei sak på styremøtet i august kor dei får høve til å komme med innspel til høyringsutkastet. Desse innspela vil bli tatt med i den endelege utforminga av strategien, saman med dei andre høyringsinnspela.

Vedlegg - strategiprosessen - løypemelding juni 2018

Tidsplan - strategiprosessen

	Dato	Hending	Kor	Tema
September				
ons-tors	26.–27.9	Styrehandsaming	Sogndal	
torsdag	13.9.	Frist for å sende inn saka		
tirsdag	11.9.	Møte i strategigruppa	Fysisk/skype	godkjenne forslag til styret
tirsdag	4.9.	Møte i strategigruppa	Fysisk/skype	bearbeide innspel
August				
fredag	31.8.	strategigruppa får tilsendt alle innspel		
torsdag	30.8.	Høyringsfrist		
torsdag	22.8.	Informasjonsmøte om høyringa	Nettmøte	Presentere forslaget og svare på spørsmål
Juli: Sommarferie				
Juni				
onsdag	20.6.	Sende forslag til strategi på høyring		
mandag	18.6.	Møte i strategigruppa	Skype	godkjenne forslag til høyring
tirs-ons	12.–13.6	Utvida leiarsamling i Haugesund	Haugesund	fortelje om prosessen vidare /drøfte relevante tema
fredag	1.6.	Møte i strategigruppa	Bergen	jobbe vidare med strategiutkastet - fastsette innsatsområda

**Høgskulen
på Vestlandet**

Arkivsak-dok. 18/04252-1
Saksbehandler Lene Borgen Waage

Arkivkode.

Saksgang
Høgskulestyret

Møtedato
20.06.2018

56/18

UTVIKLING AV KVALITETSSYSTEM HVL

Forslag til vedtak/innstilling:

Styret tek sak om utvikling av kvalitetssystem ved HVL til orientering.

Samandrag

Styret får i denne saka ei orientering om arbeidet med utvikling av kvalitetssystem for HVL fram mot handsaming av nytt kvalitetssystem for HVL i november 2018.

Vedlegg:

Saka har ikkje vedlegg

Utvikling av kvalitetssystem HVL

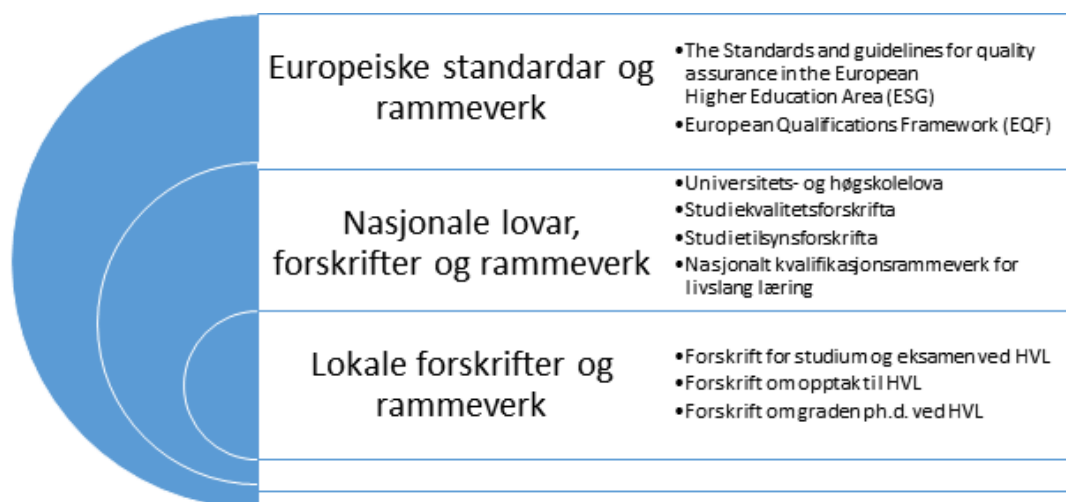
Bakgrunn for saka

Lov om universitet og høgskuler pålegg institusjonane å ha eit system for kvalitetssikring som sikrar og vidareutviklar kvaliteten i utdanninga. Loven stiller også krav om at studentevalueringar skal inngå i systemet. HVL skal utvikle nytt kvalitetssystem for utdanningsverksemda i 2018. Kvalitetssystemet må både ta utgangspunkt i europeiske, nasjonale og lokale standardar, rammeverk, lovar og forskrifter, samt studieprogramma og HVL sin eigenart.

Jamfør årsplanen for HVL, skal nytt kvalitetssystem handsamast av høgskulestyret i november 2018. Dette er heilt naudsynt fordi godkjenning av nye studieprogram avheng av at HVL har eit felles kvalitetssystem. Vi kan dermed ikkje få godkjenning på dei omsøkte PhD- og masterutdanningane frå NOKUT eller opprette studieprogram der vi er sjølvakkrediterande før HVL har vedteke sitt nye felles kvalitetssystem. Vi har vidare fått varsel om at NOKUT skal gjennomføre tilsyn av HVL sitt systematiske kvalitetsarbeid våren 2019, samstundes med tilsvarande tilsyn ved Høgskolen i Innlandet, Universitetet i Sørøst-Norge og Nord universitet. Jf. Studietilsynsforskrifta skal det ikkje gå meir enn åtte år mellom kvart tilsyn. NOKUT har organisert tilsyna dei skal gjennomføre i perioden 2017 – 2024 i sju prosjekt, der vi er del av prosjekt 2. Institusjonane i kvart prosjekt deler ein del fellestrekk som ein håper vil kunne bidra til erfaringsdeling og utvikling. Parallelt med utvikling av det nye kvalitetssystemet vil utdanningane framleis følgje kvalitetssystem for dei tre tidlegare høgskulene¹.

Standardar, lovar, forskrifter og rammeverk innanfor utdanningskvalitet

Det blir gitt ei rekke føringar for kvalitetsarbeid og krav til kvalitetssystem i europeiske, nasjonale og lokale standardar, lovar, forskrifter og rammeverk:

- Ny [ESG](#) vart utarbeidd i samband med ministermøtet i Jerevan i 2015
- Ny [studiekvalitetsforskrift](#) vart fastsett av Kunnskapsdepartementet i juni 2016
- Ny [studietilsynsforskrift](#) vart fastsett av NOKUT i februar 2017
- Desse forskriftane inneheldt (mellom anna) krav til

¹ Fordi nettsidene for dei tidlegare institusjonane er under utfasing, er utvikla ei nettside for at ein enkelt skal kunne finne malar, eksempel osv. for utvikling, oppfølging og evaluering av emne og studieprogram. For samkørte studieprogram er det gjort avklaringar for kva krav som skal gjelde fram til kvalitetssystem for heile HVL er utvikla.

- Akkreditering og revidering av institusjonar
- Systematisk kvalitetsarbeid
- Prosess for akkreditering, evaluering og revidering av studietilbod
- Innhald, omgjenvader og fagmiljø knytt til studietilboda
- Tilsyn
- Interimsstyret vedtok i desember 2016 [Forskrift om studium og eksamen ved HVL](#), [Forskrift om opptak til HVL](#) og [Forskrift om graden ph.d. ved HVL](#).

Prosess for utvikling kvalitetssystem

Organisering av prosjektet

Prosjekteigar for utvikling av kvalitetssystem for utdanningsverksemda er prorektor for utdanning. Utdanningsutvalet vil fungere som styringsgruppe for prosjektet.

Prosjektgruppa vil bestå av tilsette frå eining for utdanningskvalitet, studieportefølje og analyse på institusjonsnivå og kvalitetsrådgivarar frå alle fire fakulteta.

Arbeidet med utvikling av kvalitetssystem for HVL må involvere tilsette frå både fag og administrasjon og frå alle delar av organisasjonen. Derfor er det planlagt å gjennomføre fakultetsvise kvalitetsdagar og webinar/andre møter med ulike ressurspersonar i september (sjå nærare omtale under).

Tilgrensa prosessar og utviklingsprosjekt

Kvalitetssystemet har tett kobling til mange prosessar og utviklingsprosjekt i HVL. Dette legg både føringar for kva aktivitetar som må gjennomførast og kva funksjonar som må involerast. Eksempel på tilgrensa prosessar og utviklingsprosjekt er:

- Strategi for HVL
- Strategi studieportefølje
- Sei ifrå - avvikssystem
- Organisasjonsutvikling av HVL
- Administrative prosesskildringar

Strategi for HVL og strategi studieportefølje

Studietilsynsforskrifta § 4.1.1 slår fast at kvalitetsarbeidet til institusjonane skal vere forankra i ein strategi. Prosessen med å utarbeide den overordna strategien til HVL er godt i gang, og er planlagt ferdigstilt tidleg i haust. Det er sentralt at kvalitetssystemet både står i samsvar med og bygger opp under strategiane.

Sei ifrå - avvikssystem

Det er eit mål at kvalitetssystemet skal fange opp utfordringar og manglar i studentane sitt læringsmiljø. Likevel er det viktig å ha eit system der studentane kan gi tilbakemeldingar der det ikkje høver å følgje dei vanlege kanalane.

Ei arbeidsgruppe sett ned av prorektor for utdanning har utarbeidd ein kravspesifikasjon for eit felles avvikssystem der studentar kan melde om utfordringar knytt til læringsmiljøet. Ein er no i startfasa med anskaffinga av dette systemet. Inntil det nye felles systemet er på plass, nyttar ein systema frå dei tre tidlegare høgskulene: <https://www.hvl.no/sei-ifra/>

Organisasjonsutvikling i HVL

Utvikling av nytt kvalitetssystem for HVL er del av og har mange grenseflater mot andre delar av organisasjonsutviklinga av HVL. Til dømes vil det vera mange prosessar som er knytt til verksemdsstyring og internrevisjon og digitalisering. Det er også sett ned eit utval som har sett på korleis ein kan følgje opp anbefalingane i sluttprosjektet i digitaliseringsprosjektet om å etablere ei eining for utvikling av undervisning og læring.

Administrative prosessskildringar

I samband med fusjonen er det gjort eit omfattande arbeid med å lage felles administrative prosessar og rutinar. Prosesskartleggingane omfattar og prosessar knytt til studiekvalitet, frå eit studieadministrativt perspektiv. Arbeidet har vore svært viktig for å sikre god kvalitet i dei studieadministrative tenestene ved HVL. Metodane som er nytta i dette arbeidet vil også vera aktuelle i utviklinga av prosessar og rutiner knytt til kvalitetsarbeidet, samt at utviklinga av kvalitetssystem ved HVL vil kunne resultere i behov for justering av studieadministrative og andre administrative prosessar og rutiner.

Aktivitetar

Aktivitet	Tidspunkt
<i>Etablering av prosjekt og grunnlagsdokument</i>	
Utarbeide grunnlagsdokument som viser rammevilkår for HVL sitt kvalitetssystem	Mai
Utarbeide utkast til rolleskildringar og begrepsbank	Juni
Fastsette prosjektorganisering	Juni
Orientering til høgskulestyret	Juni
Godkjenning av prosjektplan (styringsgruppa)	August
<i>Utvikling av nytt kvalitetssystem</i>	
Opplæring grunnleggande krav knytt til kvalitetssystemet og innspel til prosess for utvikling av kvalitetssystemet for leiarar, fagtilsette og studentar	Mai/juni/august
Fakultetsvise «kvalitetsdagar» Kjernen i kvalitetssystemet er aktivitetar for sikring og utvikling av kvaliteten i emner og studieprogram. Det vil derfor vera avgjerande å utvikle kvalitetssystemet i samarbeid med til dømes emneansvarlege, studieprogramansvarlege og instituttleiarar for at kvalitetssystemet skal opplevast som relevant. Vi legg derfor opp til fakultetsvise kvalitetsdagar i september. Opplegg og deltakarar vil bli tilpassa eigenarten ved kvart einskild fakultet.	September
Dialog med ressurspersonar frå fag og administrasjon HVL har mange tilsette som har erfaring frå kvalitetsarbeid, tilsynsarbeid o.l. I samband med utviklinga av kvalitetssystemet vil det derfor vera viktig og nyttig å involvere t.d. tilsette i andre administrative einingar, tilsette med erfaring frå arbeid i sakkundige komitear og tilsette knytt til ph.d.-programma.	September
Høyring kvalitetssystem	Ultimo oktober
Styrehandsaming kvalitetssystem	November
<i>Implementering av kvalitetssystem</i>	
Publisering av nettversjon av kvalitetssystem inkl. malar	Januar 2019
Ein viktig del av implementeringa inneber publisering av krav, rettleiingar og malar på HVL sine nettsider. I utviklinga av desse nettsidene må det	

leggast stor vekt på brukarvenlegheit, slik at tilsette, studentar og eksterne lett finn fram til det dei leiter etter.	
Opplæring av studentar, fagtilsette og leiarar	Januar og februar 2019

Rektor sin vurdering

Rektor meiner det er lagt til rette for god involvering og framdrift i arbeidet med å utvikle eit kvalitetssystem for HVL.

**Høgskulen
på Vestlandet**

Arkivsak-dok. 18/00819-1
Saksbehandler Trond Brattelid

Arkivkode.

Saksgang
Høgskulestyret

Møtedato
20.06.2018

57/18

**OPPFØLGING AV MELD. ST. 25 (2016–2017) HUMANIORA I NORGE
VED HVL**

Forslag til vedtak:

Styret tek saka til orientering.

Sammendrag

Styret blir i denne saken orientert om de overordene forventninger som ligger i Meld. St. 25 (2016-2017) *Humaniora i Norge* og hvordan disse forventningene følges opp i HVL sin virksomhet.

Vedlegg

Oppfølging av humaniorameldingens forventninger i HVL sin virksomhet

Utrykt vedlegg

Meld. St. 25 (2016-2017) *Humaniora i Norge*:

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-25-20162017/id2545646/>

Saksframstilling:

Bakgrunn for saken

Meld. St. 25 (2016-2017) *Humaniora i Norge* (Humaniorameldingen) er det første politiske dokumentet der det foretas en helhetlig gjennomgang av humaniorafeltet i Norge. Den drøfter hvordan samfunnspotensialet i de humanistiske fagene kan utløses fullt ut og har to hovedtilnærminger til å stimulere til videre kvalitetsutvikling av humaniora i Norge: Det må stilles tydeligere forventninger til humaniora både når det gjelder forskningen samfunnsrelevans, dens faginterne relevans, og utdanningenes relevans for arbeidslivet. I virkemiddelapparatet må det tas tilstrekkelig hensyn til forskjellige humanistiske fags egenart.

Gjennom humaniorameldingen stiller regjeringen en rekke forventninger til universiteter og høyskoler for deres videre arbeid for å løfte kvaliteten i humaniora, gruppert under følgende punkter:

- Humaniora ved universiteter, høyskoler og forskningsinstitutter
- Humaniora i arkiver, biblioteker, museer, kulturminneforvaltning og kunstinstitusjoner
- Publiseringsmønstre i humaniora
- Språk
- Humaniora og samfunnsutfordringene
- Humanister i arbeidslivet
- Humaniora og skolen

Forventninger som ligger i humaniorameldingen understrekes også i Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev til HVL for 2018: «*Universiteter og høyskoler bør legge til rette for mer utfordringsdrevet humanistisk forskning og utdanning med vekt på områdene integrering, migrasjon og konflikter, de store teknologiskiftene, samt klima, miljø og bærekraft. Institusjonene bør vurdere hvordan studieprogrammene samsvarer med behovene i arbeidslivet og kandidatenes karrieremuligheter. Videre er det viktig at relevante disiplinfaglige humanioramiljøer involveres i lærerutdanningene, og at humanioramiljøene deltar mer aktivt i utviklingen av norsk skole, blant annet gjennom læreplanarbeid og utvikling av læremidler.*»

På denne bakgrunn ble alle de fire fakultetene ved HVL bedt om å gi en tilbakemelding på hvordan fakultetet implementerer humaniora i sin forskning og utdanning i tråd med forventningene som ligger i humaniorameldingen.

Ved HVL er de humanistiske fagene i hovedsak representert ved Fakultet for lærerutdanning, kultur og idrett (FLKI) og Fakultet for økonomi og samfunnsvitenskap (FØS). FLKI og FØS gav tilbakemelding på fakultetenes aktiviteter og planer for å implementere humaniora knyttet til punktene fra humaniorameldingen. Det legges her fram en sammenfatning av tilbakemeldingene (vedlegg).

Rektor sin vurdering

KD forventer at HVL setter i gang et langsiktig arbeid for å sette regjeringens humaniorapolitikk ut i livet og at høyskolen følger opp de forventninger som ligger i humaniorameldingen.

Humaniorameldingen poengterer at det meste av humanistisk forskning og utdanning i Norge foregår ved universiteter og høyskoler, og at tiltak på nasjonalt nivå bare kan lykkes dersom de følges opp av institusjonene og deres styrever.

Institusjonene forventes å legge til rette for mer utfordringsdrevet humanistisk forskning og utdanning, som er relevant for behovene i arbeidslivet og i større grad bidrar til kunnskapsutvikling og utdanning for å møte de store samfunnsutfordringene

Oversikten over oppfølging av humaniorameldingens forventninger ved HVL synliggjør at fagmiljø ved HVL i betydelig grad implementerer humaniora i sine aktiviteter og planer. Høgskolen har likevel et stort potensiale for videre arbeid med å utvikle og styrke kultur og strategi for humaniora i utdanning og forskning på både institusjons- og fakultetsnivå.

Oppfølging av humaniorameldingens forventninger i HVL sin virksomhet

Ved HVL er de humanistiske fagene i hovedsak representert ved Fakultet for lærarutdanning, kultur og idrett (FLKI) og Fakultet for økonomi og samfunnsvitenskap (FØS). FLKI og FØS gav tilbakemelding på fakultetenes aktiviteter og planer for å implementere humaniora knyttet til punktene fra humaniorameldingen. Nedenfor følger en sammenfatning av disse.

Humaniora ved universiteter, høgskoler og forskningsinstitutter

har en stor spredning i fokus, noe som også gjenspeiles i mange små og utsatte fagmiljø. En utfordring for de humanistiske studiene er et tilsynelatende høyt frafall, høy gjennomsnittsalder på doktorgradskandidatene og få tilbud til de mest motiverte studentene.

Regjeringen forventer økt kvalitet på studiene og økt gjennomføringsgrad, særlig på bachelor- og ph.d.-nivå, etablering av kultur og tiltak for å gjenkjenne og ivareta talent, og utvikling av forutsigbare karriereveier både innenfor og utenfor akademien. Det må vurderes initiativ fra universitet- og høgskolesektoren for å styrke anvendbarheten av humanistisk forskning i et kommersielt marked.

Implementering ved FLKI

Ved FLKI er det et særlig fokus på utdannings-, profesjons- og praksisrelevant forskning, noe som gjenspeiles i ph.d.-studiet *Studier av danning og didaktiske praksiser*. Dannelsesperspektivet er en typisk humaniora-tematikk som gjøres sentral i utdanningene så vel som i den utdanningsrelaterte forskningen. I tillegg til ph.d.-studiets profil, arrangeres det årlig «Danningsuke» på bachelornivå.

FLKI har bevisst forsøkt å rekruttere unge og talentfulle kandidater fra egne masterprogram til ph.d.-programmet. Ved noen tilfeller har det også vært samarbeid med kommune og fylke om å søke offentlig sektor ph.d., noe som vil fortsette. FLKI utdanner primært for barnehage, skole og høyere utdanning, men har gjennom bachelorprogram som *Community music* og *Drama og anvendt teater* utfordret tradisjonelle tankesett om mulige karriereveier for studentene. Her kan HVL samarbeide enda bedre med ulike aktører i arbeidsmarkedet.

Implementering ved FØS

Ved FØS har Institutt for samfunnsvitenskap (ISV) og Institutt for økonomi og administrasjon (IØA) alt en god forskningsaktivitet og formell kompetanse innen humaniora i det faglige kollegiet. I undervisningsporteføljen til fakultet er det et betydelig fokus på humanistiske fag, og fakultetet er nå i en prosess der en «arbeidslivsrettet drift» av utdanningene prioriteres sterkere. Eksempler her er omleggingen i bachelorutdanningene i historie og sosiologi fra og med opptak høsten 2017. Disse utdanningene er gjort mer arbeidslivs- og yrkesrettet gjennom innføring av obligatorisk praksis i arbeidslivet. Uteksaminerte studenter vil være «disiplinutøvere» med både teoretisk bakgrunn og relevant praksiserfaring med kunnskap fra offentlig og/eller privat sektor. Om ISV lykkes, kan modellen etableres ved flere studieretninger og sikre samfunnet uteksaminerte humaniora- og samfunnsvitenskapskandidater med en ny og mer relevant kompetanse som er aktuell og kan bidra til å fornye arbeidslivet.

Siden både års- og bachelorutdanningen i historie har opplevd en del frafall de siste årene, har ISV satt i verk en spesiell rekrutteringssatsning med hensyn til disse studietilbudene kommende studieår. Dette skjer gjennom oppfølging av førsteprioritetssøkere, fagsosiale aktiviteter, studietur og tettere faglig oppfølging.

FØS bidrar også til utdanning innen humaniora på tvers av fakulteter ved HVL ved å tilby enkeltemner og årsstudier til studenter fra FKLI. I tillegg til å tilby Samfunnsfag 3 i lærerutdanningen sitt masterstudium i *Læring og undervisning*, har et tett samarbeid med FLKI på studiested Sogndal ført til et høyt innslag av lærerstudenter i årsstudiet i samfunnsfag og gjort det mulig for lærerutdanningen i Sogndal å kunne tilby lærerstudentene samfunnsfagemner med et sterkt innslag av humaniora både i grunnskolelærerutdanningen (GLU) 1-7 og GLU 5-10.

I samarbeid med FIN og eget fakultet arrangerer IØA årlige etikkdager¹

Humaniora i arkiver, biblioteker, museer, kulturminneforvaltning og kunstinstitusjoner

må vise til en aktiv og positiv kvalitetsheving i institusjonene. Det er ønskelig med tettere samarbeid mellom disse institusjonene og universitetene og høgskolene.

Implementering ved FLKI

Selv om utdanningen og forskningen ved FLKI primært er rettet mot skole og barnehage, så samarbeides det med biblioteker, museer, kunstinstitusjoner o.l.. HVL har samarbeid med Kulturtanken - den kulturelle skolesekken Norge om innovasjons- og forskningsprosjektet *Skole og konsert - fra formidling til dialog* (DiSko) der en vil forskningsbasere utvikling av nye former for skolekonserter til bruk nasjonalt. Barne- og ungdomslitteraturmiljøet har i tillegg til et tett samarbeid med Norsk barnebokinstitutt, mer lokalt samarbeid med Bergen Offentlige bibliotek om konferanser og andre arrangement. Det samarbeides også med lokale kulturinstitusjoner som Den Nasjonale Scene om hvordan nå barn og unge gjennom internett (teaterdialoger.no), Hordaland Teater, Festspillene i Bergen og Norsk kulturskoleråd, for å nevne noen. HVL har likevel potensiale for mer og tettere samarbeid med slike kulturinstitusjoner.

Implementering ved FØS

Både års- og bachelorstudiet i historie har over flere år hatt et godt samarbeid med både museum og arkiv. Det tetteste samarbeidet har vært med De Heibergske samlinger, Sogn folkemuseum og Fylkesarkivet i Sogn og Fjordane. Studiereiser til relevante institusjoner på Vestlandet fra HVL sine studiesteder er imidlertid kostnadskreven og kan derfor ikke være en del av den obligatoriske undervisningen.

Flere studenter bruker museum og arkiv aktivt i sine bacheloroppgaver. FØS planlegger å benytte disse arenaene som praksisplass for studenter i sitt tredje studieår og representanter fra både Fylkesarkivet, lokale media og NAV var inkludert i arbeidet med de nye studieplanene for bachelor i historie og bachelor i sosiologi.

Publiseringsmønstre i humaniora

Regjeringen forventer at institusjonene sikrer at humanistiske publikasjoner registreres riktig i Norsk vitenskapsindeks (NVI). Norge skal være et foregangsland i

¹ <http://www.profesjonsetikk.no/2018/04/etikkdagane-pa-hvl-tema-fns-brekriftsmal.html>

åpen publisering uten at det går ut over publisering på norsk. Institusjonene skal være kostnadsbevisste og bør gi CERES (tidligere CRISTin) et tydelig mandat til å forhandle på vegne av institusjonene ved innkjøp av publiseringstjenester.

Implementering ved FLKI

FLKI har etablert gode rutiner for innrapportering som gir uttelling i finansieringssystemet. For å øke publiseringen i åpne tidsskrift henstilles de fagansatte å bruke søkeordningen til Open Access-fondet ved HVL. Det oppfordres til å benytte publiseringskanalene som gir publiseringspoeng, og FLKI har nylig begynt å belønne forskergruppene med publiseringsmidler basert på egne publikasjoner. Denne stimuleringsordningen vil være relevant å forlenge ved FLKI.

Implementering ved FØS

FØS har de siste årene publisert forskning av høy kvalitet, og ISV har, spesielt gjennom *Fylkessoga for Sogn og Fjordane* (2017), NFR-prosjektet *Transforming Author Museums* (TRAUM) og EU-prosjektet *Mapping Mobility – pathways, institutions and structural effects of youth mobility in Europe* (MOVE), publisert mye både nasjonalt og internasjonalt. FØS er imidlertid bekymret for at den fremtidige strategien, som inkluderer en større arbeidslivsrettet profil for humanistiske fag, vil slå negativt ut på publikasjonsraten. Vitenskapelig publisering, kvalifisering til førstestillingskompetanse, internasjonale forskernettverk, osv. kommer gjerne i skyggen av anvendt kunnskap, bruksverdien av fagdisipliner, brukerinteresser og regionale hensyn.

Språk

som fag har hatt en positiv utvikling i skolene. Utover et generelt behov for å styrke befolkningens språkkunnskap i norsk- og engelsk, forventer regjeringen at rekrutteringen til fransk og tysk vektlegges spesielt. Arbeids- og næringslivet er viktige partnere for å synliggjøre relevansen av språkkunnskaper.

Implementering ved HVL

Språkpolitiske retningslinjer til HVL, vedtatt 26.04.2018 (styresak 30/18), har som målsetning at HVL skal etablere seg som «nynorskhogskulen» med et «klart språk» i all kommunikasjon i og fra hogskulen, og for at HVL skal kunne bli en foregangsinstitusjon for en god parallellspråklig praksis. HVL skal legge til rette for norsk som et fullverdig vitenskapelig publiseringsspråk og ta et særskilt ansvar for å holde ved like og videreutvikle et nynorsk fagspråk innenfor de profesjons- og arbeidslivsrettede fag og utdanningene.

I undervisning og forskning har FLKI hatt en vekst i ansettelser innenfor språkfagene norsk og engelsk, blant annet med stipendiater og postdoktorer. Disse fagmiljøene er også sentrale i det relativt nystartede partnerskapsskoleprosjektet med Bergen kommune. HVL leverer ikke utdanning i fransk og tysk.

Humaniora og samfunnsutfordringene

belyses i dag bl.a. av flyktningkrisen og klima- og miljøendringene som har utspring i menneskelige handlinger og aktivitet. Humaniora handler om å forstå, analysere og fortolke den menneskeskapte kulturen i fortid, nåtid og fremtid og skal bidra til kunnskapsutvikling og utdanning for å møte de store samfunnsutfordringene. Regjeringen forventer at Forskningsrådet videreutvikler relevante virkemidler i samråd med humanistiske fagmiljøer, at humanister deltar i fora som utvikler

virkemidler i Forskningsrådet og økt aktivitet av fagmiljøene opp mot EUs rammeprogrammer.

Implementering ved FLKI

Flere av forskergruppene ved FLKI har fokus på tematikker knyttet til flyktningkrisen og klima- og miljøendringene, nettopp for å være samfunnsrelevante og ta tak i de store samfunnsutfordringene ut fra humanistiske perspektiv. Det forskes tverrfaglig både innenfor utdanningsforskning og kunstfaglig forskning med interkulturell kompetanse/etnisk mangfold, øko-kritikk, utdanning for bærekraft, kritisk demokratisk tenkning og andre relevante perspektiver. Samtidig finnes fremdeles et ubrukt potensiale for å samarbeide med andre institusjoner lokalt, nasjonalt og internasjonalt og på tvers med fagmiljø utenfor humaniora, f.eks. ved de andre fakultetene ved HVL. Forskergruppene kan med fordel utfordres på dette. Slikt samarbeid kan muligens også gi større sjanse til å nå opp i konkurransen om eksterne forskningsmidler fra NFR og EUs rammeprogrammer. Det er behov for at forskergruppene øker aktiviteten på søknader om ekstern finansiering og får større grad av tilslag på søknader.

Implementering ved FØS

FØS ønsker, gjerne i samarbeid med FLKI og FIN, å styrke og videreutvikle sin kursportefølje innen humanistiske fag som spesifikt setter de store samfunnsutfordringene i et helhetlig og langsiktig perspektiv. Ved å kombinere historie med miljø, klima og bærekraftig utvikling vil HVL utdanne kandidater som kan analysere og sammenligne hvordan forholdet mellom menneske-miljø har blitt forstått og uttrykt i ulike kulturer sin religion, kunst og filosofisk tenkning og bruken av begrepet bærekraftig utvikling på en kritisk og framtidsrettet måte. FØS har kompetanse innen konflikt og migrasjon, og med en tydelig tverrkulturell komponent kan dette også være interessant for andre studentgrupper, som for eksempel innenfor sosialt arbeid og barnevern ved Fakultet for helse og sosialvitenskap (FHS).

Humanister i arbeidslivet

er hovedsakelig ansatt i offentlig sektor. Andelen humanister i privat sektor, som i dag preges av globalisering, omstilling og økende kompleksitet, har vært relativt uendret siden 1990-tallet og kan indikere at humanistisk kunnskap er en underutnyttet ressurs. Regjeringen forventer at utdanningsinstitusjonene i større grad kartlegger og tilpasser porteføljen av humanistiske studieprogram med behovet i arbeidslivet og kandidatenes karrieremuligheter. Universiteter og høyskoler må gi realistisk informasjon og karriereveiledning, og legge til rette for refleksjon i studieløpene over hvordan humanistisk kompetanse kan anvendes på ulike arenaer. Studentene må i større grad tilbys praksisopphold og å skrive oppgaver i samarbeid med virksomheter i arbeidslivet. Det etterlyses mer samarbeid innen de humanistiske fagområdene mellom sivile og militære universiteter og høyskoler.

Implementering ved FLKI

I tillegg til de store profesjonene barnehagelærer og grunnskolelærer, som inkluderer obligatorisk praksis, utdanner FLKI blant annet folkehelsearbeidere, samfunnsmusikere og dramapedagoger. Sistnevnte utdanninger utfordrer arbeidsmarkedet til å tenke nytt om hvilken arbeidskraft som trengs i samfunnet.

For å styrke det humanistiske element som en attraktiv og nødvendig kompetanse i arbeidslivet kan det være viktig å betrakte fags dannelsespotensial som bidrag til allmennkunnskap og som breiere samfunnsmessige dannelseselement. Mange av

skolens fag og aktiviteter berører menneskers liv og interesser ut over det å være lærerutdanningsfag, for eksempel gjelder dette idrettsfag, kunst og håndverk, musikk og litteratur.

Flere av utdanningsprogrammene utfordrer FLKI til å veilede studentene inn i arbeidslivet og samarbeide tettere med ulike aktører i arbeidsmarkedet både mht. innhold i utdanningen og relevante praksisopphold i det private og offentlige arbeidsmarkedet.

Implementering ved FØS

Bachelor i historie er en disiplinutdanning med seks ukers praksis (20stp) i tredje studieåret, der studenten får bruke og utvikle den faglige kunnskapen på en relevant arbeidsplass.

Aktuelle tiltak ved HVL for å styrke samarbeidet med arbeidslivet kan være å:

- legg til rette for følgeforskningsprosjekt som kan følge de to arbeidslivsorienterte bachelorutdanningene i historie og sosiologi.
- etablere et nytt senter for profesjonsstudier
- legge til rette for obligatorisk praksis også i disiplinutdanninger som historie og sosiologi.
- legg til rette for at profesjons- og arbeidslivsrettet kunnskap er tilgjengelig for flere i et livslangt læringsperspektiv og mer aktivt trekke studentene inn i samarbeidet med forskings- og arbeidsliv på Vestlandet gjennom studentoppgaver.

Humaniora og skolen

bør i større grad finne samarbeidsformer tilpasset de ulike fagmiljøene. Det forutsettes at konstruktive samarbeidsinitiativer tas vel imot av fagmiljøene som sitter tettere på skolen, for eksempel ved lærerutdanningen. Regjeringen forventer at humanioramiljøene ved universitetene og høyskolene stimuleres til å delta aktivt i utviklingen av norsk skole ved blant annet deltagelse i lærerutdanning, læreplanarbeid og utvikling av læremidler.

Implementering ved FLKI

Ved HVL er humanioramiljøene del av eller tett på lærerutdanningene. Det er derfor ikke samme utfordring i dette spenningsfeltet ved vår institusjon som det er ved de humanistiske fakultetene ved flere av universitetene i Norge.

Implementering ved FØS

I humaniorameldingen er det lagt stor vekt på at avstanden mellom de humanistiske disiplinlagene og lærerutdanningen har blitt for stor, og at dette må bøtes på gjennom økende samspill mellom de to miljøene. Historikermiljøet på ISV ved FØS har over lang tid tatt del i lærerutdanningen og har blant annet vært et populært valg for praktisk-pedagogisk utdanning. Dette har vært et attraktivt tilbud som har lyktes i å utdanne gode kandidater og ikke minst har vært viktig for å dekke skoler i regionen sitt behov. Med bortfallet av den gamle lærerutdanningen har det meldt seg et behov for nye ordninger der dette samarbeidet kan videreføres.

Med bakgrunn i den eksisterende bachelorgraden i historie ved FØS er det ønske om å etablere et integrert lektorprogram i historie ved studiested Sogndal. Et slikt studie vil sikre mer tverrfaglig samarbeid mellom humanister og pedagoger på tvers av fakultetsgrensene, og kan dekke behov i regionen. Nye emner innen miljøhistorie,

klima og bærekraft vil også passe godt for lærerstudenter, gitt at skolen også i framtiden fokuserer på disse temaene.

Høgskulen på Vestlandet

Arkivsak-dok. 18/04284-1 Arkivkode.
Saksbehandler Trine Meling Stokland

Saksgang Møtedato
Høgskulestyret 20.06.2018

58/18

TILSTANDSRAPPORT FOR HØGARE UTDANNING 2018 - HOVUDTAL OG TENDENSAR FOR HVL

Forslag til vedtak/innstilling:

Styret tar saka til vitande.

Samandrag

Kvart år publiserer Kunnskapsdepartementet ein «Tilstandsrapport for høgare utdanning». I denne saka får styret ein kort orientering om resultata på eit utval indikatorar for HVL samanlikna med eit utval institusjonar i sektoren. Rektor visar til tidlegare styresakar (t.d. Årsrapport (2017-2018) og Forskingsmeldinga) for meir utfyllande informasjon om HVL sine resultat i året som gjekk.

Vedlegg:

Tilstandsrapport for høgare utdanning 2018
Tilstandsrapport – vedlegg 2018

Utrykte vedlegg:

Årsrapport 2017-2018: <https://www.hvl.no/globalassets/hvl-internett/dokument/motepapir/hogskulestyret-2018/0218/2018-02-innkalling-komplett.pdf#page=41>

Forskingsmelding HVL 2017: <https://www.hvl.no/globalassets/hvl-internett/dokument/motepapir/hogskulestyret-2018/0218/2018-02-innkalling-komplett.pdf#page=246>

Saksframstilling:

Bakgrunn:

Kvart år publiserer Kunnskapsdepartementet ein «Tilstandsrapport for høgare utdanning». Under følgjer ein oppsummerande presentasjon over utviklinga i sektoren og siste års resultat langs ein del sentrale indikatorar i 2017.

Resultat og oppsummering 2017:

Utdanning – tendensar i sektoren:

- Søkjertala til norsk høgare utdanning er aukande. I 2017 var det i gjennomsnitt to kvalifiserte førstevalsøkjjarar til kvar studieplass. HVL ligg noko under dette snittet med 1,8 kvalifiserte førstevalsøkjjarar til kvar studieplass.
- Tal på registrerte studentar aukar på norske UH-institusjonar. Auken er største innan dei økonomiske og administrative faga, som snart har like mange studentar som helse-, sosial- og idrettsfaga. Ved HVL var det registrert 14 489 studentar hausten 2017. Dette er 107 færre enn hausten 2016.
- Avlagte studiepoeng og uteksaminerte kandidatar aukar samla sett i sektoren. HVL er blant dei tre statlege institusjonane med høgast gjennomføring på normert tid på bachelorutdanning. Kandidatmåltala er lågare enn måltala for fleire utdanningar innanfor lærar- og helsefagutdanning i sektoren. HVL oppfyller kandidatmåltala med god margin på fleirtalet av utdanningane, medan nokre utdanningar ligger under det fastsette måltalet frå departementet.
- Studiebarometeret visar at stundetane er generelt godt nøgd med kvaliteten i utdanningane. HVL ligg på snittet når det gjeld studentanes score på tilfredsheit og studentanes arbeidsinnsats (tal timar brukt på studia).
- I 2017 er det framleis ei relativ nedgang i sysselsettingsgraden for masterkandidatar i teknologiske fag/sivilingeniørutdanning, og relativt mange er arbeidsledige. I 2017 svarte 89,2 % av dei spurte masterkandidatene¹ frå HVL at dei var i jobb 6 mnd etter ferdig utdanning. Dette er høgare enn snittet for statlege institusjonar, som var på 77,8 %.
- Studentmobilitet innanfor ramma av Erasmus + har auka merkbart bland studentane, medan tilsettutveksling er fallande. HVL ligg godt under snittet for statlege institusjonar både når det gjeld ut- og innreisande studentar.

Doktorgradsutdanning og forskning – tendensar i sektoren

- I 2017 blei det avlagt 1493 doktorgradar i Noreg, flest innanfor medisin og helsefag
- Tal for publisering visar ei jamn stigning. Dei vitskapeleg tilsette har eit snitt på 1,15 publiseringspoeng per år. HVL er blant dei ti institusjonane med størst auke frå 2016 til 2017, men ligg likevel eit stykke under snittet for statlege institusjonar.

¹ N 93

- Dei statlege universiteta og høgskulane aukar sine bidragsinntekter frå NFR, medan andre bidrags- og oppdragsinntekter er fallande. For HVL er tendensen motsatt, men endringene er små.
- Institusjonane aukar sine inntekter frå deltaking i EU-prosjekt. HVL har auka EU inntektene sine med over 80 prosent mellom 2016 og 2017, men ligg likevel godt under snittet for statlege institusjonar.

Styring, økonomi og personale – tendensar i sektoren

- Dei statlege UH-institusjonane får i gjennomsnitt 79 % av inntektene sine i form av statlege løyvingar. HVL sin del ligg på 90 %.
- Tal på årsverk i faglege stillingar har auka med ca 25 prosent dei siste ti åra.
- Delen førstekompetanse ved statlege institusjonar har auka frå 66 prosent i 2008 til 75 prosent i 2017, og varierer framleis mykje frå institusjon til institusjon. HVL hadde 51 % førstekompetente årsverk i 2017.
- Delen kvinner i fagleg toppstillingar var 29,5 prosent i 2017 mot 19,1 prosent i 2008. På HVL var prosentdelen 41,3 i 2017.
- Delen midlertidig tilsette er framleis høg i sektoren. HVL ligg lågare enn snittet for statlege institusjonar når det gjeld midlertidighet i faglege stillingar, men høgare for sakshandsamar og utredar stillingar.

Digitalisering – tendensar i sektoren

I tilstandsrapporten for 2018 er det eit eige temakapittel om digitalisering.

Temakapittelet visar at arbeidet med digitalisering i større grad enn tidlegare er strategisk forankra ved institusjonane. Norske UH-institusjonar har kome langt når det gjeld digitale administrative løysingar, medan ein har kome relativt kort når det gjeld å utnytte det pedagogiske potensiale som ligg i digital teknologi.

Gjennomgang av eit utval indikatorar

1. Utdanning

Søkjartal

Dei siste fem åra har talet på kvalifiserte søkjarar per studieplass auka frå 1,8 til 2,0 søkjarar per studieplass i sektoren som heilskap.

Tabell 1.1 synar at HVL ligg eit stykke under snittet for statlege institusjonar.

Antall kvalifiserte førstevalgsøkere per studieplass	2014	2015	2016	2017
HVL	1,7	1,9	1,9	1,8
UIB	1,9	2,1	2,2	2,4
UIA	1,9	2	2	1,8
HINN	1,6	1,7	1,7	1,8
OsloMet	2,3	2,4	2,7	2,6
USN	1,4	1,4	1,4	1,7
Snitt statlege institusjonar	1,8	1,9	2	2,1

Tabell 1.1: Kvalifiserte førstevalgsøklarar per studieplass

Gjennomføring på normert tid

Gjennomføring på normert tid kan betraktas som eit mål på både kvalitet og effektivitet, og er eit nasjonalt styringsparameter.

Samla for sektoren har gjennomføring på normert tid auka frå 41 prosent (for dei som starta på bachelorutdanning i 2012) til 48 prosent (for dei som starta i 2014). For masterutdanning gjennomfører ca. 50 % av studentane på normert tid.

Tabell 1.2 synar at HVL ligg over godt over det statlege snittet. I 2017 var det berre NHH og HINN som uteksaminerte fleire bachelorkandidatar på normert tid.

Gjennomføring på normert tid (bachelor)	Kull 2012-15	Kull 2013-16	Kull 2014-17
HVL	55,7	56,3	56,6
UIB	37,3	34,7	36,6
UIA	46,8	46,7	50,9
HINN	60,3	57,9	58,9
OsloMet	51,5	51,4	52,9
USN	47,1	47,6	46,1
Snitt statlege institusjonar	45,5	46,4	47,3

Tabell 1.2: Gjennomføring på normert tid (bachelor)

HVL ligg og godt over snittet for statlege institusjonar når det gjeld gjennomføring på normert tid for masterkandidatar.

Gjennomføring på normert tid (master)	Kull 2013-15	Kull 2014-16	Kull 2015-17
HVL	47	64,4	56,3
UIB	56,2	53,2	50,9
UIA	49,8	46,9	53
HINN	31,3	31,6	44,3
OsloMet	49	41,6	44,1
USN	35,6	42,8	38,3
Snitt statlege institusjonar	50,3	50,1	49,1

Tabell 1.3: Gjennomføring på normert tid (master)

Ferdige kandidatar og kandidatmåltal

Det blei uteksaminert 46 000 kandidatar frå norske UH-institusjonar i 2017. Dette er ein auke på ca 4 % frå året før. HVL har hatt ein vekst i kandidattala dei siste åra. I 2017 blei det uteksaminert 2728 kandidatar på bachelorutdanning (219 fleire enn i 2016) og 232 på masterutdanning (10 fleire enn i 2016).

Innanfor helse- og lærarutdanning har departementet sett kandidatmåltal for uteksaminerte kandidatar. HVL fyller måltala for dei fleste utdanningane med god margin. Styret er tidlegare gjort kjent med at HVL ikkje oppnådde kandidatmåltala for døvetolkutdanning, ergoterapeut, jordmor, GLU 1-7 og faglærarutdanning i 2017.

Studentmobilitet

Tal på utreisande studentar ser ut til å halde seg stabilt i sektoren. USA og Australia er dei mest populære landa for norske studentar.

Delen studentar som reiser gjennom Erasmus + er aukande for studentar, medan den visar ein nedgang for tilsette. HVL har auka sin del utreisande studentar på Erasmus+ frå 2016 til 2017, men ligg framleis langt under snittet for statlege institusjonar på denne indikatoren.

Del utreisande studentar Erasmus +	2014	2015	2016	2017
HVL	0,5	0,41	0,49	0,55
UIB	1,32	1,44	1,59	1,54
UIA	0,8	0,77	0,72	0,88
HINN	0,47	0,5	0,67	0,72
OsloMet	1,07	0,64	0,68	0,6
USN	0,26	0,63	0,54	0,62
Snitt statlege institusjonar	0,8	0,75	0,94	0,96

Tabell 1.4: Del utreisande studentar Erasmus +

Dersom ein ser på tala for all ut-mobilitet (og ikkje berre Erasmus+), ligg HVL noko høgare med ein utreisedel på 2,4 %- Dette er framleis under snittet for statlege høgskular som var på 2,7 % i 2017.

Når det gjeld inn-mobilitet, er talet på studentar som reiser til Noreg aukande i sektoren. Desse studentane kjem i hovudsak frå europeiske land gjennom Erasmus +, fleirtalet frå Tyskland eller Frankrike. HVL hadde ein innreise del på 1,9 % i 2017, medan snittet for statlege institusjonar var 3,6.

2. Forsking

Avlagte doktorgradar

I 2017 blei det avlagt 1493 doktorgradar i Noreg, dei fleste innanfor medisin og helsefag, deretter kjem matematikk og naturvitskap og samfunnsvitskap. Utanlandske statsborgerar stod for 39 % av disputasane. 65,9 % av alle som blei tatt opp på doktorgradsprogram seks år tidlegare disputerte i 2017.

HVL har ikkje uteksaminert kandidatar frå eige ph.d.-program og er derfor ikkje med i desse tala.

3. Publisering

Tal for publisering visar ei jamn stigning. Dei vitskapeleg tilsette ved statlege institusjonar publiserer i snitt 1,15 publiseringspoeng per år. Tabell 2.1 synar at HVL har hatt ein auke i publisering og er blant dei ti institusjonane med størst auke frå 2016 til 2017, men ligg likevel eit stykke under snittet for statlege institusjonar.

Publiseringspoeng per faglege årsverk	2014	2015	2016	2017
--	-------------	-------------	-------------	-------------

HVL	0,43	0,44	0,48	0,53
UIB	1,48	1,51	1,56	1,5
UIA	1,3	1,14	1,02	1,15
HINN	0,61	0,55	0,61	0,67
OsloMet	0,58	0,61	0,77	0,75
USN	0,71	0,6	0,62	0,7
Snitt statlege institusjonar	1,15	1,13	1,15	1,16

Tabell 2.1: Publisering per faglege årsverk

Når det gjeld prosentdel publisering på nivå 2, som omfattar dei mest prestisjefylte kanalane og gjer høgare utteljing i finansieringssystemet, så ligg HVL sin prosentdel på 10,9. Snittet for statlege institusjonar er 21,9 %.

Bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA)

Omfang av BOA gjer ein indikasjon på samspelet mellom institusjonane og omverda, og er eit nasjonalt styringsparameter.

Når det gjeld tildelingar frå Forskningsrådet (NFR) per fagleg årsverk så har desse hatt ein realauke på 23 % frå 2009 i sektoren som heilskap. HVL ligg godt under det statlege snittet. Dei gamle universiteta bidrar til å dra snittet betydeleg opp.

NFR tildeling per fagleg årsverk (1000 kr)	2014	2015	2016	2017
HVL	42,9	50,4	43,8	43
UIB	187,8	205,4	207,6	207,5
UIA	44,3	58,4	58,8	73,4
HINN	50,3	54	47,9	34,1
OsloMet	51,4	44,5	81,2	73,2
USN	60,2	48,2	58	47
Snitt statlege institusjonar	135,4	145,2	154,8	159,5

Tabell 2.2 NFR-tildeling per fagleg årsverk

Når det gjeld andre bidrag og oppdragsinntekter utenom NRF, RFF og EU, ligg HVL nærmare snittet for statlege institusjonar.

Andre BOA inntekter (1000 kr)	2014	2015	2016	2017
HVL	109,8	117	105,1	105,7
UIB	121,2	125,8	116,5	129,2
UIA	109,6	103,5	104,6	146,7
HINN	201,2	184,1	175,5	204,4
OsloMet	97,9	116,7	131,7	147,6
USN	103,9	117,5	105,1	86
Snitt statlege institusjonar	154,1	156,7	143,8	140,3

Tabell 2.3 Andre BOA-inntekter (1000 kr)

Midlar frå EU

Regjeringa har mål om styrka deltaking i EU sine rammeprogram. Norske UH-institusjonar har motteke forskingsmidlar frå EU sine rammeprogram tilsvarande 493 millionar kroner i perioden 2008-2017. I tillegg har det blitt henta inn nærmare 75 millionar kroner frå andre program, i hovudsak Erasmus+.

HVL har auka EU inntektene sine med over 80 prosent mellom 2016 og 2017, men ligg likevel godt under snittet for statlege institusjonar. Også for denne indikatoren gjer dei gamle universiteta eit vesentleg bidrag til å trekke opp snittet.

Tildeling fra EU per fagleg årsverk (1000 kr)	2014	2015	2016	2017
HVL	0,5	0,8	1,6	2,8
UIB	31,5	34,1	37,4	48,4
UIA	3,6	0,8	22	16,2
HINN	6,6	3,7	1,9	2,5
OsloMet	8,8	7,7	8,1	13,5
USN	4	3,2	7,3	5,6
Snitt statlege institusjonar	20,9	22,3	25,8	27,3

Tabell 2.4: Tildeling frå EU per fagleg årsverk (1000 kr)

4. Styring, økonomi og tilsette

Førstekompetanse

Delen førstekompetanse ved statlege institusjonar har auka frå 66 prosent i 2008 til 75 prosent i 2017, og varierer framleis mykje får institusjon til institusjon. HVL sin del var på 51 % i 2017. Førstekompetanse er ikkje eit nasjonalt styringsparameter, men eit måleparameter i utviklingsavtala med KD.

Del årsverk førstekompetanse	2014	2015	2016	2017
HVL	42,1	45,3	47,9	51
UIB	91,6	91,6	91,3	91,6
UIA	71,5	70,5	70,5	72,2
HINN	55,1	56	55,9	57
OsloMet	54,6	58,6	62	63,8
USN	49,8	51,4	54,1	57
Snitt statlege institusjonar	72,3	73,4	74	74,8

Tabell 3.1: Del årsverk førstekompetanse

Forholdet mellom faglege og administrative stillingar

I 2017 blei det utført i gjennomsnitt 2,7 faglege årsverk for kvart administrative årsverk ved dei statlege institusjonane. På HVL blei det utført 3,3 faglege årsverk per

administrative årsverk. HVL har saman med NTNU det høgaste forholdstalet mellom faglege undervisning, forskning og formidlingsstillingar og administrative stillingar.

Forholdstal årsverk i UFF-stillingar og i administrative stillingar	2014	2015	2016	2017
HVL	3,1	3	3,1	3,3
UIB	2,7	2,7	2,7	2,7
UIA	2,6	2,5	2,5	2,3
HINN	2,4	2,4	2,5	2,4
OsloMet	2	2	2,1	2
USN	2,6	2,6	2,7	2,8
Snitt statlege institusjonar	2,5	2,5	2,6	2,7

Tabell 3.2: Forholdstal årsverk i UFF-stillingar og i administrative stillingar

Kvinner i faglege toppstillingar (professor/dosent)

Delen kvinner i faglege toppstillingar er et nasjonalt styringsparameter for å stimulere til betre kjønnsbalanse og likestilling i sektoren.

I 2017 var det 29,5 % kvinner i professor/dosent stillingar ved statlege institusjonar, og kvinnedelen har auka med ca 1 prosentpoeng per år frå i 2008. Det er framleis store variasjonar mellom institusjonar og fagområde. På HVL var det 41,3 % kvinnelige professorar og dosentar i 2017. Berre OsloMet, Kunsthøgskulen i Oslo og Høgskulen i Østfold har høgare del.

Prosentdel kvinner i professor/dosent stilling	2014	2015	2016	2017
HVL	35,4	35,9	37	41,3
UIB	24,1	24,8	26	27,3
UIA	22,7	20,2	25,9	26,5
HINN	24,5	25,5	24,8	23,5
OsloMet	43,9	48,6	46,2	50,8
USN	25,3	27	28,2	29,4
Snitt statlege institusjonar	26,5	27,3	28	29,4

Tabell 3.3 Prosentdel kvinner i professor/dosent stilling

Midlertidige stillingar

Midlertidigheita i UH-sektoren har fått stor merksemd, og KD har satt dette som eit nasjonalt styringsparameter. Utviklinga går i riktig retning, men saktare enn departementet forventar.

I 2017 var delen midlertidige stillingar ved statlege institusjonar på 17 % for undervisnings, forskings- og formidlingsstillingar (UFF-stillingar) og 13 % for sakshandsamar/utredar stillingar. Ved HVL var det 13,4 % midlertidighet i UFF-stillingar, medan den var på 20 % i sakshandsamar/utredar stillingar.

Midlertidige årsverk UFF-stillingar (prosent)	2014	2015	2016	2017
HVL	16,5	13,7	14,6	13,4
UIB	24,6	24,6	24,8	21
UIA	7,3	8,8	9,6	10,4
HINN	13,3	12,6	12,4	14
OsloMet	13	11,3	11,4	10,2
USN	15,5	12,6	13,1	14,6
Snitt statlege institusjonar	17,8	17,3	17,5	17

Tabell 3.4 Midlertidige årsverk UFF-stillingar (prosent)

5. Digitalisering

KD har hatt ein gjennomgang av institusjonane sine rapportar, planar, strategiar og utviklingsavtalar og påpeiker at institusjonane sine digitale satsingar er løfta og forankra strategisk i større grad enn tidlegare. HVL si formulering i utviklingsavtala (*HVL si digitale satsing skal vere i kunnskapsfronten*) er særskilt nemnt i dette kapittelet.

I følgje KD har norske UH-institusjonar kome langt når det gjelder digitale administrative løysingar (til dømes system for digital eksamen, infrastrukturløysingar og digitale system for verksemdstyring og statistikk), medan ein har kome relativt kort når det gjeld å utnytte det pedagogiske potensiale som ligg i digital teknologi.

Rektor sin vurdering

Orienteringa visar at HVL gjør det bra på nokon, men har utfordringar på fleire av indikatorane som er gjennomgått. Det gir nyttig informasjon å samanlikne HVL med tradisjonelle «gamle» universitet og dei «nye» universiteta. Data frå tilstandsrapporten bør sjåast opp mot måla for utviklingsavtala med KD og vere styrande for strategiske føringar. Område med størst avvik frå nasjonal tendensar vil bli følgt opp i dialogmøter med fakulteta.

**Høgskulen
på Vestlandet**

Arkivsak-dok. 18/04565-1
Saksbehandler Helge Olsen

Arkivkode.

Saksgang
Høgskulestyret

Møtedato
20.06.2018

59/18

SØKERTALL OG STATUS FOR REKRUTTERINGSARBEIDET FOR STUDIEÅRET 2018/2019

Forslag til vedtak/innstilling:

Styret tar saka til orientering.

Sammendrag

Styret fikk i møtet 26. april en orientering om søkertalla per 15. april (sak 38/18).

I styrets diskusjon kom det fram ei bekymring over at det har vært en nedgang i søkertalla til noen utdanninger flere år på rad. Styret nevnte som en mulig årsak til dette at det kunne være at en etter fusjonen har prioritert å promotere HVL som heilhet, og at det kan ha gått ut over promoteringa av de enkelte studietilbuda og de ulike studiestedene.

Styret ba om å få ei orienteringssak om søkertall og status for det strategiske arbeidet retta mot studentrekruttering.

Denne orienteringa forsøker å vise langsiktige tendenser i søkinga til noen utvalgte studier en særlig er bekymra for. Det gis også en orientering om arbeidet med studentrekruttering.

Orienteringa slår fast at det vanskelig å se om det er positive effekter av fusjonen i søkertalla for de siste to årene. Gjennomgangen av arbeidet retta mot studentrekruttering viser at det heller ikke kan konkluderes med at promoteringa av de enkelte studietilbuda er hemma av en heilhetlig promotering av HVL.

Vedlegg:

Rapport om rekrutteringsarbeidet

Saksframstilling:

Styret ba på møtet i april om å få ei orienteringssak om søkertall og status for det strategiske arbeidet retta mot studentrekruttering.

Protokollen nevner spesielt ei bekymring over at HVL har hatt nedgang i søkertall til noen utdanninger flere år på rad. Det vil bli for omfattende å ta for oss samtlige studietilbud ved høyskolen. I denne orienteringa vil vi derfor avgrense oss til å se på følgende utdanningsområder som har hatt utfordringer med rekrutteringa over tid: Ingeniørstudia, GLU og økonomi- og administrasjonsstudia. Vi vil forsøke å vise tendenser i søkertalla til ulike studier gjennom de siste opptaka, og se om det er avvikende tendenser mellom HVL-studier og studier ved andre universitet og høyskoler. Vi vil også undersøke om det er ulike tendenser mellom tilsvarende studier på ulike studiesteder innad ved HVL.

Styret ba også om en status for det strategiske arbeidet retta mot studentrekruttering. Vi vil gi noen overordna kommentarer om dette og legger ved en rapport om de ulike kampanjene og tiltaka som har vært gjort i markedsførings- og rekrutteringsarbeidet til kommende studieår.

For et mere heilhetlig bilde av søkinga til HVL, viser vi til orienteringssaka [38/18¹](#). Mere bakgrunnsinformasjon finnes også i [tallrapporten for opptaket 2017²](#).

1. Tendenser i søkertalla

Som mål på interessen for et studium, bruker vi førstevalgssøkere, altså de søkerne som har satt HVL-studiet øverst på lista over de studiene de ønsker å komme inn på. Utviklinga i andelen av førstevalgssøkere over tid, gir en pekepinn på et studiums attraktivitet, sammenlikna med tilsvarende studier ved andre universitet og høyskoler. For å sammenlikne populariteten mellom campuser, er det best å se på førstevalgsøkere per studieplass, siden antall studieplasser kan variere fra år til år.

De diagrammene og tabellene som presenteres her, bygger på tall fra samordna opptak og lokale opptak de siste årene. Det kan være vanskelig å peke på klare tendenser i disse tallene, og der det virker å være tendenser, er det vanskelig å forklare dem utelukkende ut fra disse dataene. Det eneste vi foreløpig kan konkludere med, er at det ikke kan trekkes konklusjoner så langt at fusjonen har hatt noen beviselig positiv effekt på rekrutteringstalla til HVL eller den enkelte campus. For en grundigere analyse, er det nødvendig med flere historiske data om utviklinga innen høyere utdanning og utviklinga av studietilbud og rekrutteringsarenaer, mere kvalitative analyser av studiesøkerne og lengre tidsserier med data i etterkant av fusjonen.

Den overordna historia om utviklinga av søkertall for HVL finner vi i tabell 1, som viser HVLS totale andel av førstevalgsøkere, sammen med en del institusjoner med tilsvarende fagprofil. Tabellen viser en klart synkende andel ved de siste to samordna opptaka, altså de årene HVL har framstått som studietilbyder.

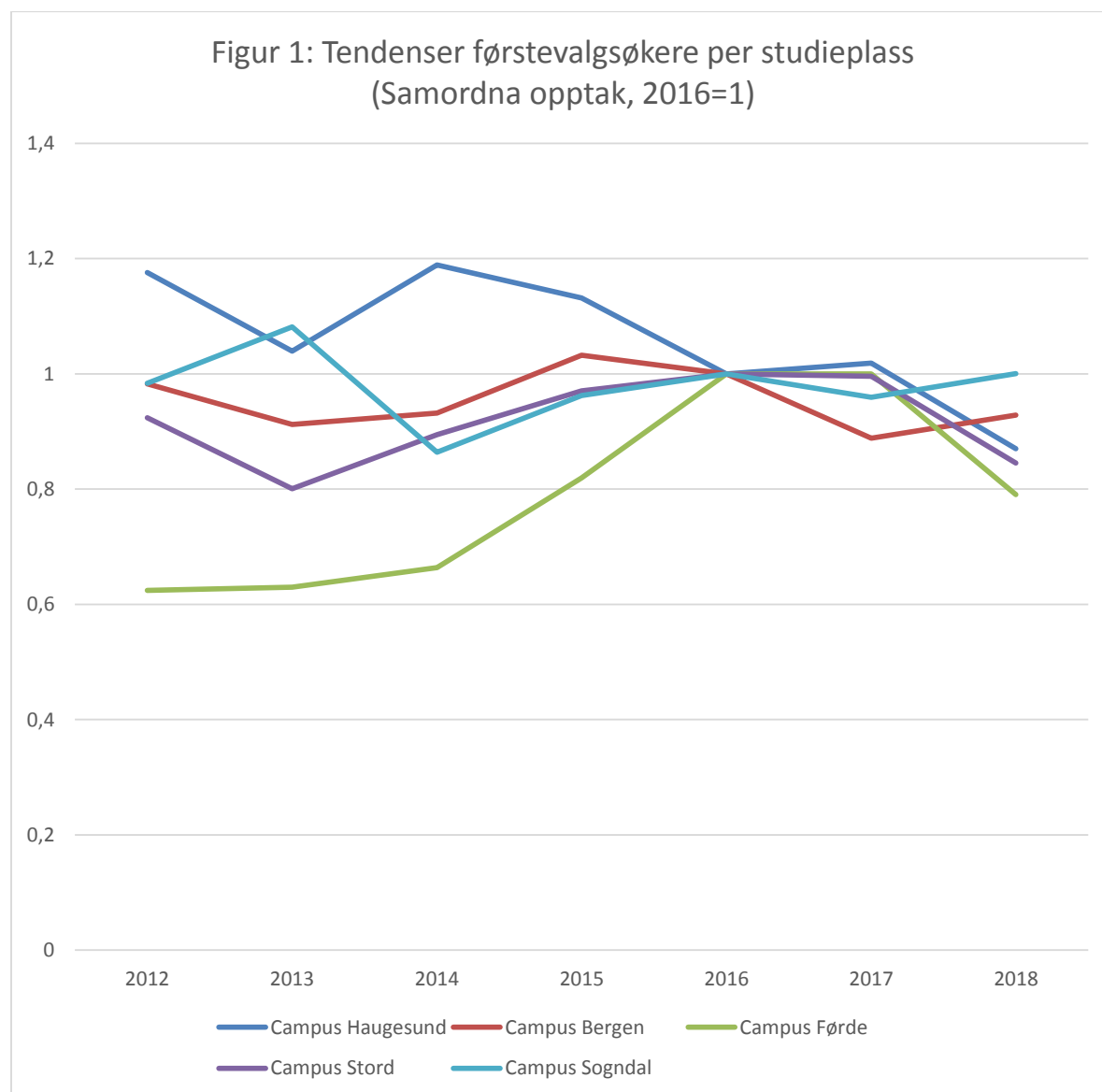
¹ <https://www.hvl.no/globalassets/hvl-internett/dokument/motepapir/hogskulestyret-2018/0318/2018-03-innkalling-23.04.18.pdf#page=276>

² <https://www.hvl.no/globalassets/hvl-internett/dokument/rapport/opptak2017tallrapport.pdf>

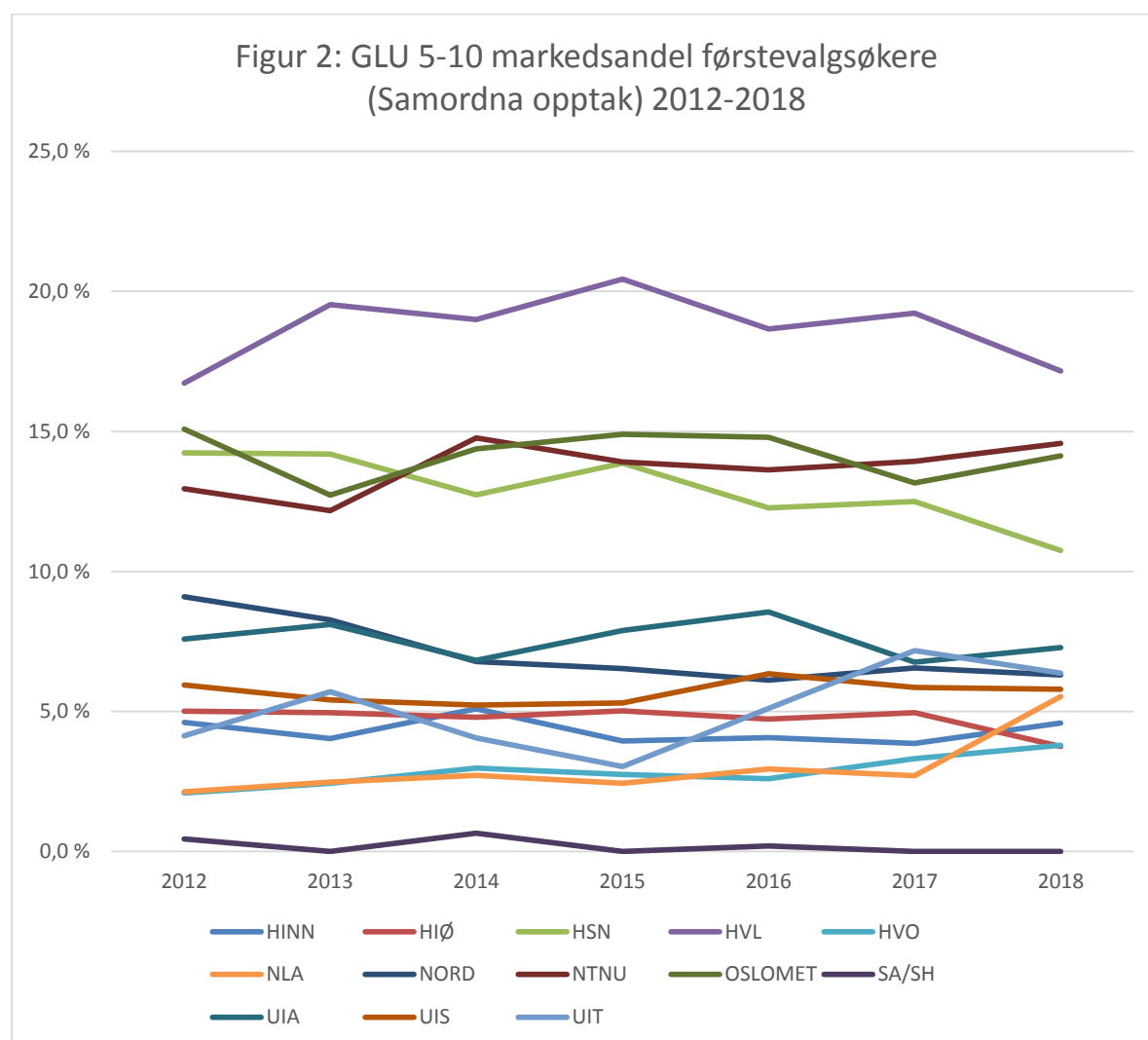
Tabell 1: Markedsandel, førstevalgssøkere ved Samordna opptak

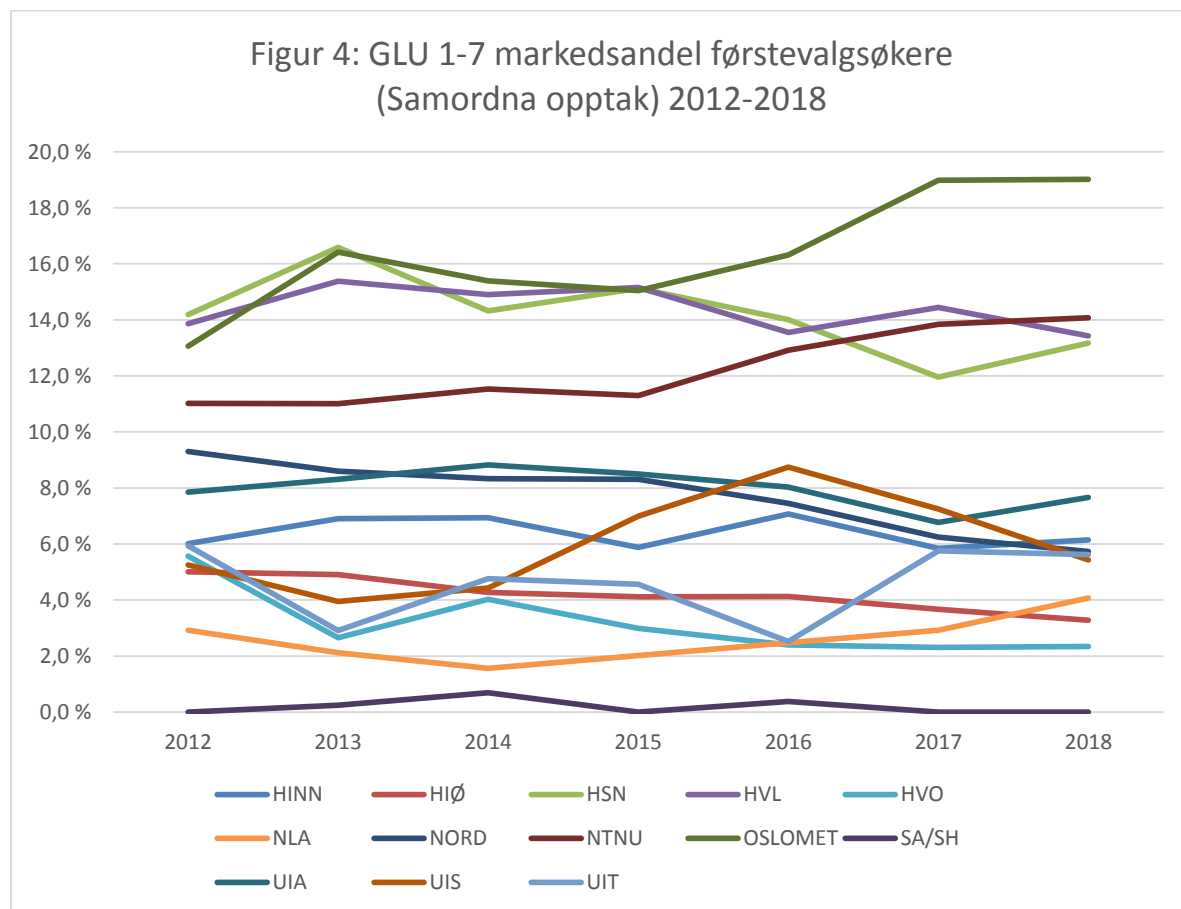
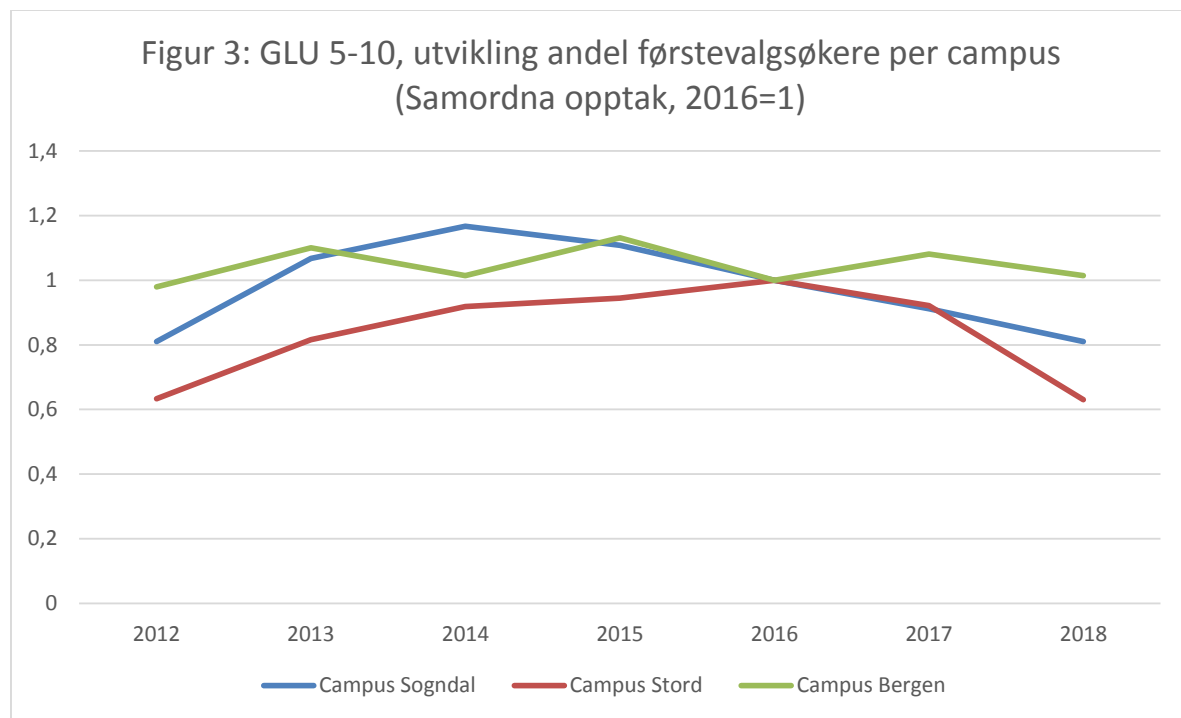
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
HINN	4,88 %	4,28 %	4,67 %	4,67 %	4,73 %	4,51 %	4,53 %
HSN	6,09 %	5,90 %	5,96 %	6,00 %	6,12 %	6,09 %	6,26 %
HVL	5,61 %	6,34 %	6,49 %	6,13 %	6,40 %	6,09 %	5,76 %
OsloMet	10,57 %	11,01 %	10,66 %	11,50 %	11,02 %	11,45 %	11,03 %
UiA	4,67 %	4,58 %	4,59 %	4,95 %	5,21 %	4,91 %	4,89 %
UiS	4,23 %	4,37 %	4,22 %	4,08 %	4,42 %	4,48 %	4,24 %

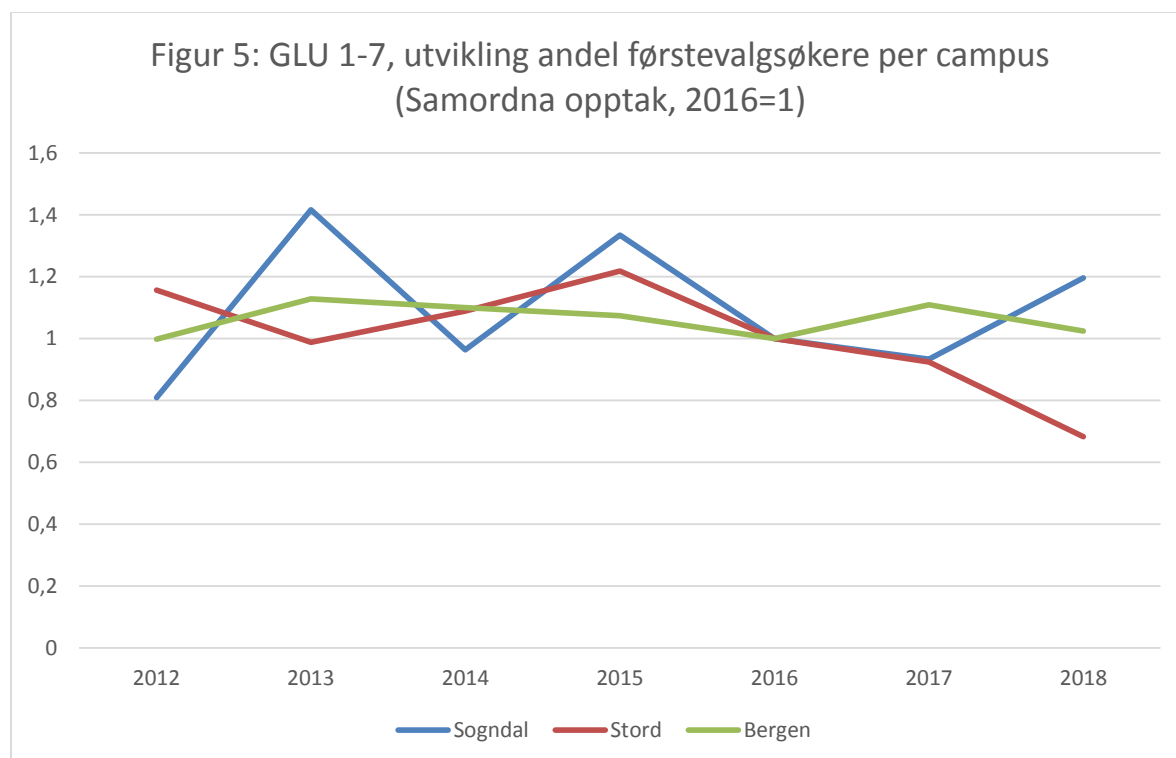
Figur 1 viser utviklinga per campus, målt i førstevalgssøkere per studieplass, relatert til tallet for 2016, altså det siste året de gamle høyskolene rekrutterte hver for seg. Tabellen viser at det var ulike utviklingstendenser på campusene fram mot 2016, men at interessen blant studiesøkerne er lavere for alle campuser (unntatt Sogndal) i 2018 enn i 2016.

Figur 2 og 3 viser utviklinga for grunnskolelærerutdanninga – GLU 5-10, der HVL i 2018 fortsatt har den høyeste markedsandelen. Siden andelen førstevalgsøkere ved Campus Bergen er såpass mye høyere enn ved campusene i Sogndal og på Stord (hhv 13, 2 og 2 prosent i 2018), er variasjonen for HVL mest lik variasjonen ved Campus Bergen. Figur 3 viser en markant nedgang i andel førstevalgsøkere for de to minste campusene siden 2016. For Sogndal sin del har det vært en jevn nedgang i markedsandel siden 2014. Figur 4 og 5 viser tilsvarende data for GLU 1-7 og gir et mindre tydelig bilde, bortsett fra at Campus Stord synes å ha en klar dalende kurve.

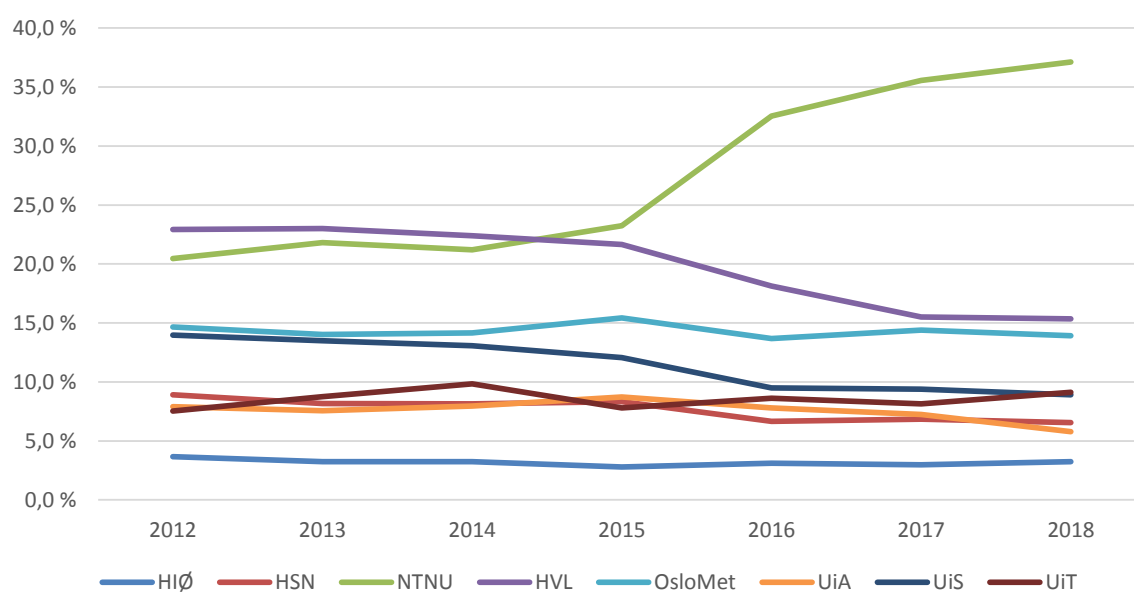

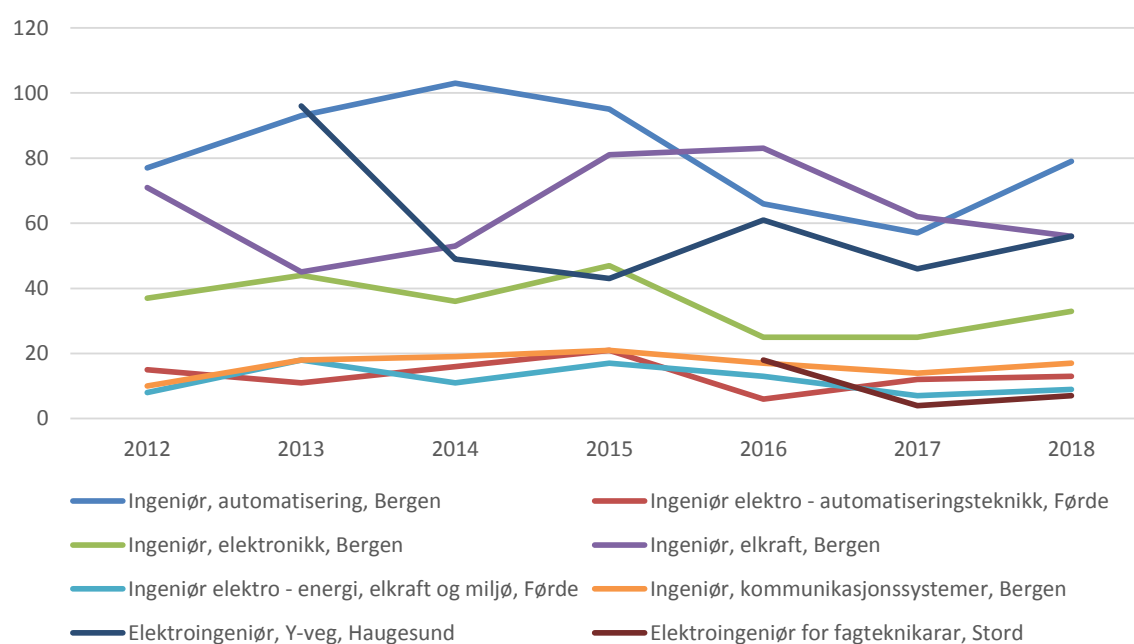
Tilsvarende framstilling av markedsandelen for ingeniørstudia, i figur 6, viser først og fremst et tap i markedsandel for HVL siden 2015 som er sammenfallende med en kraftig vekst hos NTNU. Bakgrunnstalla her viser at mesteparten av denne veksten skjedde på campusene i Ålesund og Gjøvik.

For ingeniørstudia er det vanskeligere å sammenlikne på tvers av campuser ved HVL, pga ulikheter i fagtilbudet. Figur 7 viser at sjøl blant ingeniørstudier som ligger nært hverandre faglig, er det vanskelig å peke på klare tendenser over tid. Kanskje kan vi antyde at de fleste studiene har hatt ei utvikling der en nedgang fra 2016 til 2017 ser ut til å ha snudd eller flata ut fra 2017 til 2018, men her kan det foreligge heilt forskjellige årsaker for hvert studium.

Figur 6: Ingeniørstudier - markedsandel førstevalgsøkere
(Samordna opptak) 2012-2018

Figur 7: Førstevalgsøkere til elektroingeniørstudia

Når det gjelder ingeniørstudia, er det for enkelte campus det lokale opptaket som utgjør tyngden av søkere. Tabell 2 viser førstevalgsøkere for de lokale opptaka innen ingeniørfaga og nautikk, først og fremst tresemester- eller yrkesveistudier. Disse studia retter seg i første rekke mot lokale søkere, og tradisjonelt vil søkinga til slike studier variere i takt med konjunkturer i det lokale arbeidslivet.

Tabell 2: Førstevalgsøkere til lokale opptak 2013 - 2018

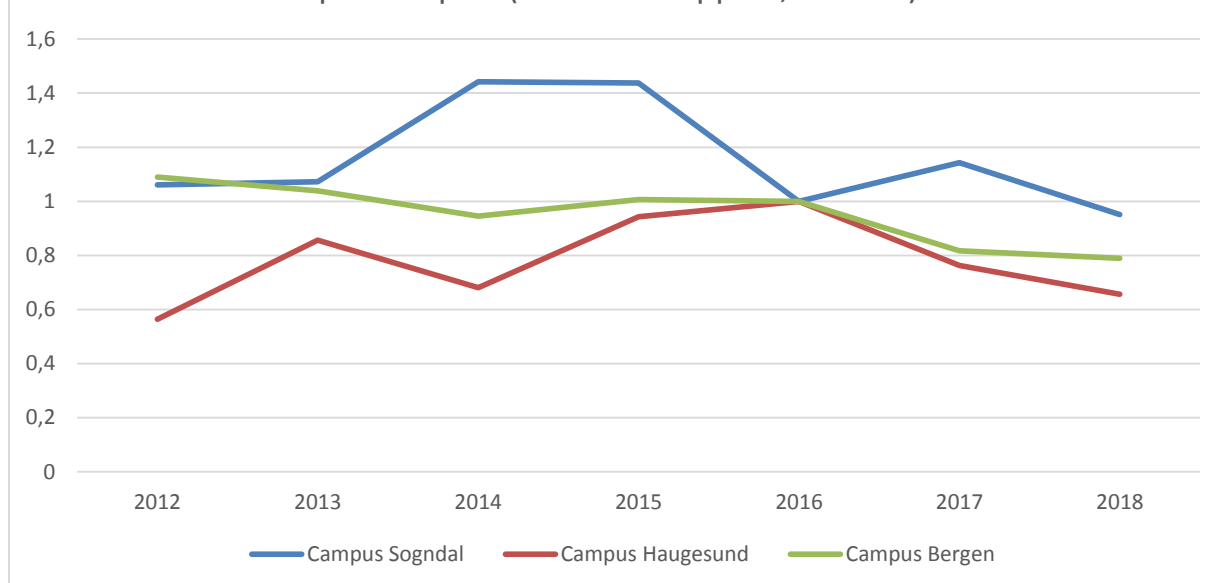
		2013	2014	2015	2016	2017	2018
Branningeniør tresemesterordning *	H.sund	38	23	30	34	36	18
HMS-ingeniør tresemesterordning	H.sund	104	65	44	20	12	36
Maskiningeniør tresemesterordning	H.sund	123	48	40	39	26	26
Bachelor i nautikk y-vei**	H.sund	32	33	32	35	36	26
Elektroingeniør, Y-veg	H.und	96	49	43	61	46	56
Elektroingeniør for fagteknikarar	Stord				18	4	7
Maskiningeniør for fagteknikere	Stord				34	4	6
Automatiseringsingeniør tresem.	Førde	19	22	16	11	11	9
Energi-, elkraft- og miljøingeniør tresem.	Førde	19	18	17	6	9	13
Bygg- og anleggsingeniør tresem.	Førde				18	20	20
Automatiseringsingeniør, y-vei	Førde	27	37	18	28	11	10
Energi-, elkraft- og miljøingeniør, y-vei	Førde	20	15	31	23	18	17
Bygg- og anleggsingeniør, y-vei	Førde				9	8	16
Maskiningeniør tresemesterordning	Bgn/Florø						2
Havteknologi tresemesterordning	Bgn/Florø						9

* Tresemesterordning er en alternativ vei til ingeniørstudiene for dem som mangler matematikk og fysikk fra videregående skole, der det gis ekstra undervisning i forkant av og parallelt med ordinær undervisning.

** Y-vei er en alternativ vei til ingeniørstudiene for dem som har yrkesfaglig utdanning med relevant fagbrev. De følger ordinær undervisning med ekstra undervisning i matte, fysikk og norsk.

Økonomi- og administrasjonsstudia er blant de mest søkte studia i landet. Her har HVLs markedsandel gått ca 5,7% i 2015 og 5,2 prosent i 2016, til ca 4,6 prosent i 2017 og 4,2 prosent i 2018. Tabell 7 viser at det er campusene med flest førstevalgsøkere (Bergen 431, Haugesund 109, Sogndal 63) som har størst tap i andel etter 2016.

Tabell 7: Øk.adm, utvikling andel førstevalgsøkere per campus (Samordna opptak, 2016=1)

2. Rekruttering og markedsføring

Et effektivt markedsførings- og rekrutteringsarbeid retta mot potensielle søkergrupper må ha to hovedpilarer: Det må gjøres et langsiktig arbeid med å bygge og utvikle en offentlig profil av HVL som en anerkjent og attraktivt utdanningsinstitusjon, og det må gjennomføres et sett av mere kortsiktige rekrutteringstiltak retta mot hovedopptaka. Det ideelle er at rekrutteringstiltaka blir en del av den langsiktige profilbygginga.

Hver av de tre høyskolene som gikk inn i HVL hadde markante offentlige profiler bygd opp gjennom mange år, basert særlig på den faglige aktiviteten og den aktive rolla ledelse og fagfolk ved høyskolene inntok i ulike offentlige sammenhenger, fra det lokale til det nasjonale og internasjonale. Satt på spissen, kan vi si at de inntrykka og fortellingene som var knytta til de gamle høyskolene, og ikke minst navnene deres, forsvant fra offentlighet ved etableringa av HVL. Det er å forvente at det vil ta noen år å bygge opp like solide fortellinger knytta til den nye høyskolen - å bygge HVL som en ny merkevare. Her er eksemplet vi var innom med ingeniørstudiene ved "nye" NTNU interessant, siden det er grunn til å anta at merkevaren NTNU var i det minste en av årsakene til oppsvinget i søknaden til campusene i Ålesund og Gjøvik.

Mangelen på en overordna strategi for HVL har gjort arbeidet med merkevarebygging ekstra krevende. Rekrutteringsarbeidet ved HVL har derfor de to siste årene bygd på ei samkjøring av de strategiske rekrutteringsmåla fra de tre gamle høyskolene, i praksis gjennom at de tidligere rekrutteringstiltaka i størst mulig grad har vært videreført. Den dreininga som hver av de gamle høyskolene hadde starta i retning av mere digital annonsering, har blitt videreført.

Nettsidene til HVL har ei nøkkelrolle i alt rekrutteringsarbeid og er den viktigste kanalen vi har for kommunikasjon med potensielle studenter. Alle andre kanaler vi bruker i rekrutteringskampanjer viderefremidler informasjonen på nettsidene. Både

når det gjelder utvikling av nettsider og digitale kampanjer, har vi god erfaring med å bruke kompetansen til eksterne samarbeidspartnere.

Ei eiga rekrutteringsgruppe med representanter fra hver nærregion har stått for planlegginga og gjennomføringa av rekrutteringsarbeidet i samarbeid med opptaksenhetene og fakulteta. Rapporten deres om rekrutteringsarbeidet 2017/2018 gir et detaljert bilde og en overordna vurdering av de enkelte rekrutteringstiltaka. Erfaringa fra arbeidet i 2016/2017 tilsa at det var et behov for en sterkere overbygning for arbeidet i den inneværende perioden. «HVL NATURLEG VIS» har vært brukt som et gjennomgående slagord i kommunikasjon og annonsering knytta til rekrutteringa i denne perioden.

Som rapporten omtaler, har den store tyngden av annonsering skjedd på studieprogramnivå. Det har i tillegg vært viktig å synliggjøre både fagområder og campuser.

Kampanjene i sosiale medier har i seg sjøl vært vellykkete, det ser vi gjennom spredningen av den enkelte kampanje. Det er imidlertid vanskelig å vite med stor sikkerhet hvilken effekt kampanjene har på den faktiske søkningen. Vi ser f.eks. at kampanjen for Community Music-studiet på Campus Stord har hatt svært god effekt når det gjelder spredning, men vi vet også at dette ikke har resultert i tilsvarende gode søkertall.

I tillegg til det som er nevnt i rapporten, ble det kjørt en eigen kampanje for rekruttering til ingeniørstudiene i Sogn og Fjordane som trolig hadde en effekt på søkertalla til de aktuelle studiene.

Ut fra det som er gjort i rekrutteringsarbeidet, er det vanskelig å bekrefte den hypotesen som fremmes i protokollen om at nedgangen i søkertall kan skyldes at «*at ein etter fusjonen har prioritert å promotere HVL som heilskap, og at det kan ha gått ut over promoteringa av dei einskilde studietilboda og dei ulike studiestadene*». Basert på det vi sier innledningsvis, kan den motsatte hypotese være vel så riktig - at ei større satsing på å promotere HVL som heilhet, kunne ha gitt positive ringvirkninger for promoteringa av de enkelte studietilbuda og de ulike studiestedene.

3. Kort oppsummering og videre avklaringer

Ut fra det vi har skrevet over, er det rimelig å anta at fusjonen kan være medvirkende til lavere søkertall til HVL. Det trengs et målbevisst arbeid for å gjøre HVL til en like sterk, helst sterkere merkevare som de tre tidligere høyskolene var. Og det må arbeides utrettelig med å sikre rekruttering til den enkelte campus. Disse arbeidsoppgavene må ta utgangspunkt i en markeds- og rekrutteringsstrategi som bygger på HVLS overordna strategi.

I arbeidet med en slik strategi, er det en rekke viktige diskusjoner som må tas og avveininger som må gjøres. Eksempler på slike sentrale spørsmål er:

- Hvilke studenter ønsker HVL? De flinkeste studentene? De mest motiverte? Alle (les: nok studenter)? Lokale studenter? Nasjonalt nedslagsfelt?

- Hva slags profil skal HVL ha i offentligheten? Hvilke forestillinger om HVL ønsker vi skal etableres hos framtidige søkere?
- Hvilke fag er det riktig å profilere i rekrutteringsarbeidet – de vi er sterkest på eller de vi sliter mest med å rekruttere til?
- Hvordan får vi fram campusenes egenart samtidig som vi promoterer HVL som heilhet?
- Ønsker vi en konkurranse mellom campusene når det gjelder rekruttering? Ønsker vi å prioritere fagtilbud på en campus framfor en annen?
- Ønsker vi en konkurranse mellom fakultetene? Ønsker vi en samlet, heilhetlig innsats for rekruttering fra HVL, eller ønsker vi å gi rom for at fakultetene kjører egne rekrutteringsløp?
- På hvilke måter vil rekrutteringsarbeidet påvirkes av økt satsing på livslang læring?

En nitid gjennomgang av disse spørsmålene er viktig for å lage en god markedsførings- og rekrutteringsstrategi. Det er viktig å diskutere sammenhenger i, implikasjoner av og motsetninger mellom disse spørsmålene, og at det gjøres i en brei, heilhetlig diskusjon. Vi ønsker å komme tilbake til dette i et forslag til en handlingsplan for rekruttering for kommende studieår i løpet av høsten 2018. Det vil også bli lagt fram en rapport i høst som vil se på sammenhenger mellom søkertall, rekrutteringstiltak og oppmøtte studenter.

Rapport om rekrutteringsarbeidet 2017/2018

–grunn- og masterutdanninger ved Høgskulen på Vestlandet

I denne rapporten omtalar vi rekruttering til forkurs, års-, bachelor- og masterstudium. Det blir utarbeida ein eigen rapport for rekruttering til etter- og vidareutdanningane ved HVL.

Rammer for rekrutteringsarbeidet

I rekrutteringsarbeidet har vi tatt utgangspunkt i ulike retningsgivande dokument frå HVL medan vi ventar på å ha ein overordna strategi å linke rekrutteringsarbeidet til. Vi har definert desse retningslinjene for arbeidet:

«HVL skal vere eit naturleg førsteval for søkarar frå Vestlandet, og eit reelt alternativ for søkarar utanfor regionen. Vi skal vere førstevalet for studentar som ønsker eit høgt akademisk nivå, tett kopling til arbeids- og næringslivet, eit godt studentmiljø og flotte naturopplevingar.»

Ut frå desse retningslinjene har me jobba fram ein slogan som skal brukast i rekrutteringsmaterialet: «HVL NATURLEG VIS».

Målgruppe

For bachelorutdanningane er målgruppa i hovudsak 18-25-åringar på Vestlandet. Ein del utdanningar rekrutterer godt frå heile landet, og det geografiske nedslagsfeltet blir tilpassa dette. Det same gjeld for masterutdanningane, men her er aldersgruppa 23-35 år. I ein del tilfelle blir denne utvida til 55 år.

I ei undersøking vi sender ut til førsteprioritetssøkarane våre i juni, syner det seg at om lag halvparten av søkarane hadde bestemt seg for utdanningsval *før* 1. januar.

Digital annonsering

I sesongen 2017/2018 har vi annonsert i ulike digitale medium i perioden september-mai. Vi har delt annonseringa inn i to bolkar ut i frå kunnskapen om når, og korleis, søkarane gjer vala sine. I september-desember fokuserer vi på å gjere HVL kjend, campusannonser og annonser for fagområde. Frå 1. januar annonserer vi meir enkeltstudium direkte til dei som har synt interesse i den første bolken.

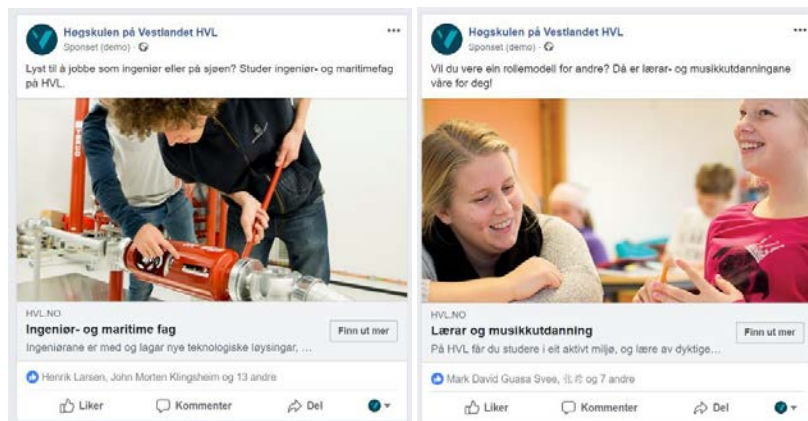
Kanalar

Vi har vald kanalar basert på målgruppe, rekkevidde og nedslagsfelt, i hovudsak desse:

Facebookannonser

Desse annonsane er designa for å få størst mogleg spreiding og gjer HVL kjend blant potensielle søkarar. Vi har både hatt annonser for HVL generelt, dei ulike campusane, dei seks fagområda våre, og enkeltannonser for studium som treng ekstra merksemd (om lag 50 studium, inkludert EVU). Desse prioriteringane blei gjort i samarbeid med fakulteta. Annonsane er vist om lag 4,5 millionar gonger, og genererte om lag 50 000 besøk på nettsidene våre berre i vår.

Rapport om rekrutteringsarbeidet 2017/2018

Eksempel på Facebookannonser

Responsive annonser/Smart Display-annonsering

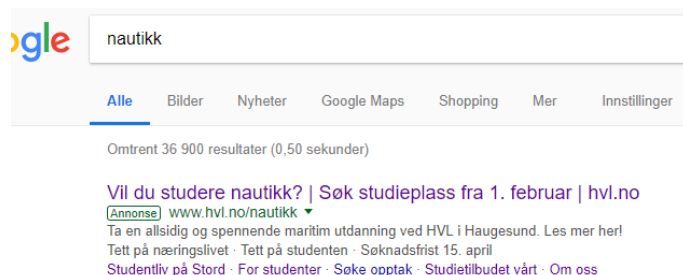
Annonsene blir kjørt i Displaynettverket til Google. Det vil seie over 4 millioner ulike nettsider (t.d. tv2.no og dagbladet.no). Annonsene blir automatisk tilpassa det formatet du ser dei på, og dette er spesielt positivt fordi vi har ein stor del mobiltrafikk. Dei er også spesielt eigna til å tiltrekke seg interessantar i ein tidleg søkefase. Utfordringane med Smart Display-annonsene er at vi ikkje har heilt kontroll på korleis annonsene ser ut, men resultatene syner at denne annonseformen er både kostnadseffektiv og gir mange klikk til nettsidene våre.

Eksempel på smart display-annonser

Google AdWords

Dette er annonser som blir synlege når ein brukar googlar eitt av søkeorda vi har lagt inn for å dekke studietilbudet vårt. Her er det ei automatisk bodrunde som avgjer kva plassering annonsene våre får. Gjennomsnittsplasseringa vår i 2018-kampanjen er 1,6.

Eksempel på AdWordsannonser

Kampanjene blei brukt for å bygge opp ein database med interesserte som vi seinare kunne målrette remarketing-annonser mot.

Rapport om rekrutteringsarbeidet 2017/2018

Remarketingannonser

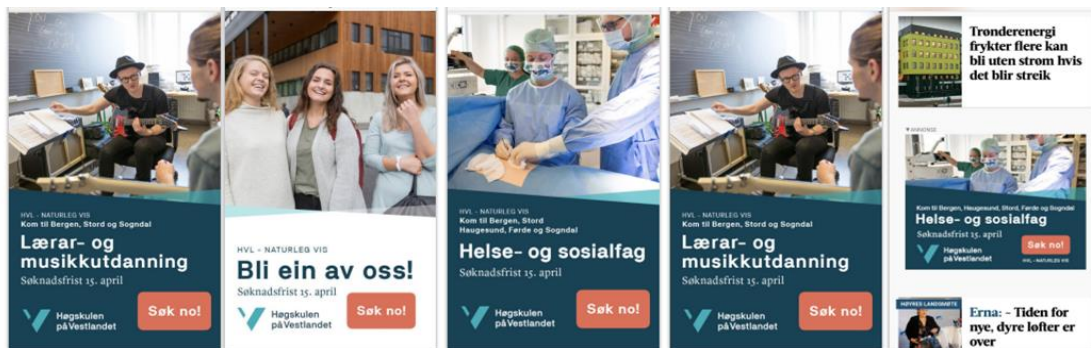
Desse annonsane blir vist til dei som alt har besøkt nettsidene våre. Dei som t.d. har vore inne på studietilbodssida til bachelor i Community Music får opp annonse for dette studiet når dei er på nettsider i Google sitt Displaynettverk. Dette er ein rimeleg og treffsikker måte å annonsere på.

Eksempel på remarketingannonser

Digitale kampanjar i Schibsted-nettverket

Før søknadsfristen kørde vi ein digital kampanje i Schibsted sine regionale aviser. Kampanjen treffe i hovudsak brukarar får Vestlandet og Austlandet i alderen 15-25 år.

Utklipp frå Schibsted-kampanjen

YouTube

Vi har køyrt videoannonser for HVL generelt, kvar campus og for alle studium som har eigne filmar. Desse kampanjane har hatt gode resultat, og ein ser at filmsnuttar er eit godt verktøy i rekrutteringsarbeidet. Vi bør vidare prioritere å lage gode filmsnuttar frå utdanningane våre.

Instagram, Snapchat og studietilbodssidene våre er også viktige kanalar i rekrutteringsarbeidet.

Utdanningsmesser

Vi har deltatt på utdanningsmessene i Lillestrøm, Oslo, Sandefjord, Stavanger, Bergen og Trondheim. Her har vi nytta ein studentambassadør frå kvar campus, og frå ulike utdanningar på standen. Dette er ein kostbar arena å vere til stades på, men nytten av å møte potensielle studentar ansikt til ansikt gjer det til eit tiltak vi vil prioritere.

Skulebesøk

I 2018 har vi besøkt om lag 120 vidaregåande skular og folkehøgskular. Vi har besøkt alle vgs i Møre og Romsdal, Sogn og Fjordane, Hordaland og Rogaland, og ein del skular i Oppland og Buskerud.

Studentambassadørane som har reist på desse turneane har fått god opplæring i heile studietilbodet ved HVL, studentlivet ved dei ulike campusane og presentasjonsteknikk.

Rapport om rekrutteringsarbeidet 2017/2018

Open dag

I år arrangerte vi Open dag ved alle campus 8. mars. Her inviterer vi vidaregåande skular og folkehøgskular, samt andre interesserte til å få eit detaljert innblikk i både studietilbodet og studentlivet ved HVL. Det er eigne grupper som jobbar fram eit tilpassa program ved kvar campus.

Besøkstala i 2018:

- Haugesund: 500
- Stord: 80
- Bergen: 800
- Sogndal: 450
- Førde: 70

Vi ser at kontakten med rådgjevarane i dei ulike regionane er viktig for å få oppslutnad om arrangementa, og denne må vi ha fokus på å pleie vidare.

Oppfølging av studiesøkarar

Etter søknadsfristen har vi gjennomført ringerundar til søkarar ved utdanningar med låg søking, eller utdanningar som er spesielt sårbare. Dette utplukket gjer vi saman med opptakskontoret og dekanane. I år har vi ringt søkarar innanfor grunnskulelærar, ingeniør, informasjonsteknologi, sosiologi, historie, idrett og kroppsøving, nautikk, musikk, teiknspråk og tolking, og mannlege søkarar ved barnehagelærar- og sjukepleieutdanninga. Totalt har vi ringt om lag 1000 søkarar, og dei aller fleste har gitt tilbakemelding på at dei set pris på denne kontakta.

I mai/juni sender vi også eit nyheitsbrev med praktisk informasjon om studiet, studiestarten, bustad med meir til førsteprioritetssøkarane våre.

20. juli sender vi ein velkomstpakke i posten til dei som får tilbod om studieplass ved HVL.

Fokus i det vidare rekrutteringsarbeidet

- Mange av dei potensielle studentane våre finn vi på folkehøgskular og i militærforlegningar rundt om i landet. Desse målgruppene bør prioriterast meir.
- Vi har så vidt sett på moglegheita for å utvikle ein chat-funksjon på nettsidene våre. Her kan potensielle søkarar kontakte oss fram mot søknadsfristen og få raske svar på dei spørsmåla dei har. Vi meiner at ein lågterskeltilbod for å kontakte oss vil vere eit fortrinn for HVL i kampen om studiesøkarane.
- Vi ser at det tar tid å optimalisere nettsidene våre slik at vi kjem høgt opp på organiske treff i Google. Dette må vi bruke meir tid og ressursar på for å bli endå meir synlege.
- Eit tett samarbeid med fakulteta og opptakskontoret er viktig for å sikre prioriteringane vi gjer i rekrutteringsarbeidet. Dette må vi sørge for å vidareutvikle. Vi har mange moglegheiter for å hente ut datagrunnlag som kan hjelpe oss i analysearbeidet, men dette har vi ikkje hatt kapasitet til å nytte godt nok. Dette bør stå høgt på prioriteringslista framover.

Rapport om rekrutteringsarbeidet 2017/2018

Oppsummering

Dei digitale kampanjane våre er lette å målrette mot det publikumet vi ønsker. Desse kampanjane kan vi også sjå resultatet av gjennom ulike klikksparingar. Vi har god hjelp frå byrået Synlighet som har topp kompetanse på digital annonsering.

Ansikt til ansikt-marknadsføring gjennom skulebesøk, besøk til campusane og utdanningsmesser får gode tilbakemeldingar gjennom undersøkingar vi gjer blant studiesøkarane våre. Studentambassadørane er eit viktig verkemiddel, fordi dei er truverdige sanningsvitne i møte med potensielle søkarar.

Rekrutteringsarbeidet er ikkje over før studentane faktisk møter ved studiestart. Difor er det i fasen frå 15. april fram mot studiestart eit viktig arbeid som må gjerast for å få søkarane til å halde på prioriteringa si.

Teknologien og moglegheitene vi har til å nå potensielle studiesøkarar utviklar seg heile tida, og det er viktig at vi er oppdaterte og tar i bruk dei gode verkemidla som finst for å nå fram i rekrutteringsarbeidet.

Det er også viktig at vi syner dei styrkane som dei ulike utdanningane og campusane har for å styrke rekrutteringsarbeidet til *heile* HVL.

**Høgskulen
på Vestlandet**

Arkivsak-dok. 17/00146-35 Arkivkode. 011
Saksbehandler Linda Marie Hvaal McGuffie

Saksgang Møtedato
Høgskulestyret 20.06.2018

O-5/18

ORIENTERINGAR FRÅ REKTOR, STYREMØTE 05/18

Forslag til vedtak/innstilling:

Styret tar sakene til orientering

O-5/18-1 Referat frå IDF-møte

Vedlegg: Referat frå IDF-møte (Vert ettersendt).

O-5/18-2 Årshjul

Vedlegg Årshjul for styresaker HVL 2018 pr. juni.

O-5/18-3 Forskingsbasert følgjeevaluering - NIFU

Vedlegg Ingen vedlegg.

Vår ref.:
18/00596-8

Dato:
14.06.18

O-5/18-2

Årshjul for styresaker HVL 2018 pr. juni

Oversikt over planlagte styresaker ved HVL i 2018.

Årshjulet er rullerende og det tas forbehold om at saker kan bli flyttet, slått sammen eller få ny sakstittel eller kategorisering.

Oppdatert versjon av årshjulet legges fram for styret som orienteringssak på hvert styremøte.

Forklaring til tabellen:

- Faste årshjulssaker er merket med (F).
- Sakene er delt inn i følgende kategorier:
 - (S) Strategiske saker – Styret inviteres til diskusjon/drøfting før vedtak fattes
 - (B) Beslutningssaker – Saker hvor det ikke forventes større diskusjon – enten fordi saken er «ferdigbehandlet» eller vedtak er nødvendig av formelle grunner.
 - (O) Orienteringssaker – saker som organisasjonen vil orientere styret om.
- I tillegg til sakene i oversikten vil det til hvert møte legges fram følgende faste saker:
 - Innkalling, saksliste og godkjenning av protokoll fra forrige møte
 - Samlesak med orienteringer (inkl. oppdatert årshjul, referat fra drøftingsmøte, orienteringer fra rektor, ymse)

Rød skrift = ny sak tatt inn siden forrige versjon

Blå skrift = sak/tema endret plassering (flyttet/splittet/slått sammen el.) siden forrige versjon.

Postadresse
Høgskulen på Vestlandet
Postboks 7030
5020 Bergen
post@hvl.no

Avdeling
Rektorat

Saksbehandler
Linda Marie Hvaal McGuffie
Telefon:

Type	Sak	Aktiviteter/Frister	Merknad
01/18 - 01. februar - Bergen			
S	Årshjul for styresaker 2018 (F)	KD – Tildelingsbrev (F)	
S	Strategiprosessen – Form og struktur på strategien		
S	Strømming fra styremøter		
B	Forretningsorden for styret ved Høgskulen på Vestlandet		
B	Oppnevning av sentralt ph.d.-utvalg for perioden 1.1.2018-31.12.2022		
B	Oppnevning av ny vararepresentant i forskningsetisk utvalg ved HVL i perioden 01.02.18-31.12.20		
O	Revidert delegasjonsreglement for HVL		
O	Lokale lønnsforhandlinger 2017 - orientering om resultat (F)		
O	Evaluering - OU-programmet		
02/18 – 7.-8. Mars - Førde			
S	Årsrapport HVL 2017 (inkl. årsplan 2018) (Vedtak) (KD-frist 15.mars) (F)	KD-frist: (F) 15.03: Innsending av • Årsrapport 2017 • Plan 2017 • Regnskap 2017 Styreseminar: Tema: Forskning ved HVL.	
S	Årsregnskap 2017 (inkl. internregnskap) (Vedtak) (KD-frist 15.mars) (F)		
S	Revidert budsjett 2018 (Vedtak) (F)		
B	Administrativ organisering ved HVL		
B	Rekruttering til administrative lederstillinger ved HVL		
B	Ledelsessystem for informasjonssikkerhet		
O	Retningslinjer for sidegjøremål i HVL		
S	Forskningsmelding HVL		
O	Årsmelding for Forskningsetisk utvalg 2017 (F)		
B	Oppstart av prosess for å undertegne Magna Charta Universitatum		
O	Årsrapport 2017 - Klagenemnda ved Høgskulen på Vestlandet(F)		
O	Årsrapport fra Læringsmiljøutvalget (LMU) (F)		
O	Studiebarometeret 2017 – Resultat for HVL (F)		
B	Oppnevning av studentrepresentant til skikkavurderingsnemnda		
O	Campusutvikling HVL – løypemelding nybygg Haugesund		
O	Campusutvikling HVL – status nybygg Sogndal og Bergen		
03/18 – 26. April - Bergen			
S	Prinsipp for senterstruktur		
S	Språkpolitisk plan		
B	Oppnevning av skikkavurderingsnemnd HVL, inkl. rapport skikkaansvarlige		

Type	Sak	Aktiviteter/Frister	Merknad
O	Hovedarbeidsmiljøutvalget for HVL - Årsrapport 2017 (inkl. sykefraværstall)		
O	Orientering om søkertall		
O	Rammer for lederutvikling HVL 2018-2023		
O	Status i beredskapsarbeidet		
B	Revisjonsplan for internrevisjon 2018		
O	Årsrapport fra Studentombudet 2017		
04/18 – 24. Mai (23. Mai?) - Bergen			
S	Livslang læring - etter- og videreutdanning		
B	Akkreditering av mastergrad - Teknologibasert innovasjon og entrepenørskap		
O	Status for de nye grunnskolelærerutdanningene (F - hvert semester)		
O	Strategiprosessen - løypemelding		
05/18 – 20.-21. Juni - Stord			
S	Regnskap pr. 1.tertial 2018 og status budsjett(F)	KD-frist: (F) 01.06: Innsending av - Regnskap 1. tertial 2018 - Styregodkjent Revisjonsberetning innen 01.07. Styreseminar: Tema: Strategisk plan.	
B	Revisjonsberetning for regnskap HVL 2017 (F)		
S	Rammer for studieporteføljeutviklingen ved Høgskolen på Vestlandet (HVL)		
S	Nye studietilbud ved HVL frå studieåret 2019/2020 - drøfting (F)		
O	Studentrekruttering		
S	Strategiprosessen - løypemelding		
S	Campusutvikling HVL – strategisk arealplan i det lange perspektiv		
B	Campusutvikling HVL - tilbygg Haugesund		
O	Utvikling av kvalitetssystem		
O	Orientering om arbeidet med humaniorameldingen		
B	Oppnevning/godkjenning av studentrepresentanter til styrer, råd og utvalg ved HVL (01.08.18-31.07.19) (F)		
B	Instruks for daglig ledelse		
B	Fullmaktsstruktur: Råd og utvalg i HVL		
O	Tilstandsrapport for høyere utdanning 2018 – hovedtall og tendenser for HVL		

Type	Sak	Aktiviteter/Frister	Merknad
06/18 – 30. august - Bergen			
O	Orientering om opptakstill		
S	Strategi for HVL (vedtak)		
O	Semesterrapport fra Studentombudet – Vår 2018		
B	Revidert mandat - Studentombud		
O	Status kompetansenivå (fagleg/fakultetsvise), og prosess for vidare arbeid med strategisk kompetanseutvikling		
07/18 – 26.-27. Sept. - Sogndal			
S	Eksternregnskap 2. tertial (F) (KD-frist 1. okt)	KD-frist: (F) 01.10: Innsending av Regnskap 2. tertial 2018 Styreseminar: Tema: Oppstart årsplan 2019 og ROS-analyse.	
S	Internregnskap 2. tertial (inkl. status årsplan 2018) (F)		
S	Oppstart årsplan 2019 – drøfting/styreseminar (F)		
S	Internasjonaliseringsmelding		
O	Handlingsplan for lederutvikling, lederplattform		
B	Oppretting av valgstyre for HVL		
S	Eierskap/eierstyring i AS		
B	Møteplan for høyskulestyret 2019 (F)		
08/18 – 25. Okt. - Bergen			
S	Innspill til KD - budsjett 2020 (F) (KD-frist 1. nov)	KD-frist: (F) 01.11: Innsending av Innspill til budsjett 2020 Aktivitet: Styret møter de tillitsvalgte	
O	Forslag til statsbudsjett 2019 (F)		
S	Innovasjonsmelding		
O	Styret møter de hovedtillitsvalgte (F)		
O	Studentenes helse- og trivselsundersøkelse (SHoT)		
S	Beslutning senterstruktur		
S	Styrets handlingsplan og evaluering av eget arbeid		
09/18 – 28.-29. Nov. - Haugesund			
B	Det samla egenfinansierte studietilbudet med opptaksrammer for studieåret 2019-2020 for Høgskulen på Vestlandet (F)	Frist samordna opptak: (F) 01.12. Studietilbud/opptaksrammer 2019/2020.	
O	Rapport opptak 2018 (F)		
O	Orientering - akademisk kalender kommende studieår (F)		
S	Budsjett 2019 – vedtak (F)		
S	Utkast til årsplan 2019 (F)		

Type	Sak	Aktiviteter/Frister	Merknad
O	Status for de nye grunnskolelærerutdanningene (F - hvert semester)	Styreseminar: Tema ikke satt.	
S	Studentrekruttering (gjennomstrømming/fracfall/rekruttering –status og strategi)		

Tema/saker som ikke er tidfestet

- Personalpolitiske saker (System for arbeidsmiljøkartlegging (ARK) og rutiner for varsling (ink. Seksuell trakassering, Likestilling og mangfold., etiske retningslinjer for ansatte)
- Digitalisering i HVL
- Sak om eksponering av institutt og fagmiljø på hvl.no
- Evaluering/revidering av lokale forskrifter (studie, opptak)
- Strategiske regionale møtearenaer
- RSA - status og videre utvikling
- Utviklingsavtale med KD
- Samarbeid med nærings- og arbeidsliv